

Asfalt od Metlike do Karlovca

Cestno podjetje iz Karlovca je že začelo modernizirati cesto od metliškega mostu do Ozlja, od tam do Karlovca pa je že asfaltirana. Tudi odsek, ki ga zdaj preurejujejo, bodo asfaltirali. Predvidevajo, da bo cesta izročena prometu za letošnji praznik republike. Za časa gradnje pa je promet za osebna vozila do Karlovca preusmerjen prek Ribnika. Ta cesta je razmeroma dobra, čeprav je makadamska, saj so jo pred kratkim popravili.

V prihodnji turistični sezoni se bo povezava Metlike s Karlovcem po asfaltu gotovo poznala tudi na našem področju, saj se bo prenekateri gost za potovanje na Plitvice ali na morje odločil za pot skozi Belo krajino, ker je silkovitejša in manj prometna.

Jutri kolesarske dirke Alpe-Adria

Tekmovalce kolesarske dirke Alpe-Adria bodo v petek sprejeli tudi Metličani. Ta dan bodo tekmovalci startali v Zagrebu in nato prek Novoga mesta in Gorjancev prišli v Metliko, kjer bo cilj prve etape. Kolesarje bo pot vodila še čez Reko in Pulj v severno Italijo in prek Celovca v Ljubljano, kjer bo večno tekmovalce zaključeno.

Najmlajše zmagovalke teka mladosti v Brežicah odzdravljajo zbrani množici. (Fotoklub Brežice)

Proga je življenjskega pomena

Nezadovoljstvo zaradi sklepa izvršnega sveta o Kočevski progi — IS o svojem sklepu ni obvestil prizadetih občinskih skupščin in so zanj zvedele po ovinkih — Sklep IS je bil po mnenju prizadetih občin preuranjen, nepremišljen in gospodarsko škodljiv

»Sklep izvršnega sveta SR Slovenije v zvezi z železniško progo Grosuplje—Kočevje, sprejet 18. aprila letos, ne pomeni, da se ta proga s 1. julijem letos ukine. S tem sklepom je dano le soglasje železniškemu transportnemu podjetju (ZTP) Ljubljana, da jo lahko ukine, kar pa pomeni ukinitve proge v skrajni konsekvenci,« se je otopal očitkov pomočnik sekretarja za gospodarstvo SR Slovenije na razgovoru o usodi kočevske proge, ki je bil 24. maja v Kočevju. Sestanka so se udeležili predstavniki občinskih skupščin in delovnih organizacij Kočevja, Ribnice in Grosuplje, nekateri republiški poslanci teh občin in predstavnik ZTP.

Predstavniki delovnih organizacij in občinskih skupščin so poudarili, da izvršnemu svetu (IS) zamerijo, ker se pred to odločitvijo ni posvetoval z ljudmi, z njihovimi delovnimi kolektivi.

Predstavniki IS je dejal, da je bil tak posvet lansko jesen, vendar se od takrat do danes ni nič spremenilo oziroma nič pokrenilo, da bi

postala ta proga rentabilna.

Vendar je bilo na jesenskem posvetu sklenjeno, da bo proga obratovala, dokler bo obratoval kočevski rudnik ZTP zatrjeval, da ni manj pet let. Tega sklepa do danes ni še nihče preklical. Razen tega je takrat predstavnik ZTP izjavil, da so mož-

Danes in jutri: Bolgari v Krškem

Na plavalšču Celuloze v Krškem bosta danes in jutri, vsakič ob 17.30, prijateljski waterpolo tekmi med reprezentancama Jugoslavije in Bolgarije. V petek zvečer bodo bolgarski plavalci odpotovali v Italijo na kvalifikacijski turnir za udeležbo na olimpijskih igrah. V. HARTMAN

Ujela naenkrat 9 lisic

Edi Zavri iz Sentruperta in tov. Kvas iz Prelesja sta prejšnjo nedeljo ujela naenkrat 9 mladih lisic, samica pa jima je pobegnila. Po mnenju lovcev je tolikšno število mladičev zelo redko.

Kakšen stroj za mojo kmetijo?

V ponedeljek, 3. junija, bo v Jablah pri Domžalah ob 10. uri dopoldne prikaz delovanja kmetijskih strojev, ki so primerni za zasebne kmete, strojne skupnosti, pa tudi večjih, ki jih lahko s pridom uporabljajo večja kmetijska gospodarstva. Obiskovalci bodo lahko videli stroje, ki so primerni za hribovit, pa tudi za ravninski svet. Več o tem bomo še poročali v sliki in besedi.

(Nadaljevanje na 6. str.)

Sobotna premiera in nedeljska ponovitev Finžgarjeve ljudske igre DIVJI LOVEC je bila pravi ljudski gledališki praznik naše neugnane Kostanjevice na Krki: kmet, delavec, učiteljica, uslužbenec, upokojenec, pa mladina — vse to se je v okviru PD »Lajze Košak« zložilo v enotno ubran kolektiv, ki je zaigral Divjega loveca s tistim poletom in srčnostjo, ki daje pravemu amaterizmu tako moč in priljubljenost! Obakratni nastop je bil tudi življenjski praznik amaterja Ivana Mlakara, ki je praznoval v vlogi Tončka 30-letnico svoje ljubezni do odra. — Več o uspehi ljudski igri berite na kulturni strani današnje številke! (Foto: M. Vesel)

Se je pri Senovem nehala solidarnost?

Zaloga senovskega premoga se bližajo koncu, še vedno pa ni odgovora na vprašanje: kje bo okoli 1000 rudniških delavcev našlo kruh in zaposlitev, ko bo rudnik izčrpan.

Solidarnosti, ki bi morala biti glavni dejavnik pri iskanju rešitve za Senovo, čisto preprosto ni. Prosili so za pomoč, pa so jih povsod zavračali z ugotovitvijo, da je nedopustno prelivati iz občine v občino težko ustvarjeni kapital... In vendar je vsa naša povojna industrija nastala s prav takšnim prelivanjem kapitala!

Problem rudnika ne more biti samo problem Senovega in krške občine, pač pa družbeni problem vse Slovenije. Občina Krško in premogovnik Senovo ga sama ne moreta rešiti. Odločitve, kaj delati nato, ko bo premog izčr-

pan, ni mogoče kar tako. V občini Krško in v rudniku pa nimajo strokovnih služb, ki bi bile sposobne reči: ta proizvod je zanimiv, za tega se odločite, ker ima bodočnost.

Kadar v republiških organih odločajo o investicijah, ne bi smeli pozabljati na primere, kot je senovski. Pred nekaj leti je rudnik porabil 20 milijonov Sdin za izdelavo načrtov za bodočo senovsko cementarno. Načrti so bili zavrnjeni, češ da imamo hiperprodukcijo cementa. Trboveljski cementarni pa je odobrena rekonstrukcija, po kateri bo namesto dosedanjih 180 tisoč proizvodila 500 tisoč ton cementa na leto. 1000 rudniških delavcev in 4000 njihovih družinskih članov pa še vedno ne ve, kaj bo z njimi jutri!

M. JAKOPEC

Žal še ni avtomobilov, ki bi jih gnala voda

Je bilo to, kar se je zgodilo v Trebnjem, samo posledica pomote ali celo sabotaže?

Nedavna suša je bila resda zelo neprijetna, toda tako huda vendarle ne, da bi bilo treba voziti vodo celo iz Siska na Hrvaškem. Prav to pa se je zgodilo v soboto, 25. maja, v Trebnjem.

Dvanajst jeznih mož, med njimi tudi pomočnik okrožnega javnega tožilca iz Koprca in vodja novomeške podružnice »Delas«, je v soboto nenadoma obstalo na cesti, ne da bi takoj vedelo za vzrok. Avtomobili enostavno niso hoteli več vleči.

Služba Pomoč in informacije je imela ta dan obilo dela. Ko so mehaniki ugotovili vzrok, sprva na trebanjski bencinski črpalki niso hoteli nič slišati o tem, da je kriv bencin.

Zvečer je prišla komisija Petrola in se lahko prepriča-

la, da je cisterna iz rafinerije Sisak namesto super bencina pripeljala 9000 litrov vode, ki so jo zllili v zakopano cisterno na bencinski črpalki.

Eni nesreči se rada pridruži še druga. Ko so na črpalki z vodo pomešan bencin izčrpali iz cisterne, so to spustili v strugo Temenice in se s tem pregrešili zoper zakon o vodah, ki predvideva zelo velike kazni za onesnaženje. Ribiči in inspektorji so se že oglašali.

Zakaj je bila v cisterni voda in ne bencin, je uvedena preiskava. Sumijo, da je bila to sabotaža, katere posledice so bile hitro odkrite, saj je znano, da še nimamo motorjev, ki bi jih poganjala voda. M. L.

Črnomelj vas pričakuje

Vse prijatelje Bele krajine in njenih zanimivosti iz davnine pristrčno vabijo v Črnomelj, kjer bo 1. in 2. junija največja vsakoletna turistična prireditiv. V soboto, 1. junija ob 20.30, bo krešni večer, v nedeljo ob 9.30 pa bodo folklorne skupine iz vse Bele krajine prikazale svoja kola, pleše in običaje. Razen programa bo gostom na voljo tudi prijetna zabava, postreženi pa bodo s pristnimi domačimi jedmi in pijačo. Prireditve bodo v dolinici pod hotelom Lahinja.

OD 30. MAJA
DO 9. JUNIJA

Padavine okrog 3. in 7. ozir. 8. junija, krajevne nevihte pa okrog 31. maja. V ostalem bo lepo vreme.

Dr. V. M.

Jogi
MEBLO
NOVA GORICA

Novi študenti so že tu

Dva meseca pred politični so imeli v Panami dva predsednika republike. Enega je postavila opozicija. Po volitvah pa so številne volilne skrinjice skrivnostno izginile. In tako zdaj nimajo nobena predsednika, ker ne vedo, kdo je bil izvoljen... Kubanski dnevnik »La Juventud Rebelde« piše, da na Kubi nikogar ne silijo na prostovoljno delo. Toda tisti, ki ne gre na prostovoljno delo, ne dobi živilske karte... Med sedanji študentovskimi nemiri v Parizu so se tudi na Sorboni pojavili drugačni napisi. Namesto »Prepovedano kaditi« študenti zapisali »Dovoljeno kaditi, celo hašiš« in »Prepovedano je prepovedati... V Sovjetski zvezi vodijo odločno bitko proti imperialistični ideološki ofenzivi, ki skuša zmeti omahljivec in jih ideološko popačiti. Ne gre toliko za imperialistično ofenzivo kot za zlog socialistične Češkoslovaške, ki zbujajo določene apetite pri sovjetski mladini... Britanski tednik »The Economist« je na prvi strani objavil slike Brežnjeva, Wilsona in de Gaulla. Nad njimi napis: »Vsi imamo svoje težave... Mao Ce Tung bo letos vpoklical v Rdečo armado nad milijon rekrutov, trikrat več kot običajno. Uradna razlaga: nevarnost ameriškega napada. Neuradna razlaga: kultura revolucija je naredila tako zmedo, da samo še armada lahko pomaga... V Washingtonu ob ribniku pri Lincolnovem spomeniku je zraslo črnsko mesto vstajenja. Udeleženci »pohoda revnih«, črnci iz vseh delov ZDA, so se tam nastanili pod šotiri. Ker se poslanci in senatorji na Kapitolu ne zmenijo za ameriške reveže, posebno če so črni, naj bi »pohod revnih« panil njihovo vest — če jo imajo... Državljanska vojnna v Blafri se nadaljuje z nezmanjšano srčnostjo in terja čedalje več žrtve, predvsem med civilnim prebivalstvom. Govorijo celo o genocidu nad plemenom Ibov. Toda svet je nenavado ravnodušen spriču vsega tega. Morda zato, ker je to »arabska zadeva«...

V zadnjih desetih letih smo odprli v SFRJ nad 150 novih fakultet, skupno pa študira na njih, na visokih in višjih šolah nekaj nad 207.000 študentov — Sodobna in pravična zahteva: enak start za vse, toda hkrati ostra selekcija, da bo prostor na univerzah zagotovljen samo tistim, ki so sposobni za študiranje!

Prvi val generacije, ki je bila rojena v letih neposredno po vojni, je že prišel na fakultete in druge visoke šole. To so danes mladeniči in dekleta, ki imajo veliko večje ambicije, kot so jih imeli njihovi dedi in očetje, imajo pa tudi veliko boljše pogoje, da svojo izobrazbo dvignejo na najvišjo stopnjo. Samo v zadnjih desetih letih je skupnost odprla nad 150 novih fakultet, visokih in višjih šol, v katerih danes študira okrog 207 tisoč študentov. Samo na univerzah jih je čez 118 tisoč. Kako velik korak je bil narejen, najbolje pove podatek, da smo pred vojno imeli le 20, danes pa imamo 265 visokošolskih ustanov. Toda zadnja leta so pokazala, da je to še premalo, saj je čedalje večji pritisk mladih, da pridejo do študentskega indeksa. Računajo, da bo vpisovanje na visoke šole naraslo še prihodnji dve leti, tri. Občutnejše zmanjšanje novih kandidatov lahko pričakujemo šele leta 1974.

Potreba izbire

Prav ta veliki naval novih študentov je primoral samoupravne organe fakultet, da so vpeljali določene omejitve ob sprejemu kandidatov. Po skoraj dveh desetletjih odprtih vrat za vse državljane so fakultete začele uvajati nekatere ovire, dokler se končno niso vse univerze, razen ljubljanske, odločile, da vpletjejo obvezne kvalifikacijske sprejemne izpite.

Po ugotovitvah skupnosti jugoslovanskih univerz so vzroki za ta ukrep v pomanjkanju prostorov, v slabih pripravih kandidatov, obnem pa tudi v splošni želji, da bi se s hitrejšim študiranjem zmanjšali stroški šolanja. Kajti šolanje enega študenta, ne da bi pri tem računali investicije, velja našo družbo povprečno 2 tisoč novih dinarjev letno. Ze zato je treba prostor na univerzi zagotoviti le tistim, ki so sposobni za študiranje in ki bodo pravočasno doštudirali.

Svoboden vpis

Ljubljanska univerza je tudi za selekcijo, toda na sami fakulteti, od začetka študija. Obnem je poudarjeno, da demokracija univerze pojmuje enak start za vse, ki so končali srednjo šolo ali pa opravili sprejemni izpit, če nimajo srednješolske diplome.

Temu načelu se je nedavno pridružil tudi svet beogradske univerze. Priporočil je vsem fakultetam, naj vpis za novo šolsko leto čim bolj liberalizirajo.

Predsednik Tito je v ponedeljek zvečer v Izvršnem svetu sprejel generalnega direktorja mednarodnega monetarnega fonda Pierra Paula Schweitzerja (drugi z leve) in izvršnega direktorja tega fonda Petra Lieftnicka (desno). V razgovoru je sodeloval tudi podpredsednik zveznega izvršnega sveta Kiro Gligorov.

TELEGRAMI

PARIZ — Po najnovejših poročilih so pogajanja med francosko vlado in sindikatom železničarjev propadla. To je še poslabšalo sedanjo krizo.

WASHINGTON — Ameriška podmornica na atomski pogon »Scorpion« z 99 možmi posadke je izgubila na Atlantiku, ko se je vračala iz Sredozemlja v svoje oporišče v Norfolku v Virginiji. Januarja letos sta v Sredozemlju tudi izgubili dve podmornici, ena izraelska in ena francoska.

LA PAZ — Bolivajska vlada se ne bo obotavljala razglasiti izrednega stanja, če se bo poslabšal politični položaj v državi — je dejal bolivijski zunanji minister po sestanku s predsednikom Barrietom.

HONGKONG — Britanska in ameriška oblast so zavrnile kitajsko zahtevo, naj ameriška letalonosilka »Enterprise« nemudoma izplove iz hongkongskega pristanišča. Pekinng dolži Britanija, da spreminja Hongkong v ameriško vojaško oporišče.

RIM — Papež Pavel VI. je dejal, da bi rad obiskal Japonsko leta 1970 ob 25. obletnici atomskega napada na Hirošimo. Letos bo obiskal Kolumbijo.

BOMBAJ — Uradno so sporočili, da je letalska nesreča indonezijskega potniškega letala po vzletu s bombajskega letališča izgubilo življenje vseh 29 potnikov in članov posadke.

PEKING — Na Kitajskem trdijo, da je na pragu nezgoben razvoj revolucionarnega boja delavskega razreda in širokih ljudskih množic v Evropi in Severni Ameriki. Tudi nemiri v Franciji je treba pripisati vplivu idej Mao Ce Tungja in kitajske kulturne revolucije.

tedenski zunanjepolitični pregled

Francija je pretekli teden doživela najhujše pretrese od usodnih zadnjih dni Cetrtre republike, ko je deželni grozila državljanska vojna in je francoski kolonializem umiral na alžirski smrtni postelji. Takrat je spet prišel na krmilo države de Gaulle in jo rešil. Cetrtre republika je bila pokopana. Rodila se je Peta.

Prav mogoče je, da smo spriču nedavnih dogodkov v Franciji pričla smrti Pete republike in morda še česa drugega. General de Gaulle je v radijskem in televizijskem govoru narodu napovedal referendum junija. Če bodo Francozi rekli na referendumu »ne« — je dejal de Gaulle — »ne bom dolgo ostal na svojem položaju. Sodeč po sedanjem razpoloženju v Franciji, bodo državljani rekli »ne«. Toda dotlej se lahko še marsikaj zgodi.

Trenutno je položaj tak, da se Francija naglo bliža popolni omrtvelosti. Benčina primanjkuje povsod, hrane marsikje. Vse glavne tovarne so zasedli delavci, študenti ne mislijo nehati demonstrirati. »Pariz je podoben dedovi stenski uri,« je zapisal neki dopisnik, »v lepi omariči. Toda v kolesju se je začelo zatikati.«

Studentom in delavcem so se pridružili kmetje, ki zahtevajo višje cene za svoje pridelke. Vsi nekaj zahtevajo, vsi so nezadovoljni. V soboto sta padli prvi žrtvi: študent v Parizu in policijski komisar v Lyonu.

Voditelji sindikatov so sklenili delni sporazum z vlado. Ta sporazum določa povišanje plač vsem kategorijam, večje sindikalne svobščine, večjo besedo delavcev pri upravljanju. Toda položaj je tako zaostren, da sindikalni voditelji ne vedo, ali jih bodo delavci subogala, ali pa se bodo zadovoljili s tem delnim sporazumom.

Vzdušje v Franciji je zdaj takšno, da zahtevajo delavci, študenti in kmetje ne samo višje dohodke, ampak globoke spremembe v okostenelih ustanovah države. To pomeni, da kot prvi ukrep zahtevajo odstop sedanje vlade z de Gaulleom vred. Slišati je glasove, da de Gaulle tako in tako namerava letos odstopiti.

Se pred mesecem dni si ne bi upal nihče prerokovati, da bo Peta republika, ki je bila tako trdna, v nekaj tednih v razsulu, in da bo predsednik de Gaulle, ki je bil videti nezamenljiv, pred verjetnim odstopom.

V soboto je sovjetski premier Kosigin odletel iz Prage v Moskvo. Kakor je nedavno prišel, tako je odšel.

Francija v agoniji

šnje nezaupanje sovjetskega vodstva do sprememb na Češkoslovaškem.

Iz istega razloga je prišla na obisk v Prago tudi sovjetska vojaška delegacija, ki jo je vodil obrambni minister Grečko. V delegaciji je bil tudi načelnik politične uprave sovjetske armade Jepsjev. Prišli so, da »bi se seznanili s svojimi novimi kolegi v češkoslovaški armadi«. Kmalu nato je bilo sporočeno, da bodo junija komandno-štabni manevri sil varšavske pogodbe, pri katerih bodo sodelovale sovjetske, poljske in češke enote, in da bodo manevri delno tudi na češkoslovaškem ozemlju.

Novo češkoslovaško vodstvo skuša na vse načine zagotoviti sovjetskim voditeljem, da socializem v ČSSR ni ogrožen. Toda gospodarski položaj ni rožnat in zato je Praga zaprosila Moskvo za velik kredit v konvertibilni valuti. Nekateri cenijo, da se znesek zaprosenega kredita suče med tristo in petsto milijoni dolarjev. V Moskvi zdaj »pručujejo« to prošnjo.

Konec maja se sestane CK KPC na plenarni seji. Na tej seji bodo pripravili gradivo za kongres partije jeseni. CK je še zadnja utrdba konservativcev, ki so jih sicer že skoraj povsod drugod zamenjali z novimi ljudmi. Računajo, da je najmanj tretjina članov CK konservativna. Člane CK pa lahko zamenjuje in voli nove samo kongres partije. Zato si konservativci prizadevajo, da bi bil kongres partije čimpoznejše, pristaši sedanje demokratizacije in sprememb pa se trudijo da bi ga čimprej sklicali.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

DAN MLADOSTI — Predsedniku republike tov. Titu so ob 76. rojstnem dnevu čestitali predstavniki iz vseh republik. Med njimi so bili tudi ing. Miha Briški iz Kočevja, Jože Bogovič iz Sevnice in Stane Drobnič iz Grosupljega. Na stadionu JLA v Beogradu je bila ob tej priliki velika prireditev, na kateri je nastopilo 8500 mladih.

Ko je predsednik Tito zaželel mladim srečen dan mladosti, je poudaril, da je mladina njegova posebna skrb in da ne pusti, da bi mladino samo kritizirali. Mladina po pravici zahteva, da povsem enakopravno sodeluje v samoupravljanju. Hitreje moramo zadovoljiti njene potrebe in pri tem hitreje premagovati tudi nezaposlenost.

VISOKO ODLIKOVANJE IVANA MAČKA — Ivan Maček-Matiija je bil ob svojem 60. rojstnem dnevu odlikovan z Redom junaka socialističnega dela.

PREZIVELE PEDAGOSKE KLETKE — Zvezno ustavno sodišče je priporočilo občinski skupščini Maribor, naj znova preuči svoj sklep, s katerim je 27. dec. lani uvedla horo legalis (večerno uro, po kateri mora mladina do 16. leta starosti ostati doma). V razpravi je bilo poudarjeno, da je tu šlo sicer za dobromamernost, vendar pa tak ukrep pomeni kolektivno kaznovanje mladine zaradi početja zgolj manjšega dela mladih ljudi. Takšno kaznovanje pa je nevzdržno, ker se je »metoda pedagoške kletke« že zdavnaj prevzela.

OBSODBA NEUPRAVIČENEGA BOGATENJA — Izvršni komite CK ZKS se je odločno zavzel za preprečevanje vzrokov, ki omogočajo posameznikom, da neupravičeno bogatijo, torej ne s svojim delom. To pa seveda nikakor ni naperjeno zoper tiste ki si izboljšujejo

razen enega, ki je dejal, da je bil direktor ta dan prezaposlen. Ob ravnavala se je kljub temu nadaljevala, častno sodišče pa bo izdalo dokončni sklep na naslednji obravnavi.

ZA VSE ENAKO — V zvezni skupščini so poslanci ponovno zahtevali, naj pristojni organi proučijo možnost, da bi tudi v proračunskih ustanovah prešli na izplačevanje osebnih dohodkov za nazaj. Hkrati so zahtevali, naj zvezni izvršni svet ponovno preuči sklep, po katerem naj bi funkcionarjem, ki jih imenuje zvezna skupščina, letos zvišali osebne dohodke za 6%. Po mnenju poslancev bi bilo to neumestno, dokler je v gospodarstvu stagnacija in marsikje prejemajo le minimalne osebne dohodke.

ENAKA DELOVNA DOBA ZA ŽENSKO IN MOŠKO? — V pripravah na preureditev pokojninskega zakona se je pojavil tudi predlog, po katerem naj bi veljala za ženske enaka delovna doba kot za moške. Utemeljitev: ženske povprečno živijo dlje kot moški. Posebne ugodnosti pa naj bi uzakonili za ženske, ki so matere.

CESTA SENTILJ — NOVA GORICA — Republiški organi pripravljajo predlog zakona o financiranju gradnje moderne avtomobilske ceste Sentilj — Maribor — Ljubljana — Nova Gorica. Na sedanji cesti se je dnevno število motornih vozil povečalo v 10 letih od povprečnih 700 na 5590.

Hitreje zadovoljevati potrebe mladih

zastužek reš s svojim delom ter v redu plačujejo tudi davke, kar velja tudi za zasebne obrtnike in kmete.

PRIZNANJA MLADINSKIM MENTORJEM — CK zveze mladine Slovenije je izročil priznanja dvajsetim mladinskim mentorjem za delo med mladino. Med njimi je tudi Anton Troha, ravnatelj osnovne šole Vinica.

AVTOMONTAZA PRED CAST-NIM SODIŠČEM — Častno sodišče gospodarske zbornice SRS je obravnavalo tožbo novomeškega podjetja IMV zoper ljubljansko Avtomontažo zaradi neobjavne konkurence. Toda predstavniki Avtomontaže niso prišli na obravnavo,

Politična vsakdanjost

(Ne)odgovornost

Po »Delu« (21. maja 1968) ponatiskujemo sestavek Boža Kovača, člana izvršnega odbora republiške konference SZDL, v katerem obravnava posvetovanje o odgovornosti v naši samoupravni družbi, ki je bilo v Beogradu pred štirinajstimi dnevi.

»Samoupravljanje stoji ali pada z odgovornostjo.« je nekdo preprosto dejal v pogovoru o tem, kako so se podjetja v neki občini zmenila, da bodo dala denar za nov vrtec. Potem se jih je več premislilo in plačali so samo »nemnim«. Pošteni pa niso imeli v rokah dovolj močnega sredstva, da bi zahtevali odgovornost tistih, ki so jih izigrali.

»V razvoju teorije in pa prakse samoupravljanja je bilo veliko utvar, romantičnosti, mitologije, namesto da bi s kritičnim umom razvijali zmeraj nove rešitve. In tako se je zgodilo, da smo sicer razvijali samo — upravljanje, ne pa obenem ustreznega sistema odgovornosti, je podobno, le da bolj izdelano zvenelo na posvetovanju o odgovornosti v naši samoupravni službi. Posvetovanje sta pripravila jugoslovansko združenje za politične vede in zveza združenj pravnikov.

Povedanih in dokazanih je bilo veliko spoznanj o tem, kako se samoupravljanje ne more razvijati, če ne bo vsako odgovoren za tisto, kar mu je bilo naloženo kot dolžnost ali kar je sam sprejel kot svojo dolžnost. V praksi — in ne le v njej — je to seveda močno zapleteno, kajti kakor samoupravljavcev, toliko pravic in dolžnosti, toliko odgovornosti. Vendar to ne more biti razlog, da bi začeli govoriti o odgovornih družbi, kajti odgovorne družbe ni, odgovorni so ljudje. In vsi moramo biti enako odgovorni, ne glede na zasluge in samoupravno demokracijo, v kateri ima tudi več odgovornosti, komur je zaupane več moči, ne pa da je narobe. Odgovornosti moramo natanko razmejiti, če želimo graditi samoupravno družbo, ki je danes že močno razvejana.

Kdor bo skrbno proučil gradivo beogradskega posvetovanja, si bo nemara lažje odgovoril na vprašanje, kakšna je njegova odgovornost, komu je odgovoren poslanec. Prišel bo dlje od ugotovitve, da je odgovoren volivcem. Nemara se bo strinjal s tistimi, ki hočejo, naj se poslanec temeljito predstavi svojim volivcem, naj jim pove, kakšna so njegova stališča in na kakšen način jih bo poskušal uresničevati. Volivci pa naj izbirajo med kandidati in njihovimi zamislimi.

In kakšna bodi odgovornost na primer zveznega izvršnega sveta zvezni skupščini? Na podlagi programa? Vprašanje je bolj zapleteno kot se zdi na prvi pogled. Poslanec določijo politiko, izvršni svet jo mora uresničevati; kakšen naj bo potem konkretni program izvršnega sveta? Nemara je danes znanost že tako napredovala, da bi si pri tem lahko celo pomagali z znanstveno podprtimi merili, je ugleden politolog utemeljeval na beogradskega posvetu. Če se vrti povprečna letna stopnja gospodarske rasti po svetu okoli 4%, zakaj ne

bi vlada bila odgovorna za približno tolikšno stopnjo rasti?

Kaj pa delavski svet? Komu je odgovoren in za kaj? Jasno je predvsem to, da ga kolektiv lahko odpokliče, če slabo dela. Ali pa je takšna politična odgovornost dovolj?

Tudi na beogradskega posvetovanju je bilo očitno, da politične odgovornosti nismo dovolj razvili, in tudi drugih oblik odgovornosti ne. Iskali so odgovorne in ti so se med seboj v marsičem razlikovali. Enoten pa je bil refren, da je »odgovornost konstitutivni element samoupravljanja.« Prav tako v razpravljanju o politični odgovornosti ni bilo razlik v mnenjih, da moramo v kadrovski politiki samoupravne demokracije graditi sistem, v katerem ne bo odločala »zvestoba navzgor«, temveč sposobnost od odgovornosti samoupravni osnovni družbe. Več kot organizirana socialistična opozicija lahko stori na tem področju na primer Socialistična zveza, je bilo v polemiki na posvetu rečeno s prepričljivimi utemeljitvami. V Socialistični zvezi je prostora za poglede vseh, ki niso proti socialističnemu razvoju. Težava je v tem, da politične organizacije pri nas niso dovolj avtonomne. Mnenja in argumente nekaterih razpravljavcev pa bi se dalo strniti tudi v ugotovitve, da naše politične organizacije niso dovolj močne, da bi poklicale na politično odgovornost ljudi in organe, ki imajo v rokah veliko družbeno moč. Samoupravna demokracija pa neizogibno potrebuje svoj notranji kritični sistem, da bo vsakdo mogel in moral biti odgovoren za svoje ravnanje. Do veljave da bodo tako prišle vse tiste sile, ki jim je do socialističnega razvoja, do samoupravne demokracije, ki bodo znale presoditi položaj, možnost, sile in cilje ter prevzele tudi tveganje za svoj prav. Pred družbo bodo morale odgovarjati seveda tudi za neželene posledice, ki se jim ne da zmeraj izogniti.

Kdor je poslušal razpravljavanje znanstvenikov o odgovornosti, je lahko brez večjih oklevanj priznal, da smo v razvoju prišli do tiste kritične točke, ko bomo morali izdelati svoj lastni sistem odgovornosti, ali pa bomo zavrli razvoj samoupravne demokracije. V dosedanem seznamu »gradbenega« materiala za našo samoupravno zgradbo je očitno premajhna količina odgovornosti. Koristen je bil zato sklep beogradskega posvetovanja, da bodo znanstveno raziskovali odgovornost pri nas, poskušali pa bodo izdelati tudi zasnovo zakona o odgovornosti. Verjetno je, da bodo s tem lahko veliko pomagali tudi pristojnemu odboru organizacij-skopolitličnega zbora zvezne skupščine, ki se tudi ubada s sila zapletenim vprašanjem odgovornosti v samoupravni družbi.

BOŽO KOVAČ

„Izčiščevanje“ in pomlajevanje

Narašča število izključitev in izstopov iz ZK, hkrati pa zanimanje za vstop

Prenavljanje ZK nujno povzroča čedalje večje razmejevanje med člani ZK. Na eni strani ostajajo »suhe veje«, torej člani, ki se ne borijo dovolj za uveljavljanje stališč ZK, ali pa komolčarji, ki so prišli v ZK zaradi osebnih koristi. »Ti nekomenisti zdaj odhajajo iz ZK«, je bilo rečeno na nekem posvetu za te ljudi. Hkrati pa se krepi delovanje tistih komunistov, ki aktivno izvajajo politiko ZK.

Vse to se kaže na gibanju članstva ZK. Po eni strani narašča število izključitev in izstopov iz ZK, prav to pa spodbuja hkrati večje zanimanje, zlasti mladih, za vstopanje v vrste komunistov.

Ob prizadevanjih, da pritegnemo v ZK vse tiste mlade ljudi, ki vanjo spadajo, seveda nikakor ne želimo ustvarjati starejšim občutka, da niso potrebni v ZK. Njihove izkušnje so predragocene! Toda ob njih potrebuje ZK zlasti mladih, ker se le tako lahko osvoji z revolucionarnimi interesi mladih in se osloni nanje. Dtok mladih v vrste ZK pa je odvisen od njenega prenavljanja. Nekateri mlade ljudi namreč odvraca od vstopanja v ZK premajhna

aktivnost in učinkovitost organizacij ZK v njihovem okolju. Prav tako pa jih hudo motijo člani ZK, katerih delo se razhaja z njihovimi besedami, dalje komolčarji, ki izkoriščajo svojo funkcijo za osebne interese ipd. Mladi so namreč še bolj kot starejši nagnjeni k temu, da take primere posplošujejo in zaradi posameznika kažejo s prstom na vso ZK. Nujno je torej, da čimbolj pospešimo odhod takih posameznikov iz ZK.

Po drugi strani pa mladi nimajo prav, ko čakajo, češ naj se ZK najprej sama »izčisti«. K temu naj prispevajo zlasti tudi mladi s tem, da vstopijo v ZK in znotraj nje pospešijo ta proces. Prav mladi, ki imajo vse življenje še pred sboj, so namreč najbolj zainteresirani, da se ZK čim hitreje prenovi.

Koga izmed mladih si zlasti želimo v ZK? Kadar gre za mlade, se naša pozornost najpogosteje ustavi pri »ježnih mladeničih« oziroma dolgoletnih in drugih, ki s svojimi posebnostmi opozarjajo nase ali pa pri mladini, ki je že vključena med aktiviste. Med njimi kaj radi potegnemo ostrto črto: ene dodelimo na levo, druge na

desno. Toda vse preveč uporabljamo merilo, kdo je »priden, poslušen fantič ali deklica«. Ali ne dišijo taka merila vse preveč po birokratskem vrednotenju, ki daje prednost kimovcem, ljudem z meško hrbtenico? Ali ne sodijo v vrste komunistov tudi tisti, na videz samosvoji, vihravi mladi ljudje, ki nočejo biti »pohlevni fantiči, marveč kritično razmišljajo o svetu okrog sebe in ga hočejo spreminiti na bolje? Predvsem pa vse preveč spreledujemo množico tistih mladih ljudi, ki sestavljajo večino mladih delavcev in kmetov, dijakov in študentov, a živijo »normalno« življenje.

Po kakšnih merilih torej ocenjujemo mlade, če so zreli za vstop v ZK? Neodvomo je dandanes poglavito merilo to, kako se nekdo zavzema za samoupravljanje, za reformo, za to, da bo vsak užival veljavno le po svojem delu. Komuniste ocenjujemo po tem, kako dosledno se borijo proti samovoljnemu privesljanju pravic delovnih ljudi in proti vsakršnemu izkoriščanju, po tem, ali se aktivno borijo za uveljavljanje politike ZK. Komunist se odlikuje hkrati po svoji

poštenosti, tovarištvu, spoštovanju mnenj in interesov soljudi. Jasno pa je, da ni ne idealnih ljudi, ne idealnih komunistov. Zato je najprimerneje, da kandidate primerjamo s sedanjim aktivnim in naprednim delom članstva ZK ne pa z nekdajšim idealnim likom komuniste.

Statut ZKJ načelno določa, da mora biti kandidat star 18 let. To pa ni nujno upoštevati v vseh primerih, kajti mladi ljudje dandanes hitro dozorevajo. Zato smo tudi za sprejemanje vajencev in srednjeolce.

Sprejem posameznika v ZK naj predlaga predvsem tisti krog ljudi, v katerem kandidat živi in ga zato najbolj intimno pozna. Predlagatelj je lahko tudi Socialistična zveza, sindikalna, mladinska, taborniška ali druga organizacija, samoupravni organ itd. Jasno pa je, da bi moral biti komunisti, ki delajo v teh organizacijah, poglaviti pobudniki za sprejemanje novih članov. Sprejema pa novega člana lahko osnovna organizacija, aktiv, oddelek ali občinsko vodstvo, skratka tisti, ki najbolj pozna kvalitete oziroma družbenopolitično aktivnost kandidata.

MIRO ZAKRAJSEK

Odkod dobiti denar za pokojnine kmetov?

Splošno pokojninsko zavarovanje kmetov je hudo zamotana zadeva — Z odlaganjem ne bomo prišli do potrebnih sredstev — Storit je treba kar je v sedanjih razmerah možno

»Podoba je, da kmetje ne bomo nikoli dočakali pokojnin. Tako razpravljajo na skupščinah in pišejo časopisi.« je potožili stari, onemogli kmet, ki na lepem posestvu komaj živetari. Njegov soved, mlajši kmet pa je mehu, da ne bi bilo pošteno, če bi on in drugi mlajši kmetje morali plačevati prispevke za pokojnine takih starčkov, ki niso sami ničesar prispevali za to, njihova posestva pa bodo podedovali otroci ali celo drugi sorod-

VARČEVANJE SE UGODNO RAZVIJA

Iz meseca v mesec je v naši državi več hranilnih vlog, kar spet potrjuje zaupanje ljudi v dinar, ki se kljub raznim oviram in posledicam, ki vplivajo na naš trg zaradi svetovnih gibanj (padec angleškega funtsterlinga, nihanje cen zlata, ugribanje, kaj bo z dolarjem itd.), vendarle krepi. — Kreditna banka in hranilnica v Ljubljani, najmočnejša tovrstna denarna ustanova v Sloveniji, je v I. tromesečju 1968 povečala vezane vloge svojih varčevalcev kar za 40 milijonov dinarjev. Varčevalci za stanovanjsko gradnjo imajo v teh 40 milijonih vloženi 11 milijonov novih dinarjev!

Uvoz in izvoz elektrike

Marca smo uvozili v državo 7,4 milijona kWh iz Avstrije ter malenkost iz Bolgarije in Grčije; s takim uvozom predvsem popravljajo slabe napetostne razmere v našem omrežju. V iste čase pa smo izvozili 27,3 milijona kWh; največ smo »odposlali« elektrike v Italijo (8,9 milijona kWh vrnitev energije, ki smo jo iz Italije dobili konec I. 1967 in v januarju letos). Na Madžarsko smo prodali 1,5, v Bolgarijo 9,6, in v Grčijo 7,3 milijona kWh. Skupno smo izvozili v prvem tromesečju 79,4 milij. kWh.

niki. Zakaj bi nekateri kmetje dobili pokojnine takoj, ne da bi sploh kaj prispevali za to, drugi pa bi morali plačevati 20, 30 ali še več let, preden bi dobili pokojnino?

O pokojninah kmetov se torej ne strinjajo niti kmetje. Starejši kmetje si jih želijo, mlajši pa se bojijo visokih prispevkov. Zato je potreben tak sistem, ki bo enako spodbuden za mlade in stare kmete, za premožnejše in revnejše.

V Sloveniji smo o tem premalo razpravljali. Po starostni strukturi kmečkega prebivalstva smo le ugotovili, da bi dva za delo sposobna kmečka človeka morala prispevati pokojnino za enega upokojenca. K izplačani pokojnini bi morali pristeti še upravne stroške. Prispevki kmetov bi torej res morali biti tako visoki, da jih ne bi zmogli, če bi jih obračunavali od katastrofskega dohodka ali kako drugače. Razmišljanja o tem se navadno ustavijo ob takih ugotovitvah. Nekateri sicer predlagajo, da bi poiskali tudi druge vire sredstev za pokojnine kmetov. V sedanjih gospodarskih razmerah pa ni upanja, da bi jih našli.

V nekaterih republikah, zlasti v Srbiji, imajo že jasnejše zamisli o pokojninskem zavarovanju kmetov. Verjetno bodo kmalu sprejeli ustrezen zakon. Po njihovem naj bi pokojninsko zavarovanje kmetov vsaj v začetku bilo prostovoljno. Prispevki bi bili odvisni od višine začelenih pokojnin in ne od velikosti posestev. Z lastnimi prispevki bi si lahko zagotovili pokojnine vsi kmetje brez ozira na starost. Nad 60 let stari kmetje bi dobili pokojnino vsaj, če bi prodali posestva in določeni znesek vplačali v sklad za pokojnine. Mladi kmetje, ki bi si želeli zagotoviti pokojnino za starost, torej ne bi nič prispevali za takojšnje

upokojenje. Njihovi prispevki bi se v pokojninskem skladu obrestovali, hkrati pa služili za kredite kmetijstvu. Zato ne bi bili visoki. Če bi se za zagotovitev pokojnine po 60. letu odločil že 16-letni fant, bi prispeval v sklad vsako leto le toliko, kolikor naj bi bila njegova mesečna pokojnina. Povprečni kmet pa gotovo zmore na leto 500 Ndin za pokojninsko zavarovanje, če ve, da je potem preskrbljen za starost. Lahko se odloči tudi za

nizjo ali višjo pokojnino. Enako visoko pokojnino si lahko zagotove za letnimi prispevki tudi starejši kmetje, le da bi bili njihovi prispevki toliko višji, kolikor bi bili starejši, ko bi jih začeli vplačevati. Npr. 45-letni kmet bi moral prispevati letno do 60. leta starosti po 1700 Ndin, da bi potem dobival mesečno po 500 Ndin pokojnine.

S podobnim sistemom pokojninskega zavarovanja bi se gotovo strinjali tudi mnogi slovenski kmetje. Z njim sicer ne bi odpravili vseh skrbi starih kmečkih ljudi, postavili pa bi trdno osnovo za začetek urejanja teh vprašanj. J. Petek

Kmetijski nasveti

Pomen rudninskih snovi

O vlogi rudninskih snovi, ki sestavljajo kosti, nahajajo pa se tudi v vseh drugih organih, še niso znane vse skrivnosti. Če govedo grize jasli ali liže zid, rejec takoj ve, da taki živali nekaj manjka. Hujši primeri pomanjkanja rudnin pa so kostolomnica, hujšanje, majhna ješčnost in pogosto tudi jalovost.

■ Zivalim pokladamo kostno moko, lizalne kamne in živinske soli, klajno apno ali različne druge rudninske dodatke, najboljše po navodilu veterinarja. Vsi ti dodatki vsebujejo kalcij (apno) in fosfor, ki sta najvažnejši rudnini.

Zanimivo je, da so zadnje raziskave pokazale, da v nasprotju z dosedanjim prepričanjem govedo v Sloveniji dobi v telo dovolj kalcija in da je v mnogih rudninskih dodatkih celo preveč kalcija na račun fosforja. Razmerje teh dveh rudnin je odločilnega pomena za vrednost rudninskih dodatkov.

■ Fosfor je tista snov, katere najbolj manjka v naši zemlji in s tem v senu ter v živalih. Večina zgoraj opisanih bolezenskih pojavov je posledica pomanjkanja fosforja. Strokovnjaki, ki to vedo, stalno opozarjajo: gnojite travnike, pašnike in njive več s fosfornimi gnojili, zakaj škoda v hlevih je zelo velika!

Znano je, da domače živali z veliko slastjo jedo vse, kar je slanege. Sol pomaga žolodcu prebavljati hrano, sestavljena pa je iz natrija in klora, ki sta tudi zelo pomembni rudninski snovi. Kuhinjska sol je zato sestavni del rudninskih mešanica za živino.

■ Od snovi, ki nastopajo v zelo majhnih količinah in jih zato imenujemo sledovne elemente, v naših razmerah večkrat nastopi pomanjkanje joda. To lahko pri ljudeh in pri živalih povzroča goljavost, predvsem pri kožičkih, prašičkih ali psih. Zdravimo z dodatkom joda. Drugi sledovni elementi: mangan, brom, cink na naših tleh in pri naši živini še niso nadrobneje raziskani, vendar večji neprimlik ne povzročajo. Inž. M. L.

SLOVENCIM, ZEDINIMO SE!

Ob letošnjem dvanajstem občinskem prazniku 2. junija je Ljutomer sredi priprav na proslavo 100-letnice prvega slovenskega tabora.

»Bodi Ljutomer!« je dejal domačemu Lotmerku, trgu, ki se je naslonil ob vznožje Kamenščaka, Stanko Vraz, tisti Stanko Vraz, Prešernov sodobnik, ki je zaradi nesrečnega lirizma zaradi slovenske kulturne majhnosti in samovšečnosti sto let čakal, da se je »vrnila« v slovensko slovstvo. Lotmerk so kraj od nekdaj že nazivali okoličani in Lotmeržani, ki so se že leta 1883 sprli z besedo komasacija, kasneje pa prišli navzkriž z arondacijo. Ljutomer, skoraj okrožen s Ščavnico, ki je tudi sto let čakala na regulacijo, kajti že na prvem slovenskem taboru 9. avgusta 1868 v Ljutomeru so zbrani zahtevali tudi ureditev voda. Iz ljudskega izročila vemo, da se je takrat v gozdiču za Ljutomerom zbralo »jezero in jezera« od blizu in od daleč. Pokali so možnarji, prihajali so gostje, govorniki so zahtevali zedinjeno Slovenijo, ljudje so z dviganjem rok odobraval govornikom. Kot pri Slovencih ni bilo redko: notranji minister Giskra je »zborovanje pod milim nebom« — tabor dovolil, konservativno slovensko politično vodstvo v Ljubljani pa se je zbal, rekoč: Kaj bo rekla dunajska vlada? Pristaši nočeta Plajbajsa so se zdramili šele pri naslednjih taborih.

Mesec dni po Ljutomerskem taboru, ki se ga je udeležilo po nekaterih podjetkih okrog 6 tisoč ljudi od blizu in daleč, tudi iz krajev ob levem bregu Mure, je bil tabor v Zalcu, na katerem je bilo okrog 15 tisoč ljudi. Višek je dosegel glede udeležbe tabor v Vižmarjah, na katerem je bilo okrog 30 tisoč ljudi. »Taboritja so se zbrali še v Sempasu pri Gorici, v Sevnici, na klancu ob Pivki, v Ormožu, v Tolminu, Sežani, Cerkljici, v Žopražah na Koroškem, na Kapeli pri Radgoni in drugod.

Ljutomer, mestece s približno 3 tisoč prebivalci, središče vinorodne pokrajine, ki je svojo kapljico žlahtnila z znojem in iskričnostjo čistokrvnih konj, vabi, kot so vabili na prvi slovenski tabor:

»NIHČE IZ NOBENE HIŠE NE SME MANJKATI!«

L. 1851 je zmagovita reakcija ukinila leta 1849 vsiljeno ustavo. S tem je »počistila« z demokratično nesnago, kakor je leto 1848 imenoval pruski kralj Friderik Viljem četrti.

Čitalniška navdušenost tržanstva, v večini tiste »jare gospode«, ki je kasneje dobrega pol stoletja pletenčila o idealih »za narodov blagor«, ki se na podeželju še ni mogla znebiti vonja po hlevu in ki je največkrat zahtevala drobtinice in nikoli dosledno postavljenega in izvajanega programa, to je bilo »narodno« razpoloženje sredine preteklega stoletja. Ob neskončnem nazdravljanju »slavjanstvu« ljudi niti ni motilo, da so navdušeno peli leta 1863 v Razlagovi Pismarici objavljeno Tomaškovo slovaško budnico: »...grom in peklo, prazne vaše poti nam so steke!« ki je ne razumemo danes, kakor jo niso verjetno razumeli tudi takrat.

To je bilo obdobje v življenju slovenskega naroda, katerega politiki je dal Kardelj vzdevek »kramarškaa.

Dogovor, da postane Madžarska kraljevina v sklopu habsburške vladarske hiše, je prizadela vse Slovane, ki so živeli v »ječi narodov« — Avstriji. Slovenska državno-zborna delegacija je nastopala v razpravi v državnem zboru sicer proti dualizmu, toda obljuba, da dobijo Slovenci avtonomijo in gorenjsko železnico, ki je nekaterim napolnila žepe, je bila dovolj, da so slovenski poslanci glasovali za dualizem.

Vse to je sililo k radikalnejšim ukrepom za doseg »stvari narodove«. Taborška akcija, ki je dobila zaslonbo pri vseh plasteh ljudstva, je ponovno obudila geslo o zedinjeni Sloveniji. Levstikov nastop v slovenski politični areni proti neodločnosti starejše generacije, ki se je kazal tudi v nerazpoloženju in zahtevah taborov, je nakazoval nov veter, kajti kot je zapisal Levstik v Slovenskem

narodu: »V tejo slovenske politike se je zbralo toliko gnoja, da mora stvar enkrat pokniti!« Če je slovensko ljudstvo na taborih manifestiralo za zedinjeno Slovenijo, zahtevalo tudi konkretne ukrepe, kot na primer regulacije, pogozdovanje Krasa in podobno, potem je to dokaz dolžnosti, ki bi jo ljudstvo pokazalo tudi v letu 1848, če bi imelo na čelu revolucionarne voditelje.

LJUTOMERSKE RESOLUCIJE

Za Ljutomer je prvi slovenski tabor veliko pomenil, predvsem zaradi tega, ker od

mačina dr. Matije Preloga se stali v Mariboru slovenski rodoljubi in sprejeli program, ki naj bi ga zagovarjali na vseh taborih. Ta program je zahteval: zedinjeno Slovenijo, slovensko uradovanje na Slovenskem, v osnovnih šolah izključno slovenski jezik, prav tako pa tudi uradovanje cerkvenih oblasti v slovenščini.

V soboto, 8. avgusta 1868, so prispeli v Ljutomer gostje. Mesto je bilo sivnostno okrašeno. Med pokanjem možnarjev, z dvema godbama in z ljubljanskimi Sokoli na čelu se je množica odpravila v nedeljo, 9. avgusta popoldne na zborovališče. Blizu 6 tisoč ljudi je do trde noči vztrajalo na zborovali-

sto razstav, kot n. pr. »Ljutomer v boju za slovensko narodnost«, razstavo slikarjev, ki naj bi bila zametek

V povojnih letih je dobil Ljutomer lepo urejen oddelek muzeja NOV, pred leti pa tudi gimnazijo.

POGLED NA TRG V LJUTOMERU DANES

šću. Taboru je predsedoval domačin dr. Razlag, pričel pa ga je Ljutomerski župnik dr. Klemenčič. Posestnik Kukovec se je v svojem govoru potegoval za slovenski jezik, dr. Zarnik je zahteval slovenščino tudi v škofijski uradi, Božidar Raič, znameniti taborški govornik, pa je nastopil proti raznarodovanju. Govorniki so zahtevali, zbrani pa so potrjevali: slovenščina naj bo izključni uradni jezik na Slovenskem, cerkvena vlada naj uraduje v slovenskem jeziku, slovenščino v osnovne šole, deželna vlada v Gradcu naj daje za potrebe slovenskega dela Stajerske več denarja, Slovenci naj se združijo v zedinjeno Slovenijo.

Dne 7. julija 1868 so se na povabilo Ljutomerskega do-

manjše stalne galerije. Razstavljeni bodo med drugim dela priških slikarjev Anteta Trstenjaka, Košarja in Zabota. Septembra bo v Ljutomeru tudi posvetovanje slovenskih zgodovinarjev na temo »Pomen prvega slovenskega tabora«. Posvetovanje bo organiziralo Zgodovinsko društvo v Mariboru.

LJUTOMER PO STO LETIH

V okviru praznovanja 100-letnice prvega slovenskega tabora je Ljutomer organiziral vrsto prireditev, ki se vrstijo od februarja naprej. V praznovanje občinskega praznika so vključili tudi 50-letnico bojev za severno mejo, prav tako slavi letos Ljutomer 100-letnico čitalnice. Tik pred osrednjo proslavo pa bodo organizirali še vr-

Na predvečer glavne proslave, t.j. 5. oktobra, bodo Ljutomerčani uprizorili Kreftovo »Veliko puntarijo«. V nedeljo, 8. oktobra, bo v parku I. slovenskega tabora slavnostno zborovanje, srečanje pevskih zborov in telovladni nastop. Istega dne bo na Ljutomerskem hipodromu tudi jugoslovanski kasaški derby.

Kljub temu, da Ljutomer danes nima nobenega velikega industrijskega obrata, ki bi najbolj prepričljivo pokazal na razliko med Ljutomerom 1868 in Ljutomerom 1968, pa je treba omeniti novo vinsko klet s kapaciteto nekaj sto vagonov vina, novi obrat mariborske tekstilne tovarne, Tehnostroj, obrat Konusa iz Slov. Konjic, opkarno, obrat za predelavo mesa, obrat za predelavo mleka. Poleg tega je še več manjših delavnic, ki skupno zaposlujejo blizu 2600 ljudi.

AJMO, PJESMO MOJA ...

Na sevniškem taboru drugega maja 1869 je Valentin Zarnik v svojem govoru za zedinjeno Slovenijo med drugim dejal: »Pred tisoč leti smo bili edini še vsi Slovenci, potem so nas razdelili v Kranjce, Korošce, Stajerce in Primorce!« Kaže, da je ta trditve aktualna pogostokrat tudi danes, sto let po prvem slovenskem taboru.

Ljutomer ponuja z oktobrske obletnice tabora priložnost, da se na tem koncu Slovenije zberejo gosti iz vseh slovenskih pokrajin. Ljutomerski oktober bo ponudil vsem prijetno doživetje med priškimi vinskimi goricami, vse tja do Jeruzalema, o katerem je Stanko Vraz zapel:

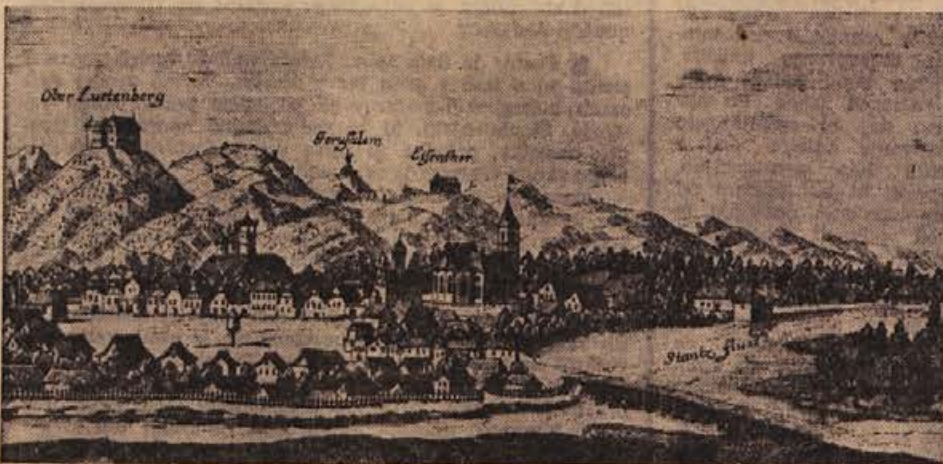
Ajmo, pjesmo moja, gore u Jeruzalim, da kip zavijača pred tobom razgalim.

Stoletnica prvega slovenskega tabora naj bo med drugim tudi srečanje neznanih in nepoznanih potomcev udeležencev Ljutomerskega, žalskega, sevniškega in drugih taborov pred sto leti!

JUŠ MAKOVEC

POSTANI IN OSTANI ČLAN PREŠERNOVE DRUŽBE!

LJUTOMER V VALVASORJEVIH ČASIH

Dobremu gospodarju po glavi?

V kliring niso vključeni tisti, ki so ga povzročili - Domača podjetja, ki so dobro gospodarila, bodo morala s pozitivnim saldrom kreditirati slabe gospodarje drugod

Kliring je, preprosto rečeno, medsebojna poravnava dolgov na poseben način. S kliringom bomo poizkušali skrajšati obhodno pot knjižnega denarja, ki je zdaj predolga. Večina podjetij namreč preveč odlašajo s plačili.

Ce odštejemo vse, kar so bile delovne organizacije v občinah Novo mesto, Trebnje, Črnomelj in Metlika dolžne ob uvedbi kliringa, je ostalo še vedno 15 milijonov (novih) din dobroimetja. Tako imenovanega negativnega salda, v celoti vzeto, ni bilo.

Gospodarstvo na našem področju je poslovalo tako, da zanj ne moremo trditi, da je bilo povzročitelj kliringa, saj že nekaj let terjatve za prodano blago močno presega dolgeve. Torej bi s kliringom, ki pomeni odpravo medsebojne zadolženosti, moralo kvečjemu pridobiti. Takšen kliring, kot ga uvaja zakon, pa pomeni celo poslabšanje, saj nam bo odvzel tisti knjižni denar, ki smo ga prigospodarili.

INIS brez jamstva, v 5 primerih poseg v bančna sredstva, v 8 primerih pa v sklade skupne porabe in rezervne sklade podjetij

Prijava kliringa (delovne organizacije so morale predložiti seznam neporavnanih

Dober poslovni uspeh v Novem Sadu

Na letošnjem tradicionalnem mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu je večina razstavljalcev sklenila dobre kupčije. Nekatera domača podjetja so dobro prodajala drobno kmetijsko mehanizacijo. Tudi tuja podjetja, ki so letos razstavljala v Novem Sadu, niso zaostajala.

Zaradi dobrih poslovnih uspehov so nekateri razstavljalci že sedaj rezervirali prostor za prihodnje leto. Razstavni prostor, namenjen tujim razstavljalcem, je rezerviran že 80 odst.

Dobremu poslovnemu uspehu je prav gotovo mnogo pomagalo to, da je novosadska občina znižala prometni davek kar za 2/3 in da so nekatera podjetja znižala ceno svojim proizvodom tudi za 50 odst.

Toča med dežjem

Malo pred 18. uro 27. maja se je nad krško in breziško občino zdvijala huda nevihta. Med ploho in vetrom se je nenadoma usula toča. Zajela je precej širok pas, vendar škoda ni velika, ker je padala med dežjem.

Bizeljskemur in Pišecam je toča prizanesla, huje pa so jo občutili pri Podčetrtku.

Sejmista

Na sejmu v Novem mestu

V ponedeljek, 27. maja, je bil na novomeškem sejmistu naprodaj 1001 pujske, prodanih pa je bilo samo 461. Ker zanje ni bilo zanimanja, so morali živinorejci zopet v ceni popustiti. Tokrat so veljali manjši pujski 60 do 120 din, večja pa 130 do 250 din.

terjatev in dolgovi, ki so zapadli 15. februarja letos) je potekala v redu. Večina podjetij je že pred uveljavitvijo kliringa poravnala dolgeve. Kliring bi zajel lahko v prej omenjenih občinah 211 delovnih organizacij. Samo 57 organizacij je bilo takih, ki so bile aktivne, 51 je bilo takih, ki so imele samo terjatve, 91 jih je bilo z izravnanim saldrom, 12 pa takih, ki so imele samo dolgeve (šole in drugi proračunski potrošniki).

Le dvema podjetjema (rudnika Kanižarica in Inisu iz Novega mesta) so poslovne banke odklonile jamstvo. Za rudnik Kanižarico je KBH Ljubljana jamstvo naknadno oddobrila in je zajet v kliringu, medtem ko je Inis iz Novega mesta ostal brez jamstva in s svojim negativnim saldrom ni zajet v kliring.

S kliringom je bilo na našem področju 30 milijonov (novih) din priliva (plačanih terjatev) in 20 milijonov din odliva (plačanih dolgov), tako da je ostalo 10 milijonov dejanskega pozitivnega salda.

Med 132 delovnimi organizacijami, ki jih je zajel kliring, je 92 takih, ki imajo pozitiven saldo (te imajo 14,5 milijona pozitivnega salda) in 40 organizacij z negativnim saldrom (samo 4,5 milijona).

Samo v 5 primerih je bilo na področju SDK Novo mesto treba poseči v bančna sredstva poslovne banke, ker prizadeti komitenti niso bili sposobni s svojimi sredstvi kriti negativni saldo. V 8 primerih je morala SDK poseči v sklade skupne porabe, v 8 primerih pa tudi v rezervne sklade, da je dobila kritje za negativni saldo.

Odgovora na vprašanje, kaj bo z nelikvidnimi podjetji, ki niso zmožna plačila, ni

Ker so na našem področju prevladovali pozitivni klirinški saldi, v delovnih organizacijah, ki so vključene v kliring, ne more biti perečega problema zalog. Pozitivni saldi so toliko bolj razveseljivi tudi zato, ker je naše gospodarstvo raslo na precej divji način, v večnem pomanjkanju kreditov in je kljub temu ali pa morda prav zato ohranilo svojo likvidnost.

Vprašanje zase pa je, ali je opravičljivo to, da bomo morali, ker smo dobro gospodarili, s pozitivnim saldrom kreditirati slabe gospo-

Psihiatri na obisku

V dneh od 1. do 5. junija se bodo srečali v Mokricah psihiatri iz vse Jugoslavije. Grad Mokrice so si zdravniki, specialisti za duševne bolezni, izbrali za strokovni seminar. Med bivanjem v Mokricah si bodo gostje ogledali tudi Čateške Toplice in Posavski muzej.

»Jutranjka« predstavlja izbor za jesen in zimo

V soboto, 1. junija ob 16. uri, bo tovarna otroške konfekcije JUTRANJKA iz Sevnice priredila v Čateških Toplicah »modno revijo jesen-zima 1968«. Na reviji bodo pokazali kompletno izbiro izdelkov, ki jih je pripravil kolektiv za konec tega leta.

darje drugod. To vprašanje se vsiljuje, ker kliring ne more biti samo inventarizacija dobroimetij in dolgov, pač pa nekaj več kot to. Iz zakona pa se da razbrati samo uvedba kliringa kot inventarizacija dolgov in dobroimetij ter medsebojna izravnava obojega, brez določenega odgovora na vprašanje, kaj bo s tistimi, ki so nezmožni plačila. Vsi tisti pa v kliring zaradi nelikvidnosti sploh niso vključeni. Težava je v tem, ker so prav taka podjetja povzročitelji vsega zla in bi bilo prav zanje treba predvideti ukrepe, ki jih zakonu o kliringu pogrešamo.

Dali bomo 12 milijonov klirinškega kredita

Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto je po kliringu imela kot poslovna banka, ki deluje na področju Dolenjske, Spod. Posavja in Bele krajine 15 milijonov din (novih!) pozitivnega salda. Po razdelitvi združenja poslovnih bank Jugoslavije mora z 12 milijoni dinarjev tega pozitivnega salda kriti negativni saldo Komercialne banke Karlovac v SRH in Komercialne banke Kočani v SRM. Obe omenjeni banki bosta vrnila ta klirinški kredit Dolenjski banki in hranilnici v treh enakih mesečnih obrokih do 22. avgusta letos.

Mladina po partizanskih poteh

V počastitev dneva mladosti je belokranjska mladina organizirala pohod po partizanskih poteh. Kljub slabemu vremenu je 19. maja odšlo iz Črnomlja 30 mladincev v spremstvu prvoborcev Franca Koširja in Bojana Fabjana na Smuk. Tu bi se morali sniti z Metličani, a ker je te slabo vreme zadržalo, so mladi Črnomaljši sami krenili na Gor. Laze. Tu so navzoči pripadniki JLA izstrelili častno salvo, udeleženci pohoda so položili venec pred spomenik, nato pa jih je gostoljubno sprejela znana partizanska Šobarjeva družina. Pohod se je končal v Rožnem dolu, od koder so se mladi z vlakom vrnili domov.

Novi stroji za spravilo sena

Kmetijska zadruga Črnomelj je pred kratkim kupila v Zahodni Nemčiji dve samonakladalni prikolici za traktor, s katerimi košajo na velikih travnatih površinah v nekaj urah spravijo v silose. Na Lokvah so pretekli teden s stroji pokosili in spravili silažo s 65 hektarov travnikov. Vsa strojna oprema za spravilo sena in silaže velja okoli 30.000 din. Kljub temu da je črnomaljska zadruga na preurejenem in moderniziranem živinorejskem obratu Lokve že uvedla proizvodnjo na evropski ravni in povsem mehanizirala delo, pa je vse to ne bo rešilo izgube in težav, dokler bo trajal zastoj pri izvozu živine.

GOSPODINJE - SKRAJŠAJTE ČAS POMIVANJA POSODE!

- Emajlirane pomivalne omarice
- z dvodelnim pralnikom s plastičnim okvirom ali
- z nerjavečim dvodelnim pralnikom

dobavlja po ugodnih cenah in kvalitetno belo emajlirane

EMO **CELJE**

Pijte belinkovec

Belsad

Tovarna AERO, Celje

priporoča svoje kakovostne proizvode za pisarne, konstrukcijske biroje, razmnoževalne servise itd.

matrice in barvo za razmnoževanje, jasnični načrti za kopiranje načrtov, selotejp lepilni trak, slep nalepne etikete, karbonski papir, indigo papir itd.

Vsi izdelki tovarne AERO, Celje, so najboljše kakovosti in bistveno pripomorejo k racionalizaciji dela.

PLINARNA VODOVOD CELJE

priporoča svoje usluge.

KOVINOTEHNA

export-import

CELJE, MARIBORSKA 17

Obiščite naše prodajalne, ki so vedno dobro založene.

Oglašujte v DL!

TEKSTILNA TOVARNA

Novoteks

NOVO MESTO

PRVOVRSTNA KVALITETA, MODERNE BARVE, SODOBNI DESENI IN TRPEŽNOST SO ODLIKE NAŠIH IZDELKOV.

Proga je življenjskega pomena

(Nadaljevanje s 1. str.)

nobenih možnosti, da bo kočevska proga kdaj rentabilna, in da je malo verjetno, da bo to še javna proga, ker so tarife za prevoz preizkušene. Tarife za prevoz blaga bodo zvišali ali pa progo ukiniteli.

Zanimivo je, da IS o svojem sklepu ni obvestil občinskih skupščin, čeprav je življenjsko pomemben za nekatere gospodarske panoge na njihovem območju (premogovnik, gozdarstvo, Apnenica Dobropolje, lesna industrija itd.). Za sklep IS so zvedele občinske skupščine slučajno in po ovinkih.

IS je sklep sprejel na hitro in celo postavil kratek rok (1. julij), ko je prepustil usodo proge le ZTP in občinskimi skupščinam. Tako ukrepanje ni pravilno, ni proučeno, ni gospodarsko.

Če namreč železnica občutno podraži tarife, pomeni to hkrati likvidacijo kočevskega rudnika (in verjetno še kakšne delovne organizacije ob tej progji) in nejasno usodo za precejšnje število delavcev, in seveda tudi likvidacijo te proge, saj je nad polovico tovara na tej progji premog.

Ostale delovne organizacije bi imele občutno večje prevozne stroške, preusmerile bi se na cestni promet in cesto uničile.

Železnica pa bi s tem ukrepom izgubila tudi precej prometa za svoje glavne (rentabilne) proge.

Občani in proizvajalci nezadovoljni s sklepom IS in ukrepi ZTP

Predstavniki občin so opozorili, da bi z večjo podražitvijo tarif ali ukinitvijo proge nastal na tem območju ne le velik gospodarski, ampak tudi politični problem. Občani so negodovali že, ko je bil na delu proge ukinitelj potniški promet (takrat je ZTP zatrjevalo, da bo proga rentabilna, ko bo potniški promet ukinitelj!), še bolj pa bodo zdaj, če bo ukinitelj tovorni, saj bi zaradi tega ukrepa bilo precej ljudi ob krah.

Razen tega so predstavniki kritizirali ta sestanek, ker na njem predstavnik ZTP ni mogel povedati, kakšne naj bi bile nove tarife za tovorni promet (izjavil je celo, da je sklep IS presenetilo ZTP, čeprav ga je predlagalo ZTP!); predstavnik sekretariata za gospodarstvo pa ni vedel povedati, koliko bi bil IS pripravljen prispevati za kritje izgube pri progji.

IS bi moral tudi bolj gospodarsko gledati na kočevsko progo in se ne umikati iz te vigele okoli proge. Občine ob tej progji so del republike in njihovo gospodarstvo je del republiškega, zato je treba usodo proge, od katere je gospodarstvo zahodne Dolenjske odvisno, reševati bolj preudarno.

Predstavniki gospodarskih organizacij in občinskih skupščin ter poslanci so zah-

tevali še več pojasnil. Ker jih odgovori niso zadovoljili, so sklenili, naj odide v kratkem delegacija predsednikov občinskih skupščin na razgovor k predsedniku izvršnega sveta.

JOZE PRIMC

Potujoča razstava o poklicih

V Komunalnem zavodu za zaposlovanje je ena izmed dejavnosti tudi poklicno usmerjanje. Poleg rednega dela (svetovanje, predvajanje filmov o poklicih, predavanje mladini in staršem) je letos organiziral še potujočo razstavo o poklicih. Na približno 130 fotografijah so prikazani poklici, ki so najbolj pogosti na našem področju. Fotografije so opremljene z nekaterimi podatki: z zahtevami za posamezen poklic, načinom in trajanjem šolanja. Namen razstave je, da na zgoščen način prikaže osnovnošolski mladini in staršem čim več poklicev. Do sedaj je bila razstava v naslednjih osnovnih šolah: Sentjerne, Smihel, Stopiče, Mirna peč, Zužemberk, Prevole in Trebnje. Do konca šolskega leta pa bo razstava še na Mirni in v Sentruperu. Razstavo si je do sedaj ogledalo precej staršev in skoraj vsa šolska mladina navedenih šol. Zavod name-rava prihodnje leto organizirati podobno razstavo še na ostalih osnovnih šolah.

A. K.

otročka konfekcija športne hlačke ženske kopalke

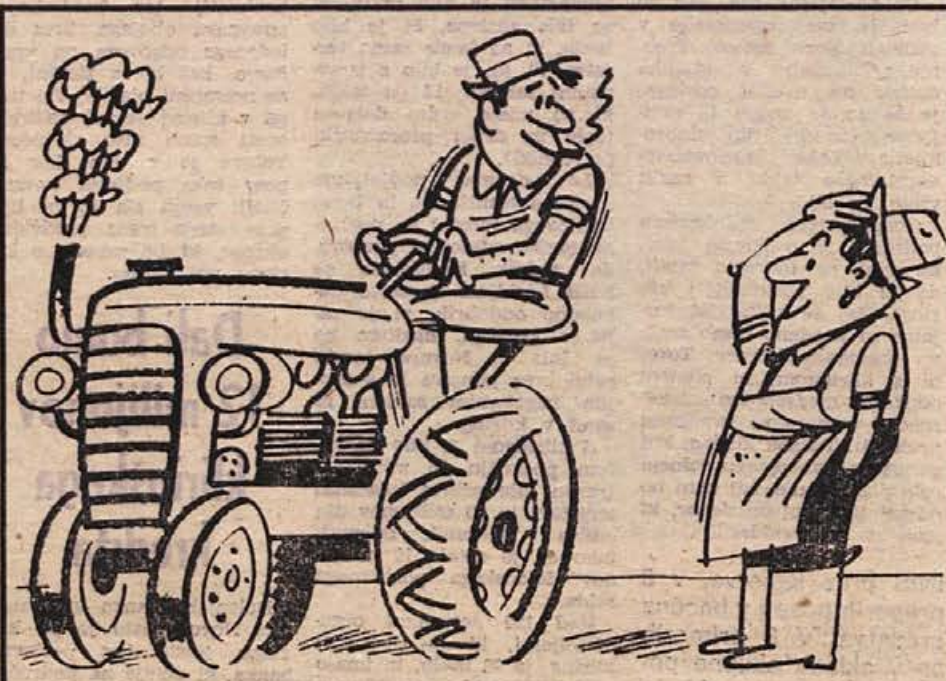
Jufranjska
KONFEKCIJA • SEVNICA

- kvaliteta
- modni vzorci
- ugodne cene
- takojšnja dobava

KOPITARNA SEVNICA

priporoča svoje izdelke:

- VSE VRSTE KOPIT ZA ČEVLJE
- PETE, LESENE IN PLASTIČNE
- PLASTIČNE ROLETE ZA OKNA
- LESNO GALANTERIJU
- REZAN LES LISTAVCEV IN IGLAVCEV.

- Štefan, ti imaš traktor?
- Tudi ti ga lahko kupiš, če boš varčeval zanj pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50%, za vezane vloge do 8%! — in ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka od 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

Kurirčkova pošta pred ciljem

Slovenski pionirji-delegati so predali Kurirčkovo pošto komandantu slovenskih partizanov Francu Leskošku-Luki — Srečanje s starimi borci in komandanti slovenskih brigad bo zanje nepozabno

V torek, 21. maja, je bila v Ljubljani svečana predaja kurirčkove pošte komandantu slovenskih partizanov Francu Leskošku-Luki. Svečanosti so se udeležili pionirji — delegati iz vseh slovenskih občin. Novomeške pionirje je zastopal učenec Zlatko Zepan iz Novega mesta, ki je v Ljubljani prav hitro navezal stike z vrstniki iz drugih krajev.

Pionirje so spremljali tudi borci iz vseh krajev Slovenije, ki so v Ljubljani po več letih srečali svoje nekdanje tovariše. Živahnemu po-

zdravljanju ni bilo ne konca ne kraja. Novomešanov je bila še posebno vesela Albinca Malijeva iz Maribora, ki se vedno rada spominja vseh krajev na Dolenjskem, saj se je tu borila med NOB.

Slovenske pionirje je v Klubu poslancev pozdravil ljubljanski pionir, Franc Leskošek pa je sprejel raport pionirjev kurirjev iz vseh petih letošnjih prog. Podpisal je tudi dnevnike, ki jih bodo pionirji dali v podpis tov. Titu.

Letošnja kurirčkova pošta je bila že sedma po vrsti.

Postala je ena izmed največjih pionirskih akcij in se je v zadnjih letih vključila v slovesno praznovanje Titovega rojstnega dne.

Slovenski pionirji, ki so se srečali v Ljubljani, najbrž nikoli ne bodo pozabili starih borcev in komandantov slovenskih brigad, o katerih so tolikokrat brali in slišali, pa jih dotlej niso poznali. O tem pomembnem srečanju bodo še dolgo pripovedovali svojim šolskim vrstnikom, saj so vsi zatrjevali, da je bil to njihov najlepši dan.

MARJAN TRATAR-UČO

Vedno več imamo nezaposlenih

V osmih mesecih 40 več nezaposlenih v kočevski občini — Nezaposlenost bi omililo lahko tudi tesnejše sodelovanje delovnih organizacij z Zavodom za zaposlovanje

V zadnjih nekaj tednih je bilo v kočevski občini več razprav o nezaposlenosti v občini. Ugotovljeno je bilo, da število nezaposlenih še vedno narašča in je znašalo marca letos 356 ali 40 več kot septembra lani. Med nezaposlenimi je velika večina žensk in mladine do 26. leta starosti. Med nezaposlenimi je kar nad 88 odstotkov ne kvalificiranih.

Analiza Zavoda za zaposlovanje o zasedbi delovnih mest v devetih večjih gospodarskih organizacijah v občini pa je ugotovila še, da je manj kot polovica delovnih mest, za katere se zahteva srednja, višja ali visoka strokovna izobrazba, zasedenih z ustreznimi kadri.

Čim višja izobrazba je za delovna mesta potrebna, tem slabša je strokovna zasedba delovnih mest. Skoraj 20 odstotkov priučenih delavcev dela na delovnih mestih, za katere se zahteva srednja

šola. Na delovnih mestih, ki zahtevajo višjo ali visoko strokovno izobrazbo, pa dela kar 27,5 odstotka priučenih delavcev oziroma delavcev s poklicno šolo. Ni pa treba posebej poudarjati, da je boljša izobrazba zaposlenih potrebna za večjo produktivnost, konkurenčnost in sploh za poslovno uspešnost delovnih organizacij.

V razpravah je bilo poudarjeno, da bi se dalo marsikaj popraviti oziroma izboljšati, če bi delovne organizacije na področju zaposlo-

vanja (tudi študentov in pripravnikov) bolj sodelovale med seboj, posebno z Zavodom za zaposlovanje. Seveda pa bi morale delovne organizacije usposobiti tudi svoje kadrovske službe, ki so zdaj še pre malo strokovne.

Strokovnejši ljudje na delovnih mestih bi hkrati ustvarili pogoje za zaposlitev novih ljudi. Poudarjeno pa je bilo tudi, da v občini Kočevje stalno zaposlujejo četrtno do tretjino ljudi iz drugih občin, kar spet povečuje število nezaposlenih domačinov.

Med možnostmi za večje zaposlovanje so nakazali še: večje sodelovanje delovnih organizacij z Zavodom pri zaposlovanju sezoncev in odpiranje novih uslužbniških delavnic, kar naj bi občinska skupščina omogočila s spodbudno davčno politiko.

Potrošniki, kupujte priznane pletenine, izdelane po najnovejših modnih krojih in barvah od trikotazne industrije

»ALMIRA«
iz Radovljice!

Njeni izdelki so znani po modi in kvaliteti ne samo na domačem tržišču, temveč tudi v zahodnih in vzhodnih državah.

Kadar pridete v
Celje,

obiščite
HOTEL

»EVROPA«

Grafično podjetje

CELJSKI TISK
Celje

priporoča svoje kvalitetne usluge.

**GOSTINSKO
PODJETJE
ČRNOMELJ**

vabi v svoje obrate:

HOTEL »LAHINJO«, RESTAVRACIJO »GRAD«, GOSTILNE »LOVEC«, KOLBEZEN in »PRI POSTAJI«, KOPALIŠČE NA VINICI IN GOSTIŠČE V SEMIČU.

Samo novi dinarji!

Spoštovani tov. urednik!
V eni prejšnjih številke ste objavili sklep uredništva, da boste odslej vse denarne zneske pisali v novih dinarjih.

Vaš sklep popolnoma odobravam. Zal pa sem opazil, da niste dosledni, ampak uporabljate oba načina. Zato človek včasih dvomi, kakšne so vsote v resnici.

Svetoval bi, da bi pisali zneske v novih dinarjih tako, da pripišete še število par v decimalni obliki. Na primer: pet tisoč dvesto starih dinarjev naj bi bilo napisano 5200, ustrežna vrednost v novih dinarjih pa 52.00. Zdi se mi, da bo potem brez posebne pripombe razvidno, da gre za nove dinarje.

Torej: zneski s pripisanimi parami so Ndin, brez njih pa Sdin. Se zgled: 5680.00 (N din) — 568000 (S din).
**DUSAN MODIC
NOVO MESTO**

POJASNILO UREDNIŠTVA:

Za pisanje vrednosti v novih dinarjih smo se odločili zaradi tega, ker so domala vsi uradni dokumenti tako pisani. Ta sklep smo upoštevali povsod, morebitna izjema pa je bila kvečjemu napaka ali tiskarski skrat. Res pa je, da v enem samem primeru, in to v zbirki za naše trojčke, pišemo še stare dinarje, ker gre za akcijo, katere namen — znesek za zgraditev nove Korenetove hiše — smo vse čas napovedovali v starih dinarjih. Prav tako smo omenjali stare dinarje v nekaterih gospodarskih člankih, kjer smo navedli na primer vrednost proizvodnje pred leti z današnjo. V takih primerih pa smo vedno (v oklepaju) podarjali, da gre za stare dinarje.

Ponavljamo, da bomo tudi v bodoče pisali vse zneske tako, kot zahteva služba družbenega knjigovodstva in kot je tudi najbolj pregledno in umevno: med celimi dinarji in parami z decimalno vejico (in ne nepraktično piko v zgornji polovici), med tisočicami in stoticami pa s piko. Zgledi: petnajst tisoč osem sto štiriinpetdeset dinarjev in devetinšedeset par = 15.854,79 din; 52 din = 5200 starih dinarjev; jajce stane 50 par = 0,50 din. Če ni zraven v oklepaju nobene opombe, ne more biti dvoma, da gre za nove dinarje.

Pozorne bralce pa prosimo, da nas na vse morebitne nedoslednosti sproti opozarjajo!

UREDNIŠTVO DL

V nedeljo, 26. maja, so se v Šentjerneju kljub slabemu vremenu ustavili štirje avtobusi turistov. Ogledali so si kartuzijo Pleterje (Foto: Polde Miklič)

Ali bo trma cokla napredku?

Tovariš urednik!

Občinska pot, ki pelje te vasj Zavratac skozi zaselke in vasi Križe, Prevole, Osredok, Mala in Velika Hubajnice ter se od tam cepi proti Atresku, Češnjicam in Primožu, je med najslabšimi na desnem savskem bregu sevniške občine. Prebivalci teh vasi so že pred leti imenovali gradbeni odbor za zgraditev nove ceste na tem področju. Že takrat se jim je posrečilo zbrati toliko podpisov za samoprisevek, da so imeli zagotovljenih pribl. pol milijona starih dinarjev. Vsi podpisniki so tudi obljubili, da bodo pomagali s prostovoljnimi delom. Zaradi nesoglasij, ki so nastala z avtocesto, ki se z načrtom o gradnji nove ceste ni strinjali takratni občinski odborniki (odločno je odklanjal, da bi šla cesta prek njegovega dvorišča), je žal prva zamisel padla za nekaj časa v vodo. Če bi delo steklo, bi tudi občinska skupščina v Sevnici nudila pomoč.

Ceprav je krajevna skupnost na Primožu pripravljela

na z denarjem podpreti to zamisel svojih prebivalcev z Male in Velike Hubajnice, pa še žal nekateri prebivalci iz Prevol in Zavratac upirajo tej zamisli, ker spadajo pod krajevno skupnost na Studencu. Posamezniki med njimi se izgovarjajo, da ne bodo »gradili ceste za hribovce«. Najbrž so slepi za uspehe vaščanov iz Zgoranj in Spodnjih Impolj, ki so letos med prvimi zgradili vodovod ter bodo po vsej verjetnosti že to jesen zgradili cesto od Primoža skozi obe vasi do ceste v Lokah, v Impoljskem potoku.

Kmalu po vojni so Prevolčani in Zavratačani razširili stezo iz Prevol do Zavratac v kolovozno pot, kasneje pa jo hoteli preurediti v cesto. Zal jim to zaradi trmastih stališč nekaterih posestnikov iz Zavratac ni uspelo, ker ti niso dovolili gradnje prek svojih zemljišč. Da bi se izognili ovinku skozi Križe ter strmemu klancu v Vrtačah, bi radi cesto skrajšali za najmanj 2 kilometra: pri prevolski kapelici bi z gradnjo nove ceste krenili v levo ter bi mimo izvira pitne vode s Prevol speljali traso pod vnožjem Lepe gore. Od tam bi tekla cesta do Zavratac in do ceste Spodnje Radulje do Save. Tak načrt imajo v mislih, če bi nekateri zavrataški posestniki še vztrajali na starih stališčih.

Ker se vaščani iz Male in Velike Hubajnice še niso odrekli temu načrtu, še vedno upajo, da bodo pridobili prebivalce iz Osredka, Prevol in Zavratac ter predstavnike krajevne skupnosti s Studenca, da bi pričeli čimprej

graditi cesto, ki bo te kraje odprla gospodarstvu in turizmu. Pri tem upajo tudi na pomoč sevniške občine. Krajevni činitelji obeh krajevnih skupnosti pa bi morali združiti svoje sile in sposobnosti, pa bi bila lahko dolgoletna želja prebivalcev naštetih krajev kmalu uresničena. Seveda se bodo še prej morali nekateri posamezniki otresti dosedanje ozkosti, ki je cokla napredka in razvoja teh krajev.

KAREL ZORKO,
Zavratac 32,
p. Studenec

Zdravilišče Dolenjske Toplice

bo 31. 5. 1968 prodalo na
JAVNI LICITACIJI

AVTOMOBIL KOMBI IMV

v voznem stanju.
Pričetek licitacije ob 10. uri.

Brez denarja ni lova

Tovariš urednik!
Lovski turizem je v zadnjih letih močno napredoval in je postal v Spodnjem Posavju in na Dolenjskem pomembna in donosna gospodarska panoga, hkrati pa so se zelo spremenili tudi lovski predpisi. Kljub temu pa je v nekaterih lovskih družinah ostala še vedno stara miselnost. Kako naj si drugače razlagamo zastarelo mnenje, da so lovci lahko le premožni in vidnejši občani?

V poslovnih nekaterih družin je določena zelo visoka pristojbina za nove člane. V lovski družini Dobova je pristojbina kar 500 din. Povprečen delavec z minimalnimi mesečnimi prejemki seveda ne more plačati tolikšne pristojbine in tudi ne more postati lovec, čeprav si to še tako želi. Izdatki se ponavadi še potrojuje in le redki postanejo člani lovske družine. Zato predlagam, naj bi lovske družine prenehale z dosedanja prakso in omogočile mladim ljudem srejem v svoje vrste. Vendar pa to še ni dovolj. Starejši bi morali mlade lovce pravilno vzgojati, in jim pomagati, da bodo prišli do potrebnega teoretičnega znanja. Tudi lovske družine morajo poskrbeti za svoj naraščaj, da bo nekoč dostojno zamenjal starjše.

Na rob polemike

11. aprila letos je naš novinar M. Moškon objavil kratke zapise v okviru: »Nekaj novega: DELATI!«.

Okvirček s kritično vsebino (take in druge sorte) je Dolenjski list zadnje mesece objavil že precej. Če nanje ni bilo javnih odgovorov, so bili ali slabi in brezkrvni ali pa take nature, da nanje ni bilo treba odgovarjati (opozorilo, ocena stanja ali pojavov in pod.). Moškonov okvirček pa je razburil nekatero duhove. Z Dušanom Zupancem iz Novega mesta sta prekrizala meče, polila kanček strupa, še malo pelina, a tudi dobre volje! Glede resničnosti poziva oz. gesla »Nekaj novega: Delati!« sta se oba govornika za čudo dobro ujela. Javno mnenje se je ob njunih navajanjih razdelilo na »za« in »proti« na eni in drugi strani. Slišali pa smo tudi resne glasove, da taka polemika (razpravljanje) nikomur več ne koristi, ker je zašla v osebne vode.

Zal, zares; Zupanc ni bil osebno izzvan, saj njegovo delo mnogi dobro poznamo in cenimo, odgovori pa je na Moškonov prvi članek zelo osebno. Kaj je povedal M. Moškon v prvem zapisu? Danes zelo znano (a premalo upoštevano) resnico, da preveč govorimo, pa premalo delamo. Da vsi čutimo potrebo po našem novem, pa kljub vsemu marsikje komunisti, socialisti in druge napredne sile v družbi ne poznajo zdravila za to NOVO, če pa ga že poznajo, ga nočejo uporabljati, ker je grenko in ker na njem zelo določeno piše: GOSPODARSKA IN DRUŽBENA REFORMA.

Moškon Zupanca ni hotel žaliti in ga tudi ni žalil, ni ga izizzval in ne dražil. Moškon je novinar; njegova dolžnost je pisati — in če je v ugotavljanju naše družbene stvarnosti napisal nekaj grenkih resnic, mar mu bodo to nekateri takoj zamerili? Njegov okvirček je koncept danes zelo znane misli in jasno izpovedanih stališč o odgovornosti in delu v družbi. O tem, kar je Moškon na kratko zabeležil 11. aprila, lahko naš domači časnik danes objavi vsaj 3 cele strani gradiva, ki so ga v zadnjih 4 ali 5 tednov dali najodgovornejši tovariši iz IK CK ZKJ od Beograda do Ljubljane; o ODGOVORNOSTI IN DELU je pisal »Komunist«, »Delos«, o tem govori intervju v uredništvu beograjskega »Jeza« in tako dalje.

Čemu potem taka užaljenost? Vladimir Bajc je na rob polemike med Zupancem in Moškonom zapisal več dobrih misli, čeprav je njegova metoda preozka: izluščil je iz širšega okvira samo odgovornost POLITIČNIH DELAVCEV, ko gre v bistvu za odgovornost NAS VSEH,

CELOTNE DRUŽBE! Kazati s prstom samo na poklicne politične delavce pomeni emostransko poudarjati odgovornost samo enega dela družbenih delavcev, čeprav Moškon takega poudarka v okvirčku 11. aprila ni ne želel niti ne nakazal.

In zares gre pri vsej stvari za SIRSO DRUŽBENO ODGOVORNOST nas vseh. Če je to napisal novinar, mu bomo zamerili? Spričo tako priljubljenega molka mnogih naših poklicnih političnih lokalnih delavcev mora prenehati vsaj za eno stvar zapisati žal spet samo novinar, ki pri tem odgovornem in napornem delu šestokrat ne dobi niti moralne, kaj šele drugačne podpore. Pa je stvar precej drugačna; France Kimovec je v letošnjem prvomajskem uvodniku v našem listu med drugim zapisal tudi tole: »Politika ni privilegij, je le naša skupna dolžnost.« Pri njenem konkretnem uresničevanju smo časnikarji kar prevečkrat osamljeni, sredstva obveščanja pa so odprta za vse, ki hočejo in želijo pisati. Mnogi, ki pisati znajo, raje govore ob strani, v javnosti pa molče. Seveda, gre za odgovornost napisane in objavljene besede.

Čvilkovičeve pripombe v tej polemiki govore (9. maja) spet o užaljenosti (in frazerstvu). Spoštujem njegovo delo in dolgoletno prizadevanje v organizacijah, a danes na njegovem mestu mlajših ljudi v naši družbi ne bi etiketiral z »diletanti«. In če gre M. Moškon brskat po arhivu komisije za odlikovanja v naši občini, bo našel med odlikovanci tudi sebe (medalja dela za dolgoletno uspešno organizacijsko delo v laboratoriju), bil pa je tudi leto dni tajnik odbora terenske org. SZDL II. terena. Toda kljub temu je (tudi) M. Moškon že pisal in še bo pisal o zaslužnih ljudeh naše družbe. Brez fraz seveda.

Pri vsem tem pa lahko vsebino zapiska »Nekaj novega: DELATI!« tudi danes samo še ponovimo. S prošnjo seveda: da je tudi domači pokrajinski list odprt vsem, ki lahko z dobrimi nameni in svojimi življenjskimi izkušnjami pomagajo bližnjim, organizacijam in vsej družbi. Ne izgubljam živcev, če nam ena izmed (redkih) polemik ni uspela tako, kot smo vsi želeli! Ne žugajmo s prstom, ne bodimo takoj užaljeni — saj je treba doseženo vedno znova utrjevati z novimi napori in opajati s sodobno stvarnostjo. K temu pa so poklicani mnogi, ne samo skromna desetica časnikarjev na Dolenjskem.

Zares: iskreno vabljeni k sodelovanju! Dolenjski list je, tovariši, prav tako vaš kot naš; je in postaja JAVNA TRIBUNA socialistov naše pokrajine.

TONE GOSNIK,
UREDNIK DOL. LISTA

Za naše

Spet sta se oglasili dve sindikalni podružnici

V zadnjem tednu sta podarila za našo zbirko za segonske trojčke: Branko Lipar, učitelj iz Artič, 5000 Sdin, in Angelca Kvas iz Črnomlja 4000 Sdin, skupaj 9.000 Sdin v gotovini. — Po banki so poslali za trojčke: iz sindikalne podružnice trgovskega podjetja »PRESKRBA« iz Krškega 30.000 Sdin in iz sindikalne podr. Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu 20.000 din.

Skupaj v zadnjem tednu: 59.000 Sdin. — Do 28. maja smo zbrali za domek naših trojčkov 1.292.777 Sdin.

Spet se obračamo na vodstva sindikalnih podružnic na našem področju s prošnjo, da bi iz svojih sredstev odinila kaj tudi za humano akcijo našega uredništva — za domek trojčkov in njihove sestrice v Segonjah nad Škocjanom!

DOLENJSKI LIST

BORCI GORJANSKEGA BATALJONA!

Drugo srečanje borcev gorjanskega bataljona ter aktivistov podgorjanskega sektorja bo

9. junija v Kostanjevici ob Krki.

Zbor borcev in aktivistov bo ob 9. uri.

Prevoz iz Novega mesta in Krškega ob 7. uri.

Posebni osebni vabil ne bo!

Vabita
odbor gorjanskega bataljona in
krajevna organizacija ZJB
Kostanjevica

PO OGNJU GASITI BO PREPOZNO...

V Kranju je 10. in 11. maja zasedal VI. kongres gasilske zveze Slovenije, katerega so se udeležili delegati vseh slovenskih gasilskih društev, prisostvovala pa so mu tudi gasilske delegacije iz vseh naših republik in predstavnik gasilskih zvez s Koroške, Tržaškega in iz Madžarske.

V prvem dnevu kongresnega zasedanja so slovenski gasilci ocenili rezultate svojega dela od zadnjega kongresa, ki je bil 1963. leta. Poročilo gasilske zveze, referat njenega predsednika Metoda Rotarja in razprava so potrdili, da je gasilska organizacija pomemben del naše družbene sredine. Kot rdeča nit se je skozi oba kongresna dneva vleklo vprašanje, ali se je vzporedno z družbenim razvojem in s povečanjem številom dobrin tudi gasilska služba prilagajala sodobnim

kateri katastrofalni, je bilo tudi 38 človeških žrtev, 311 oseb je bilo hudo poškodovanih, medtem ko so tudi gasilci imeli v svojih vrstah 67 težko poškodovanih tovarišev.

Analize kažejo, da so marsikje, sklicujoč se na reformo, zmanjšali skrb za požarno varnost, kar je gotovo v nasprotju z reformo in kaže na varčevanje tam, kjer je najbolj škodljivo! Posebno vznemirljivo je naraščanje požarov v tovarniških skladiščih, čeprav je ta pojav v sosednjih republikah bolj pogost kot pri nas.

Lani 6 katastrofalnih požarov v Sloveniji

Leta 1964 je bilo v naši republici pet katastrofalnih požarov: v Kartonažni tovarni v Ljubljani (škoda 200

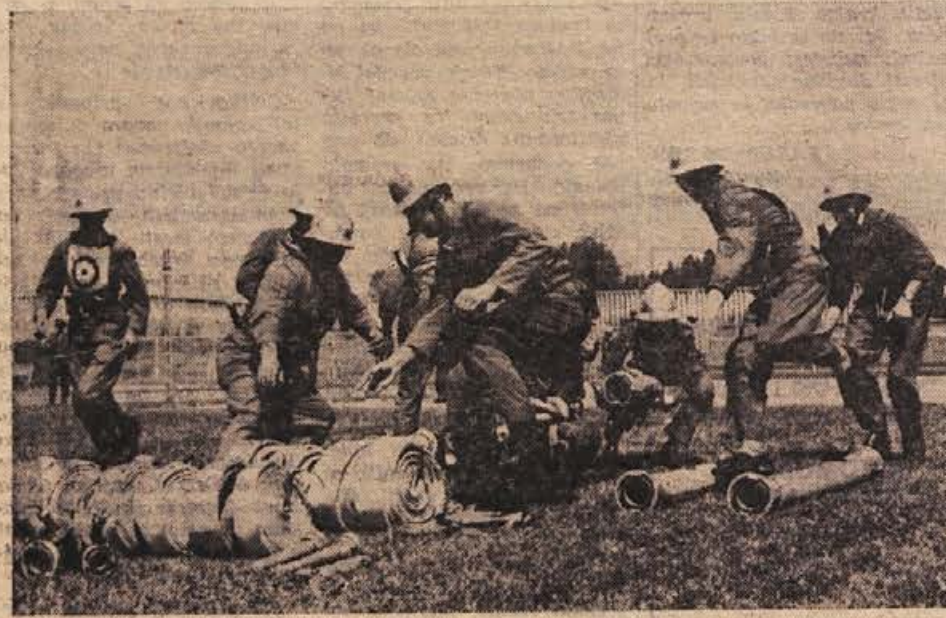
ko je bilo 93 oseb huje ranjenih.

Nepazljivost in malomarnost glavna vzroka požarov

Na katerih objektih je bilo v zadnjih letih največ požarov? Na prvem mestu v tej žalostni bilanci so požari v gospodarskih stavbah in skladiščih gotovih izdelkov; slede požari v gozdovih, v trgovinah in delavnicah, železniških vagonih in dimnikih. Število požarov torej narašča na proizvodnih objektih, zato lahko ugotovimo, da služba požarnega varstva na tem področju sepa.

Kje so vzroki številnih požarov? Največ požarov nastane zaradi nepazljivosti, brezobzornosti, malomarnosti in otroške igre z ognjem. Število teh vzrokov se vsako

letno povečuje. Vse to je v prvi vrsti javnosti namenili tudi poziv, v katerem opozarjajo delovne kolektive, kmečka gospodarstva, gospodinjstva, starše in šole ter izletnike, naj po svojih najboljših močeh store vse, da bo požarov manj. Prav gotovo je ta poziv opravičen, saj nam dejstvo, da se 86 odstotkov vseh požarov povzročijo ljudje zaradi nepazljivosti, brezobzornosti, malomarnosti, površnosti, pa tudi zaradi zavestnega neupoštevanja požarnovarnostnih predpisov in zaradi neznanja v upravljanju z najbolj preprostimi gasilnimi napravami, pove dovolj. Skratka: vsa omenjena škoda, vse izgubljeno bogastvo in človeško gorje, ki ga požari povzročajo opozarjajo in obtožujejo. Zato gasilske organizacije tudi v prihodnje pričakujejo od slovenske javnosti vso, že tradicionalno podporo in razumevanje za svoje človekoljubno delo.

Takole so skočili kočevski gasilci k zvitim cevem in pohiteli, da bi čimprej »dobili vodo«, kakor pravijo; na tekmovanju v Kranju so se kar dobro postavili.

Izredna požrtvovalnost in pripravljenost gasilcev

Na koncu dvodnevne zasedanja v Kranju je VI. kongres gasilske zveze Slovenije sprejel tudi resolucijo, v kateri ugotovljajo, da so gasilci v zadnjih treh letih pokazali izredno požrtvovalnost in pripravljenost pomagati v nesrečah. Kongres je zadolžil gasilske organizacije, da posvetijo več pozornosti propagandni dejavnosti in tako seznanijo vse občane z nevarnostmi, ki nam groze, če ne upoštevamo ukrepov za varnost pred požari. V resoluciji so delegati naročili predsedstvu gasilske zveze Slovenije, naj posveti največ skrbi sodobni opremljenosti gasilskih enot, medtem ko naj si gasilske organizacije v prihodnje prizadevajo, da bodo vključile čimveč novih članov in da bo članstvo gasilske zveze kadrovske in tehnično usposobljeno za sodelovanje, kjer bo pomoč potrebna. Če hočemo, da bo gasilska služba res kvalitetna, potem bo treba rešiti nekatera neresena vprašanja poklicnega gasilstva in gasilske organizacije sploh. Vse to pa je mogoče le s stalnimi in z zadostnimi sredstvi za delo gasilskih enot.

potrebam in zahtevam. Res je, da se je gasilska tehnika povečala, vendar še zdaleč ne dovolj, saj bi lahko gasilci kar 60 odstotkov svojih sredstev zaradi zastarelosti že zdavnaj odpisali. Vprašanje, kaj pomenijo gasilci brez sodobne tehnike, pa najbrž ni odveč. Da pa bi bili gasilci tehnično dobro usposobljeni, potrebujejo stalna sredstva in zato ni čudno, če so v razpravi poudarjali, da je treba financiranje gasilstva urediti z dotokom stalnega denarja.

V naši republici deluje gasilska organizacija že sto let, njeno osnovo pa sestavljajo prostovoljna gasilska društva, ki jih je v Sloveniji 1303, razen tega pa obstaja še 16 poklicnih gasilskih enot. — Skratka, danes je z gasilstvom in z interesi te organizacije povezanih več kot 100.000 prebivalcev naše republike.

Zaradi reforme pozabili na požarno varnost!

V Sloveniji smo od leta 1963 zabeležili 4615 požarov, ki so povzročili okoli 8,5 milijarde dinarjv škode, če pa to škodo ocenjujemo po mednarodnih kriterijih, potem so požari terjali najmanj 40 milijard S din škode. V teh požarih, od katerih so bili ne-

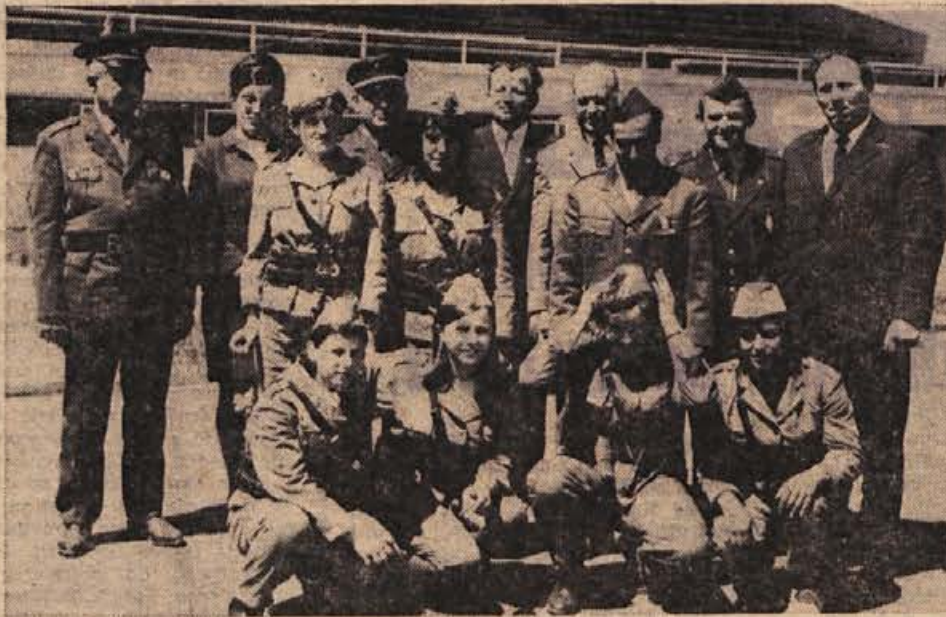
milijonov S din), v Hidroelektrarni Dravograd (250 milijonov S din škode), v kranjskem Exotermu (71 milijonov S din škode), v tovarni Stil Koper (50 milijonov S din škode) in v podjetju Vozila Gorica (40 milijonov S din škode). Leta 1965 ni bilo nobenega katastrofalnega požara, kljub temu pa je bil en večji požar v vasi Neverke, ko je pogorela kurja farma in je bilo 40 milijonov S din škode.

Leta 1966 je bil katastrofalen požar s škodo nad 100 milijonov S din v Sočanju, kjer je pogorela usnjarna. Lani pa smo v naši republici zabeležili kar šest požarov večjega obsega: Luka Koper — škoda 90 milijonov S din, skladišče LTH v Škofji Loki — škoda 500 milijonov S din, parketarna Verd Vrhnika — 200 milijonov S din škode, MTT Maribor — škoda 200 milijonov S din, gozdni kompleks Kozina - Podgorje — škoda 35 milijonov S din, in požar v kmetijskem kombinatu Zalec, ki je povzročil za 70 milijonov S din škode. Tudi letos rdeči petelin ni miroval, saj sta bila doslej že dva velika požara: v lesno industrijskem podjetju Kočevje — škoda 200 milijonov S din, in v tovarni Jadrin v Mirnu, kjer je bilo 500 milijonov S din škode. Lani so požari zahtevali tudi 13 smrtnih žrtev, medtem

leto več in lani so dosegli že 46,2 odstotka vseh požarov, medtem ko so druge požare povzročile gradbene pomanjkljivosti, elektrika, eksplozija, iskre lokomotiv, samovžig in strela.

Poziv gasilskega kongresa javnosti

Delegati na VI. gasilskem kongresu v Kranju so slo-

Gasilci iz Novega mesta, brhke mlade novomeške gasilke in člani gasilske enote tovarne perila LABOD — na tekmovanju v Kranju. — (Foto: Franc Perdan)

NAJBOLJŠI BODO ŠLI SEPTEMBRA ŠE V TITOVO UŽICE

Rezultati republiškega tekmovanja moških in ženskih gasilskih enot, ki je bilo v soboto, 11. maja, na stadionu STANKA MLAKARJA v Kranju:

MOSKI — prostovoljna gasilska društva — A: (23 ekip z 9 člani)

1. Anhovo
2. Rudnik Hrastnik
3. Velenje — mesto

Ženske — prostovoljna gasilska društva: (7 ekip)

1. Kozeje
2. Novo mesto
3. Zamušanj (občinska gasilska zveza Ptaj)

POKLICNE GASILSKE ENOTE (5 ekip):

1. Poklicna gasilska brigada Ljubljana
2. Zavod za požarno in tehnično varnost Kranj
3. Zavod za požarno in tehnično varnost Koper

Tekmovanje je bilo hkrati kvalifikacija za nastop na zveznem gasilskem tekmovanju, ki bo septembra v Titovih Užicah. Izmed slovenskih gasilcev bo na zveznem tekmovanju sodelovalo prvih šest uvrščenih prostovoljnih gasilskih ekip, med ženskimi ekipami in med poklicnimi gasilci pa po 3 prvouvrščene ekipe.

dostnimi sredstvi za delo gasilskih enot.

Gasilci imajo pomembno mesto tudi v civilni obrambi, pri reševanju ob naravnih in drugih nesrečah, kot so potresi, poplave, plazovi in hude prometne nesreče. Vsestranska uporabnost gasilskih enot je pripeljala r-

di do sklepa organizacijsko-političnega zbora skupščine SRS, da se gasilske enote postopoma razvijejo v akcijsko reševalne enote, ki bodo v določenih primerih sposobne tudi za samostojno delovanje.

Gasilci odslej pobudniki krvodajalstva in dobre knjige

Ob vseh ugotovitvah in sklepih VI. gasilskega kongresa v Kranju se smemo pozabiti tudi na dve novi in zanimivi poudiri gasilske organizacije. Ker kljub dobro organizirani krvodajalski službi pogosto zmanjka krvi, so se gasilci odločili, da bodo odslej tesno sodelovali z Rdečim križem Slovenije, mu pomagali pri krvodajalskih akcijah in s svojim zgledom poprli 70.000 slovenskih krvodajalcev.

Ko je izvršni odbor republiške konference SZDL pred kratkim opozoril na pomembnost dobre slovenske knjige in na prizadevanja Prešernove družbe v tej smeri, so se gasilci odločili, da bodo pomagali širiti slovenske knjige, ki jih zdaleja Prešernova družba.

VILI GUČEK

„Ubil sem nad 50 partizanov in pristašev OF“

se je med vojno, kot je zapisano v dokumentih, hvalil Vinko Levstik – Danes pa trdi, da mu nihče nič ne more, ker njegov hotel v Rimu obiskujejo naši vplivni državljani – Ob zadnjem obisku leta 1966 je dal na Slemenih za pijačo – Pripeljal se je v Mercedesu z rdečo tablico – Slemencem obljublja pomoč pri gradnji nove šole in hotela

14. maja so v Ribnici sklicali tiskovno konferenco o vojni in povojni zločinski dejavnosti Vinka Levstika, rojenega 13. julija 1925 v vasi Hudi konec pri Gregorju, ki je zdaj hotelir v Rimu. Prisostvovali so ji: član občinskega komiteja ZK Veno Čihal, predsednik občinske konference SZDL Stane Goršič, sekretar občinske konference SZDL Dušan Lavrič, načelnik oddelka za splošne in notranje zadeve občinske skupščine Ribnica Vinko Kersnič in novinarji ter dopisniki Ljubljanskega dnevnika, Dolenjskega lista in TV-15.

Do te tiskovne konference verjetno ne bi prišlo, če ne bi Levstik v zadnjih nekaj letih postal tako predrzen, da je prebivalce Gregorja, Suhe krajine, Blok, Notrajske in druge, ki poznajo njegovo zločinsko dejavnost, povsem zmedel.

Vinko Levstik je namreč v zadnjih letih pošiljal prebivalcem Gregorja pisma, v katerih je predlagal, da bi zbiral prispevke za gradnjo nove šole na Gregorju in tudi sam prispeval znanje. Na šolo pa naj bi vzdali ploščo Janeza Ev. Kreka. Ob otvoritvi šole in odkritju plošče naj bi priredili slovesnost.

Predlagal je tudi, naj bi na Slemenih ustanovili Turistično društvo J. E. Kreka, kateremu bi tudi pomagal.

Mercedes z rdečo tablico ga je pripeljal domov

— Jeseni 1966 smo imeli v gostilni Grebenc sejo režijskega odbora za gradnjo vodovoda. — Je pripovedoval na tiskovni konferenci predsednik občinske konference SZDL Stane Goršič.

— Takrat se je pred gostilno ustavil avto in kmalu nato sta vstopila neka ženska in moški, ki je držala roko v desnem hlačnem žepu. Moški je pozdravil: »Dober dan, Gregorci. Me kaj poznate?« Jaz ga nisem poznal. Moški se je obrnil k nekemu in dejal: »Vi ste pa Maticev stric. Jaz sem prišel iz Ljubljane. Imam spretnost. Pripeljal me je sam minister.« Zunaj je res stal Mercedes s rdečo tablico in nekdo je bil menda v njem.

Moški je potem nadaljeval: »Po reformi naše gospodarstvo ne gre. Tu bomo zgradili hotel.« Mislim, da je to kakšen republiški predstavnik. — Je dejal Stane Goršič.

— Potem je prišel nadaljeval: »Če boste kdaj kaj potrebovali, se kar name obrnite. Sem bogat. Imam dva hotela, Bombo nekaj popili.«

Potem je segel v žep in dal na mizo, kot so kasneje prešteli, 18.000 S. Sdin. »Bo preveč.« je nekdo ugovarjal. Neznavec pa je odvrnil: »Boste pa jutri po maši spet pili.« Nato je poklical: »Zdaj pa litrček na mizo, bomo vsi skupaj popili kozarček na zdravje...«

In smo ga popili. Potem je šel. Nekaj trenutkov je bilo v gostilni vse tiho, potem pa je nekdo zinal: »Da se le upa, kurbala.« »Kdo pa je bil?«

»Levstik, črnorokec. Partizane, ki jih je na pobila, sem še jaz pokopaval.«

Nad Levstikovo predrznostjo in nebudnostjo organov varnosti niso presenečeni so-

mo tisti, ki jim je Levstik koga odpeljal ali morda celo ubil, ampak celo oni, ki so imeli kakšnega sorodnika pri belih. Slednji govore: »Naši sorodniki so za svoja dejanja pošteno, če ne celo preveč, plačali, kljub temu da niso nikogar ubili. Tale Levstik, ki je bil najhujši in znan črnorokec, pa se pripelje domov kar z Mercedesom z rdečo (službeno) tablico.«

Prošnja za podnaredniški čin

Kdo je Levstik? Pustimo ga, naj pove sam oziroma dokument, ki ga je sam podpisal in je ohranjen:

»Predmet: Prošnja za podnaredniški čin,
Ljubljana, 22. III. 1944.

Poveljstvu organizacijskega štaba Slov. domobranstva
Ljubljana

Podpisani domobranci kaplar Vinko Levstik, rojen 13. VII. 1925 Hudi konec, št. voj. legit. 3047, iz bivše 23. čete iz Skofljice, sedaj v vojni bolnišnici SS Lazaret Ljubljana, prosim Poveljstvo, da me poviša v čin podnarednika in to iz sledečih razlogov:

1. 15. nov. 1943 sem stopil v Slov. domobranstvo. Kot član Veikolaške turjaške čete sem 1. partizana ujel, 1 ubil. Zatem sem bil dodeljen 23. četi I. bojne skupine. Vojaški uspehi, ki sem jih dosegel v borbi okrog Grosuplja, so:

Ujel sem dva partizana z orožjem in s kolesi. Pri njih dobil tudi material za miniranje proge. Zasedil sem tri terence in dve terenki. S patruljo, ki mi je bila zaupana, sem ob neki priliki rešil most pri Smarju. Od 40 partizanov, ki so napadli, sem ubil 1, drugi so zbežali. Priča za to mi je poročnik Rak.

2. Kot član 23. čete VII. bojne skup. sem imel sledeče uspehe: 27. II. 44. sem ubil partizanskega vodnika, enega part. vodnika ujel, rekviriral 2 puški, 1 pištolo, dve kisti municije in ostalo vojaško part. sprema. 28. II. sem šel prostovoljno z Nemci nad partizane: z mitraljezom pod pazduho sem enega partizana podrl, 1 ujel, 29. II. sem udaril skupaj s 7 partizani, 3 od teh sem ustrelil, ostali so stekli in eden od teh je ustrelil mene v hrbet. Tudi mitraljezec, ki je ustrelil mene, je bil od mene takoj za tem ranjen v ramo in sem mu pri tej priliki odvrgel mitraljez in municijo. Nato sem tudi sam omagal. Nemci se me odpeljali v vojno bolnico v Ljubljano.

Slišal sem, da so Nemci Poveljstvu že sporočili o tem, kako sem se bojeval s partizani. Slišal sem tudi, da

me bo Poveljstvo na moje dosežene vojaške uspehe odlikovalo. Prosim pa Poveljstvo, da mi nameravane odlikovanje izkaže v povišanju čina v podnarednika, kar se mi zdi edino primerno za delo, ki sem ga izvršil doslej. To povišanje mi bo dalo nove vneine in poguma pri nadaljnjih borbah, saj bom kmalu spet sposoben za borbo.

Vinko Levstik l. r.
II. 0217425

»Lično poznat« v ambasadi SFRJ v Rimu

Poglejmo še malo drugi kratki življenjepis Vinka Levstika, ki ga je zapisal v svoji prošnji za izpis iz jugoslovanskega državljanstva 26. oktobra 1967. Prošnja je naslovljena na ambasado SFRJ Jugoslavije v Rimu:

Kratek življenjepis:

do 1937 obiskoval ljudsko šolo pri Sv. Gregorju, od 1937 do 1942 uslužben kot delavec pri graščaku Oskar Kozler—Ortnec, 1942 mesec maj kot aktivist OF odpeljan od okupatorskih sil v zapore za talce v Ribnico, od tam pa v Ljubljano, kasneje Gonars, in Perugia na prisilno delo,

do 1943 meseca septembra razpad, pobegnili iz taborišča v Perugia in stopil prostovoljno na Primorskem v partizane. V Ljubljanski brigadi komandir čete vse do decembra.

1944 odpeljan iz doma v januarju (bolan) po domobranci. Ostal vse do 1945.

1945 mesec marec zapustil domovino in ostal po raznih begunskih taboriščih, zaposlen v Emigracijski pisarni »National Catholic Welfare Conference — War Relief Services.

1951 Zaposlen pri potovalnem uradu »VIA-Viaggi e Turismo Via Due Macelli Roma, 1958 Poročil Slovenko iz Trsta, italijansko državljanko, napustil delo v potovalnem uradu in odprl Penzijo »Bled«, sedanji Alberg »Bled« — vlasnik in direktor hotela Bled Via S. Croce in Gerasalemme 40 in hotela Daniela itd.

Na zadnji strani te prošnje je pripisan:

»Potvrđuje se, da je Levstik Vinko svojeručno podpisal ovu ispravu identitet imenovanov utvrđen je na osnovu — LIČNO POZNAT...

9. 11. 1967 Rim, Šef konzularnog oddeljenja Aleksič Slavko l. r.«

Domobranci poročila o Levstiku

Nekaj izvlečkov iz poročila štaba Slovenskega domobranstva lahko primerjamo z Levstikovim življenjepisom v prošnji za izpis iz jugoslovanskega državljanstva:

1. Poročilo organizacijskega štaba Slovenskega domobranstva št. 2926 — zaupno (podpisano poveljnik podpolkovnik Krener) od 13. maja 1944 pravi:

»V noči 7/8 maj je 24. četa (iz Velikih Lašč) nastopila načrtno akcijo na zloglasno komando mesta Velike Lašče, ki se že dolgo nahaja v Mačkah nad Robom... Razvnela se je kratka in srdita bitka v hišah in vežah, nakar so partizani v neredu in slabo oboroženi zbežali in hiš mimo naših desetov, ki so medtem obkrožile vas. Izid borbe: zaplenjen ves arhiv, nekaj orož-

ja... Po poročilih, prejetih naknadno, so partizani imeli 22 izgub, med njimi najmanj 15 mrtvih. Med mrtvimi je 6 žensk, dalje namestnik komande mesta... Med borbo na nož in pest so se posebno odlikovali domobranci podnarednik Peršin... kaplar Vinko Levstik... Imenovani so sami s 3 brzostrelkami in 1 strojnico obvladali borbo v hišah in v vasi sami... Za osebno hrabrost zaslužijo pohvalo.

2. No, Vinko Levstik je za to svoje dejanje napredoval! Iz poročila iste ustanove kot

Ivana Vesel, ki jo je 7. junija 1944 odpeljala skupina domobrancev, preoblečenih v partizane. Domobranci je vodil Vinko Levstik. Ivanko sta 24. junija 1944 po dolgem mučenju ubila dva domobranci.

zgoraj (št. 3981 — zaupno, podpisan Krener) beremo za 2. junij 1944 tole:

»Domobranci patrolna trojka iz 114. čete, katero je vodil podnarednik Vinko Levstik, osebno zelo hraber, je na patroli pri Sv. Gregorju zadel na partizansko trojko. Vnela se je pratka borba. Padla sta dva partizana, en deseter in en redov, vodnik pa je bil ujet...«

3. Za 4. junij 1944: »Patrolna trojka z Levstikom je bila ponovno pri Sv. Gregorju. Ubit je bil en partizan (intendant), dva pa sta ušla...«

4. Za 20. junij 1944: Domobranci so pognali partizane z Blok v Studeno. »Partizani so od tu dalje neprestano napadali in streljali s samimi dum-dum programi. Pri tem je bil ranjen podnarednik Levstik Vinko v desno nadlaht.«

Levstik večkrat omenjen v knjigi o zločinih

Ze med vojno je izšla v odgovor na »Crne bukve« partizanska knjiga o vojnih zločinih. V njej je večkrat omenjen tudi Vinko Levstik. V njej med drugim beremo (stran 55):

»V vasi Sv. Gregor pri Ribnici so domobranci istega dne iskali Franca Perovška, ki jim je bil znan kot sodelavec OF, a se jim je skrtil. Ko pa je popoldne šel v cerkev, so ga tam ujeli, ga peljali pod vas Gašpinovo na poti v Vel. Lašče in ga tam ustrelili. I. V. je bil pogreb, krste pa niso dovolili odpreti.

Morilci so iz posadke Vel. Lašče, med njimi: Jože in Alojz Petrič ter Rudolf Adamič iz vasi Hudi konec, Vinko Levstik in Ivan Zgonc iz vasi Junče, Franc Zabuškovec, — domobranci narednik iz vasi Krnče. Iskali so tudi Perovškovo sestro Angelo, ki pa je pobegnila, a so zagro-

zili, da bodo vse požgali, če se do 2. V. ne bo javila v Vel. Laščah.«

(Stran 73): »17. VI. 1944 so iz Sodražice odpeljali Antona Henigmana v Vel. Lašče in ga v bližnjem gozdišču ustrelili. 7. VI. so odpeljali tudi Ivanko Veselovo iz Sodražice, a so jo Nemoj 24. VI. izpustili. Domobranci so ji pokazali pot, po kateri mora iti, ker jo bodo sicer ponovno zaprli. Z njo je šla tudi neka druga ženska. Ko sta dospeli do zadnje hiše iz Vel. Lašče proti Sv. Gregorju, sta tam čakala dva domobranci, ki sta ukazala spremeljalki Veselove, naj počaka. Veselovo pa sta začela suvati in pretepati. Ko sta jo prignala v gozdiček, so ljudje dolgo slišali pitje Ivanke, nato pa strel. Oba domobranci sta se takoj vrnila in s seboj nesla kovček Veselove, ki sta jo umorila.

Aretacijo Henigmana in Ivanke Veselove je izvedlo 5 domobrancev, preoblečenih v partizane in pod vodstvom Vinka Levstika. Ko se imenovana dva in Marija Korbičeva ter Ela Jakopinova začeli ugovarjati, da niso pristaši OF, je zakričal Levstik: »Zdaj boste dobili po rajonu! Zivela Crna roka!«

(Stran 76): »10. VIII. je domobranci patrola iz Vel. Lašče, v kateri so bili Tone Oblak, p. d. Iljiev, iz Grabna, in Vinko Levstik, p. d. Tapovkov iz Hudega konca, zahrbtno napadla tri partizane. Medtem ko je eden padel, so druga dva ujeli. Ta dva sta morala mrtvega tovariša sezuti, da so roparji odnesli čevlje. Nadaljnja usoda obeh jetnikov še ni znana.«

(Stran 77): »10. VII. je Vinko Levstik zahrbtno ustrelil nekega partizana. Ta je sodeloval pri umoru Antona Henigmana in Viktorja Perovška. Sam se je pohvalil, da je ubil že nad 50 partizanov in somišljenikov OF.«

Levstik se predstavi za oficirja JLA

Vinko Levstik je še vse do jeseni 1945 strašil ljudi v ribniški občini. Avgusta 1945 je skupina, v kateri je bil Levstik, ubila Dolmina in Kovačiča iz Travnika.

Nekako takrat se je pojavil tudi v Sodražici, preoblečen v oficirja JLA. Na uniformi je imel pripetih več odlikovanj. Predstavil se je, da je na dopustu. Komandir miličnikov ga je spoznal in streljal nanj, vendar ga ni zadel.

Kaj pravijo sorodniki žrtev?

Ivana Zakrajšek iz Ponikev 74: »22. junija ob 9.30 so mi beli vzeli moža in dva sinova. Beli so bili Levstik, Kožar, Peček in še nekdo. Vse tri moje so ustrelili v hribu pri železniški postaji Velike Lašče.«

Lovro Logar s Turjaka: »24. junija 1944 zvečer so bili, med njimi sta bila Levstik in Kožar, odpeljali mojo ženo. Mrtvo so našli 14. julija 1944 na Tratah pri Velikem Smrečju. Takrat sem bil jaz v internaciji v Dachau. O tem pa so mi povedali otroci in vaščani.«

Ivan Vesel iz Sodražice: »Pet belih, preoblečenih v partizane, je odpeljalo 7. junija 1944 mojega strica Antona Henigmana, mojo sestro Ivanko in še nekatere, ki so še živi in vedo, da je bil med preoblečenimi belimi tudi Vinko Levstik. Prepričan sem, da ju niso ustrelili, ampak pobili s puškinimi koptiči, saj sta imela oba zdrobljeni glavi. To sem videl, ko

sem ju prekopaval. Na telesih nisem opazil, da bi bila ustreljena. Priče povedo, da je sestra 24. junija 1944, preden so jo pri Velikih Laščah ubili, dolgo kričala. Strica so umorili teden dni pred Ivan-

Levstik se hoče oprati

Levstik ne pisari le prebivalcem Gregorja, ampak tudi drugim ljudem. Vabi jih na sestanke v Italijo, češ da bo dokazal, da on ni pobli njihovih svojcev. Hkrati pa skuša navezati stike z različnimi vplivnimi ljudmi. Rad bi svoje grehe opral ali pa morda dosegel nesaj drugega. Toda naši ljudje ga poznajo, kaj je, in mu grehov ne morejo oprostiti, vsaj dokler ne bo prejel za svoja dejanja zaslužene kazni.

Med ljudmi, ki jim je Levstik pisaril ali pa jim morda še, je tudi Stane Vesel iz Ljubljane, ki je Levstiku odpisal naslednje:

»Gospod Vinko Levstik!

Ljubljana, 9. IX. 1966.

Prvo in drugo pismo tav vabilo, ki sem ga zaradi daljše odsotnosti šele pred kratkim prejel od Vas, dopolnjujajo razgovor, ki sem ga imel z vašim odvetnikom.

Iz vsega povzeman, da želite meni in mojim svojcem ponuditi dokaze, da osebno niste neposredno sodelovali pri umoru moje sestre in strica. Dejstvo, da ste med drugim obdolženi tudi tega dejanja, je, kot pravite razlog, da se ne smete vrniti v domovino. Se več! Živite v prepričanju, da sprava z menoj oz. našo družino pomeni, da bo Vaš status emigranta urejen in da se boste lahko svobodno odločili, ali živite v inozemstvu ali v domovini.

Predvsem bi Vam hotel povedati, da moj osebni odnos do vas ne more v ničemer vplivati na Vaše pravice, ki so Vam na voljo po naših zakonih. Ocena Vaše krivde ali nekrivde je torej prepuščena pristojnim državnim organom, ki o tem odločajo na osnovi zakonitih predpisov. Če je res in imate za to dovolj trdne dokaze, da pri vojnih zločinih niste neposredno sodelovali, lahko tako kot mnogo bivših domobrancev pridete ali prihajate v domovino. Jaz niti član naše družine gotovo ne bom z Vami osebno obravnavali, ker spoštujemo pravni red in norme, ki veljajo v naši državi.

Ni v moji pristojnosti, da bi Vam lahko dal kakršnokoli informacijo, če bi bil ob ev. Vaši vrnitvi zoper Vas uveden postopek. Najbrž je tudi Vam znano, da je že med vojno obstajala pri nas komisija za ugotavljanje vojnih zločincev. Ves arhiv je shranjen in javni tožilec mora po samem zakonu uvesti preiskavo proti vsakomur, ki je na tem seznamu in je dosegljiv.

To pomeni, da ni — kot si Vi to napačno predstavljate — odvisno od moje dobre ali slabe volje, ali bo zoper Vas uvedena preiskava in kako bo ocenjeno Vaše zadržanje med okupacijo.

Ne glede na Vašo prošnjo pa je pri vsej zadevi moja dolžnost, če bi bil ev. klican kot prič, da se bom v konkretnem primeru zadrževal za objektivno resnico, pa četudi ima za kogarkoli pozitivne ali negativne posledice. To mi narekuje vest in dolžnost do pokojnikov.

Dokler se zadeva po redni poti ne pojasni, kar je seveda v mnogočem odvisno od Vašega interesa in odločitve, si dovoljujem odkloniti vabilo, naj Vas v Vašem hotelu v Rimu obiščem na Vaše stroške.«

JOŽE PRIMC

Kako tudi dejansko opredeliti odgovornost?

Simpozij o strokovnih in vodilnih delavcih na Bledu je organizirala Višja šola za organizacijo dela v Kranju v sodelovanju z Zavodom za organizacijo in revizijo poslovanja v Ljubljani, Zavodom za produktivnost dela v Zagrebu, Ekonomskim institutom v Osijeku in Zavodom BiH za produktivnost dela v Sarajevu.

Na simpoziju so bili osvetljeni problemi, ki se nanašajo na vodilne delavce in na delavce na delovnih mestih, za katere se zahteva srednja, višja ali visoka izobrazba. Temne elaboratov so bile razdeljene na tri skupine in so obravnavale položaj in kadrovanje ter odgovornost direktorja in vodilnih delavcev, ocenjevanje vodilnih in strokovnih delavcev ter njihove osebne dohodke in na koncu planiranje in izobraževanje vodilnih in strokovnih delavcev.

Simpozij je bil namenjen strokovnim in vodilnim delavcem podjetij, ki se dnevno srečujejo z gornjimi vprašanji, ter strokovnim in družbenim delavcem, ki se zanimajo za ta vprašanja. Nad 450 udeležencev simpozija je izmenjalo svoje misli in izkušnje ter s kritičnimi pripombami opozorilo na pomankljivosti in vrzeli, ki jih ugotovljamo v vsakdanji praksi.

Sedanja ekonomska položaja v državi nujno zahteva intenzivnejše iskanje novih rešitev za napredek in dolgoročno stabilizacijo našega gospodarstva. Spoznanje, da razpolagamo še z neizkoriščenimi kapacitetami, pomembnimi rezervnimi zalogi in nezaposleno delovno silo (posebno strokovno), nas opozarja, da je hitrejša povečanje proizvodnje možno le, če bo zagotovljena ustrezna in učinkovita organizacija proizvodnje. Za uspešno poslovanje podjetja pa je danes izredno pomembna uspešnost direktorja in sploh vodstva podjetja. Omenjeno uspešnost pa je mogoče zagotoviti

le s smiselnim nagrajevanjem z uspešno izbiro in seveda tudi z učinkovito odgovornostjo vodstva za poslovanje podjetja.

Vodilni kadri imajo v delovnih organizacijah prav gotovo odločilno vlogo pri razvijanju in poglobljanju resničnih samoupravnih odnosov. Samoupravljanje smo začeli uvajati v času, ko je bilo naše gospodarstvo še na nizki razvojni stopnji. In v tem tiči tudi vzrok za nekatere zablode samoupravljanja, katerih se še do danes nismo otresli. Na prvi pogled ima

stavitelj tako, da bo možno čim bolj izkoristiti znanje in sposobnosti strokovnih in pa vodilnih kadrov ter da se bo v teh kadrih netila iniciativnost pri opravljanju njihovih funkcij in da bodo obnem sprejemali odgovornost za posledice svojega dela. Za dosego učinkovitega samoupravnega odločanja, pri čemer naj bi prišla do izraza večja odgovornost strokovnih in vodilnih kadrov, naj bi se odpravile nekatere slabosti iz dosedanje prakse. Med drugim so bile povedane tudi naslednje misli:

direktorja in samoupravne organe. V okviru sprejetega programa imata direktor in njegov kolegij svobodo iniciative, organi samoupravljanja pa morajo zagotoviti vso podporo kolektiva za učinkovito izvajanje predloženih ukrepov in istočasna organizirati smiselno kontrolno službo.

— Organi samoupravljanja ne prevzamejo nase odgovornosti za strokovne odločitve. Direktor in strokovni organi dobijo svobodo iniciative v strokovnih poslih, zato pa prevzamejo tudi vso odgovor-

ovire za hitrejši gospodarski napredek. Neprimerne so razlike v višini osebnih dohodkov, ne samo med enako strokovnimi delavci v različnih delovnih organizacijah, temveč med delavci, katerih strokovnost je zelo različna. Zelo dober strokovnjak prejema npr. v nekem podjetju 1.200 din mesečnega osebne dohodka, v drugem podjetju pa enak ali celo višji osebni dohodek nekvalificiran delavec; v tretjem podjetju pa ima npr. podrejeni knjigovodja, ki opravlja rutinsko in včasih celo nepotrebnostno delo 1.500 din mesečno. Če upoštevamo, da znaša doseženi povprečni osebni dohodek v Sloveniji nekaj nad 900 din in da prejemna snazilka v neki delovni organizaciji 1.000 ali več din mesečno, potem se moramo zamisliti nad obstoječimi sistemi delitve osebnih dohodkov. Pri delitvi osebnih dohodkov srečujemo v pravnih najpogostejše razpone od 1:2 do 1:5. V teh razponih ni mogoče ugotoviti kakšnih bistvenih razlik med velikimi in majhnimi delovnimi organizacijami oziroma med nekvalificiranimi in visoko strokovnimi kadri. Direktor v manjšem podjetju ima absolutno večje prejemke kot v velikem podjetju. Smešnost takih nepravilnosti je torej očitna.

Če se strinjamo, da morajo zaslediti najpomembnejša vodilna in strokovna mesta v delovnih organizacijah posebni strokovnjaki, jih ne moremo plačati po dosedanjih šablonskih pravnih. Nadpovprečne inženirje, ekonomiste, pravnike in druge je treba tudi nadpovprečno stimulirati. In tu je ena izmed zavor za naš hitrejši gospodarski napredek.

Mnenja sem, da se niti kor ne smemo bati večjih razponov v osebnih dohodkih in da je potrebno v zvezi s tem spremeniti številna pojmovanja. V mnogih naših delovnih organizacijah zasledimo mnenje, da živi uprava na račun neposrednih delavcev v proizvodnji. To mnenje je vsekakor pravilno za tisti del uprave, ki opravlja nekoristno delo, ne more pa veljati za upravo, ki jo se-

samo prstni odtis
(ali pa še tega ne!)
bo pustil vlomilec
v vaši hiši
namesto prihrankov.
če jih ne boste
pravočasno naložili
na hranilno knjižico
DOLENJSKE BANKE
IN HRANILNICE!

— Vedno sem pravil: najvažnejše je, da si zna človek izbrati prave sodelavce! (MILAN MAVER)

kollektiv pri soočanju večjo vlogo v tistih podjetjih, kjer je organizacija dela slaba, proizvodnja polobrina in neprogramirana, vse delo pa vedno nestrokovno. V takih razmerah delovne skupine same odločajo o načinu in pa delitvi dela, se pogajajo o normah in podobno — skratka, možnosti za diskusije so obilne. Tako gledanje na samoupravljanje pa je zgrešeno. Kvaliteta delavskega smoupravljanja in globina vloge kolektiva ne more biti izražena v neprestanem razpravljanju in barantanju. Če bi bilo tako, potem bi si prizadevali, da bi držali podjetja na kar najnižji stopnji organiziranosti. Omenjeno samoupravljanje je torej bliže anarhiji kot pa načrtnemu kolektivnemu vodenju. Zeljo po takem samoupravljanju ima lahko le nesposoben vođa s samodržnimi težnjami, ker ima v takih razmerah majhno odgovornost in ker lahko v taki zmedri ribari v kalnem ter svoje nedomišljene koncepte skriva za kulisami samoupravljanja.

Pravo vlogo dobi samoupravljanje šele v podjetju, ki ima urejene vsaj osnovne organizacijske temelje. V sodobno gospodarsko poslovanje vnašamo vedno več matematičnih oziroma znanstvenih metod. V takih pogojih pa dobiva vodilni kader novo vlogo in nove naloge. Pri tem niso mišljene samo naloge glede uporabe in razvijanja omenjenih metod, ampak tudi naloge, ki so ob takem poslovanju postavljenev sistemu samoupravljanja.

Zaradi posebnega pomena, ki ga imajo direktorski kadri za uspešno vodenje proizvodnih in poslovnih procesov v podjetju, je razumljivo, da se ravno tem kadrom posveča posebno pozornost. Na simpoziju so bile zato podane misli, da je potrebno sistem samoupravnega odločanja po-

— Samoupravne delovne organizacije naj bi samostojno izbirale direktorja. Tak direktor bo imel večjo podporo v kolektivu in istočasno veliko moralno obveznost, da uspešno vodi delo organizacije, ki mu je poverila zaupanje.

— Širša družbena skupnost ima možnost vpivati na politiko volitve direktorja z ustreznimi predpisi o minimalnih pogojih, ki jih morajo direktorji izpolnjevati. Sindikat kot predstavnik delavskega razreda naj bi iz-

nost za take odločitve.

— Tako zamišljene funkcije ne more opravljati direktor sam, ampak jo opravlja kot voditelj svojega kolektiva. Člane kolegija izbere delavski svet na predlog direktorja. S tem se zagotovi, da dobi direktor sodelavce, s katerimi lahko učinkovito sodeluje.

V zmoti bi bili, če bi pričakovali, da bodo z ureditvijo položaja in vloge strokovnih in vodilnih kadrov v organizaciji rešeni vsi problemi delovnih organizacij.

— Če pogledamo objektivno, bi bila lahko izguba še mnogo večja, kajti, kolikor poznamo drug drugega, so bili za to dani vsi pogoji! (MILAN MAVER)

delal zaželene profile direktorjev, ki bi bili potem pri volitvah za orientacijo.

— Ob volitvah, nato pa na začetku vsakega leta (ali vsakega drugega leta) naj predlaga direktor samoupravnim organom razvojni program. Ta program se lahko sprejme ali v celoti ali s popravki ali pa se odkloni. Če se program zavrne, naj dasta direktor in njegov kolegij ostavko. Program, ki pa je sprejet, postane obvezen za

Napak je misliti, da je uspešnost organizacije odvisna izključno od sposobnosti strokovnih in vodilnih kadrov. Organizacija bo najučinkovitejša tedaj, ko bo vsak njen član viagal vse svoje sposobnosti in moči ter če bo dejavnost vseh članov delovne organizacije usklajena in pa usmerjena.

Glede osebnih dohodkov je simpozij ugotovil, da so danes nastale že take nepravilnosti, da povzročajo resne

stavljajo sposobni vodje in strokovnjaki. Od slednjih je namreč v veliki meri odvisen poslovni uspeh delovne organizacije in s tem tudi dohodek. Ti ljudje pa še daleč ne prejemajo takšnega deleža osebnih dohodkov, kot bi ustrezalo njihovi delovni učinkovitosti. Če bi prejemki strokovnjakov povzročali socialne razlike, je treba to regulirati z obdavčitvami in indirektnimi obremenitvami. Naj se uspešen strokovnjak

**Kdor zdravje ljubi,
ne pije veliko.
Če pa pije,
pije Hermeliko!**

Nekateri mesto urejajo, drugi smete

Turisti Kočevje hvalijo — Prebivalci pa se zavedajo, da bi bilo mesto lahko še mnogo lepše, ko ne bi bilo »črnih ovc«

O Kočevju menijo inozemci v glavnem, da je lepo in čisto mesto. Pohvale v glavnem drže, saj se občani, občinska skupščina, krajevna skupnost, turistično društvo in drugi prizadevajo, da bi bilo mesto čim lepše.

Za pa je med meščani še precej takih (ne samo otrok in mladine), ki jim je malo mar, kakšno je mesto. Ti posamezniki ne le ne skrbe za čim lepši videz okolice svojih bivališč, ampak celo po urejenih parkih, čistih ulicah in drugod razmetavajo papir, polvinil, razne cigaretna škatle in druge smeti. Tako je ogromno delo ostalih kulturnih občanov skoraj zaman, pa tudi precejšnjih vsot denarja, ki so bile porabljene za ureditev mesta, je škoda.

Krajevna skupnost Kočevje in Turistično društvo sta že

razpisala nagradno tekmovanje za najlepše urejeno hišo in okolico, kar bo spet precej pripomoglo, da bo mesto lepše.

Hkrati bo treba krepko stopiti na prste tistim, ki se v mestu ne znajo obnašati, ki kvarijo tisto, kar so naredili drugi, in ki hkrati tudi uničujejo naprave, za katere je bilo treba odšteti precej skupnega (občinskega, torej našega) denarja.

Precej bo treba še napraviti za izvajanje odloka o javnem redu in miru, za vzgojo prebivalcev Kočevja, posebno pa za vzgojo otrok in mladine. Vendar so vzgoje potrebni predvsem starši, ker bodo oni potem lahko vzgojili svoje otroke. Dokazov, da ta trditev drži, je dovolj. Naj omenimo le eno: pred kratkim se je prišel k nekemu novinarju »zahvaliti« nekdo kočevski oče, češ da je novinar oblatil njegovo pošteno ime, ko je dal njegovega sina v časopis, ker je po Kočevju razmetaval smetnjake, trgati košče za smeti in jih metal v Rinžo itd. Seveda se oče ni obrnil na pravi naslov: če mu kdo blati dobro ime, je to njegov sin, saj je on počenjal vragolije. Verjetno bi bil oče ponosen na sina, če bi kaj koristnega naredil (in ne na novinarja, ki bi o tem pisal).

Za lepšo podobo mesta bo precej narejenega ne le, če bomo mesto lepo uredili, ampak če ga bomo lepega tudi obdržali. To pa bo doseženo le, če bodo občani pravilno vzgojeni (pa čeprav morda za začetek s kaznovanjem).

Bazenček pri Jarmovem »Dekletu s piščalko« bi bil lahko v ponos kraju in Trgu svobode v Kočevju, če ne bi bil večkrat nastlan s papirčki, olupki in drugimi odpadki. Aprila so bazenček prenovili (na sliki), vendar nekaterim Kočevcem to ni dosti mar (Foto: Primc)

»Lepšega kraja ni, kot je Sentjerneja« — tokrat slikan iz plitčje perspektive! Kraj obišče kljub slabim cestam veliko turistov. Kaže, da bo v prihodnje obiskovalcev še več. Letos bodo vendarle asfaltirali cesto iz Sentjerneja v Dobruško vas. V samem Sentjerneju gradijo ta čas vodovod, prihodnje leto pa bo kraj dobil še bencinsko črpalko. Nedvomno bodo te pridobitve močno pospešile gospodarski in turistični razvoj Sentjerneja z okolico (Foto: Polde Miklič)

Za lepši jutri sodelovati že danes

Turistična dejavnost je ena izmed najbolj donosnih panog pri nas. Slovenija je zaradi naravnih lepote že dolgo znana tudi izven svojih meja. Kljub temu se turizem v naši republiki ni razvil tako, kot bi se moral. Naši turistični delavci doslej niso nič upoštevali geografskih svojstvenosti posameznih krajev in so turizem reševali neenotno in kratkoročno.

Dolenjske in spodnjeposavske občine so se odločile za enoten ureditveni načrt. Skupni program bo temeljil na prehodnem, izletniškem in pa zdravniškem turizmu in bo upošteval vse značilnosti dolenjske pokrajine.

Zaščititi »Nežico«

Nad slapom »Nežica« pri Vasi-Fari lomijo lahki kamen, ki je zelo iskan in primeren za gradnjo hiš. Zaradi nenaravnega lomljenja pa se bo »Nežica« lahko spremenila v navaden jarek tekoče vode. Prav zato bi morala krajevna skupnost, če ne celo ob-

činska skupščina, sprejeti sklep o zaščiti te naravne znamenitosti. Turisti in izletniki se pri »Nežici« radi ustavljajo in jo fotografirajo, saj jih njena lepota privablja. Slap je okras tega kraja, razen tega pa ga opazi vsak potnik, saj je tik nad glavno cesto.

Tekmovanje v streljanju na golobe

Lovska zveza Novo mesto pripravlja tekmovanje v streljanju na glinaste golobe. To tekmovanje, ki bi bilo hkrati tudi meddružinsko prvenstvo, bo, kot predvidevajo, v nedeljo dopoldne, 9. junija, v Zapužah pri Mirni, popoldne pa bo pod mirenskim gradom zabavna prireditev s srečelovom.

100.000 cvetov

Cateška vrtnarija bo povečala zasteklene površine za gojitev cvetja za 8000 kvadratnih metrov. Točno toliko površine obsegajo sedanji rastlinjaki. Razširitev bo

AGRARIO veljala 2.300.000 dinarjev.

Pod steklom se vsak mesec razcvete po 100.000 nageljnove. V maju jih je bilo celo 120.000. Seme in sadike dobivajo iz vseh krajev sveta.

Posebno obvestilo

Zaradi nesolidnosti izvajalca del, podjetja »SOKO« iz Mostarja, trgovskemu podjetju DOLENJKA ni uspelo pripraviti za petek, 31. maja, napovedane otvoritve novega MARKET ob Cesti herojev.

OTVORITEV BO PRIHODNJI TEDEN!

Odkar je DOLENJKA pocenila meso, potrošniki še raje obiskujejo njene prodajalne (Foto: Vesel)

DVE PRIDOBITVI ZA NOVOMEŠKE POTROŠNIKE

„Dolenjka“ pocenila meso

Prihodnji teden bo odprla samopostrežno trgovino ob Cesti herojev — Nova trgovina namenjena predvsem Mestnim njivam in okolici!

24. maja je trgovsko podjetje »DOLENJKA« pocenila meso v obeh svojih samopostrežnih trgovinah v Novem mestu — na Glavnem trgu in v Bršlinu. — Prvorazredno govedino je »Dolenjka« pocenila od 11,50 na 10 dinarjev, drugorazredno od 9,50 na 8,50 dinarjev, srednje dele mlade pitane govede pa prodaja po 8 dinarjev kilogram.

Nekaj odgovorov iz mesnice v samopostrežni trgovini na Glavnem trgu:

Anica Gosenca, gospodinja iz Zabje vasi: »Meso kupujem tam, kjer je cenejše in boljše. Tukaj kupujem skoraj od prvega dne, kar je ta mesnica odprta. Zdaj, ko je meso cenejše, bom še raje prihajala sem.«

Marija Paternoster iz Novega mesta: »Gospodinja hodimo kupovat tja, kjer dobimo kvalitetno sveže in poceni meso in kjer je dobra postrežba. Glede te mesnice nimam nobenih pripomb, prej bi jo pohvalila. S pocenitvijo mesa bo DOLENJKA gotovo pridobila še več potrošnikov.«

Gospodinja, ki se ji je mudilo na avtobus: »Kaj, pocenili ste? No, potem bom pa vzela kar kilo in pol! Še bom prišla.«

Stanovalka z Grma: »Prosim, da ne zapišete mojega imena, ker me je skoraj sram povedati, da še nisem bila tukaj. Nisem vedela, da je tu meso boljše.«

Ferdo Kočar, prodajalec mesa: »Na dan prodamo po 300 do 500 kg mesa. Ljudje radi kupujejo stegno, sicer pa precej različno meso. S kvaliteto so bili vselej zadovoljni, pripominjal pa so, naj bi meso pocenili.«

»Soko« le dokončal samopostrežnico

S skoraj sedemmesečno zamudo mostarsko podjetje SOKO le dokončuje DOLENJKINO samopostrežno trgovino ob Cesti herojev. Trgovino bodo odprli prihodnji teden.

V novi samopostrežnici, ki jo je DOLENJKA namenila predvsem potrošnikom z Mestnih njiv in stanovalcem ob Cesti herojev in Ulici talcev, bodo prodajali: kruh, mleko, sadje, zelenjavo, sveže meso in mesne izdelke, alkoholne in brezalkoholne pijače, druga raznovrstna živila in gospodinjske potrebščine. Tudi ta trgovina bo večje nakupe blaga strankam dostavljala na dom. Trgovina bo odprta med tednom vsak dan od 7. do 19. ure, ob nedeljah pa od 7. do 11. ure.

Trgovina obsega 225 kvad. metrov, sama prodajna površina pa 130 kvad. metrov. Temelje in zunanjo ureditev je opravil PIONIR, drugo pa SOKO. Postavitve te trgovine je veljala okoli 500.000 din (50 milijonov Sdin).

Okolice trgovine ne bodo asfaltirali, ker so strokovnjaki zaradi mehkih tal to odsvetovali, pač pa dostop do trgovine.

Direktor DOLENJKE Lojze Urbanč je povedal, da bodo poskušali ukrepati proti voznikom tovornjakov, ki parkirajo na pločniku pred trgovino ob Cesti herojev, čeprav je to že dolgo prepovedano.

Živilsko trgovino pod osnovno šolo ob Cesti herojev bo DOLENJKA izpraznila in v njej uredila prodajalno šolskih potrebščin in galanterije.

DOLENJKIN MARKET ob Cesti herojev je nova pridobitev za Novo mesto, še posebno pa za prebivalce Mestnih njiv, Cankarjeve ceste, kolonije in vsega predela okoli gimnazije ter Ločne

Ponovitev Divjega lovca

V soboto, 1. junija, in v nedeljo, 2. junija, bodo v Kostanjevici ponovili Divjega lovca. Vstopnice za predstavi, ki bosta obakrat ob 20. uri, lahko rezervirate na tel. 19 ali pismeno. V predprodaji imajo vstopnice v trafiki. Rezervirane vstopnice je treba prevzeti vsaj pol ure pred predstavo, prednost pa bodo imele skupine.

Premalo ga poznajo

Za komorni orkester krške glasbene šole v občini mnogi ne vedo, pa vendar svoj program odlično obvlada. O tem so se poslušalci prepričali na zadnjem koncertu šole. Orkester vodi predmetni učitelj Edvard Lavrinšek. Lahko bi se še kje predstavil, saj občinstvo rado prisluhne dobrim skladbam.

Razstava del Otona Župančiča

V Studijski knjižnici Mirana Jarca so v petek, 24. maja, postavili razstavo knjižnih del Otona Župančiča. Razstavi, posvečeni 90-letnici pesnikovega rojstva, so priložene tudi pesmi, ki so jih slovenski komponisti uglasbili. Razstavljenih je okoli 250 enot. S to razstavo se je knjižnica v Novem mestu odložila pesnikovemu jubileju.

Razstava likovnih del najmlajših

V Dolenjski galeriji so v petek, 24. maja, odprli razstavo likovnih del osnovnošolcev iz Novega mesta, Dolenjskih Toplic, Metlike, Mirne poti, Trebnjega in Črnomlja. V zgornjih prostorih Dolenjske galerije sta Ljubo Zagar ter Niko Golob razpostavila številna dela, ki ne kažejo samo vidnega napredka v estetski in likovni vzgoji naših otrok, ampak tudi njihove že kar presenetljive dosežke. Več kot zanimivo je brati njihovo pisavo v barvah, ki je otroško poštna, naivna in lepa. V imenu Zavoda za prosvetno-pedagoško službo je razstavo odprl Ljubo Zagar in med drugim dejal: »Če naj likovna vzgoja opravi svojo estetsko poslanstvo, mora predvsem oblikovati samostojne ustvarjalne ljudi, ker je ustvarjalna sposobnost prvi pogoj za vzgojo estetskega okusa in za resnično dojetje lepote.«

Na razstavi prispevajo nekateri prispevki učencev novomeške osemletke (reliefi) ter prispevek metliške osemletke, zlasti skulpture. Razstavo si je več kot vredno ogledati. Zivopisna podoba mladih ljudi je, ki vstopajo v svet lepega.

P. B.

Obilo uspeha!

Na republiški reviji pevskih zborov v Zagorju 29. maja bodo naše področje zastopali mladinski pevski zbori z Mirne, iz Črnomlja in Sentjerneja. Mladim pevcem smo zaželeli veliko uspeha pri nastopu.

Bili smo na premieri

25. maja so v Kostanjevici ob osmih zvečer uprizorili Finžgarjevega Divjega lovca, narodni igralec s petjem in plesoma, s katerim so se odložili 100-letnici slovenskega gledališča. »Hoteli smo podati historično postavitev ene izmed tistih iger, ki so bile nekoč zelo igrane od Triglavpa pa vse do slovenske Prage,« je Lado Smrekar, režiser Divjega lovca, zapisal v gledališkem listu, obsežnejši publikaciji, ki je izšla ob uprizoritvi tega priljubljenejšega Finžgarjevega dela. Pri uprizoritvi dela je sodelovalo več kot 60 ljudi in marsikateri izmed igralcev je že prestopil meje amaterskega gledališčnika, saj je v delu pokazal svoj pravi igralski talent, komajda združljiv z besedo amaterski, ki jo tako pogosto spremlja še beseda »začetniški«. Posebnost tega pravega ljudskega praznika v Kostanjevici na Krki, ko so se nastopajoči odeli v narodne noše, obiskovalci gledali-

»SVET NAIVNIH« — najnovejša razstava v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki v a b i k obisku! Ne zamudite zanimive in prikupne razstave 46 naivnih slikarjev iz vseh delov Jugoslavije, ki razstavljajo 103 slike na steklu, lesu in platnu! — Na sliki: Borivoje Maksimović — STAREC Z MAČKO.

OB PREMIERI DIVJEGA LOVCA

Gledališki jubilej Ivana Mlakarja

Trideset let zavzetega gledališkega dela

Uprizoritev Finžgarjevega »Divjega lovca« smo se veselili iz več razlogov:

Hoteli smo se odložiti 100-letnici slovenskega gledališča in podati historično predstavitev ene izmed tistih iger, ki so bile nekoč zelo igrane od Triglavpa pa vse do slovenske Prage. Prav zavoljo tega smo prosili našega mojstra Gasparija, da nam je naredil sceno in s tem dal tisti okvir, v katerem naj bi naši ljudje opravili to počastitev jubileja slovenske gledališke kulture.

Seveda nam ostane še vedno odprto vprašanje, kako smo to nalogo opravili, do kakšne mere smo dosegli zastavljeni cilj. Prav dobro se zavedamo, da smo amaterji in po sestavi celo zelo raznorodni tam od izobraženca do kmečkih delavcev, ki so v veliki večini. Poskušali smo ustvariti ljudski praznik, prikazati tisto vaško

vzdušje, ki je značilno za Finžgarjevo pisateljstvo in ljudi tam pod Karavankami sredi prejšnjega stoletja. Prav radi in sprva smo celo upali, da bomo dali uprizoritev v gorenjskem narečju, vendar se je stvar med študijem izkazala za preveč tvegano.

Ker pa smo že pri jubilejih, naj povem, da smo hoteli s to uprizoritvijo počastiti tudi več kot četrstoletja dolgo ljubezen do amaterskega gledališkega delovanja, ljubezen našega prvega igralca Ivana Mlakarja, kateremu smo zaupali vlogo Tončka. Ta simpatični amater, ki je začel pred tridesetimi leti v slovenskem društvu v Zagrebu kot krojaški pomočnik prav s Finžgarjem svojo pot ljubezni in navezanosti na gledališče, je temu gledališču ostal zvest prav do danes. V teh tridesetih letih je

»Naša zemlja, zemlja draga, tebi vsi smo vdanja, tako je napisal skladatelj Marjan Kozina, tako smo čutili vsi prisotni na srečanju mladih pevcev in njihovih zborovodij. Nastopali so otroški in mladinski zbori osnovnih šol Otočec, Stopiče, Žužemberk, Vavta vas, Smarjeta, Škocjan, Novo mesto in mladinski zbor osnovne šole Mirna.

Dvorana Doma kulture je bila premajhna za 600 nastopajočih mladih pevcev, v kateri so v skupnih pesmih Hej, Slovani in Naša zemlja zazveneli otroški glasovi na odru in v dvorani.

Napovedovalki Maja in Babi sta predstavili poslušalcem naslove ljudskih, umetnih in partizanskih pesmi skladateljev Gobca, Mihelčiča, Kozine, Jenka, Sivica, Korošca, Kuharja, Grünmanga, Pahorja, Haydna, Brahmsa in Beethovna.

Pohvaliti moramo naše mlade pevce v njihovem prizadevanju, da so bile pesmi lepo zapete, pa tudi v izredni disciplini in sodelovanju z nastopajočimi. Poslušali so se zbori med seboj, navduševali se in se znova in znova učili. Naj bo mladim pevcem današnji dan pobuda za nadaljnje delo!

Ko pa pohvalimo pevce, pohvalimo s tem tudi zborovodje.

V različnih pogojih delajo, prej v slabih kot v dobrih, v pomanjkanju prostorov, instrumentov, časa in tudi razumevanja za to povsem svojevrstno, težko dejavnost. Današnja prireditelj je pokazala rezultat dela in znova oživila spoznanje, da je prav pesem tista, ki nas povezuje, spremlja in navdušuje in je v njej spoznanje, resnica in zgodovina.

Občinski svet ZKPO občine Novo mesto in Zavod za pedagoško službo ter Zavod za kulturno dejavnost so bili organizatorji revije.

V spomin na revijo so zborovodje Barbka Medija, Slavka Kupman, Helena Novak, Nada Petelinkar, Žiga Sproč, Cirila Jazbec, Jožica Čelesnik, Albert Zupanc, Jelka Kastelic in Stanko Peček

prejeli knjigo Ilke Vašteto-ve Gričarji.

V skupnih pesmih je sodeloval orkester glasbene šole, ki ga vodi tov. Ernest Jazbec in ga sestavljajo najmlajši člani glasbene šole in člani orkestra Dušan Jereb. Prvič so se predstavili danes in naj bo ta družitev starejših članov z mlajšimi edina pot, ki lahko ustvari v Novem mestu dober orkester.

Zahvaljujemo se DPM Novo mesto, gradbenemu podjetju Pionir in tovarni Dana z Mirne, ker so s finančnimi sredstvi pomagali izvedbi prireditve.

Če kdo, potem kulturna dejavnost najmlajših potrebuje in pričakuje pomoč in razumevanje.

JELKA KASTELIC

Mali kulturni barometer

PRED OBCNIM ZBOROM SLAVISTICNEGA DRUŠTVA SLOVENIJE. Novomeška podružnica Slavističnega društva Slovenije se že pripravila na jesenski občni zbor društva, ki bo v Novem mestu, kot je bilo sklenjeno pred dvema letoma v Mariboru. Na zadnjem sestanku odbora so govorili o referatu Delež Dolenjske v slovenski književnosti, ki ga bo pripravila novomeška podružnica. Kot je znano, se bodo jesenskega občnega zbora, ta bo predvidoma med desetimi in dvajsetimi oktobrom, udeležili tudi slavisti s Tržaškega in iz Koroške.

»KOMAJ DO SREDNJIH VEJE PETRA USTINOVA. 23. maja so v Novem mestu zaigrali igralci Mestnega gledališča ljubljanskega komedijo Petra Ustinova Komaj do srednjih vej. Predstave v domu kulture se je udeležilo večje število ljubiteljev gledališča. Zadnja abonmajska predstava bo 4. junija.

ODER MLADIH IZBRAN ZA SREČANJE DRAMSKIH SKUPIN. Z uprizoritvijo Lepe čevljarke se je Oder mladih — tako je sporočila komisija — ki ocenjuje uprizoritve amaterskih dramskih skupin, uvrstila za letošnje srečanje

amaterskih dramskih skupin Slovenije. Srečanje bo na Jesenicah 5. junija. Igralcem gre vsa pohvala za trud, ki so ga vložili v delo, da so bili (sedaj še drugič) izbrani med najboljšimi amaterske dramske skupine v Sloveniji. Občinski odbor Zveze kulturno-prosvetnih organizacij za materialno podpori mlado gledališko skupino, upajo pa, da bo pri tem pomagala tudi občinska skupščina, sicer se srečanja ne bodo mogli udeležiti.

SKUPŠČINA ZKPO PRELOŽENA NA JESEN. Občinska skupščina zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije je preložena na jesen. Tako so sklenili člani odbora, ki menijo, da bo skupščina v jeseni spodbudneje vplivala na delo kulturno-prosvetnih društev v sezoni 1968/69.

V SPOMIN MARJANA KOZINE. 15. junija bo v Novem mestu znova revija pevskih zborov, tokrat medobčinska. Prireditelj, posvečen spominu pokojnega novomeškega skladatelja, se bodo udeležili najboljši pevski zbori iz štirih dolenjskih občin: novomeške, metliške, črnomalske in trebnjske.

Uprizoritev »Primorskih zdrah« je zaradi boleznih ene-ega izmed igralcev odpadla, namesto tega pa bodo igralci Drame SNG uprizorili v Novem mestu 4. junija ob 20. uri Marguerite Durasove »Čele dneve v krošnjah dreves«. To bo zadnja abonmajska uprizoritev v sezoni 1967-68. Občinstvo posebej upozarjamo na to, da bo v prosti prodaji več kot 300 vstopnic!

LADO SMREKAR

Razstava Antona Dolenca v Kočevju

Likovni salon v Kočevju je pri svojem hotenju posredovati obiskovalcem kar najbolj nevsiljivo čim popolnejši vpogled v sodobna domača likovna snovanja vezana na dokaj skromna sredstva, štiri- do petdeset tisočakov, ki jih je dobil od občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Vodstvo je tako primorano kar najskrbneje izbirati dela, tudi zato, da se znani obiskovalci z najrazličnejšimi likovnimi tehnikami in smerni.

V drugi polovici maja je razstavljal Anton Dolenc, slikar, ki je v zadnjih desetih letih priredil že več samostojnih razstav, sodeloval pa je tudi na slovenjegraški

razstavi Mir, humanost in prijateljstvo.

Dolencov opus na razstavi je sestavljen iz treh delov. Prvi je značilna in nekoliko starejša figuralka (devet del), drugi del predstavlja krajino (13 motivov z otoka Krka), tretji del pa tudi obravnava krajino, vendar drugače, formalno zajeto ter po prostoru in naslovu ločeno od celotne razstave kot študije iskanje novih poti in izraznih sredstev v okviru te motivike (11 študij o motivih z otoka Krka). Prav to iskanje novih izraznih možnosti daje Dolencu poseben čar. Študije so mikavne tako zaradi svojega formata, ki se približuje ljudskemu slikar-

stvu panjskih končnic (upodobitve na les!), kakor tudi zaradi formalnega pristopa k obravnavanemu predmetu. V bistvu so te študije krajin samostojne, zaokrožen del, sicer povezan z ostalimi platni, vendar rahleje, kot bi pričakovali. Prav zaradi svoje vrstnega načina umetniškega izražanja pomeni Dolencova razstava prijetno osvoboditev in zasluzi potrebno pozornost. (fg)

NASI NAIVCI V NEW YORKU. Maja meseca je bila v New Yorku v ugledni galeriji na Peti aveniji razstava del jugoslovanskih navičev. Na razstavi, ki je vzbudila nenavadno veliko zanimanje, so dela slikarjev, ki razstavljajo v Kostanjevici na Krki.

P. B.

žrtvoval na tisoče večerov tribuni naše besede, za tisti še danes najbolj pristni in najintimnejši odnos do gledališkega poustvarjanja, iz katerega je pred sto leti na Slovenskem zrasla ustanova, ki ji pravimo Slovensko gledališče.

In če kdo poreče, da je to hobby, naj mu takoj odgovorim, da je Ivan Mlakar v teh tridesetih letih daleč presegel in prerastel meje hobbyja, daleč preveč žrtvoval, da bi ga tako »izplačali.« Kajti Ivan Mlakar je s svojo požrtvovalnostjo zvesto

P. BRESČAK

Skozi šivankino uho

Nedeljska srečanja v republiški rokometni ligi so bila za ekipe iz Dolenjske zelo uspešna. Brežiški rokometišči so poželi dve pomembni zmagi, in to nad trboveljskim Rudarjem in ljubljansko Olimpijo. Posebno veselje pa so nam pripravili rokometišči iz Ribnice, ki so premagali v Velenju »sotrpina« z minimalno, toda zadostno razliko golov, in si s tem prislužili dve zlata vredni točki. S to zmago se bodo Ribničani verjetno izvečki skozi šivankino uho in ostali še vedno republiški ligasi. Upamo, da jih nedeljski uspeh ne bo prevzel, kajti na vrata trka Ajdovščina, ki jim kar sama ponuja dve točki. Ostane samo še to, da jo doma premagajo.

Radeče : Krško 23:18

V Radečah so gostovali rokometišči Krškega, Krčani, ki so tokrat nastopili brez rezervnih igralcev, niso pokazali dobre igre. Poraz Krškega dokazuje, da razmere v rokometnem klubu še niso urejene in da igralci ne jemljejo vadbe niti prvenstvenih tekem resno. Vprašamo se, kdaj bo konec neresnosti?

Rudar (Velenje) : Ribnica 12:13

Gostje iz Ribnice, ki se krčevito borijo za obstanek v društvu najboljših, so tesno obračunali s svojim neposrednim kandidatom za izpad iz lige. Domača ekipa je tokrat napravila prav vsem možnost, da bi se naprej lahko sodelovala v republiški ligi. Ribničani, ki se

ODBOJKA

Trebnje : Novo mesto 0:3

Ekipe najboljših novomeških odbojkarjev, ki so jo sestavljali nekdanji zvezni ligasi Medie, Simič, Goleš, Berger, Lapajne, Penko, Koprivnik in Somrak, se premalo izkušeni igralci Trebnjega v nedeljo niso mogli dovolj uspešno upirati, čeravno so igrali poštenovratno. Srečanje se je končalo z zmago Novega mesta z rezultatom 3:0 (15:7, 15:9, 15:8). Novomeščani so pod vodstvom nekdanjega trenerja Pučka pokazali še veliko znanja, blizu 200 gledalcev pa je prisostvovalo lepi odbojkarški tekmi. Sodnik Kossem nekajkrat ni bil najbolj zanesljiv pri igri na mreži. M. L.

NOGOMET

Laško : Rudar 3:7

Senovski Rudar je preteklo nedeljo gostoval v Laškem in premagal domače moštvo s 7:3. V prvem delu igre je bil rezultat 2:2. Gostje so nato prešli v vodstvo, vendar ga niso dolgo obdržali. Po izenačenju so se ti lepo razigrali in spremenili rezultat v svojo korist. V drugem delu tekme je bilo odlično, da je domačinom splošna sapa, saj niso zmogli hitrega tempa, ki so ga pokazali igralci Senovega. Gole za Rudar so dosegli: Gaser 4, Jevšnik 2 in Bresovšek 1. J. KODELJA

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
lovsko salamo
šunkarico
vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečence in safalade sprejemamo posebna naročila.

OBRAT KLAVNICA tel. 72-231

ŽELEZARNA ŠTORE

priporočajo svoje izdelke

GOZDNO GOSPODARSTVO CELJE

priporočajo svoje gozdne in lesne proizvode.

Tam raste mladi rod...

Slavica Flis, Boža Zupanc, Martina in Ančka Bajc, Ančka Sinkovič, Silvana Mocer, Rožica Kuselj, Suzana Belca, Sonja Kostevc in Manja Batič. Kdo vam finančno pomaga? Izdatno pomoč nam nudita delovna kolektiva Termoelektrarne in Ilice iz Brestanice, pa tudi Občinska zveza za telesno kulturo Krško je obljubila pomoč. Kakšni so vaši načrti? Ostati moramo v republiški ligi. Pristati moramo v zlati sredini. Mislim, da je naše mesto kmalu za solidnim ekipama Maribora in Celja. Morda vas pestijo kakšne tvežave? Trenutno prav nobene. Ko smo se poslavljali od simpaticnih igralcev Partizana-Brestanice, ki so na trening tekmi »mučili« fanje, smo njim in simpaticnemu trenerju Niku začeli veliko uspeha in prihajajoči odbojkarški sezoni. Enake želje gojijo tudi številni Brestaničani, saj vedo za dekleta, ki glas svojega kraja vsako nedeljo ponese širno po naši deželi. Razgovor zapisal S. Doki

Štirje rekordi „Celulozarja“

Na olimpijskem plavališču v Krškem je bil v nedeljo odvitveni miting jugoslovanskih plavalcev v čast dneva mladosti. Poleg plavalcev domačega Celulozarja so nastopili: ženska mešana štafeta, ki je kandidat za olimpijske igre v Meksiko (Gašparac, Bjedov, Sert in Bohan) in je postavila tudi nov članski rekord SFRJ s časom 4:50,4, tekmovalci Partizana (Beograd), Mladost in Medveščaka (Zagreb), Rudarja (Trbovlje), Neptuna (Celje), Fužinarja (Ravne) Partizana (Prebold) ter Ljubljane, Ilirije in Slavije. Nastopilo je nekaj manj kot 200 tekmovalcev, kar je za začetek sezone veliko. Tekmovanje je bilo zelo kvalitetno in je poleg državnega prineslo še 5 republiških rekordov; od teh je kar štiri izboljšal domači Celulozar. Mlajši pionir Turk je postavil dva, enega je popravila pionirka Jenkoletova, ravno tako pa je bila uspešna štafeta mlajših mladincev v postavi Gelb, Ziberna, Cargo in Potočnik.

Rezultati Celulozarjevih plavalcev — moški: 200 m prosto: 1. Cargo 2:13,9, 5. Zigante 2:47,6; 100 m — prsno: 2. mesto Ziberna 1:22,1, 5. mesto Potočnik 1:28,3; 100 m — hrbtno: 7. Prosenič 1:22,4; 100 m — delfin: 5. Cargo 1:14,0; 100 m — prosto: 1. Potočnik 1:00,7, 4. Gelb 1:04,8, 6. Zigante 1:15,8, 8. Kapler 1:29,2; 4 x 100 m mešano: 2. Celulozar (Gelb, Ziberna, Cargo, Potočnik) 4:56,2. Mlajši pionirji — 50 m delfin: 1. Turk 37,0; 50 m prosto: 4. Graji 38,8, 27. Sotošek 1:02,7; 200 m prosto: 1. Turk 2:41,2. Mlajše pionirke — 50 m prsno: 7. Novak 49,2; 50 m prosto: 10. Gabrič 45,6. Starejše pionirke — 50 m prsno: 3. J. Erjavec 46,2, 5. L. Erjavec 52,3; 50 m prosto: 4. J. Erjavec 39,4, 8. L. Erjavec 43,9; 100 m — delfin: 1. Jenkole 1:25,3; 100 m prosto: 2. Jenkole 1:28,9. Mladinke — 200 m prosto: 3. M. Novak 3:06,9; 100 m prosto: M. Novak 1:21,7. Rezultati Celulozarjevih plavalcev so za pričetek tekmovalne sezone v 50-metrskem plavalnem bazenu dobri, zato lahko pričakujemo, da bodo v letošnjem letu še večkrat porušili republiške rekorde. v.n.

ŠAH

Kočevci dvakrat prvaki

Mladi kočevski šahisti republiški prvaki pri starejših pionirjih in mlajših pionirkah, mlajši pionirji pa so bili drugi

V nedeljo, 28. maja, je bilo v Ljubljani ekipno pionirsko šahovsko prvenstvo Slovenije za leto 1968. Čeprav so v vrstah kočevskih pionirjev manjkali nekateri boljši šahisti, so dosegli doslej največji uspeh: kar v dveh konkurencah so dosegli prvo mesto in enkrat so bili drugi. Starejši pionirji so v postavi Stane Podkoritnik, Ljubo Trobentar, Jože Zupan-

čič, Edo Stampar in Tone Rakovič dosegli kar štiri točke naskok pred drugo uvrščeno ekipo iz Ljubljane. Tekmovalo je 9 ekip. Mlajše pionirke niso imele hude konkurence in so z visokimi rezultati premagale vse svoje nasprotnice. V ekipi so igrale Tatjana Seg, Majda Fartek, Darinka Vovk, Sonja Bajt in Marta Stopar. Tekmovalo je 8 ekip. Tudi v skupni mlajših pionirjev so Kočevrji dolgo časa vodili, vendar so proti koncu popustili in tako zapravili prvo mesto. Dosegli so drugo mesto, kar je še vedno odličen uspeh. V tej ekipi so igrali Janez Trobentar, Duško Obnarovič, Marko Virjak, Bojan Mohar in Teodor Regali. Tekmovalo je 7 ekip. Mladi kočevski šahisti pa niti niso nastopili v najboljših postavah, ker so nekateri člani ekip morali hkrati nastopati v tekmovalju mladih matematikov in pri orodni telovadbi. Pri starejših pionirkah so Dolenjsko prvenstvo zastopale šahistke iz Višnje gore in dosegle šesto mesto. Tekmovalo je 8 ekip. Delo s pionirji v Kočevju se je torej dobro obrestovalo. Z nadaljnjo pomočjo in razumevanjem vseh članov in delovnih kolektivov bomo lahko tudi v bodoče dosegali podobne uspehe. I. Stanič

čič, Edo Stampar in Tone Rakovič dosegli kar štiri točke naskok pred drugo uvrščeno ekipo iz Ljubljane. Tekmovalo je 9 ekip. Mlajše pionirke niso imele hude konkurence in so z visokimi rezultati premagale vse svoje nasprotnice. V ekipi so igrale Tatjana Seg, Majda Fartek, Darinka Vovk, Sonja Bajt in Marta Stopar. Tekmovalo je 8 ekip. Tudi v skupni mlajših pionirjev so Kočevrji dolgo časa vodili, vendar so proti koncu popustili in tako zapravili prvo mesto. Dosegli so drugo mesto, kar je še vedno odličen uspeh. V tej ekipi so igrali Janez Trobentar, Duško Obnarovič, Marko Virjak, Bojan Mohar in Teodor Regali. Tekmovalo je 7 ekip. Mladi kočevski šahisti pa niti niso nastopili v najboljših postavah, ker so nekateri člani ekip morali hkrati nastopati v tekmovalju mladih matematikov in pri orodni telovadbi. Pri starejših pionirkah so Dolenjsko prvenstvo zastopale šahistke iz Višnje gore in dosegle šesto mesto. Tekmovalo je 8 ekip. Delo s pionirji v Kočevju se je torej dobro obrestovalo. Z nadaljnjo pomočjo in razumevanjem vseh članov in delovnih kolektivov bomo lahko tudi v bodoče dosegali podobne uspehe. I. Stanič

Pionirsko prvenstvo Novega mesta

V Novem mestu je bilo prvič organizirano pionirsko prvenstvo Novega mesta. Organiziral ga je šahovski klub Novo mesto, ki bo skušal tekmovalne ponovitve in se v srušen. Prvenstva se je žal udeležilo samo 8 pionirjev in so dosegli naslednjo razvrstitev: 1. — 3. mesto Femelj, Mihelič in Pucelj 6 točk; 4. Sever 4 točke; 5. Sulj 3 točke itd. M. D.

Novo mesto : Triglav (Kranj) 55:64

Košarkarska prvenstvena tekma med Novim mestom in vodilnim Triglavom se je končala s porazom domačih. Po zaslugi slabega sodnika Radoševića so tekmo izgubili z rezultatom 64:55. Bučno navijanje, kakršnemu nismo priča na nobeni drugi športni prireditvi, ni pomagalo. Gostom ne moremo oporekati zmage saj so bili boljša ekipa. Domači niso imeli preveč srečne roke pri metanju na koš. M. D.

ATLETIKA

Miting v čast dneva mladosti

Občinski komite ZMS Novo mesto je v sodelovanju z AK Novo mesto organiziral prejšnji teden atletski miting v počastitev dneva mladosti. Vreme je bilo ugodno in se je tekmovalnja udeležilo okoli 80 atletov. Na tekmovalju so bili doseženi nekateri zelo dobri rezultati.

Zenske — 60 m: 1. Pograjc (Katja Rupena) 9,1; 100 m: 1. Jurečič (šola za zdrav. delavce) 13,8; 4 krat 60 m: 1. šola za zdravstvene delavce 35,0; daljina: 1. Saje (Katja Rupena) 4,32 m; višina: 1. Fučke (Katja Rupena) 1,42 m; krogla: 1. Zagore (gimnazija) 9,23 m; kopje: 1. Zagore (gimnazija) 29,75 metra. Moški — 100 m: 1. Hribernik (gimnazija) 12,0; 300 m: 1. Kuzma (ESS) 42,0; 1000 m: 1. Gričar (kmetijska srednja šola) 3,03; 4 krat 100 m: 1. ESS 49,8; daljina: 1. Štrumbelj (Novoteks) 6,16 m; višina: 1. Kristan (gimnazija) 1,70; krogla: 1. Virant (ESS) 15,26 m; kopje: 1. Pavlič (Pionir) 48,33; disk: 1. Virant (ESS) 35,93 m. Prvi trije najbolje uvrščeni v vsaki disciplini so prejeli diplome.

Gimnazija tretja

Atleti novomeške gimnazije, ki so se uvrstili v finale pokalnega republiškega tekmovalja v atletiki za moške, so nastopili na finalnem tekmovalju v Kranju. Kljub izredno močni konkurenci so med številnimi kvalitetnimi atletskimi ekipami osvojili tretje mesto.

Med posamezniki moramo omeniti drugo mesto Slaka s skokom v višino 1,75 m, dalje Hribernika v daljini, ki je s 6,27 delil prvo mesto, ter Šinfete 4 krat 100 m, ki je osvojila 2. mesto z odličnim časom 45,3. Končni vrstni red ekip je naslednji: 1. Šolski center Iskra, Kranj, 8886 točk; 2. mesto TSS Jesenice 8701; 3. gimnazija Novo mesto 8598; 4. gimnazija Nova Gorica 8436; 5. gimnazija Ljubljana-Bežigrad 8431; 6. gimnazija Celje 7736 točk. — b

Od tu in tam

SKOCJAN — Ribiška družina Novo mesto je preteklo nedeljo privedila tu družinsko tekmovalje v lovu rib s plavcem. Tekmovalja se je udeležilo blizu 30 tekmovalcev, ki so dosegli lepe uspehe. Vrsta med njimi je ujela tudi več kot 200 malih ribic. Pri mladincih je zmagal Iztok Podgraj, sledijo Branko Suhaj, Karli Dobuš, Ladi Luzar, Rudi Perše, Vilij Pintar in Janez Turk. V tekmovalju članov je bil zmagovalac dr. Ivo Podgraj, pred Mirovom Bergerjem, Vidom Mercsolom, Markom Pichkom, Nikolom Djuraševićem, Marjanom Bračičko, Pavlom Zorelom itd. Edina zastopnica Marija Suhaj je bila enajsta. Osemletni Ladi Luzar iz Skočjana je bil odličan, četrti. (V. V.)

BRESTANICA — V nedeljo bo večje meddružinsko ribiško tekmovalje v lovu na krape, marljivo ribiči pa bodo hkrati razvili tudi društveni prapor. Na tekmovalje vabijo ribiče iz vse Dolenjske. (T. T.)

SEVNICA — V nedeljo bo republiško strelsko tekmovalje zastopnikov podjetij lesne stroke in gozdarstva. Po prijavih sodej — prijavilo se je 26 petčlanskih ekip — bo tekmovalje privlačno. Tekmovalci se bodo pomerili v streljanju z zračno puško. (S. S.)

NOVO MESTO — V počastitev dneva mladosti je občinski strelski odbor organiziral tekmovalje v streljanju z zračno puško. Udeležilo se ga je 10 strelskih druščin oziroma 55 tekmovalcev. V ekipni konkurenci je zmagala družina »Pionirja«, pred Zuzemberkom, Borcem, Železnikarjem, Janesom Trdinom itd. Med posamezniki so bili najboljši: Božo Kopina 257 krogov, Peter Rems 235, Toma Možina 228, Brane Pirc 223 itd. Zmagovalna ekipa je prejela prvo hodi pokal prireditelja. (I. Z.)

VAVTA VAS — Odbor pionirskega odreda »Oton Zupanič« na osnovni šoli je na svoji sedmi izdali program tekmovalja za dan mladosti. Dopoldne so organizirali športna srečanja na igrišču, ki so ga sami zgradili. V izredno novo igrišče so pionirji vložili 1500 ur prostovoljnega dela. Ves trud je bil lepo poplačan: na dan mladosti so bili priče atletskega mitinga, rokometne in nogometne tekme. V atletskem troboju so se pomerili najboljši. V skupini starejših pionirjev je zmagal z 22 točkami Milan Mirtič, pri starejših pionirkah pa talentirana Ivica Jakše z 28 točkami. Pri mlajših pionirjih je bil najboljši Jože Dragman, ki je dosegel 28 točk, pri mlajših pionirkah pa Marija Mesojedec s 36 točkami. Nastopilo je 39 atletov. Iz doseženih rezultatov se vidi, da v Vavti vasi raste zdrav in močan športni kolektiv. V rokometni tekmi deklet sta se srečala levi in desni breg. Tekma se je končala 2:2. Fantje so se pomerili v nogometu. Zmagovali so oni z levega brega Krke s tesnim rezultatom 3:2. Zvečer je bila svečana proslava. V naravi so pionirji pripravili taborni ogenj, ob katerem so imeli pred številnimi gledalci skrbno pripravljen kulturni program. Po proslavi so bili pionirji sprejeti v mladinsko organizacijo. (J. P.)

DOLENJSKE TOPLICE — V počastitev dneva mladosti so se v rokometu pomerili pionirji Dolenjskih Toplic in Novega mesta. Srečanje se je končalo z rezultatom 12:8 za Dolenjske Toplice. (I. K.)

BREŽICE — Preteklo soboto je bil tu turnir v rokometu in nogometu za pokal dneva mladosti na novo odprtem igrišču. Od petih vabljivih šol se je turnirja udeležila le novomeška gimnazija. V rokometu so zmagnali Novomeščani, pred gimnazijo Brežice in osnovno šolo »Bratov Ribar«. Pri dekletih so zmagale gimnazije iz Brežice, saj so premagale Novomeščanke s 13:12. Pri nogometu pa so si razdelili mesta po naslednjem vrstnem redu: 1. gimnazija Brežice, 2. gimnazija Novo mesto, 3. OS »Bratov Ribar«. Zmagovalne ekipe so prejele prehodni pokal. (M. D.)

KRSKO — Nogometnega srečanja med NK Celulozar in NK Polzela ni bilo, ker je vodstvo iz Polzele zadržal trenutno obvestilo Celulozarja, da zaradi neredov, do katerih bi lahko prišlo na igrišču, ne bodo poslali svojega moštva. Znano je namreč, da so morali nogometišči Celulozarja v Jeseni zbežati z igrišča v Polzeli, ker so jih napadli gledalci. Sedaj so verjetno računali, da se bo slika v Krškem ponovila. Mislimo, da takšna namigovanja nimajo prav nobene osnove. (L. H.)

Strelsko tekmovalje v Sevnici

V Sevnici je bilo občinsko mladinsko prvenstvo v streljanju z zračno puško. Med mladinskimi ekipami je bil najboljši mladinski aktiv osnovne šole Trzličke, ki je dosegel 224 krogov, za njimi pa je bilo prvo zastopstvo sevniske šole, ki je zbralo 173 krogov. V skupini starejših mladincev je zmagal mladinski aktiv vavtanske šole s 307 krogov, drugi pa je bil mladinski aktiv iz Sentjanja, ki je dosegel 205 krogov. Med posamezniki je bil najboljši Stefan Frece iz vavtanske šole s 110 krogov, med mladimi pa Drago Felko s 91 krogov. Zmagovalne ekipe so prejele diplome. S. Sk.

OD CETRTKE DO ČETRTKE

GORJANCI — 26. maja je imela novomeška lovska družina GORJANCI na Gorjancih tekmovalje v streljanju na glnaste golobe. Najboljši strelec je bil Zdenko Tekstor. Po tekmovalju so imeli lovec pristo zabavo. Ker so se zvečer vračali domov, so na cesti pri Sotlarici našli štiri nekaj ur stare mladice divjih prašičev. Mladice so vzeli v domačo oskrbo.

NOVO MESTO — Zabavno prireditev »Pojemo, rajamo« so izvedli 24. maja popoldne cicibanji iz vzgojnovarstvenega zavoda v Novem mestu v Domu kulture. Otroci iz vseh varstvenih oddelkov so se predstavili s petjem, recitacijami, ritmičnimi vajami in drugimi igrkami, ki so se jih naučili pod vodstvom vzgojitelja. Uro in pol trajajočo prireditev je obiskalo veliko staršev v spremstvu svojih najmlajših. Prireditev cicibanov je bila za novomeški oder zanimiva osvežitvev.

DOLENJSKE TOPLICE — V počastitev krajevnega praznika je bila 24. maja zvečer v Dolenjskih Toplicah slavnostna seja družbeno-političnih organizacij. Kulturni spored so pripravili učenci osnovne šole, sodelovala pa je tudi godba novomeške garnizije.

NOVO MESTO — 23. maja je svet krajevne skupnosti sprejel finančni načrt in delovni program za leto 1968. Krajevna skupnost bo imela letos 82.183 ND dohodkov in prav toliko izdatkov. V programu ima krajevna skupnost predvsem taka dela, ki jih bo opravila sama ali pa v sodelovanju z delovnimi organizacijami, občinsko skupščino in drugimi.

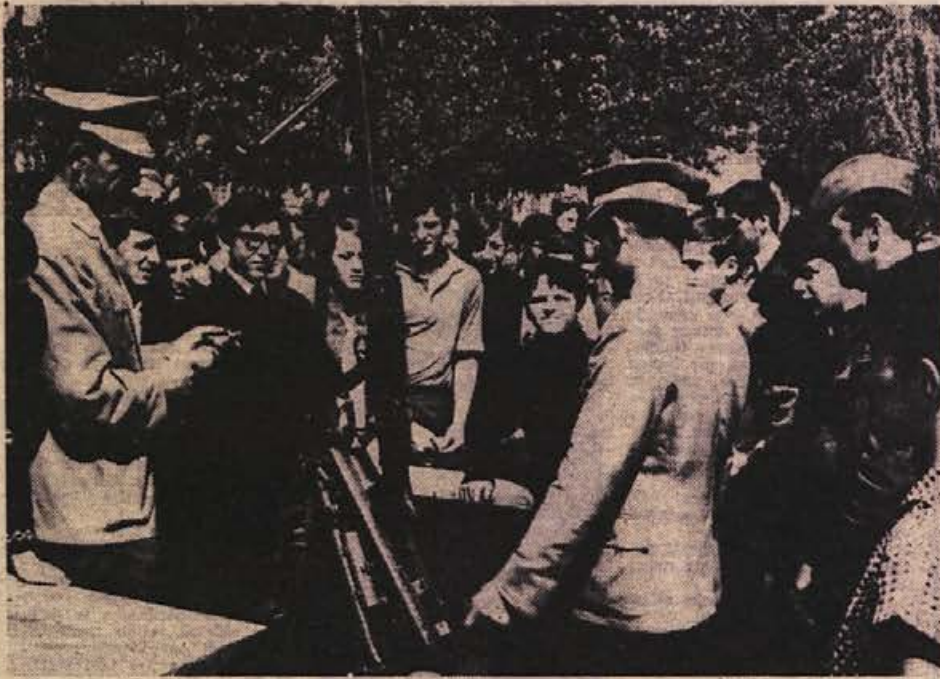
Ponesrečen posvet

V torek, 28. maja popoldne je CK ZMS sklical v Novem mestu posvetovanje pred VIII. kongresom slovenske mladine in nanj povabil delegate in predsednike ter sekretarje občinskih komitejev iz petih občin. Na posvet so prišli le predstavniki mladine iz novomeške in trebanjske občine ter si v krajšem pomenku izmenjali mnenja o predkongresnih pripravah.

316 mladih pred maturo

Na letošnjo maturo so se začeli v Novem mestu prvi pripravljati absolventi srednje kmetijske šole na Grmu, ki so končali pouk že 24. maja. Zadnje letnike te šole je letos obiskovalo 24 dijakov. Včeraj je imelo zadnji dan pouka tudi 80 dijakov gostinske šole, danes pa bodo imeli tradicionalni spoved po mestu. Gimnazija, ekonomska srednja šola in šola za zdravstvene delavce bodo imele za absolvente zadnji dan pouka jutri. Gimnazijo končuje jutri 81 četrtošolcev in 41 dijakov učiteljskega. To je zadnja generacija učiteljskihnikov v Novem mestu. Ekonomska srednja šola ima letos 60, šola za zdravstvene delavce pa 31 absolventov. Šola za zdravstvene delavce ima letos drugo generacijo maturantov.

NOVOMEŠKA KOMUNA

Gojenci vojaške akademije pojaspujejo mladim obiskovalcem delovanje in uporabo orožja (Foto: Radenković)

SLOVESNA SOBOTA V VOJAŠNICI

Novi člani ZMS in priznanja

Dan mladosti — manifestacija prijateljstva med mladino in pripadniki JLA — Bogat kulturni spored na osrednji proslavi v vojašnici Milana Majcna v Bršlinu — Več kot 600 pionirjev sprejetih v ZMS

Dan mladosti je mladina novomeške občine praznovala s številnimi kulturnimi, zabavnimi in športnimi prireditvami. V soboto, 25. maja, so v osnovnih šolah sprejeli v Zvezo mladine več kot 600 pionirjev. Osrednja proslava je bila v bršlinski vojašnici Milana Majcna.

Bršlinska vojašnica se je v soboto že ob 9. uri odprla za več sto dijakov, učencev, profesorjev in učiteljev iz novomeških šol ter osnovne šole v Smihelu, z mladino pa so prišli tudi predstavniki občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij. Pripadniki JLA so za goste pripravili dolg in zanimiv

učenci glasbene šole, gimnazijci in orkester novomeške garnizije.

S skupnim praznovanjem dneva mladosti je novomeška mladina še bolj utrdila že tradicionalno prijateljstvo s pripadniki JLA.

Nekatere novomeške šole so imele na dan mladosti izlet. Učenci tretjih razredov šole Katje Rupena so v soboto obiskali vrstnike na Malem Slatniku, štirje višji razredi te šole pa so si v kinu KRKA ogledali ameriški barvni glasbeni film »Moje pesmi, moje sanje«.

Novi predsednik ZZB je Potočar

Na prvi seji občinskega odbora ZZB NOV v Novem mestu je bil za novega predsednika izvoljen Janez Potočar, podpredsednika pa sta postala Miloš Jančič in Ivan Slapnik. Izvoljeni so bili tudi predsedniki komisij pri občinskem odboru. Tako vodi komisijo za ZROP Branko Lukič, komisijo za vojaške in vojne invalide Franc Zoran, komisijo za skrb za borbe Martin Pavlin, komisijo za vprašanje vojnih ujetnikov in internirancev Miha Podvina, komisijo za prenos borbenih tradicij Ivan Grašič in komisijo za uveljavljanje posebne delovne dobe Jože Butara, ki je hkrati tudi predsednik nadzornega odbora.

50 podpornih članov

Več kot 50 prebivalcev novomeške občine se je do konca preteklega tedna vpisalo v podporno članstvo Rdečega križa. Največ podpornih članov je do zdaj iz Novega mesta. Tu je največ podpornih članov pridobil predsednik občinskega odbora RK Boris Savnik. V več družinah so postali podporni člani razen staršev tudi vsi otroci. Ob vpisu v podporno članstvo so občani večinoma prispevali za dejavnost RK po 1.000 starih dinarjev, nekateri pa so dali tudi po več tisoč starih dinarjev. Za podporno članstvo pa do zdaj še niso pridobili nobene delovne organizacije.

spored, ki je obsegal ogled vojašnice, ambulante, jedilnice, orožja in drugih zanimivosti. Ob istem času je bila na vojaškem igrišču roketna tekma vojakov in novomeških mladincev.

Po ogledu vojašnice se je tisočglava množica mladine, gostov in pripadnikov JLA zbrala na veliki ploščadi sredi vojašnice, kjer je bila osrednja prireditev. Tu je o pomenu dneva mladosti spregovoril predsednik občinskega komiteja ZMS Andrej Repinc. Predsednik Repinc je potem prebral imena 201 učenca iz osnovne šole Katje Rupena in šmihelske osnovne šole, ki so bili ta dan sprejeti v Zvezo mladine. Mladinske knjižnice je Repinc razdelil predstavnikom na novo sprejetih članov ZMS.

Ob tej priložnosti je predsednik obč. komiteja ZMS razdelil tudi 20 priznanj občinskega komiteja za delo z mladino. Priznanja so dobili: komanda novomeške garnizije, vodja vojaškega orkestra Vladislav Resman, letalec Franc Klemencič, Marjan Tratar, radioamater Milan Gorenc, prof. Marjan Dobovšek, prof. Jože Glonar, Franc Guštin, Jelka Kastelic, Ernest Jazbec, Slavko Dokl, Ruža Kovačič, Danilo Kovačič, krvodajalca Franc Pureber in Alojz Zupančič, gimnazijec Stane Hribar, Slavko Dravinec, Marta Modic, Tomaž Kocuvan in Pavle Gorbič.

Daljši kulturni spored, ki je sledil, so pripravili učenci osnovne šole Katje Rupena,

Petnajst absolventov

24. maja zvečer so na majhni slovesnosti v učilnici v Sindikalnem domu podelili spričevala o uspešno opravljenem 8. razredu osnovne šole. Z dobrim uspehom je končalo 5, s prav dobrim 2, z zadostnim pa 8 odraslih. Vsi učenci večerne šole so zaposleni, za obisk osemletke, ki so jo tudi uspešno končali, pa so se odločili, ker današnji čas zahteva znanje. Za uspeh jim iz srca čestitamo!

„Izpolnjujemo le željo otrok!“

Ureditev šolskega igrišča ni le velika naloga, marveč tudi trd oreh za stopiško šolo

»Izpolnjujemo le željo tukajšnjih in okoliških otrok, dolgoletno željo naših učencev,« je odgovoril upravitelj stopiške osnovne šole Janeza Trdina Ljubo Milošević, ko smo ga vprašali, zakaj sta si šola, predvsem pa on sam, napravila nalogo zgraditi šolsko igrišče. »Mladini moramo dati, kar od nas pričakuje,« je dodal upravitelj.

Igrišče, kot so si ga zamislili in zanj napravili na-

Pod Gorjanci kopljejo vodnjake

V Dolnjem Suhadolu in drugih vaseh v brusniški okolici so ljudje začeli kopati vodnjake. »Suša nas ne sme nikoli več presenetiti,« pravijo vaščani. Letošnja suša je močno prizadela domala vse vasi pod Gorjanci. Tone Vovko, tajnik brusniške krajevne skupnosti je povedal, da je že več ljudi prosilo krajevno skupnost za pomoč pri kopanju vodnjakov.

170 priznanih krvodajalcev

4. junija, ob dnevu krvodajalcev, bodo v novomeški občini odlikovali s srebrnimi in zlatimi značkami več kot 170 krvodajalcev. Diplome bodo prejeli občani, ki so dali kri 10 do 15-krat in so zlate krvodajalske značke že prejeli. V delovnih organizacijah bodo značke podelili na sejah delavskih svetov in sestankih sindikalnih podružnic.

„Kmetuj po novem, sin!“

Jože Barborič, kmet in kooperant v Gorenji vasi pri Smarjeti, je sezidal hlev, kjer bi lahko privedel 80 telic.

Jože že pet let redi telice za novomeško kmetijsko zadrugo. Zadruga mu je dala kredit za hlev.

V starem hlevu je lahko imel največ 25 glav. Ugotovil je, da se reja bolj izplača, čim več repov krmi.

»Vsaj 40 telic bi moral dobiti v rejo, da bi se izplačalo,« je povedal Jože oče Ignac.

»Za pogodbeno rejo sem Jožeta jaz navdušil,« je nadaljeval Ignac Barborič. »Rekel sem mu: Vidiš, po starem se ne da več kmetovati, začni po novem! Zašel je, jaz pa sem ga spodbujal. Izplačalo se je. Vidite tiste kmetijske stroje? Vse to je Jože kupil, kar je kooperant.«

Novi Barboričev hlev je nedvomno največja stavba v Gorenji vasi. »Nad hlevom bomo verjetno pogodbeno redili piščance. Malo pa bo treba še preračunati, da bomo videli, če se bo izplačalo,« je povedal Barboričev oče.

Nič počitka za jamarje

Osrednja naloga: ureditev Kostanjeviške jame Raziskave tudi pri Novem mestu in Zburah

Za dan vstaje pripravljajo novomeški jamarji s svojima sekcijama v Kostanjevici in Črnomlju veliko delovno — raziskovalno akcijo v Kostanjeviški jami, kamor bodo povabili vse slovenske jamarške klube.

Kostanjeviško jama nameravajo letos dokončno urediti in osvetliti. Predvidevajo, da bodo prihodnje leto jama lahko odprli tudi za javnost, kar bo v ta del Dolenjske privabilo še več turistov.

Jamarji kostanjeviške sekcije so letos že uredili pot do jame in pripravili drogove za električno napeljavo, v sami jami pa tudi opravili več del.

Večje delo čaka novomeške jamarje v neposredni okolici Novega mesta — na Brodu in pri Zburah. Na Brodu bodo nadaljevali raziskovalna dela v napol raziskani Ru-

pi, ki je po mnenju strokovnjakov ena najdaljših jam na Dolenjskem. Pri Zburah pa bodo raziskali in po možnosti tudi izmerili pet jam, ki so jih na novo odkrili.

Očitno je, da za novomeške jamarje tudi letos ne bo počitka. Pravega počitka niso poznali nikoli, ko so še pogosteje, kakor nameravajo letos, odkrivali kraške lepote dolenjskega podzemlja. Najbudnejši spremljevalci njihovega dela so nedvomno turistični delavci, ki prav na račun jam kujejo velike narčrte za nadaljnji turistični razvoj.

Mimogrede bi kazalo omeniti tudi to, da je dobil letos klub novomeških jamarjev plaketo Ljudske tehnike.

Vsaka hiša po 100.000!

Vsaka hiša oziroma vsaka družina v Zabji vasi in na Kodoljevem hribu bo prispevala 100.000 starih dinarjev za kanalizacijo v tem kraju. Tako so sklenili v torek, 21. maja, na množičnem sestanku v Zabji vasi, ki se ga je udeležilo več kot 70 prebivalcev. Predstavniki občine, krajevne skupnosti in nekaterih novomeških delovnih organizacij so občanom pojasnili, da je ureditev kanalizacije pogoj za asfaltiranje ceste skozi Zabjo vas, za kar je denar zagotovljen. Na sestanku so omejili, da bo kanalizacija predvidoma končana do letošnjega dneva republike. Krajevni gradbeni odbor se bo v prihodnje še večkrat sestal in organiziral priprave za začetek del.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Rudolf Struna, Franc Murn, Jože Mavsar, Kostil Fink, Vinko Črnič, Franc Mavsar, Jože Grabnar, Drago Selina, Emilija Hegler, Rudi Zamida, Ovetka Čebun, Avgust Murn, Metod Rom, Jože Berus, Alojz Jarc, Jože Smalc, Valant Filipovič, Ivan Fink, Franc Avguštin, Franc Murn, Beata Fazlić, Marija Križe, Fejzo Alagić in Ivan Turk, člani kolektiva Gozdni obrat Podturn; Martin Černe, član kolektiva Krka, Novo mesto; Pepec Kovačič in Marija Seničar, članci kolektiva Novotek, Novo mesto; Mara Blažič, članica kolektiva Labod, Novo mesto; Darja Podbevšek in Anica Janko, članci kolektiva Center za socialno delo, Novo mesto; Franc Bojanc, član kolektiva ZTP Novo mesto; Jože Rifelj, član kolektiva Ribogojnica Krka, Dvor; Stefka Rifelj, Jože Senica, Leopold Suhorepec in Aleksander Černač, članci kolektiva Iskra, Zušemberk; Anton Kumelj, upokojenec iz Poljan; Miha Mavsar, knut iz Stavče vasi; Slavka Skrbec in Danica Gorisšek, gospodinja iz Zušemberka; Franc Kotnik, Jože Fric, Jernej Slak in Jože Strumbelj, članci kolektiva Cestno podjetje Novo mesto; Jože Pečjak, Miha Mrvar in Jože Zupančič, kmetje iz Stavče vasi; Jospina Mirtič, gospodinja z Dvora; Ana Zupančič, gospodinja iz Stavče vasi; Anton Pakj, član kolektiva Delavska restavracija, Novo mesto; Milka Kumelj, gospodinja iz Dračve vasi; Jože Jernejčič, krojač iz Zušemberka; Alojz Cajko, dimnikar z Jame; Anton Zupančič, član kolektiva Gozdni obrat Podturn.

Nova šola: ob Trdinovi cesti!

Clani upravnega odbora sklada za gradnjo nove šole v Novem mestu so na svoji 5. seji 20. maja opoldne sklenili po daljšem razpravljanju in tehtanju različnih možnosti, da bo osnovna šola zgrajena ob Trdinovi cesti na zemljišču, ki je zdaj last Minke Ivanetič, Franca Mikca, Marije Rifelj, Klemenčičeve in Ivana Pečarja. Zaradi prostora in oblikovitosti tal bodo tu gradili šolo v 3 etažah (nadstropjih), ne pa paviljonsko šolo. Zal so vsi lepi oz. idealni prostori za šolske stavbe v samem mestu že davno oddani in se bo zategadelj treba zadovoljiti tudi v tem primeru za šolsko stavbo klasične oblike. Clani odbora so menili, da končno tudi ni slabo, nujno pa bo treba zagotoviti novi šoli več prostora v njeni neposredni okolici, o čemer bomo še poročali.

Se vedno pa ostane seveda odprto tudi vprašanje nujno potrebne nove osnovne šole v Bršlinu, ki ostaja skrb vsega mesta, rešena pa bo šele po zgraditvi zgornje šole ob Trdinovi cesti.

Tg.

V ponedeljek, 3. junija ob 8. uri, bo v šentjernejem prosvetnem domu proslava v počastitev 50-letnice bojev za severno mejo. V imenu borcev-prostovoljcev za severno mejo bodo govorili: domačin Franc Jerele, sekretar republiške zveze borcev za severno mejo Franjo Kristan in predsednik medobčinskega odbora Lojze Mirtič iz Novega mesta. Kulturni spored so pripravili: šolski pevski zbor, šentjernejki oktet in recitatorji iz Sentjerneja. Na sliki: Franc Jerele in Anton Bambič iz Sentjerneja sta edina preživela udeleženca-prostovoljca v bojih za severno mejo iz tega kraja. Bojev za severno mejo se je iz Sentjerneja udeležilo 8 prostovoljcev (Foto: Polde Miklič)

Zakaj ni brigadirjev?

Število prijavljenih brigadirjev za mladinsko delovno akcijo SAVA 68 se v Novem mestu zadnje tedne ni povečalo. Zadnji prijavitelj ima še vedno številko 13. To pa golovo ni spoštudno, saj mora Novo mesto letos poslati na savski nasip v Zagreb brigado, ki bo štela okoli 100 ljudi. Brigado naj bi sestavljali predvsem srednješolci.

Mnogi se sprašujejo, zakaj ni boljšega odziva, ker je znano da v Novem mestu pred leti niso nikoli imeli težav z brigadami, predvsem pa ne s srednješolskimi. Z druge strani prihajajo opazke, naj bi se prvi prijaviteli člani občinskega komiteja

ZMS in dali zgled drugim.

»To vprašanje bom na čel danes na seji občinskega komiteja ZMS,« je povedal predsednik Andrej Repinc. »Poskusil bom vplivati na člane komiteja, da se jih bo čimveč prijavilo. Polem takih opazk ne bo več. Ugotavljam pa, da je mladino v delovnih organizacijah lažje pridobiti za brigado kot srednješolce.«

Predsednik občinskega komiteja ZMS Repinc je dejal, da se bodo na današnji seji, ki se bo pričela ob 17. uri, pogovarjali predvsem o pripravah na mladinsko delovno akcijo in o oblikovanju brigade.

Straža: troje večjih del

Kratek pogovor s predsednikom krajevne skupnosti v Straži Jožetom Štokom

»Na našem območju bi radi letos uresničili predvsem troje večjih načrtov: dobili javno razsvetljavo v Straži, uredili kanalizacijo v Vavti vasi in popravili oziroma razširili cesto iz Prapreč na Mraševo,« je povedal predsednik krajevne skupnosti v Straži Jože Štok.

Na sejah sveta krajevne skupnosti so razen tega sklenili, da bodo uredili poti na Draganja sela, v Dolnji Straži in iz Podgore na Novo gor. V Zalogu pa krajevna skupnost še pomaga pri obnovi električnega omrežja in podpira želje prebivalstva, da bi kraj dobil industrijski tok.

»Precej daleč smo tudi s prizadevanjem, da bi v Straži naposled le dobili otroški vrtec,« je dejal Štok. Povedal je, da je krajevna skupnost imenovala odbor, ki se ukvarja samo s tem vprašanjem. V odboru so predstavniki vseh večjih delovnih organizacij. Za vrtec je več predlogov. Veliko pomoč pri organizaciji otroškega varstva v Straži je že obljubil NOVLES.

»KRKA« brani pokal

Iz Novega mesta bo danes odpotovala v Zeman, kjer prireja tovarna GALENIKA tridnevne tradicionalne športne igre, 40-članska ekipa športnikov tovarne zdravi KRKA. Na tem tekmovanju bodo tekmovalci KRKE branili pokal, ki so ga osvojili lani, ko so bile farmacevtske igre v Novem mestu.

Divji lovci in kršitelji

Lovska družina »Gorjancija iz Novega mesta bo povečala kontrolo na loviščih in s tem onemogočila delo divjim lovcom. Proti šestim članom pa bo družina pričela postopek, ker so prekršili lovski pravila. Na lovišču v okolici Grabna bo družina osekala okoli 50 fazanov, ki jih bodo smeli upleniti le tuji lovci-turisti.

Mladinski plesi v domu JLA

Novomeška mladina nima kotička, kjer bi se sestajala, in nima pravzaprav nobene prave zabave. Prijadniki JLA so zato organizirali mladinski ples v domu JLA. Za mladino igra vojaški ansambel. Vstopnina je nizka, zato je vedno dovolj obiskovalcev.

V. Žitnik

Obiskali so lepe slovenske kraje

Dijaki novomeške gostinske šole so 20. maja obiskali Gorenjsko in Primorsko, Čez Trste so se odpeljali v dolino Vrhnice in po dolini Soče v Novo Gorico in Koper. Ogledali so si koprsko lučko. Posebno navdušeni so bili nad freskami iz 15. stoletja v Hrastoveljski cerkvi, ki so posebna zgodovinska zanimivost.

V. Žitnik

Javne luči in boljše poti

Krajevna skupnost v Dolenjskih Toplicah se je letos z veliko vneto lotila nekaterih komunalnih del. V Toplicah že razširjajo javno razsvetljavo, javne luči pa bodo dobile tudi Meniška vas, Polje, Podhosta, Obrh in druge vasi v okolici. Na Uršljih selih, v Verdunu in na Polju so popravljali poti. Krajevna skupnost bo letos popravila tudi več vaških vodnjakov, med drugim na Gor. in Dol. Sušicah, Uršljih selih in drugod.

»LOVEC«, lovška zadruga, NOVO MESTO, Cesta herojev 8

Prodajalna je dobro založena z vsemi vrstami lovske in športne opreme, vsem lovskim priborom, ribiško opremo in opremo za izletništvo. Obiščite nas!

»TONE KNEZ« IZ NOVOMEŠKE PRADAVNINE

(11. nadaljevanje)

O teh velikih duhovnih premikih ob keltskem vdoru, ki so porušili ustaljeni red halštatske kulture, pravi Stane Gabrovec takole: »Halštatska kulturna dediščina je v srednjelatenskem obdobju nasilno pretrgana in zamre; novo ne raste več iz domačih korenin, ampak iz tujih. Celo tako intimni izraz domače povezave in tradicije, kot je način pokopa, se spremeni. Mogočne gomile, ki so bile najbolj viden znak duhovne vezanosti rodu, začinjajo izgubljati in se umikati novemu načinu pokopa. Po letu 300 ni mamo izpričanega nobenega

narja so se Kelti naučili pri Grkih, saj so keltski novi kopije grških kovancev, samo da so veliko bolj nespretno izdelani. Kovani so največ srebrniki, pa tudi zlatnike in bronasti denar. Na njih večkrat najdemo tudi imena keltskih vladarjev.

V Novem mestu so bili grobovi iz mlajše železne dobe najdeni na več krajih. Nekaj keltskih grobov je bilo odkritih na Marofu že leta 1894, kot kasnejši pokopi v halštatskih gomilah, v neposredni bližini pa so odkopali še nekaj grobov leta 1954. Podobni keltski grobovi so bili najdeni tudi v Kandiji 1946, ko so kopalni temelje za predvideni sindikalni dom (danes stanovanjska hiša ob Kristanovi ulici) in večkrat

EDEN IZMED IZKOPANIH KELTSKIH GROBOV V KANDIJI. — Na sliki se vidi zaradi vlage in pritiska zemlje udrti žara s pepelom pokojnika, ob žari pa je položen železen meč. Pred seboj imamo grob keltskega vojaka, ki so ga pokopali pred približno 2200 leti!

skeletnega pokopa v gomili, ki je bil prej vsaj v dolnjiški skupni običajen, in tudi žgani pokop ob robu nekdanjih gomil bo komaj še znak starih rodovnih vez. Bolj je razumljivo, da se je izpremenila vojaška tehnika in se prilagodila novemu osvajačju Keltu.«

Keltska zapuščina v Novem mestu

Keltski grobovi se že bistveno razlikujejo od ilirskih iz halštatskega časa, saj Kelti pri nas spet uvejavljajo seziganje mrličev. Velik del grobov iz tega časa so grobovi vojakov, kar dokazuje obilica železnega orožja: meči, bojni noži, sulice, in ščitni okovi kot pridelki v grobovih. Po takrat veljavnem običaju so ob pogrebu vojaka skoraj vse orožje nasilno zvrli ali pa zlomili in takšno položili v grob. To naj bi pomenilo simbolično smrt orožja, ki sledi svojemu gospodarju v grob. Uporaba železa v mlajši železni dobi doseže svoj vrhunec, saj ga uporabljajo tudi za čisto dekorativne namene, kot na primer za fibule in okrasne predmete, kar so v halštatu izdelovali samo iz brona. Keltski meči so dolgi, dvo-rezni in skovani iz odličnega jekla. Velik tehnični napredek tega časa pomeni uporaba hitro vrtljivega lončarskega kolesa pri izdelovanju keramičnih posod. Na ta način so oblike lončene posode postale somerne in elegantnejše, hkrati pa so lahko na ta način izdelovali velike serije enakih posod, podobno kot delajo današnji lončarji. V zadnjem stoletju pred našim štetjem začne v naših krajih prvič krožiti novo plačilno sredstvo — keltski kovani denar, ki bo ščasnoma izpodrinilo staro menjalno gospodarstvo. Kovanja de-

slučajne najdbe na vrtu Vaneeta Huma na zahodni strani Resljeve ceste. Najbogatejša najdba pa smo odkopali poleti 1967 na Znančevih njivah. Pri kopanju temeljev za stanovanjski stolpič S-2 smo med dvema halštatskima gomilama odkrili nad 40 keltskih grobov s žganim pokopom. Večina grobov ni zelo bogatih, saj imajo le po eno posodo-zaro s pepelom pokojnika. Nekaj je tudi vojaških grobov, saj smo našli meče, sulice in druge dele orožja. Grobovi so bili urejeni tako, da so v glinasto žaro dali pokojnikov pepel, poleg žare pa so položili vse ostale pridelke: bodisi orožje ali pa še več keramičnih posod s hrano.

Največ obudovanja in nedodeljenega priznanja ob letošnjih izkopavanjih je bila delna črna keramična skodelca z dvema ročajema, ki sta bogato okrašena in oblikovana v stilizirane živalske glave. Stene posode pa so okrašene z dvema reliefnima portretnima moškima obrazoma, sicer močno stilizirana, toda z jasno označeno brado in brki. Ta obrazna posoda iz keltske likovne tvorbnosti je v Sloveniji edinstvena, in le težko bi ji našli primerjavo celo v jugoslovanskem okviru. Ker je bila posoda hudo razbita in ji manjka precej delov, smo jo sprlo njene dragocenosti oddali na željo nemških arheologov v restavriranje v slovite delavnice Rimsko-germanskega centralnega muzeja v Mainz. Po končani restavraciji bo ta posoda najlepši keltski eksponat novomeške arheološke zbirke.

V Kandiji in na Marofu smo lahko opazovali zanimiv pojav, da so ljudje v mlajši železni dobi kaj radi pokopavali svoje rajne v starejše halštatske gomile ali pa v njihovi neposredni bližini,

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Biserka Perencak iz Bršlina — Zorana, Justina Kartus iz Senčevega — Lada, Slavka Mihelčič iz Vapče vasi — Mirka, Bernarda Luštek iz Sentjerneja — Petra, Djurdjica Kordić iz Crnomlja — Milana, Jožica Krevs z Rožnega vrha — Darinka, Ana Stih iz Korita — Slavka, Marija Vidmar iz Smihela — Alenka, Stefka Turk s Podgrada — Vido, Anica Ilincar iz Breze — Janeza, Marija Dolinar iz Dolnjega Koronovega — Andreja, Jožica Zibert z Vinice — Klavdijo, Marija Hodič iz Bučne vasi — Samirja, Silva Stirn iz Mokronoga — Franca, Jožica Jerman iz Dolnje Straže — Damjana, Olga Teraž iz Brestanice — Rafaela, Mileca Fabjan iz Dolnjih Sušic — Janeza, Marija Hudrovac iz Kamilarice — Srečka, Anica Jakše iz Borčevega — deklco, Franciška Saje iz Gaberka — deklco, Jožica Krstev iz Zadra — dečka, Tončka Radković iz Berče vasi — deklco, Alojzija Gorjanc iz Kukemberga — dečka, Ana Kožar z Rdečega kala — dečka, Marija Božič iz Zenj — deklco.

Novomeška kronika

■ ZBIRKE ZNAMK so v počastitev dneva mladosti razstavili mladi člani novomeškega filatelističnega društva 25. maja v prostoru študijske knjižnice Mirana Jarca.

■ OB 90-LETNICI ROJSTVA Otona Zupančiča je študijska knjižnica razstavila vrsto pesniških izvornih del in prevodov ter publikacije, v katerih je sodeloval.

■ PRVI MATURANTSKI spreved so imeli 24. maja absolventi srednje kmetijske šole Grm. Jutri in petnajstih bomo videli tradicionalne sprevede maturantov drugih srednjih šol.

■ KOSAKOVO GOSTILNO v Ulici talcov obnavljajo že nekaj dni. Kaže, da je lastnica sledila ureditvenim delom na zunanosti Ribje restavracije in drugih hiš v Germovih ulici.

■ V KAVARNI NA GLAVNEM TRGU že nekaj dni obnavljajo kuhinjo, zato pripravljajo tople pijače in kavo kar za sankom.

■ DVA KAMNA JE VRGEL ponoči ob 19. na 20. maj neki mladoletnik v izločeno okno NOVO-TEHNE na Glavnem trgu, razbil

šipo in vzel transistor. Storišča so prijeli čez nekaj ur, kmalu zatem pa je prodajalna dobila nazaj tudi ukradeni transistorski sprejemnik.

■ KULTURNI SPOMENIK ni prostor za parkiranje mopredov in naslanjanje koles, pa vendar sta Trdinovo in Kettlejevo doprje na Rotovžu na Glavnem trgu neuporabni obdani s malomarno prislonejimi kolesi in mopedi. Morda bi bilo prav, da bi nekaj lastnikov koles in mopredov primerne kazni poučile o tem, kaj je primerno. Nekateri pristojni so že predlagali, da bi spomenik Trdinu in Kettleju trajno zavarovali tako, da bi ga obdali z verigami.

■ STONICE SO BILE V PONEDELJEK zelo dobro založene. Največ je bilo češenj, ki so jih prodajali po 3,50 do 4 din kg. Dobili je bilo še solato po 3 din, berivke na merico po 0,50 din, suhe slive po 3 din, jagode po 6 din liter ter vsakovrstne sadike in rože. Jajca so tokrat veljala 0,50 din.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA — rodila je Sarlota Pungarčar iz naselja Majda Šilc 7 — dečka.

Mladi matematiki so tekmovali

Najbolje so bili pripravljene tekmovalci iz Novega mesta - 8 učencev se bo udeležilo nedeljskega republiškega tekmovanja v Ljubljani

26. maja je bilo v Novem mestu medobčinsko tekmovanje 50 najboljših mladih matematikov iz črnomajlske, metliške, trebanjske in movomeške občine.

Medobčinskega tekmovanja so se udeležili tisti mladi matematiki, ki so teden dni prej dosegli na občinskih tekmovanjih največ točk. Občinska tekmovanja so bila pod pokroviteljstvom občinskih svetov za prosveto in kulturo, ki so skrbeli, da so se tekmovanja udeležili učenci vseh šol v občini. V Novem mestu je na občinskem tekmovanju sodelovalo

240 dijakov iz 25 osnovnih šol.

Na medobčinskem tekmovanju so največ točk dosegli učenci osnovne šole iz Novega mesta, ki so se za to tekmovanje še posebej pripravljali v izvenšolskem času pod vodstvom svojih učiteljev.

Med učenci petih razredov sta dosegla največ točk Majda Črnič iz Črnomlja in Roman Primožič iz Novega mesta, med učenci 6. razreda sta bila najboljša Ružica Ferjančič in Borut Dobnikar, oboje iz Novega mesta, med učenci 7. razreda sta bila najboljša Lučka Gornar in Janez Komejz iz Novega mesta, iz 8. razreda pa sta požel največ točk Milka Bobič iz Novega mesta in Marija Dujec iz Črnomlja.

Najboljši tekmovalci so dobili skromne denarne nagrade, vsi tisti, ki so dosegli veliko število točk, pa posebne pohvalne diplome. Nagrade sta prispevala Zavod za prosvetno-pedagoško službo, ki je bil pokrovitelj tekmovanja, in Komunalni zavod za zaposlovanje iz Novega mesta.

V nedeljo, 2. junija, bo v Ljubljani republiško tekmovanje mladih matematikov, ki se ga bo udeležilo tudi 8 učencev iz štirih dolejskih občin.

Valvasor o naših trgih in gradovih

KRUPA

Kje grad Krupa leži. Blizu gradu tečejo tri vode. Kakšno je grajsko poslopje. O tamkajšnji noši in jeziku. O izvoru imena. Grofje iz Krupe nekdanji gospodarji krupske graščine. Bili so z dandanašnjimi grofu Ursini-Blagay istega rodu. Ustanove grofice Krupske. Kako je krupsko gospostvo prišlo kasneje v roke različnih drugih družin. Grofa pl. Burgstalla ustrelijo Francozi. Kdo je danes lastnik grofije.

Grad in gospostvo Krup ali Krop, ki se piše tudi Krupp, po kranjsko Krupa ali Kropa, leži na srednjem Dolenjskem, ob hrvaški meji, na področju, ki so ga prej imenovali Slovenska marka, dvanaest milj od Ljubljane, miljo in pol od mesta Metlike in prav toliko od mesta Črnomlja.

Grad stoji blizu Kolpe, vode Lahinje in tudi ob vodi Krupi. Tako tečejo tod mimo kar tri vode. Okoli gradu pelje jarek. Tloris grajske stavbe je peterokotnik, ima močne zidove, na starih vogalih pa še močne okrogle stolpe. Tudi znotraj gradu stoji velik in visok stolp. Ta kraj je bil nekoč zelo dobro zavarovan, saj je večkrat junško odbil turške napade in se častno držal.

Okoliško prebivalstvo kakor tudi kmetije govore hrvaško in hodijo tudi po hrvaško oblečeni.

Kraju so dali ime Krupa po omejeni reki Krupi ali Kropi, ki je dobila svoje ime po besedi kropa. Krop namreč na kranjskem jeziku pomeni toplo ali vročo vodo, in ker je ta voda poletno zelo topla, so ji dali ime Krupa.

Grad pa ima lahko svoje ime tudi po grofih iz Krupe, cigar lastniki so dolga leta bili in so ga morda tudi sezidali.

Grofje Krupski so bili z grofi Ursini-Blagay, ki se danes žive na Kranjskem, istega rodu.

Listine nam tudi povedo, da je gospa Ana grofica Ortenburška, rojena grofica Krupska, ustanovila v Ljubljani avgustinski samostan, faro v Radovljici in ženski samostan v Velešovem, kamor je tudi sama vstopila. Ta grofica je kot vdova grofa Otona Ortenburškega, ki je umrl v Ribnici leta 1374, 29. januarja, bila v tem

času lastnica krupskega gospostva ter več drugih gospostev na Kranjskem in Hrvaškem.

Kasneje so krupsko gospostvo podredovali gospodje Hohenwarti, bratrance grofov Ortenburžanov, v čigar rokah je graščina dolgo časa ostala. Ko se je okoli leta 1483 gospod Andrej pl. Hohenwart, glavar celjski in metliški, ločil od življenja in krupskega gospostva, je to z ženitvijo dobil gospod Moritz pl. Burgstall. Moških dedičev namreč ni bilo, ostala je de hčerka Margareta, ki jo je kot dedinjo krupskega gospostva vzel v zakon gospod Moritz pl. Burgstall in s to poroko postal gospod Krupe.

Pred nekaj leti je bil gospodar krupskega gospostva gospod Karl Vajkard pl. Burgstall, cesarski podpolkovnik, ki ga je v zadnji vojni s Francozi, ki se je začela leta 1672, v neki praksi nadelel od Strassburga ustrelil v muško nočel Francoz, in tako je ta viteško dokončil svoje življenje, potem ko jim ga je kot pogumen in dober vitez prodal za visoko ceno. Često se namreč zgodi, da morajo junaki sovrašnikovo kri, ki jo žrtvujejo za občji blagor, slednjim ovcnčati s svojo krvjo.

Pozneje je temu gospostvu toliko časa gospodovala njegova gospa vdova, gospa Ana Zofija, rojena baronica Edling, dokler mu ni leta 1688 zagospodoval sam njen sin, mladi grof, gospod Seifried pl. Burgstall, ki je se danes lastnik Krupe.

Grad je bil v zadnji vojni požen in uničen in ni o njem danes nikakega sledu. Stoje le še grajski hlevi in bivša grajska kovačnica.

Pravnik obsojen zaradi srne

Janez Lukač, pravnik iz Ljubljane, obsojen pred občinskim sodiščem v Kočevju

Na 3 mesece, pogojno za dobo enega leta, je občinsko sodišče v Kočevju pod predsedstvom sodnika Ivana Zuška kot predsednika senata obsodilo 13. maja letos Janeza Lukača, pravnika iz Ljubljane.

Sodišče je ugotovilo, da je Lukač 14. oktobra 1966 zvečer nepravilno lovil v rebrju lovski družine Trava-Druga v kraju Sadole, kjer je uplenil srno. Sodišče ni verjelo zagovoru Lukača, da ni vedel, da lovi v tujem lovišču, namesto da bi lovil v gojitvenem lovišču »Roga«, kjer je imel dovoljenje za odstrel jelena.

Dejanje je v začetku trdovratno tajil, dokler ga ni priznal soddolžen lovec Franc Novak, ki ga je občinsko sodišče obsodilo na 2 meseca zapora, pogojno za 1 leto.

Senat sodišča je menil, da je soddolžen Lukač vedel, da lovi v tujem lovišču, saj je na območju Podpreske že večkrat lovil. Sodišče je menilo tudi, da Lukač ne bi smel streljati brez izrecnega dovoljenja lovca, ki ga je spremljal. Lovec Franc Novak je namreč v svojem zagovoru povedal, da Lukaču ni dovolil odstrela srne, ampak ga je nanjo le opozoril, rekoč: »Glejte staro srno! Sicer pa Novak odstrela niti ne bi smel dovoliti, saj sta oba vedela, da sta izven meja lovišča »Roga«.

Lukač bo moral po sklepu sodišča tudi povrniti škodo lovski družini Trava-Druga v znesku 785 din, plačati 200 din povprečnine in skupaj z Novakom nerazdelno še 534,70 din stritkov. Krupskega postopka Novak sam pa še 100 din povprečnine.

Sodba še ni pravomočna in se oba zoper izrečeno kazen lahko pritožita. J. P.

NE HOJI DOMOV BREZ PAVLIHAN

vsak četrtek anena ZA MLADE PO SRCU

Rise in piše Božo Debeljnik

ITALIJAN SILVIO GRASSETTI (levo spodaj) je na nedeljski mednarodni cestnohitrostni dirki »NAGRADA LOKE 68« navadil gledati vse tekmece - v izpuhe svojega binelija. Več kot prepričljivo je zmagal v razredih 250 in 350 cm ter pobral nagradi 600 in 700 din. Ta samozavest se mu je masčevala v najbolj razburljivo dirki dneva (500 cm), ko ga je Avstralec John Dodds na nortonu v zadnjem krogu preiščil za zmago in nagrado v tem krogu (800 din), že med dirko pa se za rekord (140,5 km na uro - kolikor na jugoslovanskih dirkališčih ni vozil še nihče), ki ga je imel Italijan pravzaprav že štirikrat v zepu, in odnesel v Sidney Nagrado Loke - 5.000 din (pol milijona starih dinarjev!). Na sliki desno spodaj: Dodds v trenutku, ko mu Ivan Krizaj v imenu Skopje Loke izročila paketo mesta za absolutnega rekorderja. Navzlic slabemu vremenu in hudemu naluju v prvih krogih dirke (50 cm, ko so zmagovali Jugoslovani - Stefe in drugi na tomohij) se je ob stezi nabralo več kot 25.000 gledalcev, med njimi tudi precej Dolenjcev. Na zgornji sliki start v kategoriji 250 cm: št. 39 Grassetti, št. 24 Berden (Jugosl.) - (Foto: M. Moškovič)

PRED SEDEMESESTIMI LETI NA DOLENSKEM

Utegnejo priferčati v Novo mesto

Med dogodki, ki so pred sedemdesetimi leti vzmernjali dolbenjsko metropolo, v letu, ko so gradili novomeški most, je prav gotovo poskus s postajami golobih vzbudil Novomeščani veliko več zanimanja kot zastarele novice iz tujih dežel, katere so obelile Dolenjske novice.

»Dne osmega majnika.« berno v Dolenjskih novicah leta 1897, »spustil bode go-

spod Demscher pripeljavši se z železnice ob 3. uri popoldne golobe pismošev iz Grapuplja in sicer v štirih oddelkih po 10 minutnih presledkih. Isti utegnejo tekom 20 do 24 minut priferčati v Novo mesto nazaj.«

Zanimanje v Novem mestu je moralo biti za poskus prav veliko, sicer ne bi v naslednji številki Dolenjskih novic zasledili obsejnega poročila o golobih pismoševih.

»... Ob tretji uri je izpuštil prvi oddelek. Brzovaj iz Novega mesta mu je sporočil, da na Grosuplje, da je prišel ta oddelek, in sicer vseh pet golobov, skupaj ob 4. uri 6,5 minut. Domov prisedli bili so golobi jako utrujeni, pustili so 1 do 2 minut perutnice od truda viseti, toda

kmalu so si opomogli ter pričeli jesti. Pripomniti je, da so se imeli golobe za jako neugodnim vetrov boriti, kajti pihal je direktni izhodni veter...«

Pa niso bili golobi edina senzacija v tem letu. Bilo jih je še več, med najpomembnejše dogodke za samo mesto pa uvrščajo Dolenjske novice gradnjo novega mostu. Nadvse potreben je bil, saj so se društva kolesarjev vedno bolj množila in ljudje s kolesi avdeine gostije preletavajo deželo za deželo in tako ves svet.«

D. DAGAN

Z naših vtov Ukradeni denar pognal z dekleti

Naloge mladih

Na predavanjih za rezervne oficirje in podoficirje, ki je bilo pred dnevi v Kočevju, so govorili, kakšne naloge imajo posamezne vojaške enote v primeru vojne. Ko so ugotovili naloge teritorialne čete, stražarskih enot, civilne zaštite itd., je predavatelj vprašal:

»No, in kakšno nalogo bi imela med vojno mladinska enota?«

»I kakšno?« se je oglasil nekdo v ozadju dvorane.

»Organizirata bi mladinske plesle!«

Danski kmetje v težavah

Danski kmetje so se znašli v težavah, ker Zahodni Nemčiji ne morejo prodati svoje živine kljub pogodbam med obojema državama. Zato so se odločili za boj kot nemškega blaga. Namesto nemških avtomobilov, ki jih je na danskem tržišču veliko, bodo kupovali angleške in švedske. Nemške avtomobile bodo kupovali le, če jih bodo lahko plačali s svojimi pridelki.

vsak četrtek anena ZA MLADE PO SRCU

anena

Grad je bil v zadnji vojni požen in uničen in ni o njem danes nikakega sledu. Stoje le še grajski hlevi in bivša grajska kovačnica.

Grad je bil v zadnji vojni požen in uničen in ni o njem danes nikakega sledu. Stoje le še grajski hlevi in bivša grajska kovačnica.

VINCENTE BLASCO IBANEZ: (1) PLEN

Vincente Blasco Ibañez, rojen leta 1867 v Valenciji, umrl leta 1928 v Mentonu, je bil močno nadarjen in plodovit pisatelj, z vzdevkom »španski Zola«. Prišel je s krepkim valencijskim romanom, nakar je prešel k tendenčnemu romanu. Revolucionaren zoper fevdalce, veleposestnike in cerkev je v prvi svetovni vojni odločno nastopal zoper Nemčijo. V slovenskem prevodu nam ga je predstavil roman »Krvave arene«, napisan leta 1908.

»Jaz, gospod,« je dejal Magdalena, največji gofijač vse ječe, nisem svetnik. Ze večkrat sem bil obsojen zaradi tatvine, čeprav tega nisem zaslužil. Nasproti vam, ki ste tu zaradi tega, ker ste pisarili po časnikih, sem ničvednež... toda po pravici vam povem, da sem to pot pod ključem zato, ker sem storil dobro delo.«

Položil si je roko na srce, vzravnal in ne brez ponosa dodal:

»Čisto majhna tatvinica sicer, gospod. Prav nič drugega nisem zagrešil... nisem razbojnik, jaz ze ne! Nikoli se nisem preli kapljice krvi.«

Moricem, junakom noža, ki so predstavljalj piemstvo, polno prezira do navadnih tatov, je bil ubogi gobezdac za tarco, kadar so se dolgočasili.

»Napihmi lice!« mu je ukazal na kratko kak velikani, ponosen na svoje zločine in na svojo drznost.

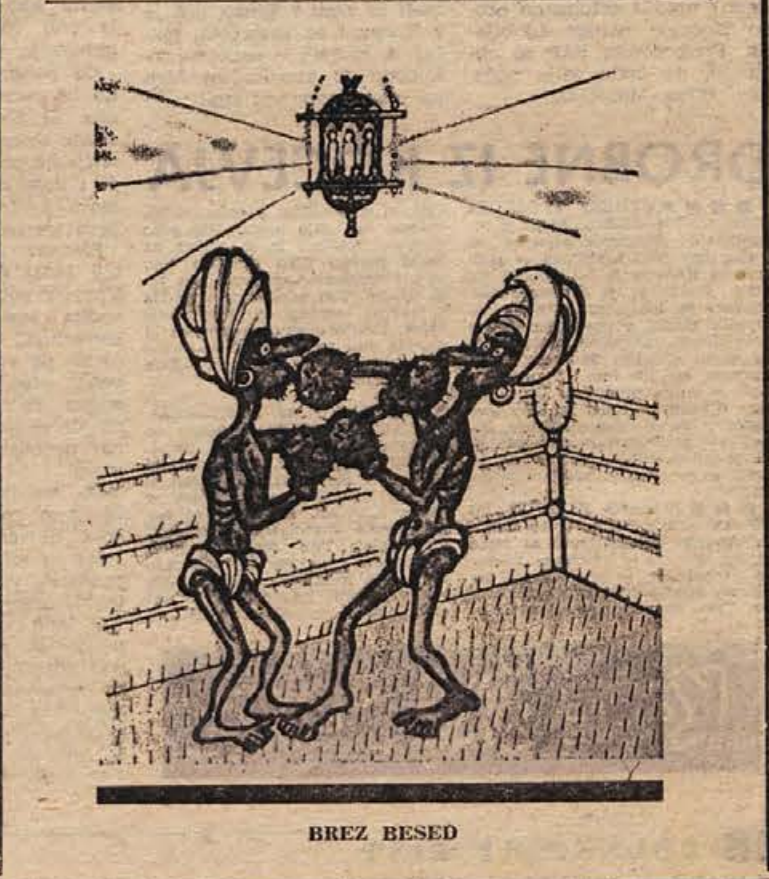
Magdalena se je postavil v pozor prav po vojaško togo, zaprl usta in napihnil lica, dokler mu ni dvojnja klofuta, ki mu jo je orjak pripeljal hkrati z obema rokama, sploščila rdečega obraza. Drugkrat so ti strašni ljudje preskušali moč svojih lakti na njegovi plešasti glavi in se na vse grlo krohotali, ko so si na koštenih izboklinah njegove črepinje otokili pesti. Gobezdac se je vzdajal tem igram, ki so ga trpinčile, ponižno kakor tepen pes.

Ob urah, določenih za obisk, je prihajala njegova žena, sloveča Kuštravica, prava možača, da se je kar tresel pred njo. Bila je ljubica enega najnevarnejših razbojnikov, kar jih je bilo v ječi. Vsak dan je prinašala temu nepridipravu kosilo, mu izkazovala usluge in mu opravljala vsake vrste umazanih poslov. Takrat se je gobezdac odstranil iz govorilnice, ker se je bal nesramnosti tega klateža, ki je kar prežal na priliko, da ga poniza s tem, da ga natepe pred njegovo nekdanjo tovaršico. Toda čustvo radovednosti in neznanosti je storilo, da je mnogokrat pozabil na svojo grozo. In plaho se je približal in božal skozi omrežje glavo otroka, ki je spremljal Kuštravico.

»To je moj otrok, gospod,« je ponizno dejal, »to je moj Tonico, ki me ne pozna več.«

Ves preplašen se je plazil okrog govorilnice, da bi zagledal svojega Tonica, in kadar ga je mogel za trenutek opazovati, je čutil, kako ga mineva jeza pobešnega koštruna, katero je vzburil v njem pogled na kosaro, polno poslastic, ki jih je hubodna ženska ponujala ljubku.

Ampak Magdalena se je razveselil, kadar je pripovedoval o svojih potovanjih. Ves polotok je prepotoval peš, od Cadixa do Santandra, od Valencije do Corogone, v dolgi procesiji jettnikov ali potepuhov, ki so jih gonili orožniki. Magdalena si je oblizoval višeco spodnjo ustnico, kadar se je spominjal obilnega mleka iz Galicije, rdečih klobasic iz Estremadure, kastiljskega kruha, baskovskih jabolk, vina ali sadjevca pokrajinj, kolikor jih je preromal, z rogoznico, ki mu je bila za posteljo, na rami. Obujal je, ne brez žalosti, spomine na gore, pokrite s snegom ali v soncu za reze, na počasno hojo po beli cesti, ki se zgubi v obzorju kakor neskončen trak, na počitke pod drevjem ob vročih urah, na nočne prihode v vsake ječe, stare samostane, zapuščene cerkve, kjer si je poiskal dovolj suh in zaveten kotiček in razgrnil svojo rogoznicu.

BREZ BESED

Svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve pri

OBČINSKI SKUPŠČINI KOČEVJE

daje v

RAZGRNITEV

naslednje zazidalne načrte:

»Pri strelišču«, »Naselje Rudnik«, »Rožna ulica« in »Pri Seškovem domu«.

Zazidalni načrti bodo razgrnjeni v času od 31. maja do 30. junija 1968 v prostorih občinske skupščine Kočevje, I. nadstropje.

Vabimo vse občane in delovne organizacije, da dajo k razgrnjenim zazidalnim načrtom svoje pripombe najkasneje do 30. junija 1968.

Predsednik sveta za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve: VIKTOR DRAGOS, I. r.

Tudi v Kočevju je mladina proslavila dan mladosti in rojstni dan maršala Tita z raznimi športnimi nastopi. Glavni nastop mladih je bil 24. maja na stadionu v Gaju (Foto: Primc)

Dan mladosti v Kočevju

Javna mladinska tribuna, ki jo je občinski komite ZMS Kočevje sklical za 23. maj, ni uspela, ker se je je udeležilo premalo mladih. Predvidoma bo sklicana spet junija.

24. in 25. maja je bil slavnostni sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo v Fari, Vrnolju, Knežji lipi, Travi, Podpreski, Koprivniku in posebni šoli Kočevje, za osnovno šolo Kočevje pa pri Taborski jami.

52. maja zvečer je bilo tekmovalje mladih plesnih parov. Zmagal je par Lučka in Franci Smole.

26. maja je bilo več športnih prireditev v Kočevju in izven, ki si jih je udeležila kočevska mladina. Zvečer je bil v Seškovem domu recital mladinskih pesmi. Recital je uspel, žal pa je bilo malo poslušalcev.

Slavje starih borcev

Borci za severno mejo iz občine Kočevje so imeli 19. maja slovesnost ob 50-letnici bojev za severno mejo na Koroskem. Izmed 36 še živih borcev se jih je slovesnosti udeležilo 30. O poteku bojev, plebiscitu in določanju meje stare Jugoslavije jim je govoril Peter Čero. Svoj govor oziroma komentar je podkrepil tudi z dokumenti. Zbrane borce sta pozdravila tudi predstavnika občinske konference SZDL in občinskega odbora ZZB. Po slavlju so imeli borci konferenco, na kateri so izvolili za predsednika ponovno Petra Čera.

Mečkanje pri vodi

Občani Dolge vasi in Uvolda niso zadovoljni, ker pristojni organi zavlačujejo začetek del pri izgradnji vodovoda za njihovi vasi. Zahtevajo tudi naj bi z deli začeli čimprej. Načrti so menda narejeni, ni pa zagotovljen denar za gradnjo. Dvomijo tudi v izračune o stroških gradnje, saj so jim doslej povedali še tri inačice, med vsako pa je različka za nekaj 100.000 din. Gradnja tega vodovoda bo glavna letošnja akcija na komunalnem področju v občini.

Brez zveze z mestom

Občani Strug že dolgo zahtevajo avtobusno zvezo s Kočevjem. Njihova prošnja roma od njih prek občinske skupščine do SAP. Tudi občinska skupščina je že predlagala SAP, na bi vsaj dvakrat na teden (ob uradnih dneh) uredili avtobusno progo Kočevje-Struge-Ljubljana. Predstavniki SAP so obljubili, da bodo željo občanov Strug upoštevali.

DROBNE IZ KOČEVJA

SOFERSKI TEČAJ ZA POKLICNE SOFERJE, ki ga je organiziralo Združenje soferjev in mehanikov SBS Ljubljana - podružnica Kočevje je bil končan 15. maja. Redno ga je 4 mesece obiskovalo 46 tečajnikov. Vsi so zaključili razred s povprečno oceno prav dobro, zaključne izpite pa je uspešno naredilo 33 tečajnikov, medtem ko jih ima 13 popravni izpit iz enega predmeta. Ob podelitvi diplom so imeli majhno svečanost v domu telesne kulture, kateri so prisostvovali vsi tečajniki in predavatelji, kasneje pa so imeli še prijateljski večer v hotelu Pugled.

KOSNJO ZELENIC PO MESTU bi bilo nujno treba urediti. To niso gojišča trave na rejsa zajcov, ki kosijo nekateri zelenice po koscih, se pravi takrat, ko njihovi zajci potrebujejo svežo hrano. Teko imamo oskubljene zele-

Priznanja aktivistom Rdečega križa

Zlate in srebrne značke ter diplome in pohvale je dobilo 51 aktivistov Rdečega križa in mestni odbor Rdečega križa Kočevje

Na nedavni konferenci občinskega odbora Rdečega križa Kočevje, ki je bila posvečena predvsem tednu Rdečega križa, je prisotne seznanil z delom občinske organizacije Rdečega križa njen predsednik Franc Šilc. Sekretar republiškega odbora Rdečega križa Maks Klanjšek pa je govoril o pomenu in delu svetovne organizacije Rdečega križa in Rdečega križa Jugoslavije. Nato sta oba skupaj podelila 51 aktivistom Rdečega križa značke, diplome in pohvale.

Z zlatimi značkami je kočevske aktiviste nagradil glavni odbor Rdečega križa Jugoslavije, s srebrnimi značkami in diplomami repub-

škegi odbor Rdečega križa Slovenije, s pohvalami pa občinski odbor Rdečega križa Kočevje. Priznanja so dobili aktivisti naslednjih krajevnih organizacij RK.

Še elektriko želijo
Nekatere vasi na območju krajevne skupnosti Banja Loka še vedno nimajo elektrike. »Elektros« je menda letos zaprosilo za kredit, da bi jih elektrificiralo, vendar mu ga banka doslej še ni odobrila. Tudi s cesto od Colnarjev do Kostela in žage niso zadovoljni, ker je nihče ne vzdržuje. Cestar je bil namreč pred dvema letoma upokojen. Krajevna skupnost pa je letos uredila avtobusno čakalnico v Colnarjih. Material je dal SAP, vaščani pa so jo postavili s prostovoljnimi delom.

Pred matura

Zaključni sprevid učencev 4. razreda gimnazije je bil v Kočevju 26. maja. Svečano oblečeni, z rdečimi nageljniki na prsih so peli po mestu in nosili krsto z svečkami, ki so jo končno na mostu zažgali in vrgli v Rižno, kot je v Kočevju že vsakoletni običaj. 4. razred je uspešno zaključilo 43 gimnazijcev, dva pa imata popravni izpit.

stik diplome; Majda Petričič, Jožica Jazbec in Julijana Pinoza pohvale;

Dolga vas: Ančka Novak, Marija Grajš in Anton Poje srebrne značke; Ivanka Debeljak diplomo; Nežka Klepac pohvalo;

Kočevska Reka: Ivanka Žurga srebrno značko; Elma Mohorič diplomo; Slavica Volk, Albina Ličen in Marija Miklič pohvale;

Kuželj: Kristina Skvarč srebrno značko; Viljem Stanfel pohvalo;

Mozelj: Marija Sagar in Hedvika Lisac srebrno značko;

Spodnji Log: Marijana Kavran srebrno značko; Sonja Gabrlič diplomo; Justin Škof in Justina Makše pohvali;

Draga: Marija Mlakar srebrno značko; Marija Miklič in Julka Zagar diplomi; Dragica Stiglic pohvalo;

Rudnik: Feliks Smigoc srebrno značko; Anica Dombi diplomo;

Vas-Fara: Ivanka Palman srebrno značko;

Občinski odbor RKS Kočevje: Draga Seroer zlato značko.

4 leta ob vodi

Po zadnji »prekinitvi jela« v restavraciji Jelka je na sestanku neki obonent zatrjeval, »da je malica sama voda in da že 4 leta jedo samo vodos. Če je res tako, so to pravi novatorji starega kova, saj jim je kar 4 leta uspelo živeti ob sami vodi.

Pustimo ob strani, kako in zakaj je prišlo do te znamenite »prekinitve jela«, da dva dni ves kolektiv ITAS ni pihel na matico.

Zdaj so se zopet vrnil. Zanimivo bi bilo vedeti, zakaj; ali je »voda« sedaj kaj bolj gosta ali je bilo prej samo natolcevanje nekaterih, ki jim je uspelo tako daleč zapeljati svoj kolektiv?

Zmaga na TV

V televizijskem tekmovanju (Ne)znana Talija med Kočevjem in Mursko Soboto, ki je bilo 22. maja, je zmagala ekipa Kočevja, v kateri so nastopile same gimnazijke. Za Kočevje so tekmoval: Draga Benčina, Vladimira Rus in Majda Drnovšek. Zmagale so z 8 točkami naskoča in si priborile 6.600 din.

50 let slovenske gimnazije v Kočevju

Kočevje bo letos praznovalo vrsto obletnic, ki so globoko posegale v življenje predvojnih Slovencev na Kočevskem. Ena od teh obletnic je tudi 50-letnica slovenske gimnazije v Kočevju.

Če hočemo spoznati vsebinsko in pomembnost te obletnice za Slovence na Kočevskem, se moramo zamisliti v življenje pred 50 leti, se pravi v čas, ko je obstajala še stara Avstrija in je divjala prva svetovna vojna.

Slovenci na Kočevskem so bili tedaj čisto brez pravic. Upravno-politično oblast je vodila avstrijska klerikalna hierarhija, gospodarsko in ostalo pa vojaštvo. Tako Slovenci niso imeli nobenega vpliva na tedanje življenje na Kočevskem. V dokaz tega naj navedemo samo dva primera.

Do leta 1918 ni bilo na Kočevskem nobene slovenske šole. Slovenski jezik so na šolah poučevali samo kot predmet, ves ostali pouk pa je bil nemški.

V letih prve svetovne vojne je bil rudnik v Kočevju pod vojaško upravo, rudarje pa so za prestopke kaznovali tako kot avstrijske vojake, to je na »spange« ali vezanje na kol.

Pod vplivom ruske revolucije in po uporabi slovenskih vojakov v avstrijski vojski v Judenburgu, v Murau in Radgoni, ki se je začel dne 12. maja 1918, se je začela krepiti tudi nacionalna zavest kočevskih Slovencev za nacionalno in socialno osvoboditev.

Za krepitev te zavesti so delale tri politične stranke, ki pa niso imele še oblikovanih načel ali programa za boj Slovencev proti Nemcem na Kočevskem. V tem gibanju Slovencev je sodelovala Slovenska ljudska stranka, katere voditelj je bil v kočevskem okraju župnik Karel Škulj iz Dolnje vasi. Z njo je tekmovala za pridobivanje Slovencev tudi Jugoslovanska demokratska stranka, ki jo je vodil dr. Ivo Sajovic iz Kočevja. Značilno je, da se tem strankam niso pridružili kočevski rudarji, ki so bili vključeni v Slovenski demokratski stranki.

(Konec prihodnjic)

Dijaki četrtega razreda kočevske gimnazije, šolski letnik 1922-23. Večina podpisov na ozadju fotografije ni čitljivih. Prebrati se dajo le: Fanci Kajfež, Janez Bregar, Milka Kajfež, Stojan Cirh in Leopold Campa (iz arhiva J. Seška).

Prvi ribniški prospekt

Končno so Ribnica in ostali kraji v občini le dobili svoj turistični prospekt. Turistično društvo Ribnica je ob sodelovanju ostalih turističnih društev v občini ter nekaterih društev izdalo večbarvni turistični prospekt v 20.000 izvodih. Prospekt je zelo lep in tudi grafično lep izdelek. V njem so prikazane v fotografijah najpomembnejše turistične znamenitosti in kraji ribniške občine s turistično karto cest in krajev. V besednem delu prospekta, ki je tiskan v treh jezikih (poleg slovenskega še v italijanski in nemščini), si bo naš ali tuj turist seznanil z vsem, kar nudi Ribniška dolina zgodovinskih in turističnih znamenitosti. Vsekakor je prospekt lepa pridobitev za ribniški turizem v tem delu naše domovine, turistu pa bo omogočil lažjo orientacijo za ogled posameznih znamenitosti. Pomembno je da je to prvi prospekt v zgodovini ribniške občine.

Pevci tudi na TV

Danes, 30. maja, snema ekipa ljubljanske televizije moški pevski zbor iz Ribnice, ki bo pod vodstvom Ferija Pirca zapel »Ribniško« in še devet drugih slovenskih narodnih pesmi. S snemanjem so začeli včeraj, končali pa ga bodo danes. Televizija bo pevce posnela v Ribnici, Dolenji vasi, Sajevcu, Kadica, na Travnici gori, pri Francetovi jami, na Ugarju, pri izviru potoka Ribnica in v nekaterih drugih turistično privlačnih krajih. Tokrat bo ljubljanska televizija prvič posnela ribniške pevce, ki jih je doslej že trikrat posnela ekipa radia Ljubljana. Z radom pa imajo ribniški pevci dogovor za še eno snemanje, razen tega pa bodo nastopili na radijskem tekmovanju amaterskih pevskih zborov.

S SEJE ZADRUŽNEGA SVETA KMETIJSKE ZADRUGE RIBNICA

Dragi hlevi ne bodo prazni

Pitanje goved prinaša zaradi dodatnih obremenitev pri izvozu izgubo — Skoraj novi hlevi posestva Ugar ne smejo ostati prazni — Če jih bodo preuredili, jih bodo lahko dobro izkoristili za druge namene

Pred kratkim je zadrugi svet Kmetijske zadruga Ribnica imel pomembno sejo. Zaradi težav pri izvozu govejnih živin je prišla tudi ribniška zadruga v težavo. Zivinoreja je postala nerentabilna in prinaša izgubo. Za izgubo ni kriv kolektiv, pač pa drugi faktorji, predvsem zvišanje dodatnih obremenitev, ki jih je predlagala Italija.

Mladina potuje po Sloveniji

Letošnje popuste na železnici in tudi na avtobusu bodo prav radi izkoristili na vseh šolah. Šolska mladost bo v zadnjih tednih letošnjega šolskega leta obiskala skoraj vse kraje v Sloveniji, nekateri pa bodo krenili tudi v sosednje republike. Dobro bi bilo, če bi prav vsi izkoristili letošnje ugodnosti in si tudi na šolskem izletu obogatili znanje o naši lepi domovini.

Zadrugi svet kmetijske zadruga je sklenil, da bodo v prihodnje preusmerili proizvodnjo kmetijskega posestva Ugar, kjer so doslej redili živino. Hlevi, za katere je zadruga plačala precej denarja, bodo ostali prazni. Prav o usodi teh hlevov je tekla živahna razprava na seji zadrugnega sveta. Hlevi ne smejo ostati neizkoriščeni. Če bodo primerno preurejeni, jih bodo lahko izkoristili tudi za druge namene. Predlagali so, naj bi en hlev izkoristili za delavnico cementnih izdelkov, drugega bodo preuredili za klavnico, ki je v Ribnici zares potrebna, tretjega pa naj bi prevzel »Koteks«, obrat za odkup koz.

Ti predlogi niso neuresničljivi, in če jih bodo realizirali, bo tudi nekaj ribniških delavcev dobilo svojo stalno zaposlitev, kar je za te kraje velikega pomena.

Na seji so sklenili, da bo zadruga zaposlila za razšir-

teve poslovne dejavnosti za odkup lesa in si tako zagotovila nekaj dohodkov. Poudarili pa so tudi, da v prihodnje ne bodo zanemarili svoje osnovne dejavnosti, ki jo ima zadruga kot nosilec naprednega kmetijstva: tudi v prihodnje bo tesno sodelovala s kmeti, skrbela bo za tesnejšo kooperacijo in za vse, kar sodi v njeno dejavnost.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cena v din za kg) (novi)	Ribnica (novi)
krompir	0,89 in 3,55	0,90 in 4,40
svetlo zelje	2,35	2,50
črna zelje	—	3
fižol v zrnju	4,40 do 5,45	4,40
fižol	—	—
v stročju	7,25	7,40
čebula	2,80 in 3,15	3
česen	10,70	12
solata	2,20	3,20
paradižnik	9,80	9
korenje	4,10 in 7,70	—
peteršilj	5	—
grah	3,40	5,20
cvetača	3,20	5
špinata	2,50	3
kumare	5,30	5,70
čebnje	4	4,20
jabolka	4,50	5
hruške	5,75	—
pomaraneče	4,90	5,10
limone	5	5,20
banane	6,20	5,50
ribe	8,55	—
jajca (cena za kos)	0,34 in 0,45	0,55

TRGOVSKO PODJETJE JELKA - RIBNICA

vas vabi v bife v Ribnici, kjer boste solidno in poceni postreženi z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami, jedili in ekspres kavo.

Čiščenje v vrstah komunistov

Ribniški komunisti rešatajo člane ZK - Nekateri so izključili ali izbrisali iz svojih vrst - V ZK sprejeli nekaj novih članov

Občinski komite in krajevne organizacije Zveze komunistov v ribniški občini so v zadnjem obdobju začele temeljito reševati svoje člane in brisati oziroma izključevati tiste, ki ne zaslužijo, da bi bili člani ZK.

Skupnica takih članov, v kateri prevladujejo ljudje z višjimi osebnimi dohodki, je že pred meseci prenehala plačevati članarino, pa tudi na sestanke ni več prihajala.

ZK teh ljudi kljub njihovim zaslugam med vojno in po njej ne more več trpeti v svoji sredini, saj s svojim vedenjem ne zaslužijo, da jih še štejejo za komuniste.

O tem vprašanju je tekla beseda tudi na nedavni seji občinske konferenec ZK. Med drugim je bilo rečeno, da posamezniki izstopajo iz zveze tudi zato, ker so prišli do dobrih službenih položajev in ne potrebujejo več ZK.

Po pravici je treba povedati, da Zveza komunistov s člani, ki ne priznavajo njene statuta, ni prav nič izgubila, ko jih je črtala iz svojih vrst. Na njihovo mesto so prišli novi, saj so samo v aprilu sprejeli sedem novih članov.

Vsekakor so tisti, ki so se sami izločili iz članstva ZK, izgubili tudi nekdanji ugled, ki so ga imeli med ljudmi. Se prizadeti tega zavedajo?

Zbujeni gasilci

Prostovoljno gasilsko društvo Salka vas je že nekaj zadnjih let le živovarilo, saj je organizacijsko delo spalo, gasilci pa niso imeli ne vaj ne tekmovanj. Pred kratkim pa so imeli občni zbor, na katerem so sestavili delovni program, sprejeli statut društva in sklenili prirediti več mokrih vaj. Za novega poveljnika gasilcev so izvolili Tonia Hitja.

GASILCI »INLESA« PRAZNUJEJO

Dobro so delali trideset let

Gasilsko društvo »Inlesa« je staro že 30 let - Predvojni gasilci so ostali zvesti do danes - Zaslužni gasilci so za svoje delo dobili posebne spominske plakete - Gasilci v »Inlesu« dobro obvladajo delo

25. maja je bila v INLESU v Ribnici lepa slovesnost. Tega dne so proslavili 30-letnico delovanja prostovoljnega gasilskega društva v podjetju. Gasilsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1938 na tedanji Rudeževi žagi v Ribnici. Ustanovitelji pa so bili

Anton Lesar, Anton Mohar, Jože Ponikvar, Nace Meh in še pokojni: Anton Sparar, Stane Mrhar in Anton Pelc, ki so bili vsi zaposleni na industrializirani Rudeževi žagi. Začeli so z nekako električno gasilsko brigado in s 100 m bevi. Kmalu zatem je bila okupacija. Italijanski okupator je brigado odvezl, cevi pa je tov. Lesar še utegnil skriti in zakopati v zemljo. Cevi so se skozi vojno vihar ohranile in tudi služile v prvih letih po osvoboditvi.

Ko so v priložnostnih govorih obujali spomine na prehojeno pot, so se imeli s čim

Med poslušalci je bilo največ mladih

Pred kratkim je bil v Ribnici samostojen glasbeni koncert pianistke Hedvike Petje iz Ribnice, violinista Andreja Puharja in flavtistke Marjance Humer. Izvajali so nekatera Bachova, Beethovna, Čajkovskega in Chopinova dela ter dela nekaterih znanih mojstrov predklasike, klasike in romantike.

Koncert je bil za ribniško publiko veliko doživetje. Razveseljivo je, da je bilo tokrat med poslušalci tudi precej mladine.

Sodražki oder sameva

V Sodražici je bilo včasih razgibano kulturno-prosvetno življenje, sedaj pa tega ni več. Prireditve so redke in še takrat nastopajo v glavnem le gostujoča društva. Proslave ob državnih praznikih in podobnih priložnostih organizira šolska mladina, kar je sicer prav. V Sodražici je bil po vojni zgrajen dom Partizana s prostorno dvorano in odrom za kulturne prireditve, toda uporabljajo jo predvsem za filmske predstave in telovadbo, oder pa sameva.

pohvaliti. Imajo dobro organizirano gasilsko četo, pa tudi vsi člani kolektiva so seznanjeni z osnovnimi stvarmi, ki jih mora poznati gasilec. Imajo lep, pred nekaj leti zgrajen gasilski dom, ki bi ga bili veseli v vsakem kraju ali podjetju. Dosedanjima dvema brigadama so na današnji slovesnosti pridružili še eno - novo motorno brigado in jo izročili svojemu namenu. Na slovesnosti, ki jo združili s proslavljanjem rojstnega dne tovariša Tita, so izročili diplome ustanovljenemu gasilskemu društvu, kakor tudi tistim, ki že 30, 20 ali 10 let delajo v gasilskem društvu. Ustanoviteljem so poleg diplom podarili posebne spominske plakete. Po končani slovesnosti so bile gasilske vaje, ki so pokazale, da gasilci dobro obvladajo svoje znanje.

Odprto pismo

Vsem občanom občine Ribnica, ki začasno delajo v drugih državah

S tem pismom vas najprej pozdravljam, želim pa vas seznaniti s prizadevanji mnogih naših občanov, da bi čimprej dogradili ali na novo zgradili šolska poslopja v občini.

V letu 1965 je skupščina občine Ribnica sprejela odlok o krajevem samoprispevku za gradnjo šol. V taki obliki so prispevali zaposleni in obrtniki v občini v letih 1965, 1966 in 1967 skupno 149 milijonov starih dinarjev; skupno s kreditom SR Slovenije in prispevki domačih podjetij smo imeli na razpolago za gradnjo šol v omenjenih letih 350 milijonov starih dinarjev.

Dosedanji stroški gradnje šole v Ribnici so znašali 339 milijonov starih dinarjev.

Naš program in dograditev ter opreme šolskih poslopij do leta 1970 je takle:

1. dograditev in oprema zgradbe osnovne šole v Ribnici,
2. dograditev zgradbe osnovne šole v Sodražici,
3. gradnja nove šole v Loškem potoku,
4. gradnja telovadnice in prosvetne dvorane v Dolenji vasi.

Pripominjam, da obsega okoliš osnovne šole Ribnica Dolenjo vas, Velike Poljane in Sušje, šolski okoliš Sodražice pa okolico Slemenca in Goro; šolski okoliš Loškega potoka obsega tamkajšnje vasi. Vsa ta dela bodo veljala 330 milijonov starih dinarjev.

Sredstva bodo zbrana iz naslednjih virov:

1. 2 odstotka od bruto osebnih dohodkov zaposlenih v gospodarstvu in družbenih službah,
2. 2 odstotka od dohodka od obrti,
3. 2 odstotka od pokojnin, ki znašajo več kot 50.000 Sdin mesečno,
4. prispevki gospodarskih organizacij,
5. krediti SR Slovenije.

Zaposleni občani bodo plačali letno povprečno 25 tisoč starih dinarjev.

Tovariši in tovarišice! Upam, da sem vas s tem uvodom seznanil z nalogo, ki jih rešujemo v občini pri gradnji šol. Ob teh naporih pa pričakujemo tudi vašo finančno pomoč. Prepričan sem, da vas večje na domače kraje različne vezi, družina in otroci, svojci in prijatelji, zato predlagam, da bi tudi vi v okviru svojih možnosti prispevali k gradnji šol znesek v višini 25 tisoč starih dinarjev letno, toliko, kot bodo plačali zaposleni v enem letu.

S sredstvi gospodarji poseben upravni odbor, ki ga je imenovala občinska skupščina Ribnica.

Ako se boste odločili pomagati gradnji in dograditvi šol v občini Ribnica, nakažite denar na tekoči račun št. 5131-780-045.

Predsednik občinske skupščine Ribnica: BOGO ABRAHMSBERG

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

ANONIMNI PIŠEC JE POVAJIL pevski zbor iz Dolenje vasi, naj nastopi na živinskem sejmu v Ribnici. S tem je dokazal, da mu njegovo dosedanje kulturno udejstvovanje zelo malo koristi. Pevskemu zboru v Dolenji vasi mnogi želimo, da bi strokovno napredoval in začel nastopati tudi na RTV in domačih odrih. Naj ga ne motijo halitve, ki so bile napisane v vabilu.

ZAHTEVI PELCA IVANA-ULCARJA iz Ribnice, da se meje nezazidanih gradbenih parcel ob Struški ulici pomaknejo za štiri metre proti INLES, je Svet za komunalne zadeve in urbanizem na predlog komisije za prošnje in pritožbe občinske skupščine Ribnice ugodil. O tej spremembi ni potrebno razpravljati občinski skupščini, ker gre le za manjšo in nepomembno dopolnitev zaidnega načrta. Pelc bo moral predvideno stanovanjsko hišo funkcionalno združiti s garažo, ki jo je zgradil, ali pa garažo podreti, ker je bila zgrajena le kot privozorij.

PREDLOG ODLOKA O OBVEZNEM ODLAGANJU SMETI in odpadkov na območju Ribnice in Sodražice bo do prihodnje seje občinske skupščine izdelal pristojni upravni organ skupščine. To nalogo mu je dal svet za komunalne zadeve in urbanizem. S tem odlokom namerava doseči, da ljudje ne bi odlagali smeti kar ob poteh in stezah.

DELAVNICO ZA IZDELAVO sodavičarskih proizvodov je pred kratkim odprl neki zasebnik v Ribnici. Tako je Ribnica dobila tudi obrt, ki je zelo redka.

NAD 60 LET STAR je že vodovod, ki napaja vasi Vinice, Zapotok, Sušje in Slatnik, zato ni nič čudnega, da je na nekaterih krajih puščal večje količine vode. Zaradi tega so bili posebno prizadeti v vasi Slatnik. UO vodovodne skupnosti Sušje je skle-

nil, da bodo najeli strokovnjake, ki bodo s instrumenti preiskali vodovodne naprave in odpravili napake. Dela so se že začela.

BREZ PREDSEDNIKA so še dalj časa v krajevni skupnosti Gora, ker je dosedanjim zaradi nesoglasij med nekaterimi člani sveta KS odstopil. Vsekakor to ni v korist krajevni skupnosti in prebivalcem Gore.

ZADNJE DEŽEVJE je vsem poljskim kulturam zelo koristilo. Trava se je vidno popravila, žita lepo rastejo, prav tako pa tudi krompir, koruza in povrtnine.

V DNEH PRED KRVO-DAJALSKO AKCIJO je bila v prostorih trgovskega lokala »Železnica« v Ribnici razstava o delovanju Rdečice kraja, ki je pritegnila precej ljudi.

RIBNICKA VRTNARIJA je poskrbela za okrasitev Ribnice z rožami. Namestili so jih na več vidnih mestih. S tem se je zunanji videz kraja precej polepšal.

NA VEZALNI ASFALTI CESTI med Gorenjo vasio in Kolodvorsko ulico v Ribnici sta na cesti dve veliki luknji, ki se iz dneva v dan večata. Vozniki motornih vozil pričakujejo, da omenjene luknje ne bodo ostale kot znamenitost Ribnice.

CESTA OD VINIC DO SODRAŽICE je zelo slaba. Zaradi obremenitve tudi popravila dosti ne zaležejo. Edina rešitev bi bila, da bi tudi ta del ceste asfaltirali, toda ni denarja.

Kulturna revija zaključena

V soboto, 25. maja, so se v dvorani črnomaljskega prosvetnega doma po predstavi Revizorja spet oglasile fanfare, s čimer je bila svečano končana kulturna revija. V zaključni besedi je predsednik ObSS Jože Kolenc pohvalil uspeh natečaja za županiščevo nagrado ter predlagal, naj bi taka oblika kulturno-prosvetnega dela v občini postala stalna. Trud, ki so ga posamezne sodelujoče skupine vložile v tekmovanje, je bil deloma že poplačan, saj si je čez zimo ogledalo predstavo več kot 10.000 ljudi, revija v Črnomlju pa je imela nad 3000 gledalcev.

V času od 20. do 25. maja se je na črnomaljskem odru zvrstilo 9 dramskih skupin, pevskih zborov ter instrumentalnih ansamblov, ki so kot najboljši med okoli 30 skupinami prišli v finale. O nastopu posameznih skupin pa bomo zaradi pomanjkanja prostora obširneje poročali prihodnjic.

Anketa o novem delavniku

Občinski sindikalni svet v Črnomlju je te dni začel zbirati podatke o težavah, na katere bodo našli delovni ljudje ob novem delavniku. Z dvema anketama v vseh delovnih organizacijah in pri nekaterih posameznikih v kolektivnih nameravajo zbrati podatke o prehrani, prevozih in varstvu otrok. Vse, ki jih bodo obiskali popisovalci, prosijo za razumevanje in takojšnje odgovore.

Stari trg: letos slab zaslužek

Medtem ko so lani kmetovalci iz Starega trga in okolice zredili v kooperaciji z združenim 228 bikov, pa jih sedaj redijo samo 15. Zaradi težav, ki jih ima druga z izvozom živine, je v kooperacijski reži nastal zastoj, kmetje pa so zelo prizadeti. Edinole živinoreja jim je dajala nekaj zaslužka, zato letos težko živijo.

Na starotrškem koncu so letos prodali tudi mnogo manj gnojil kot prejšnja leta. Glavni razlog je v tem, da kmetom zmanjkuje denarja, razen tega pa je gnojil manjkalo takrat, ko bi jih najbolj potrebovali. Kameje, ko so gnojila prišla, je nastopila suša. Vse to povzroča, da so kmetje letos zaskrbljeni in si tudi od letine ne obetajo kdove kaj.

5. junija bo sprejet proračun

V sredo, 5. junija, je sklicana v Črnomlju seja obeh zborov občinske skupščine. Na dnevnem redu je sprejem letošnjega občinskega proračuna, poročilo o delu medobčinskih inšpekcijskih služb, sklepanje o likvidaciji podjetja Tapetništvo in dekorativstvo ter sprejem nekaterih odlokov.

Pred dvema letoma so gasilci s Tanče gore začeli s pomočjo vaščanov okoliških vasi dozidavati star gasilski dom. Opravili so že veliko prostovoljnih delovnih ur in prispevali precej materiala, ker za gradnjo ne dobijo nobene finančne pomoči. Od jeseni je prenovljeni gasilski dom že pod streho, računajo pa, da bo dograjen šele 1969. (Foto: R. Bačer)

ODLOČITI SE JE TREBA: ALI STROKOVNJAKI ALI POT NAVZDOL

Kolektiv ISKRE se ne zaveda posledic

Tovarna kondenzatorjev je odvisna od izvoza, ta pa od strokovnjakov in vode - Če ne bo kolektiv spremenil stališč, je v nevarnosti obstoj tovarne - Nevoščljivost je lahko za Semič usodna

Vse je kazalo, da bo tovarna kondenzatorjev letos lahko uresničevala svoje načrte, toda čez noč spreminjeni predpisi glede plačila reprodukcijskega materiala iz uvoza so v začetku letošnjega leta spet povzročili zastoj v proizvodnji. Spet so morali delavce pošiljati na brezplačen dopust!

Lani je tovarna izvozila za milijon dolarjev izdelkov. Letos bo izvoz gotovo porasel za kakih 300.000 dolarjev, lahko pa tudi mnogo več, če bo prišlo do sklenitve pogodbe tudi s Sovjetsko zvezo, Češko in Italijo, kar pa še ni urejeno.

V tovarni dobro gospodarijo in tudi skladi niso revni, vseeno pa je podjetje v nenehni finančni težavi. Blago prodajajo samo preko skupne prodajne servisne organizacije v Ljubljani, zato so odvisni od njene dela, razen tega pa je pot od plačnika v tujini preko naših bank do tovarne izredno dolga. Medtem ko je Iskrin denar v obtoku po bankah, pa morajo večino reprodukcijskega materiala nabavljati v tujini in ga takoj plačati. Tako se dogaja,

Jutrišnjega dne jim ni mar

Vključevanje v izvoz zahteva boljšo kvaliteto izdelkov in nižanje proizvodnih stroškov, kar je pogoj za uspeh v hudem konkurenčnem boju na tujem trgu. Da to doseglji, pa je odvisno samo od strokovnjakov in njihovega dela. Tovarna potrebuje še več inženirjev in drugih visokošolsko izobraženih kadrov, toda na razpis se nihče ne javi. Povečanje strokovnega kadra je največ odvisno od študentov. Iskra še zdaj študenta 36 ljudi na visolcih, višjih in srednjih šolah, kar je največ v vsej občini.

Prav zato, ker se strokovni kolegij z direktorjem Francem Koširjem na čelu zaveda, da je bodočnost tovarne odvisna največ od strokovnjakov, so se na delavskem svetu zavzemale za to, da bi strokovnemu kadru zvišali osnovne postavke osebnih dohodkov vsaj za 20 starih tisočakov. Zdej ima inženir, ki pride v podjetje, samo 110.000 S din dohodkov! Toda predlog je naltel na velik odpor članov

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ **PODJETJA, KI IMAJO** na črnomaljskem področju samo trgovine ali obrate, so lani kar dobro zaslužila, saj jim je to poslovanje prineslo kar 2 milijardi in 977 milijonov. To je nekaj nad 3 odstotke več kot v letu 1966.

■ **NEKATERE STRANKE** se pritožujejo, da ob uradnih dneh v občinski pisarnah ne morejo dobiti posameznih uslužbencev. Da pa ne bi kritike posplošili na celotno občinsko upravo, naj prizadevi v primeru, da sumijo, da je kak referent nepravilno odsoten, to takoj javijo v tajnikovi pisarni.

■ **V AKCIJI ZA ZBIRANJE** podpornih članov je občinski od-

bor RK v Črnomlju pridobil že 18 kolektivov, prav tako pa se je za podporne člane organizacije odločilo že 8 posameznikov iz podjetja Kovinar, 15 iz zdravstvenega doma ter 36 drugih. Akcija se še nadaljuje.

■ **V IZLOZBI PEKARJE** so razstavljeni izdelki gojenecv posebnega in vzgojno-izobraževalnega zavoda iz Tolmina, v katerem je tudi več otrok iz Bele krajine. Lični in dokaj zahtevni izdelki vzbujajo precej pozornost.

■ **SKODA, DA JE VRT** v restavraciji Grad tako zapuščen, prvi marsikateri gost, ki tja pride. Na prijetnem senčnatem vrtu si-ker strežejo, vendar pa je naokrog vse polno navlake, zaradi katere goste mine veselje do jedace in pijače.

■ **TOVARNA BELT** je pred upravnim poslojem uredila večje parkirišče za motorna vozila. To je bilo res potrebno, saj število avtomobilov med zaposlenimi raste, razen tega pa imajo smeraj poslovne oblake od drugod.

NE SMEMO DOPUSTITI, DA BI NAČRT PROPADEL

Občani dajejo, podjetja pa ne

Občina bo sklepala z delovnimi organizacijami pismene pogodbe o sofinanciranju programa javnih del - Prispevku se ne bo moč ogniti

Ko so lani občani črnomaljske občine izglasovali 4-letni program javnih del in tudi svoj prispevek, so vse delovne organizacije obljubile finančno pomoč. Zmenjeno je bilo, koliko bo katera prispevala, vendar pa obljub mnogih kolektivov ne izpolnjujejo.

Medtem ko občani redno plačujejo samoprisevek in ko nekatera podjetja dajejo celo več, kot so obljubila, na primer v semiški Iskri, pa druge delovne organizacije ne izpolnjujejo svojih dolžnosti do financiranja skupnih komunalnih del.

Gospodarstvo bi moralo letos prispevati v te namene 560.000 din, do zdaj pa je bilo zbranih komaj 56.000 din. Če bo šlo tako dalje, bi uresničitev programa padla v vodo. In kaj bi potem rekli občani?

Na zadnji seji občinske skupščine so o tem razpravljali in sklenili, da je treba narediti konec neizpolnjevanju obljubam. Občinska skupščina bo s posameznimi delovnimi organizacijami sklepala pismene 4-letne pogodbe za sofinanciranje programa javnih del. Ker pa

vedo, da so nekatera podjetja prav zdaj v hudih težavah, se lahko v pogodbi obvežejo namesto denarja prispevati prevoze za gradnjo vinskih cest. Tak sporazum so doslej dosegli že z rudnikom Kanižarico.

Odborniki zbora delovnih skupnosti so obljubili v domačih kolektivih podpreti to akcijo. Sklenjeno pa je bilo še, da bodo sejam de-

lavskih svetov, na katerih bodo razpravljali o pogodbah za javna dela, o prispevku za nabavo gasilskega avtomobila in o pomoči strokovnemu šolstvu, pristavovali predstavniki občine, da bodo obširneje razložili problematiko in potrebe. Priporočili so delavskim svetom, naj seje čimprej sklicujejo, najkasneje pa ob zaključku polletnih bilanc.

Občani, rešite življenja!

V črnomaljski občini se začne jutri, v petek, 31. maja, krvodajalska akcija, v kateri morajo zbrati 900 prostovoljnih darovalcev krvi.

Ekipa transfuzijskega zavoda iz Ljubljane bo 31. maja odvzemala kri od 7. ure dalje v prostorih zdravstvenega doma Črnomelj. Ta dan so vabljeni krvodajalci iz Črnomlja, Trbuč, Talčjega vrha, Doblič, Starega trga, Gribelj, Stražnjega vrha, Petrove vasi, Butoraja in Tanče gore.

V ponedeljek, 3. junija, bo ekipa poslovala na Vinici v tamkajšnji zdravstveni postaji. K odvzemu krvi vabijo prebivalce Vinice, Sinjega vrha, Dragatuša in Adlešič.

V torek, 4. junija, pa bo odvzem krvi v semiškem zdravstvenem domu. Za udeležbo prosijo krvodajalce iz Semiča, Črešnjevca, Črmošnjic, Rožnega dola, Kota in Štrekljevca.

Priznanje Antonu Trohi

Med 20 strokovnjaki in družbeno-političnimi delavci iz vse Slovenije, ki im je centralni komite zveze mladine Slovenije red kratkim podeli priznanja za uspešno mentorsko delo s mladino, je tudi ravnatelj osnovne šole na Vinici, Anton Troha.

Tovariš Troha, ki je že pet let mentor Kluba OZN na Vinici, je pri delu z mladimi dosegel vidne uspehe na več področjih, razen tega ima prav on največ zaslug tudi za izdajo knjige »Poslušajte nas«, ki je izšla decembra lani ob dnevu človekovih pravic.

Dve prireditvi v Adlešičih

Maja smo imeli v Adlešičih dve gostovanji, katerih smo bili zelo veseli, saj sta prinesli ljudem vsaj nekaj razvedrila. 12. maja sta gostovala semiški pevski zbor in gimnazijski pevski zbor s solisti iz Črnomlja. Dvorana v osnovni šoli je bila nabito polna poslušalcev, prav tako naslednje nedelje, 17. maja, ko so nam dijaki gimnazije predstavili svojo prireditev »Mladost podaj mi krila«. Z lepim izborom narodnih in zabavnih pesmi so si nastopajoči takoj pridobili simpatije občinstva, posebno pa sta bila gledalcem všeč humoristi Toni Gašperič in harmonikaš Silvo Mihečič.

S prireditvama so bili v Adlešičih tako zadovoljni, da so nastopajoče povabili, naj jih še kaj obišejo.

Velika izbira ženskih, moških in otroških oblek v I. nadstropju. Prodaja na 5-mesečno brezobrestno odplačilo

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

NOVICE črnomaljske komune

Zadeva Jakljevič ne bo več na dnevnem redu

S tajnim glasovanjem proti vložitvi tožbe

Poročali smo, da je občinska skupščina v Metliki imenovala komisijo, da bi raziskala govorice, ki očitajo bivšemu predsedniku občine in direktorju zadruge Francu Jakljeviču, da si je nepravilno prilastil zemljo splošnega ljudskega premoženja.

Komisija pod predsedstvom inž. Julija Nemanica je v zadevi dobila mnenje dveh izkušenih pravnikov iz Novega mesta: dr. Znidarja in dr. Škerlja, vendar se njeni mnenji nista ujemali. Ker tudi na zasedanju komisije ni bilo mogoče izoblikovati enotnih stališč, so predlagali, naj se odborniki odločijo ali za predajo Jakljevičeve zadeve občinskemu javnemu tožilstvu in vložitev tožbe ali za opustitev preganjanja, kot je svetoval dr. Škerlj.

Po daljši razpravi so se odločili za tajno glasovanje, katerega izid je bil naslednji: od 33 prisotnih odbornikov

jih je za tožbo glasovalo samo 11, za opustitev preganjanja jih je bilo 16, medtem ko je 6 glasovnic ostalo praznih, s čimer so se nekateri glasovanja vzdržali.

S to odločitvijo so zadevo Jakljevič, vsaj tako je bilo rečeno, dokončno spravili z dnevnega reda občinskih sej.

Med 18 otroki, ki bodo letos končali osmi razred, pojmeta samo dva naprej v šole - Vsem drugim, tudi nadarjenim, je pot v svet zaprta

MED MLADIMI V PODZEMLJU

Najprej so kmetje, šele potem šolarji

Med 18 otroki, ki bodo letos končali osmi razred, pojmeta samo dva naprej v šole - Vsem drugim, tudi nadarjenim, je pot v svet zaprta

Mladi ki letos končujejo osmi razred osemletke, so si v vsej Beli krajini močno podobni. Veseli in nasmejani, a ko jih vprašajo, kam jih bo vodila pot po končani šoli, se ob kopici težav, ki jim zapirajo vrata v svet, hipoma zresnijo.

Tudi v Podzemlju je tako. V osmem razredu osemletke je 18 mladih ljudi, med katerimi so imeli ob zadnji konferenci samo trije slabe ocene. Pa vseeno bosta samo dva med njimi lahko šla naprej v šole, drugim pa se zaradi pomanjkanja delovne sile na domačih kmetijah in skromnih razmer želje ne bodo uresničile, čeprav si vsi želijo poklica. V najboljšem primeru bo še kako dekle postalo trgovka, kak fant pa pekar.

V Beli krajini ni tako kot v mestih. Tu so otroci pred-

vsem delavci - težaki, šele potem, kolikor ostane časa, so šolarji. Sami so povedali:

● Tone Zupanič iz Gor. Dobravice: - V šolo hodimo z žuljavimi rokami. Orjemo, vlačimo in okopavamo. Kdo bo pa delal!!

● Slavica Jaklič iz Zemlja: - Tudi dekleta moramo delati na njivah. Okopavamo, plevemo, in če ni mlajših bratov ali sestra pri hiši, moramo tudi na pašo.

● Tine Plut z Grma: - Učimo se lahko samo zvečer od trdne teme dalje, ko smo že močno utrujeni. Zjutraj že ni časa, ker moramo še pred poukom ali na polje ali na pašo.

Lojze in Ivanka sta izjemi

Ko je stekel pogovor o poklicih, je edinole Kočvarjev

Lojze iz Gradca takoj izjavil, kaj bo. »Jaz bom miličnik, je ponosno povedal. Pojdem v Tacen v šolo.«

Med dekletki pa je Ivanka Panjan iz Dobravice edina, ki so ji doma že dovolili iti v Ljubljano. Obiskovala bo šolo za zobne asistentke.

Drugi so samo nastevali, kaj jih veseli, in žalostni pristavljali, da so to le želje, ker bodo morali najbrž ostati doma.

Kakor je povedal ravnatelj osemletke Mitja Udovč, je

najbolj škoda Anice Hlebčeve iz Boršta. Je ena najboljših na šoli in bi zelo rada postala najmanj učiteljica, a kaj, ko je najstarejša od domačih otrok in starši njene pomoči ne morejo pogrešati. Pa tudi denarja nimajo, da bi jo lahko poslali v šolo.

- Kaj pa, če bi dobila štipendijo? Ali bi te pustili?

- Najbrž bi, a le kdo mi jo bo dal? je odvrnila.

Prav zares: le kdo bi nadarjeni Anici pomagal do poklica? Nihče ne ve zanj! Pa je tako nadarjenih Anic še nekaj po belokranjskih šolah, a so skoro vse deležne iste usode.

R. B.

Nova mercatorjeva samopostrežnica v Metliki je pred kratkim razširila svoj bife s strežo na prostem. Več miz in stolov, nad katerimi se razprostirajo živo pisani senčniki, je ob lepem vremenu dostikrat zasedenih. Otroci se najraje motovilijo okoli lepega vodnjaka, ki pa je zanjkrat še suh.

(Foto: Ria Bačer)

SPREHOD PO METLIKI

■ NA DAN, KO SO V METLIKI zasedili prve lopate za novi gasilski dom, so gasilci iz Metlike, Suhorja, Rosalnice in Krasnice preizkusili štiri nove motorke tipa Rosenbauer. Brizgalne so res odlične, saj so curki iz dvanajsternih cevi v kratkem zalili obširni park pred vinski kletjo.

■ MINULI PETEK se je okoli 20 članov TVD Partizan iz Metlike odpeljalo v Ljubljano gledat večer no telovadno akademijo. Ta je bila v veliki dvorani Tivoli in so na njej nastopili naši najboljši telovadci. Metličane, med katerimi so bili tudi vsi vadiitelji telovadnih vrst, so navdušile odlične točke naših vrhunskih orodnih mojstrov.

■ BULDOZER ZE KOPLJE temelje za novi gasilski dom v Metliki, gasilci pa so se spet zbrali, da se seznanijo z gradbenim načrtom tega doma, da se pogovore o orodju in opremlenju, ki bo potrebna za novi dom, predvsem pa o pripravi za 100-letnico društva, ki jo bodo praznovali prihodnje leto. Načrta so obširni in je zato prav, da takoj prično z delom.

■ NA PROSTORU MED BRACIKOVO HISO, v kateri je samopostrežna trgovina »Kokra«, je pričel buldozer kopati temelje za novo štiristanovaljsko zgradbo uslužbenec postaje milice.

■ NA MESTNEM TRGU v Metliki so pred kratkim prepletkali Flajšmanovo hišo, zdaj pa stoji zidarski odri ob hiši Reške šturmove. Tudi farno cerkev bodo menda letos zunaj na novo prepletkali.

■ DAN MLADOSTI SO METLIŠKI pionirji na Titov rojstni dan lepo proslavili. V pestrem programu so nastopili člani pevskega zbora, Veseli trio in mladi tamburaši. Posebno pa je postusalce razgibalo tekmovanje Pokaži, kaj znaš, v katerem so sodelovale tri pionirske ekipe.

metliški tednik

LEPIS se je spet popravil

V propadlem suhorskem podjetju LEPIS so se razmere uredile, o čemer so obvestili odborniki na zadnji občinski seji. Trenutno je v podjetju 92 zaposlenih. Staro proizvodnjo so opustili, zato pa se ukvarjajo v glavnem z razrezom lesa in izdelovanjem elementov za prikolice IMV.

V prvem tromesečju letos je kolektiv LEPISA dosegel 589.000 din plačane realizacije, od tega 243.000 din dohodka in 60.000 din za sklade. Povprečni osebni dohodek zaposlenih znaša letos 526 din.

Razočaranje na Jugorju

Letošnja republiško štafeto mladosti so v Metliki in na Suhorju slavnostno sprejeli, nato pa jo v spremstvu več avtomobilov s predstavniki družbene-političnega življenja odpremili, do Jugorja, kjer naj bi jo predali mladini novomeške občine. Ko pa so otroci s štafeto palico ponosno pritekli na Jugorje, ni bilo nikogar, ki bi jo prevzel. Nato so iz Badovinčeve gostilne telefonirali v Novo mesto, naj pridejo po štafeto palico in končno se je ponoč čez 20 minut pripeljal nekdo z rdečo Simco. Baje je bil temu kriv nesporazum, ko so Metličani in Novomeščani določili uro predaje štafete. Dogodek pa je bil zelo mučen in je otroke razočaral.

BETI se uveljavlja tudi s kopalkami

Pred kratkim je metliška tovarna BETI dala na domači trg svoj novi letošnji izdelek: ženske in otroške kopanke v izredno lepih vzorcih helance blaga, uvoženega iz Italije. Podjetje se je s proizvodnjo kopalnih oblek ukvarjalo že prejšnja leta, vendar samo za izvoz. Letos pa so vrzeli v kvalitativnih in modernih kopalnih oblekah na domačem trgu lepo izpolnili. V sedmih različnih, svetlejših in temnejših vzorcih delajo dva modela enodelnih ženskih kopalnik in več vrst kopalnih oblek za deklice. Razen v kvaliteti in modi pa so nove kopalke tovarne BETI na trgu konkurenčne tudi s ceno, saj veljajo v tovarni samo 64 din.

Maja polovico manj gostov

Kakor drugod tudi metliški gostinci ugotavljajo, da je letošnja sezona slabša od lanske, saj imajo v maju polovico manj gostov, kot so jih imeli lani v tem mesecu. Metliško gostinsko podjetje je že odpril prenovljeni obrat v Vinomeru, kamor prihajajo zlasti večje skupine iz delovnih kolektivov, v kratkem pa bo odprto tudi gostišče na kopašču v Podzemlju. Med kopalno sezono bodo v Podzemlju začeli streči tudi s toplo hrano, medtem ko je bilo lani mogoče dobiti samo sendviče in pijače.

Gostinsko podjetje v Metliki si prizadeva privabiti v Belo krajino čimveč gostov od drugod, da pa bi kolektivno to uspelo, napovedujejo znižanje cen v vseh svojih lokalih.

S PETKOVE OBČINSKE SEJE V METLIKI

Smo na križišču - ne vemo, kam

Kliring je močno prizadel vse metliško gospodarstvo - Ta ukrep je doživel na občinski seji ostro kritiko - Proračun sprejet - Sklep o izterjevanju davčnih zaostankov, če ne drugače, tudi z rubežem

Pri obravnavi izpolnjevanja družbenega plana in razvoja gospodarstva metliške občine v letošnjem letu je na petkovi občinski seji prišlo do zelo ostre kritike kliringa sistema. Ta po mnenju metliške skupščine prizadene dobre gospodarje in rešuje podjetja, ki so neodgovorno razmetavala denar.

Hudo je, da so se hipoma znašle v negotovosti tudi najboljše tovarne, kakršna je metliška BETI, kjer se je položaj z uvedbo kliringa čez noč poslabšal. Ker so dobro gospodarili - ob koncu prvega tromesečja letos so imeli čez milijardo dolžnikov in samo tretjino te vsote so dolgovali sami, so pa zaradi te-

ga prizadeti - je nejevolja kolektiva razumljiva. Stanje pa je v BETI postalo tako resno, da je vprašanje, če bodo lahko prihodnji mesec izplačali osebne dohodke.

Zaradi vseh teh težav in pa nepremišljenega uvoza blaga, kakršnega so polna skladišča domačih tovarn, je v gospodarstvu nastala zmeda, za katero bi moral nekdo odgovarjati. To so večkrat poudarili.

S tem v zvezi so načeli tudi odgovornost poslancev. Nekateri so predlagali, naj bi jih poklicali na odgovor, zakaj glasujejo za zakone ali predpise, o katerih se niso prej posvetovali s svojim volilnim območjem. Kritika pa ni letela toliko na republiške, kot na zvezne poslance. Teh baje niso videli v Metliki vse odtlej, ko so se prišli predstaviti za volilne kandidate.

Meso se mora poceniti!

Splošno negotovanje zaradi visokih cen svežega mesa ob tako nizkih odkupnih cenah živine je prišlo do izraza tudi na občinski seji v Metliki. Odborniki so zahtevali ukrepov in pooblastili svet za gospodarstvo, naj zadevo uredi. Menili so, da je treba pri določitvi nove cene mesa upoštevati priporočila zveznega urada za cene.

O sedanjem kritičnem stanju gospodarstva je razpravljali tudi svet za gospodarstvo in na seji predlagali naslednja priporočila: Ker je proizvodnja letos nekoliko manjša, kot je bila lani, osebni dohodki pa so ostali enaki (ponekod so jih celo zvišali), je nujno to dvoje spraviti v sklad, kajti skladi podjetij občutno kopnijo. Podjetja bi morala spreminiti tudi način nagrajevanja. To ne bi smelo biti več odvisno od proizvodnje, temveč od prodanega blaga. V gospodarskih organizacijah bi morali vse sile usmeriti na zmanjševanje režijskih stroškov (tudi v pisarnah!) ter za vsako ceno, četudi na račun osebnih dohodkov, modernizirati proizvodnjo.

Kolikor pa v podjetjih ugotove, da kak izdelek ne gre v denar, je bolje takoj prenehati s proizvodnjo in delavce poslati na brezplačen dopust, kot pa polniti skladišča z blagom, za katerega na trgu ni zanimanja.

Na seji so sprejeli tudi letošnji občinski proračun, ki predvideva 2621.754 din dohodkov in prav toliko izdatkov. Ugotavljajo pa, da bo letošnji občinski proračun, leto, saj dohodki že zdaj ostajajo za planom za 11,7 odst. Prav zato se je skupščina odločila za ostrejšo davčno politiko. Odločili so se tudi za rubeže pri tistih kmetih in obrtnikih, ki svojih obveznosti do proračuna ne izpolnjujejo, a bi jih lahko.

Tudi letos dan cvetja

Na osnovni šoli Suhor že nekaj let dan mladosti praznujejo s svojevrstno šolsko prireditvijo - dnevom cvetja. Tudi letos so šolarji s cvetjem okrasili razrede, okoli šole in spomenik padlim, razredci pa so med seboj tekmovali, kdo je delo najboljše opravil.

Na praznični dan so imeli suhorski otroci letos v gosteh še učence prvih treh razredov metliške osemletke. Pripravili so skupen kulturni program, nato pa tekmovali v več športnih igrah. Prijateljsko srečanje med pionirji je bilo končano z ogledom otroških filmov.

Nocoj literarni večer

Občinski svet ZKPOS je povabil v Brežice nekaj slovenskih književnikov. Njihovo društvo je sporočilo, da bodo nocoj brali odlomke iz svojih del Tone Svetina, Karel Grabeljšek, mladi pesnik Branko Zužek in naš starj znanec pisatelj Anton Ingolič. Tone Svetina je postal popularen s knjigo UKANA, ki je že razprodana, Karla Grabeljška pa se bodo gotovo spomnili starejši Artičani, saj je pred vojno tam služboval.

Gostie za jahanje

V Mokricah so letos prvič razširili močnejšo turistično propagando na tujem. Inozemce privlačijo zlasti jahanje. Gostišče dobiva s pošto sporočila za rezervacije. Prva skupina je dopotovala že 17. maja. Gostje bodo lahko združili svoj oddih s kopanjem v čateškem bazenu.

Pozor, voda odteka!

Vodna skupnost v Cerkljah opozarja vse uporabnike vodovoda, da kolikor mogoče štedijo z vodo. Veliko pip je odprtih ves dan, čeravno vode primanjkuje. Lastniki naj jih dajo popraviti, da voda ne bo odtekala. Če se bo to še dogajalo, bo vodna skupnost predlagala malomarne občane za kaznovanje.

Slavje v Račji vasi

Sredi maja so v Račji vasi odprli vodovod. Na novo se je priključilo nanj 56 hiš iz Boršta in Račje vasi. Vodna skupnost Cerklje, ki je vodvod podaljšala do obeh krajev, je investirala 29.000 dinarjev, krajevna skupnost pa je obljubila 10.000 dinarjev. Svoje obljube ni izpolnila, ker se nima denarja.

Vse delo so vaščani opravili prostovoljno. Tudi denarni delež so prispevali, in sicer po 400 dinarjev na hišo.

Na prste prešteti...

Organizator vsake prireditve je razočaran, če ni obiskovalcev. Tudi tistim, ki pridejo, ni prijetno, če se lahko na prste preštejejo. Tako je bilo 23. maja na otvoritvi knjižne razstave v Brežicah. Če bi odšteli privrjetelje in tiste ki jih je vezala službena dolžnost, bi jih ostalo komaj šest ali sedem. Razstava je še odprta, morda bodo obiskovalci le popravili slabi vtis prvega dne.

NOVO V BREŽICAH

V POSAVSKEM MUZEJU se že ves teden ustavljajo skupine šolarjev in drugih obiskovalcev in si z zanimanjem ogledujejo razstavo o življenju in delu Borisa Kidriča. Poldrugo desetletje je že minilo od njegove smrti, misli in besede, ki jih je izrekel ali napisal, pa so ga preživele in jih še danes spoštujemo. Razstava je namenjena predvsem mladini, da bo bolje spoznala življenjsko pot velikega revolucionarja.

ZA JAVNO ODDAJO «POKAZI, KAJ ZNAS!» je bila dvorana prosvetnega doma danes teden razprodana. Prireditelj je bil občinski komite ZMS. Oddajo je pripravil pod geslom »Mladina sebi in vam«. Sodelovalo je 17 skupin in posameznikov. Posebno je navdušila folklorna skupina iz Artič, ki je zaplesala dva gorenjska plesna. Nastopajoče sta ocenjevali strokovna komisija in žirija iz občinstva. Največ glasov sta pridobili Stanku Todoroviču, ki je

ODBORNICI IZ VELIKE PLANE NA OBISKU

Srečanje s prijatelji

600 km razdalje za prijatelje ni ovira - Sodelovanje se bo še utrdilo in se razvilo v poslovne odnose med obema občinama

Na predvečer dneva mladosti so prispeli v Brežice gostje iz Velike Plane. Mesto si je za ta dan naredilo prazničen videz. Občani so odobornike iz bratske srbske občine toplo pozdravili, zbrani na ulici 21. maja. Gostje so takoj po prihodu s tribune pred zgradbo občinske skupščine spremljali tek mladosti.

Po končani prireditvi so se odpeljali v Čateške Toplice in se kljub utrujenosti po naporni poti še dolgo v noč držali v prijateljskem kramljanju z gostitelji.

Naslednje jutro jih je predsednik občinske skupščine Vinko Jurkas seznanil z gospodarsko sliko občine. Zatem so si ogledali vrtarijo na Čatežu, tovarno pohištva, gimnazijo, prosvetni dom, Posavski muzej in topolove nasade v Vrbinu. Povsod so jim prisrčno sprejeli in jih seznanili z nekaterimi najnovejšimi podatki o dejavnosti.

Podpredsednik občin. skupščine Velika Plana se je v prosvetnem domu v imenu vseh zahvalil za izkazano gostoljubje in poudaril, da je to najboljše zagotovilo za nadaljnje sodelovanje. Izrazil je željo naj bi se stiki razširili na vse dejavnosti in se na nekaterih področjih razvili v poslovne odnose.

Popoldne so se srbski gostje odpeljali v rojstni kraj predsednika republike v Kurnovec. Nazaj grede so se ustavili na Bizeljskem kjer jim je priredila sprejem kmetijska zadruga.

Taborit v Belo krajino

Skupina brežiških tabornikov je te dni odpotovala v Belo krajino, kjer si je v lepi in nedotaknjeni dolini ob Kolpi izbrala prostor za poletni tabor. Do sedaj so taborili že več let v Bohinju. Vsi, ki so videli čudovito pokrajino ob Kolpi, so se zelo navdušili za to spremembo.

Aplavz za gimnazijce

Pod vodstvom profesorice Marije Zorkove so si gimnazijci izbrali za letošnje šolsko leto sodobno gledališko delo Mira Stefanca »Včeraj popoldne«. Za brežiško občinstvo so jo pred nedavnim uprizorili dvakrat, za dijake pa enkrat. To uspešno poda-

V nedeljo so obiskali Postojno in si spotoma ogledali tudi druge predele Slovenije. Od Brežičanov so se poslovi 27. maja dopoldne v Mokricah. Prijateljsko občino so zapustili z najboljimi vtisi in z zagotovili za poglobljeno sodelovanje. Jt

Radio Brežice

PETERK, 31. MAJA: 20.00-20.25 - Nove plošče RTB, obvestila in reklame - 20.25-21.15 - Glasbena oddaja - Izbrali ste sami.

NEDELJA, 2. JUNJA: 11.00 - Domače zanimivosti - Iz poročila postaje milice Brežice za leto 1967 - Poslovili smo se od gostov iz Velike Plane - reportaža - Za naše kmetovalce: inž. Olga Lubšična: Nekatera kemična sredstva škodujejo čebelarjem - Posnetek z revije pevskih zborov Spodnjega Posavja: nastopata zbor gimnazije Brežice in pevec iz Dobove - Edi Komočar: štirinajst dni v Sovjetski zvezi I. del - Pozor, nimaš prednosti! - Obvestila reklame in spored kinematografov, 13.30 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 4. JUNJA: 18.00-19.00 - Svetujemo vam - Jugoton vam predstavlja - Literarni utrinki: Vladimir Nazor - Iz naše glasbe: ne sole - Obvestila in filmski pregled - Tedenski športni komentar, 19.00-19.30 Glasbena oddaja: Iz naše diskoteke beat glasbe.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Veronika Krošelj iz Gor. Leskoveca - Branka, Frančiška Grmovaček iz Dedinje vasi - Jožeta, Marija Zupan iz Kostanjka - Ana, Darinka Aringer iz Artič - dečka, Anica Vimpolšek iz Bukovška - Metko in Mojca, Marija Cesar iz Lončarjevega dola - Marjetko, Nada Tlič iz Bregane - Tonija, Ljudmila Sinkovič iz Ravni - Renato, Anica Kelher z Bizeljskega - Vida, Anica Pirc iz Sentenarta - deklčo, Marija Tomše iz Globočic - Jožeta, Marija Omerzo iz Koprivnice - Franca.

Igralci v gosteh

25. maja zvečer je igralska družina PDP Svoboda iz Krškega gostovala v Globokem. Uprizorila je dramatično Tavčarjevo povest »Cvetje v jeseni«, s katero je doma doživela spodbuden uspeh. Tu di Globočani so bili navdušeni nad predstavo. Zanj so zanimajo tudi drugi kraji.

Majhen odziv na 62 pisem

Potem ko je spreved mladosti 25. maja krenil na novo igrišče pred gimnazijo v Brežicah, so mladi športniki, gasilci, folklorna skupina in člani specializiranih mladinskih organizacij prikazali zbranemu občinstvu odlični program.

V BRATSKI SRBSKI OBČINI ZELO CENIJO SLOVENCE

Iskrena hvala za lep sprejem

Prosvetni delavci so med seboj izmenjali delovne izkušnje

Člani kolektiva osnovne šole bratov Ribarjev so bili 1. maja gosti osnovne šole Miloša Mitroviča v Veliki Plani. Z njimi so odšli na obisk v pobrateno srbsko občino tudi ravnatelj osnovnih šol iz Dobove, Bizeljskega, Artič in Pišec.

Velika Plana ima okoli 12 tisoč prebivalcev in je eno od največjih naselij v dolini Vejke Morave. Pretežno je to agrarna občina. Ima dokaj razvito šolsko mrežo. Tam so, gimnazija, ekonomska srednja šola, obrtna šola in dve osnovni šoli.

Osnovna šola Miloša Mitroviča obstoji že iz leta 1867. Ima 14 oddelkov in približno 450 učencev. Zelo lepo ima urejeno tehnično delavnico, ki jo je pomagala opremiti organizacija UNICEF. Na šoli so zelo razvite svobodne dejavnosti in dopisovanje učencev v Sovjetsko zvezo.

15. maja je ta šola praznovala dan šole, zato so učenci pripravili gostom iz Brežic svečano akademijo na kateri so nastopili šolski tamburaški orkester, pevski zbor, folklorna skupina in recitatorji. Zapeli in zalgrali so splet šumadijskih pesmi in kol, vmes pa je bilo tudi nekaj slovenskih.

Navdušenje staršev in učiteljev se je manifestiralo ob prihodu Slovencev - ki jih zelo cenijo - predvsem na slavnostni večerji v šolski telovadnici. Predavatelji obeh občin so si tu izmenjali zdravice in izkušnje iz šolske prakse.

Naslednji dan so gostitelji organizirali izlet v zgodovinske in turistične kraje Sumadije in gospodarska središča. Gostom so pokazali prekrasno Bukovičko Banjo v Arandjelovcu; Karađodjevičev kasarno in spomenik v Topoli; Smederevsko Palanko, veliko tovarno GOSA in izvire mineralne vode. Največje doživetje za udeležence srečanja je bil ogled znamenitega mavzoleja - zadušbine Petra I. Karađordjeviča na Oplencu. To je danes muzej znamenitih fresk. Po površini in vrednosti fresk je ta mavzolej tretji na svetu, saj presega njegova vrednost nekaj milijard dinarjev. Udeleženci srečanja so ogledali tudi Kragujevac in spominski park posvečen 7 tisočim žrtvam druge svetovne vojne, ki so jih 21. oktobra 1941 pobili fašisti iz mašcevanja za tri ubite oficirje.

IVAN TOMŠE

Sobotni prekupčevalci

Vsako sobotno jutro, ko oživi brežiško sejmišče, se srečajo kmetje iz domače občine s tistimi obrabi prekupčevalcev z levega brega Sotle. Nič ne bi negotovall, če bi prihajali sem zares rejci svinj, ne pa prekupčevalci.

Ti se pripeljejo z avtomobili in eden naloži tudi po 40 odojkov. Pa ne da bi prišel le nekajkrat na leto, pripelje se vsako soboto in vsakokrat s tolikšnim številom mladih prašičev.

Majhen odziv na 62 pisem

Zavod za kulturo v Brežicah je pred gostovanjem Mestnega gledališča iz Ljubljane razposlal pisma po vseh delovnih organizacijah. Od tako učinkovitega obveščanja kolektivov je pričakoval več uspeha, vendar ga kljub reklamam po radiu in v Dolenjskem listu ni bilo. Občinstvo je zasedlo komaj polovico dvorane, zato je bil izkupček zelo skromen. Razumljivo je, da bo zaradi tega na leto manj gostovanj, saj stane tak obisk gledališke hiše okrog 6.000 dinarjev.

Pionirji - odlični gasilci

Upravni odbor občinske gasilske zveze je na seji 13. aprila ocenil skupaj s člani operativnega štaba tekmovalne gasilcev, ki je bilo 7. t.m. Clanski desetini iz Obrežja in Skopje se bosta udeležili področnega tekmovanja v Novem mestu.

In še podatek o zmagovalcih na tekmovanju mladih gasilcev. V A skupini mlajših pionirjev je zmagala ekipa iz Brežic, v B skupini starejših pionirjev pa sta si prvo mesto delili desetina iz Spodnje Pohance in Šmarjete. Pionirji iz Brežic in Spodnje Pohance bodo zastopali brežiško občino na republiškem tekmovanju.

Oglašujte v DL!

Prijateljsko kramljanje z odborniki iz Velike Plane. (Fotoklub Brežice)

BREŽIŠKE VESTI

Nered zapeljuje k pone verbam

Delovne organizacije bi morale poslovati tako, da bi ob vsakem času vedele, pri čem so, kdo je tisti, ki pije in kdo plačuje

Na predlog komisije, ki je pregledovala poslovanje pri zavodu, je občinska skupščina odredila prisilno upravo za šest mesecev. Organi upravljanja so razpuščeni. Funkcijo direktorja in samoupravnih teles bo tačas opravljal Franc Kovačič, načelnik oddelka za gospodarstvo in komunalne zadeve pri občinski skupščini.

Zavod za komunalno dejavnost v Krškem upravlja z vsemi večjimi komunalnimi objekti, kot so vodovod, kanalizacija in pokopališča. Občanom je na voljo za različne komunalne storitve bodisi v Krškem, na Senovem, v Brestanici ali Kostanjevici. Nad poslovanjem so ljudje precej negotovni in se pritoževajo na občinsko skupščino.

Da res ni bilo vse v redu, je ugotovila komisija, ki je po sklepu občinske skupščine pregledovala poslovanje. Ugotovila je, da je v zavodu organizacija dela slabo izpeljana in da kadrovski sestav ni zadovoljiv.

Računovodje so se nespretno menjavali in ta služba že od leta 1961 ne dela več normalno. Zavod je občasno poklical na pomoč zunanje sodelavce, ki pa tudi niso mogli v razmeroma kratkem času vzpostaviti reda. Književodstvo je bilo vodeno površno in nepravilno. Zavod ni sprotil dovolj točnega seznama dolžni-

Amaterji v galeriji

V Krškem bodo 1. junija odprli razstavo likovnih amaterjev iz sevniške, krške in brežiške občine. Prireditelj sodi v okviru Posavske kulturne revije. Likovni klub pri občinskih svetih ZKPOS so že odbrali dela za razstavo.

Zmanjšana čreda

Pitanje živine v AGROKOMBINATU nazaduje. Podjetje se pri prodaji živine iz lastnih hlevov ali iz hlevov kooperantov srečuje z velikimi težavami. Zaradi neugodnih razmer na evropskem tržišču je podjetje zmanjšalo svojo čredo od 1000 na 300 glav. Spritno ukinjenega izvoza tudi klavnica v Kostanjevici ni dosegla četrtnega plana.

Po svetu in doma

Predsednik za zunanje ekonomske vprašanja pri izvršnem svetu SRS dr. Stane Pavlič je 21. maja predaval v Krškem. Povabil ga je občinski odbor SZDL z namenom, da bi obrazložil gospodarski položaj in monetarno politiko v svetu in pri nas.

Predavanje je obiskalo blizu 70 gospodarstvenikov iz občine. Dr. Pavlič je pojasnjeval sodobne gospodarske tokove, krize monstarnega sistema in naše odnose z regionalnimi gospodarskimi skupnostmi. Razvila se je izredno živahna razprava o zvezi z jugoslovansko zunanjo trgovino.

Kaj zanima komuniste

Sredi maja je bil v Krškem področni posvet s sekretarji komitejev in predsedniki komisij občinskih konferenc ZK za Spodnje Posavje. Razpravljali so o pripravah na VI. kongres in o delu komunistov v občinah.

Akcije komunistov v Posavju so usmerjene predvsem v reševanje šolstva, zdravstva, kulture in prosvete ter odnosov med družbeno-političnimi skupnostmi. Posvet so vodili predstavniki CK ZKS.

kov in upnikov in to je odpiralo velike možnosti za poneverbe.

Stranke so izterjevali po spominu, posamezniki pa dolgo niso hoteli priznati. Ker dolгови niso bili zabeleženi, jih seveda niso mogli izterjati. Komisija je ugotovila, da so izgubili važni sezname, iz katerih bi lahko zvedeli, kako je z vodarino.

Kalkulacije so sestavljali

CELULOZA obratuje neprekinjeno

Tovarna DJURO SALAJ iz Krškega je lani izvozila v tujino za 2,275.000 dolarjev celuloze in papirja. Izvoz namerava podjetje še povečati.

Po programu za leto 1968 bo kljub povečanemu izvozu ustvarila za 167 milijonov din celotnega dohodka in znatno povečala sklade.

Da bi izboljšali poslovni uspeh, se je delovni kolektiv odločil za neprekinjeno obratovanje ne le ob nedeljah, ampak tudi ob državnih praznikih.

Da ne bo več sporov

V zvezi z vzdrževanjem in upravljanjem poti se kaj pogosto pojavijo spori. Novi predlog odloka, o katerem bo jutri razpravljala skupščina, določa, katere so vaše poti, gozdne ali poljske poti. Za vaše poti skrbijo krajevne skupnosti, za gozdna in poljska pota pa občani in delovne organizacije.

V kolikor bodo v prihodnje posemezniki ovirali normalno vožnjo prehod ali hojo po teh poteh, bo proti njim ukrepal inspektor za javne ceste. Odgovarjali bodo tudi tisti, ki bi na kakršen koli način poškodovali javne poti.

Konsignacijsko skladišče za kmetijsko mehanizacijo, ki ga je sredi maja odprl AGROKOMBINAT v Krškem, dobro posluje. Kmetje radi zahajajo sem, saj si lahko za dinarje nakupijo dobre stroje, je povedal direktor kombinata Stane Nučič. (Foto: J. Teppey)

po izkušnjah, kar je danes lahko zelo tvegano. Na srečo zavod ni posloval z izgubo, k čemur so seveda pripomogle cene komunalnih uslug.

Samoupravni organi niso bili kos svoji nalogi. Zanašali so se na to, da jim uprava daje pravilne podatke in da v redu izpolnjuje sprejete sklepe.

Komisija sklepa, da je bilo v nekaj letih napravljeno precej škode zaradi poneverb, vendar jih ne more nihče dokazati, ker dokumentacije ni.

JULIJA IN AVGUSTA BODO POVEČEVALI DELAVNICE

TŠŠ se bo v Krškem trdno zasedrala

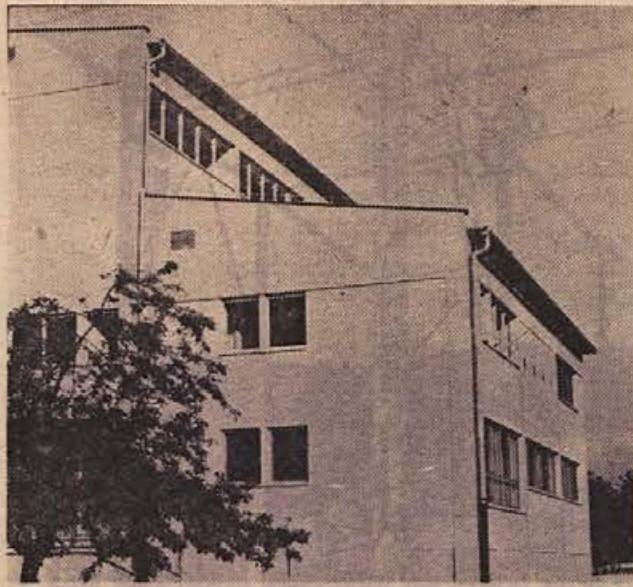
Denar za nadzidavo bodo dale občina, celjska izobraževalna skupnost in šola sama - Načrte pripravlja podjetje PIONIR

Tehniška srednja šola v Krškem se ne boji več za obstoj. Vse dolenjske in spodnjeposavske občine so se v razpravi o racionalizaciji šolske mreže postavile na njeno stran z utemeljitvijo, da je ta šola potrebna. Seveda pa moralna podpora še ni dovolj, za svoje delo potrebuje šola tudi denar. Nujno so ji potrebne delavnice za praktični pouk.

Ko bodo konec šolskega leta dijaki zapustili šolo, se bodo preselili vanjo delavci. Gradbeno podjetje PIONIR iz Novega mesta že pripravlja načrte za nadzidavo delavnice. Za gradnjo sta na voljo le počitniška meseca julij in avgust. Potem bo spet pouk. Sedanje delavnice so mno-

Urbanistični načrt sprejet

Občinska skupščina v Krškem je 17. maja sprejela urbanistični načrt za mesto Krško z naseljenima Videm in Leskovec. Stari del mesta se bo razvijal še naprej kot upravno in trgovsko središče, na levem bregu pa stanovanjsko naselje s kulturnim in rekreacijskim centrom.

V Stari vasi pri Krškem dokončuje SGP Pionir napajalno postajo za bodočo elektrificirano progo Ljubljana-Zagreb. (Foto: J. Teppey)

Poklicno šolo končuje 45 dijakov, TŠŠ pa 75 dijakov. Šola ima tudi internat, kjer domuje med šolskim letom okrog 170 mladih ljudi iz Dolenjske in Spodnjega Posavja.

J. TEPPEY

Vezi s Karlovcem

Občinski svet kulturno-prosvetnih organizacij iz Karlovca želi navezati tesnejše stike s krško občino. Za njen praznik 4. julij bo prišel v goste karlovški komorni orkestr. Srečevali ga bodo predstavniki kulturno-prosvetnega življenja mesta ob Korani. V Karlovcu imajo trenutno razstavljenih šest plastik kostanjevške FORME VIVE. Kulturno-umetniške skupine iz obeh mest bodo odselej izmenjevale nastope.

»Škoda« — glavni dobitek

Turistično društvo v Krškem prireja 16. junija veliko tombolo. Glavni dobitek je osebni avto znamke SKODA. Vseh dobitkov je 300. Tombolske karte so v prodaji v vseh trafikah. Z izkupičkom zdaj že tradicionalne turistične tombole bo društvo uredilo prostor za oddih ob novem ribniku.

KRŠKE NOVICE

■ **PRESKRBI NI DO CISTOCET** Odkar je na Vidnu samopostrežna trgovina, je opadli velik nered okrog trgovine in bližnjih stanovanjskih blokov. Povzročile je videti kartonske embalaže, ki bi jo lahko odprodali DINOSU. Če pa bi imeli pri tem poslu premajhen rabat, pa naj povabijo šolsko mladino, ki bo embalažo z veseljem odpeljala in dobro prodala. Takšne navlake si stanovalci ne želijo.

■ **PLAVALNA ZVEZA SLOVENIJE** je zasedla v Krškem. Nedavno je bila v hotelu SREMIČ seja odbora za plavanje Plavalne zveze Slovenije, na kateri so razpravljali o novem sveznem sistemu za plavanje ter o letošnjih republiških tekmovanjih, ki jih bo tudi v Krškem prejel.

■ **ZVEZNI TRENER NDR PRI PLAVALCIH CELULOZARJA.** Ze več dni se muči v naši državi trener državne plavalne reprezentance Nemške demokratične republike Sachsnies. Od 26. maja do 1. junija bo na obisku pri plavalcih CELULOZARJA. Tako bodo plavalci spoznali nekaj novih metod za trening. Obisk velikega plavalnega strokovnjaka je omogočila plavalna zveza Jugoslavije tistim klubom, ki imajo v svojih vrstah državne reprezentante.

■ **TISKARNO VJESNIK SO**

Umrla je Unetičeva mama

25. maja je v Brezovicah pri Podbočju umrla Amalija Unetič, stara 89 let. Bila je revna bajtaričica, sosedje pa so jo poznali kot pridno, pošteno, delavno in dobro ženo. V zakonu je rodila tri hčere in sina, ki jih je preživljala s svojim delom. Vse življenje je garala zase in za otroke in se trudila, da bi njenim otrokom bilo v življenju lažje, kot je bilo njej. »Malkina«, tako so ji pravili sosedje, je imela težko življenje. Hudo jo je pretresla hčerčina smrt, še težje pa ji je bilo, ko je 1944 umrl njen sin, ki je končal gimnazijo in je bil poln načrtov za bodočnost. Zaradi sodelovanja v OF so ga odpeljali v internacijo, odkoder se je vrnil neozdravljivo bolan. Sosedje ne bodo dobre Malkine nikoli pozabili. J. S.

Škoda pri vinu

Odkar so zvezni organi določili le nekaj izvoznikov vina, je nastala v AGROKOMBINATU občutna škoda. Podjetje, s katerim je AGROKOMBINAT doslej sodeloval, je kot izvoznik izpadlo. Težave se torej nizajo druga za drugo in zastoj v prodaji bo precej zmanjšal poslovne uspehe.

Tvoje težave so tvoja skrb?

Marjanci, ki že več let vodi knjižnico, čitalnico in galerijo, je zmanjkalo celo denarja za znamke. Ko ni vedela ne kod ne kam, je predsedniku Krajevne skupnosti potožila o svojih zadregah. Predsednik je bil z njo vred ogorčen glede suše v blagajni, pa tudi strinjaj se je z njo glede pomembnosti knjižnice in galerije za občane in turizem. Nato ga je Marjanca poprosila za denarno pomoč. In tu se je iznenada zataknilo: predsednik je pojasnil, da ima KS vsa svoja sredstva že strogo namensko razporejena in da ne more nič dati. Marjanca je nato rešila iz ne-ljube zadeve ZK, ki ji je za prvo silo dala kar 300 znamk po 30 par, da je lahko razposlala vabila za razstavo v galeriji.

Takšne stvari se dogajajo v naši stvarnosti dan za dnem. Ravnočasno (le prizadeti so izjema) gremo mimo njih. Če bi pa kogarkoli izmed nas ustavil na cesti znanec in mu rekel: »Jaz te ljubim!« ter mu še v naslednjem hipu primazal klofuto, bi se strahotno razburili. In vendar gre v obeh primerih za isto stvar, kaj menite?

Vsaki dan bo več jerebic v loviščih

Osem srednjeposavskih loviskih družin in lovska zveza so sklenili pred dvema letoma, da bodo začeli z umetno poskusno vzreja jerebic. Prvi uspehi so se pokazali že lani, ko so spustili v lovišča prve jerebice. Kljub temu da je vzreja jerebic težka, so jo še povečali, saj so dobra vaba za lovske jerebice pa ne povzročajo velike škode na poljih.

Tuji lovci v spodnjeposavskih loviščih

V zadnjih letih se je v krški, brežiški in sevniški občini močno razvil lovski turizem. Največji uspeh so zabeležile lovske družine iz vseh treh občin lani, saj so dobili od tujih lovcev kar 35.000 dolarjev. V spodnjeposavska lovišča najpogosteje zaidejo razen domačih lovcev še Italijani, nekaj pa je bilo tudi Svcicarjev.

Jutri tudi primerjava cen

Jutri dopoldne bo v gasilskem domu v Sevnici skupščinska seja obeh zborov. Na dnevnem redu bo proračun občine, financiranje vzgoje in izobraževanja, določitev mreže osnovnih šol v občini, program dela občinske skupščine, pregled primerjave cen v trgovinah, premoženjsko-pravne zadeve ter volitve.

Zletiče: tudi tu vodovod

Sest gospodarjev iz zaselka Zletiče pri Ledini se je odločilo, da bo začelo delati vodovod. Skupna vrednost vseh del je po predračunu 13.000 dinarjev (novih), večino bodo morali prispevati ljudje sami.

Mrtovec: nič več v sodih?

Sedaj morajo kmetje iz Mrtovca voziti vodo v sodih ali celo nositi v brentah, zato je njihova stara želja napeljati vodo iz okoli pol kilometra oddaljenega izvira. Sklenili so začeti akcijo za napeljavo vode, za pomoč pa so zaprosili tudi krajevno skupnost Boštanj.

Kdaj bodo začeli asfaltirati proti Radečam?

Ker je ljudem znano, da se bodo še letos lahko peljali po asfaltni cesti od Sevnice proti Radečam, sprašujejo, kdaj bodo začeli asfaltirati. Investitor teh del — občinske skupščine prizadetih občin — so poslale ponudbe štirim cestnim podjetjem, ki bodo do 1. junija povedala, kakšno plačilo zahtevajo in kako so pripravljena cesto modernizirati. Predstavniki občin bodo izbrali najboljšo ponudbo, potem pa bodo z delom začeli.

Telče: radi bi tri učilnice

Kolektiv telške osnovne šole je prejšnji teden poslal prošnjo družbeno-političnim organizacijam in predstvi občinske skupščine, naj bi nova šola imela tri učilnice in ne samo dve, kakor je predvideno v načrtu. To so prosvetni delavci utemljili s podatki o številu učencev v posameznih razredih ter z zahtevami po dodatnem pouku in dopolnilnih dejavnostih učencev, kar zahteva več prostora.

Sevniško Kovinsko podjetje je začelo za kmetijski kombinat »Zasavje« v Kopolju postavljati montažno dvorano, v kateri bodo do letošnje obiralne sezone postavili drugi obiralni stroj za hmelj, ki je za las podoban tistemu v Loki. Letos so začeli delati pravočasno, tako da ne bo treba tako hiteti, ko se bo bližal čas obiranja. Na Kopolju je zdaj dobrih 25 ha hmeljišč, od tega je bilo pet hektarjev urejenih v letošnjem letu. (Foto: Legan)

Pevski nastop šolske mladine

V nedeljo, 2. junija, bo v domu Partizana v Sevnici revija pevskih zborov, na katerih bo nastopilo čez 600 otrok iz treh občin

Sevniški kulturniki so se že udeležili nekaterih prireditvev v okviru sodelovanja spodnjeoposavskih občin. 25. maja je v Brezicah nastopil moški pevski zbor iz Sevnice, razen njega pa še moški oktet PD Primož Trubar iz Loke in ženski pevski zbor iz

Lisce, ki ga vodi Marika Haler.

Za danes je načrtovana medobčinska likovna razstava v Krškem, v nedeljo, 2. junija, pa bo ob 10. uri dopoldne v domu Partizana v Sevnici revija otroških pevskih zborov, na katerih bo nastopilo čez 600 mladih pevcev.

15. junija bo revija zabavnih ansamblov. Iz sevniške občine bodo nastopili: Trio Slavka Kranjca z lastnimi skladbami, Fantje izpod zelenega Bohorja in sevniški Zabavni ansambel pod vodstvom Martinka Jamšiča.

V programu sodelovanja med kulturnimi skupinami Spod. Posavja je tudi nastop amaterskih igralnih skupin.

Nadaljevanje del v Lutrovi kleti

Prejšnji teden si je ogledala sreho Lutrove kleti sodelavka Zavoda za raziskavo materiala inž. Sumijeva iz Ljubljane, za ta ponedeljek pa je bilo določeno, da bodo začeli prekrivati streho tega pomembnega slovenskega kulturnega spomenika. Prekrivanje strehe in naprava zračnih kanalov je dvoje del, ki jih je treba opraviti do jeseni, ko bo klet odprta za obiskovalce.

1. junija bo odprt gasilski servis

1. junija bo sevniško gasilsko društvo uvedlo servisno gasilsko službo, ki bo v medobčinskem merilu skrbela za vzdrževanje gasilskih naprav. Delavec v tem servisu, Slavko Stopar, je že bil na izpopolnjevanju v zagrebški tovarni Pastor.

Gasilsko društvo bo sklenilo s posameznimi podjetji in ustanovami pogodbe o vzdrževanju gasilskih naprav, za nje jamčilo in jih pregledovalo. To zamisel so mnoga vodstva podjetij pozdravila.

Naloge krajevnih skupnosti so večje od skrbi za pota in vodo

Nujno je sestaviti program in prvenstveni red posameznih del

Za te dni določena seja občinske konference SZDL je posvečena delu krajevnih skupnosti. — 15. septembra se bo namreč steklo »leto krajevnih skupnosti«, katerega namen je poudarjati pomen te osnovne samoupravne enote in spodbujanje k sodelovanju.

Večina od 11 krajevnih skupnosti, kolikor jih je v sevniški občini, ima kaj pokazati o svojem delu. Mnogi trdijo, da v občini niso še nikoli gradili naenkrat toliko vodovodov in urejali toliko vaških poti kot zadnje leto. In kar je najbolj pomembno: krajevne skupnosti so s pomočjo različnih gradbenih ali vodovodnih odborov zbrale veliko prispevkov ljudi in občinsko pomoč potrojile, pa tudi popeterile.

Občinska konferenca SZDL mora odgovoriti na nekatera vprašanja. Med ljudmi je mogoče slišati mnenje, da je 11 krajevnih skupnosti premalo in da je povezava z občini zaradi tega še vedno preslabotna. Sveti krajevnih skupnosti se ponavadi sestajajo le takrat, kadar je treba razdeliti denar; o drugih, tudi pomembnih zadevah, pa razpravljajo mnogo poredkeje.

Za večino krajevnih skupnosti je mogoče tudi trditi, da se največ ukvarjajo s cestami in vodovodi, pa tudi ta dela ne opravljajo po določenem vrstnem redu, marveč spontano in premalo usklajeno. Posledice tega so na več krajih začeta dela in pomanjkanje denarja za do-

končanje. Potrebno je sestaviti program del in dober vrstni red.

Naloge krajevnih skupnosti so precej večje, kot je skrb za vaške poti in tekočo vodo, čeravno tudi te stvari ljudi še marsikje žulijo. Varstvo otrok, javna higiena, urejanje naselij, varstvo socialno in zdravstveno ogroženih odraslih, šolstvo, delo družbenih organizacij in društev, stanovanja itd., vse to so naloge KS. Za marsikaj od tega je potreben denar, marsikaj pa se da narediti tudi brez njega ali z zbiranjem prispevkov.

Prav v tem pa je poslanstvo krajevne skupnosti.

M. L.

Dve izmeni in deljen čas — ne gresta skupaj

Posebna komisija je ocenila, da bi 1050 zaposlenih lahko imelo deljen delovni čas

Velik del od 1740 prizadevanih delavcev v sevniški občini dela v dveh izmenah, zato zanje ne bi bilo mogoče uvesti deljenega delovnega časa. To je ugotovila komisija, ki je preučevala te zadeve. Razen tega je menila, da bi bili najbolj prizadeti tisti delavci, ki stanujejo daleč od delovnih mest.

Zaposleni v kmetijstvu, gozdarstvu, prometu, trgovini in gostinstvu že sedaj delajo v posebnih razmerah, zato pri njih ni mogoče kaj dosti spreminjati; izjema je trgovina, ki se bo morala bolj prilagoditi kupcem.

Za druge zaposlene v podjetjih, ki niso neposredni delavci, naj se uvede deljen delovni čas na vseh tistih delovnih mestih, ki so vezana na deljen delovni čas po slovnih partnerjev ali na izmenski delovni čas lastnih proizvodnih delavcev.

Po mnenju komisije bi bilo potrebno v večini gospodarskih dejavnosti uvesti deljen delovni čas. To velja posebno za različne uprave, kjer bi ljudje lahko urejevali

svoje zadeve v dopoldanskem ali popoldanskem času. Po oceni bi skupaj lahko delalo v sevniški občini po novem 1050 zaposlenih, od tega polovica žensk.

Studenc: pohvaljena organizacija ZROP

Na letošnji skupščini ZZZB v Sevnici so ostro grajali odnos nekaterih članov združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki ne prihajajo na strokovna predavanja in ne skrbijo za izpopolnjevanje znanja o vojaških veščinah. Zdej so se razmere že izboljšale in kaže, da je opominendarle zalegel. Od vseh krajevnih organizacij je treba pohvaliti ZROP na Studencu, ki zajema člane tudi na območju nekdanje občine Bučka. Ker je ta kraj precej oddaljen, bi tudi tu ustanovili samostojno organizacijo, saj imajo na voljo celo prostor in dobre stike z bližnjimi garnizijami, vendar je premalo članov.

K. Z.

SEVNIŠKI PABERKI

■ **PIONIRSKO GLASILO.** V spomin 25-letnice ustanovitve pionirske organizacije bodo učenci sevniške osnovne šole izdali svoje glasilo. Prihodnje šolsko leto bodo izdali še več števil.

■ **MAJDA LESKOVAR PRI TITU.** Po daljšem preseljenju je bila letos izbrana za obisk pri maršalu Titu tudi učenka sevniške osnovne šole. To je bila Majda Leskovar, predsednica pionirskega oddelka.

■ **SPORAZUM Z GASILCI.** Med gasilskim društvom in občinsko skupščino je bil sklenjen sporazum, po katerem bo zdravstveni dom še imel v gasilskem domu dispanser za žene in otroke, vendar bo moral izprazniti spodnji prostor, v katerem bo urejen gasilski servis.

■ **GOSTOVANJE IZ BREZIC.** Danes teden je v Sevnici gostovala igralna skupina PD »Bratov Milavca« iz Brezic. Sevničanom se je predstavila s Finšarjevo Razvalino življenja.

■ **ZA CESTO K SV. ROKU SE PROŠIJO.** Vaščani so spet zaprosili občino za pomoč v znesku 8000 novih dinarjev, da bi do-

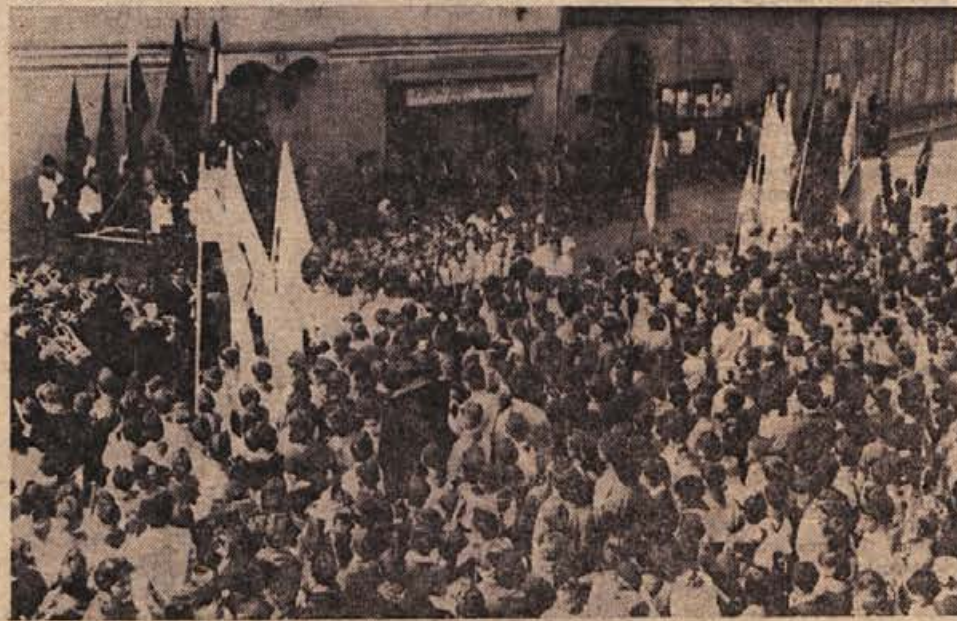
končali gradnjo ceste k Sv. Roku. Računajo, da bosta nekaj prispevala krajevna skupnost in gozdno gospodarstvo Brezice.

■ **POTREBEN JE PROFESIONALNI TAJNIK.** Svet največje krajevne skupnosti v občini ugotavlja, da bi KS Sevnica potrebovala stalno zaposlenega tajnika, ki bi opravljal mnoge naloge, ki jih ima krajevna skupnost.

■ **VELIKO ABONENTOV.** Pred kratkim obnovljena kolodvorska restavracija ima vse več gostov. Trenutno se tam stalno hrani kar 120 ljudi. Kmalu bodo opremliti še nekatere tajske sobe in tako promet še povečali.

■ **IMENA NOVIH ULIC.** Komisija za hišno numeracijo, ki jo je ustanovila občinska skupščina, se je znova sestala prejšnji teden. V Sevnici bo potrebno na novo imenovati nekatere ulice v novozgrajenem delu naselja, razmiseliti pa bo treba tudi o pridružitvi Smarja.

■ **NA IMPOLCI ZE DELAJO.** Nedavno so začeli obnavljati dom počitnice na Impolci, ki bo v prihodnje lahko sprejel več varovancev.

Pionirji sevniške šole in podružničnih šol so letos proslavili dan mladosti tako svečano kot še nikoli doslej. V soboto, 25. maja, so se ob 9. uri dopoldne najprej zbrali pred šolo, nato pa v sprevidu krenili na Trg Dušana Kvedra. V sprevidu so pokazali, kaj delajo v prostem času, saj so bili v njem mnogi člani RK, taborniki, šahisti, prometniki, čebelarji, mladi sadjarji in drugi. Višek svečanosti — na njej je igrala godba na pihala iz Zidanega mosta — je bil sprejem v mladinsko organizacijo. (Foto: Franc Pavkovič)

SEVNIŠKI VESTNIK

Kruh se bo podražil

1 kg belega bo 2,20 din, črnega pa 1,45 din

Pekarija Trebnje, zdaj pa tudi podjetje Zito iz Ljubljane, kateremu se je pekarija pridružila, sta že večkrat prosila trebanjsko občinsko skupščino, naj dovoli povišati cene kruha, češ da sedanja cena ne zadošča niti za

plačilo vseh stroškov peke in prodaje.

Cepprav je na zadnji seji skupščine 23. maja odbornika Marija Velikonja menila, da to ni prav, ker bodo s povečanjem cene najbolj prizadeti ljudje z manjšimi dohodki, je skupščina vendarle ugodila prošnji podjetja in dovolila podražitev, vendar pod nekaterimi zahtevami.

Beli kruh iz moke B kategorije bo smel stati največ 2,20 ND, če je v polkilogramskih štrucah, pa 2,30 ND za kilogram. Če bo pečen iz moke slabše kakovosti bo moral biti cenejši; to pa bo nadzirala tržna inšpekcija. Skupščina zahteva od pekov, da pečejo dober kruh in da podaljšajo čas prodaje in dostavo ter s tem izboljšajo preskrbo.

Na seji so določili še nekatere najvišje cene: za sladkor 2,60 ND, za sladkor v kockah 2,90 ND, za odprto rafinirano jedilno olje 4,70 ND, za ustekleničeno jedilno olje 5 ND, za pasteurizirano mleko v litrskih steklenicah 1,45 ND in v polilitrskih steklenicah 1,50 ND. Cene bodo začele veljati osmi dan po objavi v uradni prilogi naše lista.

Ceneje - le svinina

Direktor KZ Trebnje inž. Slavko Nemanic je na naše vprašanje o pocenitvi mesa odgovoril, da bodo prodajalne kmetijske zadruge po prvem juniju začele prodajati svinjsko meso po nižji ceni, cena govedine pa bo ostala nespremenjena. Novo ceno svinine bodo te dni določili organi zadruge. Na pripombo o nizkih cenah živine in prodajnih cenah govedine je dejal, da so cene v zadržanih prodajalnah tako in tako manjše kot v večini prodajaln na soslednem območju po Dolenjski.

Razpokana in na več krajih udrt avtomobilska cesta pri Trebnjem je prejšnji teden dobila novo, precej debelo plast asfalta. (Foto: Legan)

V ANKETI SO PROSVETNI DELAVCI DOKAZALI, DA:

Kljub vsemu pa vendar večina ljubi svoj učiteljski poklic

Dve tretjini jih meni, da ima premalo družbeno-političnega znanja

Občinski komite Zveze komunistov v Trebnjem je s pomočjo vodstev osnovnih šol izvedel javno anketo med 112 prosvetnimi delavci o vprašanih, ki zadevajo vzgojo in idejnost pouka. Anketa je pokazala več zanimivih ugotovitev.

Kot je bilo pričakovati, meni pretežna večina prosvetnih delavcev, da ima materialistični svetovni nazor, polovica pa v isti sapi priznava, da premalo pozna dialektični materializem in da se v tem želj izobraževati in izpopoljevati.

Pomemben vzrok premajhne idejnosti pouka je po mnenju šolnikov sam učni program. Večina prosvetnih

delavcev, ki je po letu 1950 končala učiteljske je pripravljene, da jim je šola dala premalo za opravljanje poklica. Kar dve tretjini vseh pa trdi, da se zaveda premajhnega družbeno-političnega znanja.

Anketa je potrdila domnevo, da prosvetni delavci premalo sodelujejo z okoljem, v katerem poučujejo. Samo pol jih je odgovorilo, da pozna razmere svojih učencev. Roditeljski sestanki so premalo za navezavo tesnejših stikov s starši.

Zanimive so ugotovitve o tem, koliko so prosvetni delavci pripravljene delovati tudi v drugih organizacijah in društvih zunaj šole. 53 jih že sedaj tako deluje, 31 jih je pripravljene delati, 18 pa ne. Mnogi delajo že v šolskih knjižnicah, samoupravnih organih, krožkih, mladinskem tisku, to pa so pripravljene prevzeti tudi tisti, ki sedaj kaj takega še ne delajo.

Spodbudne so izjave prosvetnih delavcev o počutju v učiteljskih kolektivih in v učiteljskem poklicu. 72 se jih v kolektivih počuti dobro, 39 zadovoljivo in samo eden slabo. Še ugodnejši pa je

anketni podatek, da se 101 prosvetni delavec dobro počuti v svojem poklicu in samo 11 jih tega ne zadržuje.

Po dosedanjem splošnem vtisu bi pričakovali drugačno sliko, anketa pa dokazuje, da večina prosvetnih delavcev z ljubeznijo opravlja svoj poklic, čeravno je pripravljena, da od družbe ne dobi potrebnega priznanja.

M. L.

Mokronog: skupščina je priporočila avtomobil

Po daljši razpravi, v kateri je sodelovala skoraj tretjina odbornikov, je občinska skupščina v četrtek sklenila predlagati upravnemu odboru gasilskega sklada, naj kupi gasilskemu društvu v Mokronogu obljubljeni gasilski kombi. Občinski štab za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami je namreč predlagal, naj bi raje kupili gasilsko cisterno, ki bi jo uporabljali tudi za oskrbo z vodo in za pranje ulic. Večina odbornikov je menila, da bi bilo treba preskrbo z vodo zagotoviti na drug način; z boljšimi vodnjaki, vodo pa bi v primeru suše ali požara lahko napolnili tudi s plastičnimi cisternami. Mokronoško gasilsko društvo bo letos slavilo 85-letnico obstoja.

V četrtek praznuje Mirna

V četrtek, 6. junija, bo KS Mirna slavila krajevnj praznik. Program obsega naslednje prireditve. V sredo zvečer bo v domu Svobode svečana akademija, na kateri bodo nastopili pevski zbor in recitatorji, zatem pa je v načrtu kino predstava. 6. junija bo ob pol štirih popoldne svečana seja sveta krajevne skupnosti, polaganje vencev pri spomeniku NOB na Rojah, promenadni koncert godbe na pihala ter športna srečanja rokometišev in balinarjev.

Mokronog: nov predsednik SZDL

Na zadnji seji odbora krajevne organizacije SZDL v Mokronogu so izvolili za novega predsednika krajevne organizacije Cirila Grebenska, saj je imel dosedanji predsednik Vilko Videčnik mnoge druge dolžnosti kot poslanec in upravitelj osnovne šole. Odbor je sprejel tudi delovni načrt za prihodnje obdobje.

Zdaj v obeh občinah: ista cena, isti red

Že nekaj let so ljudje zahtevali, naj bi tudi 900 m ceste Mokronog - Martinja vas - Jesenice (tisti del od križišča s cesto III. reda pa do meje s sevnjsko občino) uvrstili med ceste IV. reda. To je bilo narejeno v novi kategorizaciji cest, ki jo je potrdilo občinska skupščina 23. maja. Tokrat ni bilo pripomb v kategorizaciji, saj ni vsebovala drugih večjih sprememb glede na stanje v prejšnjih letih.

Veterinarja pooblašča tudi za inšpekcijo

Občinska skupščina je na zadnji seji pooblastila diplomirana veterinarja Ivana Vrančarja in Franca Stirna tudi za opravljanje nalog veterinarske inšpekcije. Podoben ukrep je naredilo že okoli polovice občin v Sloveniji kljub očitku, da bodo isti veterinarji sami sebe kontrolirali. Za kritje stroškov je skupščina prepustila veterinarski postaji celoten dohodek od pobranih pristojbin za veterinarsko-sanitarne preglede.

20 let PGD Volčje njive

V nedeljo, 2. junija, bo prostovoljno gasilsko društvo Volčje njive, ki ga vodi Franc Zupanc, slavilo 20-letnico delovanja. Povod za ustanovitev je bil hud požar v Glneku, vendar dolgo ni bilo mogoče zbrati toliko denarja, da bi kupili primeren opremo in zgradili gasilski dom. S pomočjo železarne Ravne in Barja se jim je pred 20 leti posrečilo kupiti brizgalno, dve leti kasneje pa je društvo dogradilo tudi gasilski dom. Za jubilej bo društvo pripravilo veselico, denar pa namenilo za nakup gasilskih cevi.

Sprejem pri tov. Kavčiču

23. maja je v posloplju izvršnega sveta Slovenije v Ljubljani predsednik izvršnega sveta Stane Kavčič sprejel zastopnike trebanjske občine: predsednika Obs Cirila Pevca, sekretarja občinskega komiteja ZK Romana Ogriņa, sekretarja občinske konference SZDL Toneta Žiberta in tajnika Obs Jožeta Godnjavca. V skoraj dve uri dol-

gem pogovoru so ga seznanili z najvažnejšimi načrti in težavami v občini: gradnja tovarne za predelavo krompirja, gradnja mirenske osnovne šole in modernizacijo ceste do Mokronoga, težavami v kmetijstvu in tovarni šivalnih strojev. Tov. Kavčič je pokazal veliko naklonjenost za nekatere rešitve, predvsem pa za gradnjo tovarne za predelavo krompirja, in se zanimal, koliko bi pomnila za kmetijstvo občine in širšega območja.

Razstava poklicev v Trebnjem

V avli trebanjske osnovne šole so odprli razstavo o poklicih. Njen namen je seznanjati učence in njihove starše z različnimi možnostmi poklicnega usmerjanja. Znano je, da se mladina preveč navdušuje le za nekatere modne poklice, mnogih pa sploh ne pozna.

Dol. Nemška vas: RK je zamrl

Krajevna organizacija SZDL v Dol. Nemški vasi ugotavlja, da je delo Rdečega križa zamrlo, odkar je kraj zapustila dolgoletna voditeljica te organizacije Darinka Japelj. Člani vodstva so tudi prepričani, da prosvetni delavci premalo sodelujejo s starši svojih učencev in da je v vrstah članov SZDL premalo mladih.

Ker je v Trebnjem dovolj prostora za parkiranje avtomobilov, vodstvo krajevne organizacije ZB nasprotuje temu, da bi vozila lastniki puščali na ploščadi pri spomeniku NOB. Fotografirala kamera je tam ujeta celo vozilo predsednika krajevne skupnosti in odbornika. (Foto: Juvanc)

Sprejem 300 učencev v mladinsko organizacijo

Priznanje so dobili tudi mladinski mentorji

Dan mladosti je tudi v trebanjski občini minil v znamenju mnogih prireditev. Najbolj živahno je bilo na športnih igriščih. V soboto je bilo finalno srečanje med najboljšima ekipama učencev v rokometu, na katerem so zmagale šolarke iz Velikega Gabra z rezultatom 6:2.

V nedeljo je bilo na Mirni srečanje med najboljšima ekipama učencev: tokrat pa

so imeli zastopniki iz Velikega Gabra manj športne sreče in so z učenci Sentruperta izgubili z 12:9. V atleskem šolskem prvenstvu je zmagalo zastopstvo trebanjske šole, ki je osvojilo tudi moštveno zmago v krosu. Taborniški rod »Sive jelše« iz Trebnjega je na Mirni z vrsto novih šotorov postavil propagandni tabor.

Letos je bilo na dan mladosti sprejetih v mladinsko organizacijo 300 pionirjev. Ob tej priložnosti je občinsko mladinsko vodstvo podarilo vsem šolam žoge, mladinskim mentorjem pa nalivna peresa za znak skromnega priznanja za delo z mladino.

Lovska kočna na Vrhtrbnjem

Lovska družina Trebnje je sklenila postaviti na Vrhtrbnjem lovsko kočno blizu ceste, kjer je zelo lep razgled tja do Alp in Kamniških planin. Nekaj denarja bodo dobili s prodajo zidance v Gradišču, drugo pa so pripravljene narediti s prostovoljnimi delom. Pred nekaj dnevi so si ogledali podobno kočno na Gorjancih. Lovska kočna na Vrhtrbnjem bo po zamisli lovcev stalno oskrbovana, pozimi pa bi bila lahko dostopna tudi smučarjem, zakaj v njeni bližini so lepa smučišča.

DROBNE Z MIRNE

VODA JE ŽE PRITEKLA. Po natančno 77 dneh gradnje je prejšnji soboto že pritekla voda v novem mirenskem vodovodu, ki je dolg čez 5 km. Preden bodo zasuli jarko, bodo še ves vodovod pregledali, če je narejen v redu.

PREPOVEDAN ODVOZ PEŠKA. Mirenska krajevna skupnost ima dva peskokopa: v Zapužah in na Debenču. Pogosto se je že zgodilo, da je KS pesek nakopala in pripravila, vzel pa ga je nepoklicani. Ljudem sporoča, da je iz teh peskokopov prepovedano odvažati pesek brez predhodnega dovoljenja vodstva krajevne skupnosti.

TUDI LETOS PRISPEVEK ZA POKOPALIŠČE. Prav tako kot lani bo tudi letos potrebno plačevati 5 novih dinarjev za en grob za vzdrževanje pokopališča. Po novem bodo občani pogrebne usluge plačevali na krajevnem uradu na Mirni.

SELE MALO NAREJENEGA. Hitro se bliža dan izseljencev, vendar je šele malo lastnikov hiš polepsalo pročelja poslopij in okolič zgradb. Svet krajevne skupnosti je sklenil zamudnikom poslati pismena opozorila.

PREDLOG BO UPOŠTEVAN PRIHODNJE LETO. Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki z Mirne predlagali, naj bi cesto od Mirne proti Volčjim njivam in Mokronogu uvrstili v višjo skupino, ker bi tako dobila več denarja. Ta predlog bodo upoštevali pri delitvi denarja prihodnje leto.

ZA LEPSO CESTO NA DEBENCU. Letos je za cesto na Debenču zagotovljenih okoli 4000 novih dinarjev. Spomladaj jo je KS s pomočjo prebivalcev Stana, Debenca in drugih manjših vasi pripravila, zdaj pa je zopet slabša in jo je treba vzdrževati. Svet KS meni, da je treba upoštevati tudi izletniški turizem in živovati za cesto več kot za druge vaske poti. Več naj bi prispevala tudi kočna na Debenču, ki ima od dobre ceste materialno korist.

TREBANJSKE NOVICE

HELENA PUHAR Matjaž in Alenka 23

— Oh, Matjaž ugovarja naša, ker uživa v tem, — se je jezila sestra.

— Naj nalašč ali zares, — je rekel oče. — Stvar je vsakakor vredna pogovora. Ti praviš ali celo resno misliš — to pustimo — da s tem nikomur nič ne škoduješ in da je, skratka, to stvar osebne okusa. Moram ti najprej povedati, da tako mislijo zvečine samo moški, ženske pa ne. Zakaj, je razumljivo. Ženska je od nekdaj težila in teži tudi danes po urejenih in stalnih spolnih odnosih in po navadi le moški govorijo o svobodni ljubezni. Kolikokrat se moški zatekajo k zapeljevanju, lepim besedam, ko pa je treba nositi breme, se jim izognejo. Koliko imajo pri tem vlogo naravne razlike med spoloma, je težko reči. Vsekakor pa tako pojmovanje korenini tudi v družbenih odnosih. Ti pa veš, da slone družbeni odnosi na proizvodnih, gospodarskih, na tem, kdo je lastnik proizvodnih sredstev. Moški kot zasebni lastnik je glede odnosov med spoloma ukrotil taka pravila, ki so najbolj ustrezala njemu. In kakšna so bila? Veliko svobode v ljubezenskih in spolnih odnosih za moškega in malo ali nič za žensko. Drugače povedano, moški si je kot zasebni lastnik podredil žensko. Od nje je zahteval devščino, potem brezpogojno zvestobo, pokorščino, čuvanje doma in vzgojo otrok, sebe pa je vsefih teh obveznosti oprstitil. Uveljavil je taka moralna pravila, da družba moža za zakonsko nezvestobo ni obsojala ženina nezvestoba pa je bila podvržena strogim obsodbam. Zakonske zveze so sklepali ljudje prvenstveno zaradi gmočnih koristi, povečanja bogatstva, dobrega položaja v družbi, svez in podobnih koristi. Vidiš, prav na tem, zaradi odprave takega stanja v odnosih med spoloma, je nastala misel o svobodni ljubezni...

— Saj vsi moški niso bili bogati zasebni lastniki, — je ugovarjal fant. — Vsaj ne poznaš, ko so nastale velike razlike med bogatimi in revnimi.

Socializem odpravlja dvojno moralo

— Prav imaš. Zato tudi vidimo, da so iz ljubezenskih nagujenj, in ne iz gmočnih koristi, sklenili zakonske zveze predvsem ljudje, ki niso premogli nič oziroma le malo. Tako so se iz ljubezni ženili in možili delavci in delavke, ki niso imeli nič, razen svojih rok, in tako niso mogli z zakonsko zvezo v gmočnem pogledu ničesar pridobiti ne zgubiti. Nedvomno so se poročali iz pristnejših ljubezenskih vezi, čeprav je seveda prevladujoča moška morala vplivala tudi na njihove odnose. Vse te stvari najdeš dobro opisane in tudi podprte z mnogimi podatki v znani Engelsovi knjigi »Izvor družine, privatne lastnine in države«. Če je še nisibral, bi jo res moral.

— V tem korenini tista znana dvojna morala, mar ne — se je oglašala Alenka. — Mislim na to, da kar je moškemu dovoljeno, ženski ni.

— Seveda, in ostanke te, skozi stoletja prevladujoče morale čutimo še danes in jih je čutili še tudi pri nas, čeprav živimo v socialistični državi. Socializem si prizadeva odpraviti to dvojno moralo in jo polagoma tudi odpraviti. Pri nas čedalje bolj sklepamo zakonske zveze na notranjih, to je oseb-

nih vezah. Gotovo so te vezi najvažnejši, če že ne edini porok, da bo taka zveza zadovoljna in trajna in da bo na njih zasnovana družina živeła v trajnem in zadovoljnem sožitju. In da bodo odraščali otroci v njej v pošteno, zadovoljno, enakopravno ljube, ne glede na spol. Tudi vsa naša zakonodaja varuje družino, odpravlja podrejenost enega spola drugemu, terja enake odgovornosti in daje enake pravice obema spoloma.

Kot vidiš, omogoča socializem svobodno izbiro zakonskega tovariša po ljubezenskih nagnjenjih.

Mislim pa, da so še drugi razlogi, ki govorijo proti neodgovorni svobodni — se je znova oglašala mati. — V takih neodgovornih odnosih se tudi izpostavlja nevarnosti širjenja spolnih bolezni in to ni samo človekova osebna stvar, saj s tem ogro-

Matjaž se je ozrla na očeta, ko da bi od njega pričakovala pomoči. Kazno je bilo, da je njemu nekako dovolj teh pomenkov, pa se je le prilagodil.

Človek je naravno in družbeno bitje

— Na to vprašanje smo pravzaprav odgovorili že s tem, kar smo rekli. Če ne v celoti, pa vsaj deloma. Trdili smo, da človek ni le naravno, marveč tudi družbeno bitje. Kot rečeno, odnosi med spoloma niso le osebna stvar, marveč zadevajo tudi družbo, ker imajo zanjo važne posledice. V prvi vrsti se iz teh odnosov rode otroci. Po današnjih spoznanjih vidimo, da se otroci najlaže in najbolj pravilno telesno in predvsem duševno razvijajo v urejenem družinskem živ-

je že v predzgodovinskih časih zavedal, da v odnosih med dvema človekoma ne gre le za njuno osebno zadevo, marveč da imajo ti odnosi tudi posledice za družbo. In zato je človek že tedaj in skozi vso zgodovino posegal v te odnose in jih poskušal urejati tudi s predpisi, najprej nepisanimi, kasneje tudi s pisanimi. Jasno je, da jih je urejal vselej obstoječim družbenim odnosom in nazorom primerno. Danes smatramo, da pravno urejen, torej kot zakonska zveza potrjen odnos med dvema človekoma najbolj vzeza posamezniku, potomcem in družbi. Posamezniku in potomcem posreduje občutek stalnosti in varnosti, razen tega pa še topla družinsko ognjišče in vzdušje, družbi pa zagotavlja, da se zveze ne bodo pogosto menjavale in ji s tem ljudje ne bodo povzročali težav. Razvezovanje je sklenjene zakonske zveze, posebno če so se že rodili otroci, nakoplje namreč velike nevedčnosti družbi, velike težave prizadetim zakoncem, naravnost strašne pa največkrat otrokom. Otrok ima rad oba roditelja in ne more razumeti, zakaj nenkrat ne morejo več živeti vsi skupaj. Tako doživlja otroke duševno silno motijo in jim prizadevajo škodo, ki je skoraj ni mogoče povsem odpraviti.

— Ali potem naša družba tudi razveza že sklenjenih zakonskih zvez ni naklonjena? — se je malo začudilo dekle. — Pa se vendar ljudje ločujejo.

Skrbno je treba pretehtati vse še pred sklepanjem zakonske zveze

— Ne, naša družba razvezam ni naklonjena, marveč želi, da bi ljudje svoje zakonske zveze in spolni vsak bolj osebno odnos s človekom drugega spola dobro pretehtali in se šele po temeljitem premisleku odločili zanj. Ve namreč, da je trgiranje takih vezi bridka stvar, ki človeka duševno hudo prizadene in da človek ponesrečene zveze in odnose le težko preboleva. Nikdar jih ne preboli brez sledov svojih duševnosti, zelo pogosto pa pomenijo zanj duševno rano ali udarec, ki ga čuti vse življenje. To vpliva na njegovo splošno, predvsem pa duševno zdravje, vpliva na njegovo delavnost, na njegove odnose z drugimi ljudmi, na njegov celoten odnos do življenja. Taki ljudje so pogosto zagrenjeni, potrni, nezadovoljni, nesrečni. Nekaj podobnega je z nezakonskimi otroki in pa z otroki iz razvezanih zakonov. Tudi ti otroci se pogosto že od mladih nog čutijo zapostavljene in prikrajšane. Veliko težje kot njihovi srečnejši vrstniki zrastejo v zdrave ljudi...

— Seveda pa naša družba razvezo načelno dovoljuje, — je pripomnil oče, — kar je edino pametno. Dovoljuje jo v primerih, da je postala zakonska zveza tako nemožna da pomeni za oba zakonca in za otroke še večjo škodo kakor razveza. Poskušaj pa jo ohraniti, dokler je kaj upanja, da se ne bo razdrila in da pri tem ne bo nastala prevelika škoda.

— Danes imamo pa kar doma pravo predavanje z razpravo in vsem, kar sodi k temu, — se je zasmejal fant.

Ančka Gošnik-Godec: Otroci in jabolko (ilustracija k zgodbi Ele Peroci: »TELEFON«)

žamo zdravje skupnosti, naroda. Odpravljanje in zdravljenje boleznih stane vsako družbo težke denarje, torej delamo s tem tudi družbeno, in ne samo osebno škodo. Predvsem pa z neurejenimi spolnimi odnosi tvegamo, da se rode nezaželeni in tudi nezakonski otroci. Koliko so taki otroci v življenju prikrajšani, pa čeprav jih zakon še tako varuje, si težko mislimo. Prikrajšani so za čustva ljubezni svojih roditeljev, če že ne obeh, pa največkrat vsaj za očetova — pogosto tudi za tople, varen dom in tudi gmočno so velikokrat na slabšem kot zaželeni in zakonski otroci. — Obmolnila je in potem bolj sama sebi kot drugim pripomnila: — Oh, koliko je razlogov, ki govorijo proti taki svobodni!

Družina je sedla k večerji in vsem je ugajalo, da so molčali. Najbrž so bili z mislimi že daleč od teh premišljevanj. Alenka pa se nekako ni mogla premagati. Proti pričakovanju je pogovor obnovila.

— Veš, česa pa jaz ne razumem prav. Zakaj se v naši družbi tako vztrajno zahteva, naj fantje in dekleta sklepajo zakonsko zvezo? Saj bi tudi brez tega lahko živeli skupaj in resnične ljubezni strožno in kolikor toliko trajno.

ljenju. Temelj družinskega življenja pa je stalna in trdna zakonska zveza. Predvsem zaradi otrok družba vztraja na tem, naj bodo odnosi med spoloma tudi pravno urejeni, potrjeni, kot zakonito priznana in stalna zveza. Družbi namreč ni in tudi ne more biti vseeno, kako se razvijajo njeni potomci. Razen tega tudi v življenju vidimo, da se zagovorniki popolne svobode in zasebnosti odnosov med spoloma, torej ljudje, ki jim ni všeč, da bi bili ti odnosi pravno urejeni kot zakonska zveza, največkrat poskušajo otrsteti svoje odgovornosti za potomce in skrb zanje prepuščajo družbi. To so največkrat isti ljudje, ki govorijo o svobodni ljubezni tako, kot si omenjal ti, Matjaž. Značilno zanje je, da v teh odnosih ne čutijo nobene dolžnosti do nikogar: ne do zakonskega druga ne do družbe ne do potomcev. Jemljejo od tega le tisto, kar jim godi, breme pa naj nosi kdor koli drug — družba, ženska, njim to ni mar...

— To se pravi, da na sklepanju zakonske zveze vztrajamo, ker preprečuje neodgovornost in pospešuje napredek in odgovornost v odnosih med spoloma, — je povzela mati. — Človek se

Pogovor z zdravnikom

Pravilna in potrebna prehrana

Rutin skrbi za neprepustnost žil lasnic. Najdemo ga v sadju in zelenjavi. Avitaminoza pomeni drobne krvavitve, ki so lahko tudi množične. Če ga v hrani manjka, dodajamo vitamin kot zdravilo.

Tako. Nekako smo se prebili skozi sestavine naše hrane. Prav pa je, da malo osvetlimo razmere, ki nastanejo, če hrana ni pravilna ali pa če obroki niso pravilno razdeljeni čez dan.

Toliko poudarjamo, da je pri nas v Sloveniji že vse najboljše, da smo že med razvitimi pokrajinami Evrope, vendar prehrana še ni pravilna. Prehrana je odvisna neposredno od prosvetljenosti prebivalstva in njegove gospodarske moči. Oboje pa je še vedno v razvoju. Povprečno gledano, je beljakovinska hrana draga, sladkorji so najcenejši. Zato je poraba sladkorjev v obliki kruha, testenin, krompirja največja, maščob porabimo nekaj manj, najmanj pa beljakovin. Kalorij pojemo še preveč, sorazmerje pa je neugodno, zato stalno opažamo pomanjkanje beljakovin. To najprej opazimo, če kdo zboli za kako boleznijo, ki ni v zvezi s hrano. Najbolj so tedaj prizadeti otroci, starčki in dojenčki. Prav zaradi tega moramo skoraj pri vsaki bolezni tem dodajati tudi še zdravila, ki vsebujejo snovi, ki bi jih sicer morali imeti v hrani. Največkrat opazimo pomanjkanje različnih snovi v hrani kot slabo počutje, utrudljivost, neopornost in bolehnost. Potem ni čudno, če včasih ljudje zbole kar resno zaradi majhnega prehlada ali skoraj nepomembne poškodbe.

Če vemo, da prehrana pri nas šepa, moramo poudariti, da niti časovno ne ustreza. Veliko ljudi bedi v noč, opravlja neko delo, poslušajo radio, gledajo televizijo, bere časopise in knjige ali pa se uči. Karkoli že počno, ne spe in ne počivajo dovolj. Zjutraj grejo na delo ali v šolo brez zajtrka ali pa le nekaj spijejo. Dejansko od večerje pa do kosila ne jedo. Znanost pravi, naj razdelimo svoje obroke hrane tako, da bomo zjutraj dobili precej kalorij in spet pozno popoldne ali večer. Torej obilen zajtrk in obilna večerja. Opoldne, dopoldne in popoldne naj vmesne malice le premore potrebe med obema glavnima obrokom. Zakaj? Če vso noč počivamo ali pa tudi ne, je zjutraj potrebno precej kalorij za pripravo za delo, večer pa spet, ker smo jih z delom porabili. Vmesni obroki koncentrirane malice pa naj dajo občutek sitosti in naj dajo le toliko kalorij, da sposobnost za delo ne pade. Vse je seveda odvisno od poklica, spola in starosti, v načelu pa le velja.

Pri nas je prav nasprotna navada: najemo se opoldne, zanemarjamo večerjo in zajtrk. Pojemo količinsko preveč hrane, ki je navadno revna kalorij, pa tudi na varnostnih in energetskih snoveh. Verjetno bo še precej časa preteklo, da se bo ta ukoreninjena navada spremenila. Družbena in gospodarska reforma s svojim deljenim delovnim časom skuša prisiliti prizadete državljane v tak način prehrane, ki je sodoben in znanstveno utemeljen. Uspehe bomo kmalu videli.

Dvig življenjske ravni, širša izobrazba, reformna prizadevanja, vse to bo brez dvoma vplivalo na način prehrane, da bo primernejši. Rezultati bodo potrдили trditve. Življenjska doba se bo podaljšala, nekatere bolezni bodo izginile, drugih bo manj, pojavile pa se bodo nove, ki so značilne za visoko razvito družbo. Z napredkom vseh znanosti, tudi medicine, pa bodo bodoča pokolenja živeła dalj in bodo bolj zdrava.

Sončenje koristi - lahko pa tudi škoduje

Te dni postaja sončenje vedno bolj aktualno. Prišla je pomlad in z njo se je učinek sonca na vaš obraz povečal že ob sprehodu, na poti iz službe, kaj šele, kadar se mu boste namenoma izpostavili. Sončni žarki koristno delujejo na kožo, če se znano pravilno sončiti.

Sončne žarke delimo na svetlobne, na dolgovalovne IR (infrardeča) in na kratkovalovne UV (ultravijolične). Žarki IR kožo ogrevajo, izboljšajo boljše prekrvavitve kože in s tem boljše prehranjenost tkiva. Žarkov UV ne znamo; ti povzročajo najprej eritem (rdečico, ki je škodljiva, če se ne prehamo sončiti pravočasno oz. če kožo pravilno ne zaščitimo). Na nezaščiteno kožo se pojavi kot posledica rdečice nabreklost, koža postane vroča in boleča na pritisk in poveča se telesna temperatura. Po rdečici naj sledi pigmentacija (porjavitev) pomirjanje kože. Do tega pa ne bo prišlo, če kožo ne bomo pravilno negovali in je zaščitili.

Zelo učinkovito boste zavarovali kožo pred sončnimi opeklinami in dosegli pravilno porjavitev kože z uporabo Delial sredstev za sončenje. Izbirate lahko med kremo, mlekom, spray oljem in spray peno Delial.

Zaščitno mazilo Delial nanesite pred sončenjem na obraz in po telesu. Prve dni, ko koža sonca še ni vajena, se namažite z Delialom dva- do-trikrat dnevno po kopanju oziroma po umivanju.

Do nedavnega je veljalo, da ostanemo na soncu prvi dan le 5 do 10 minut. Z zaščitno kremo Delial na koži pa se brez skrbi lahko sončite že prvi dan tudi dve uri. Čas sončenja lahko naslednje dni poljubno podaljšate. Koža obraza in telesa, če jo negujete z Delialom, postane izredno lepo rjava in ostane pri tem prožna in gladka.

FRANK HELLER:

Prijateljstva pošta

Peterheim me je pričeval v krčmi na Rotovškem trgu. Svoj dolgi život je ukrivil okoli zaboja z lovorim drevesom; njegove velike sinje oči so izražale napeto pričakovanje.

»Nič,« sem rekel. Seveda. Saj smo vendar na Danskem.

Pravkar sem bil doma v svojem hotelu, da bi zvedel, ali je morda prispela pošta na nakaznica. Vedel sem, da so jo pred tednom odposlali iz Stockholma. Če bi jo bil pošiljatelj poslal kot navadno pošto, bi bilo vse lepo in prav — tedaj bi jo bil v Kopenhagnu prejel bržda že včeraj, komaj pet dni pozneje kakor ostale poštne pošiljke. Ker pa jo je poslal brzojavno, je bila usoda zapечатena. Brzojavno nakazilo lahko roma po danski pošti neverjetno dolgo — teden, mesec ali celo leto dni. To sem razložil Peterheimu in klical peklenški ogenj nad danske pošte. Peterheim je bil gospodarsko zainteresiran na moji poštni nakaznici. Objubil sem mu, da ga povabim na kosilo, brž ko prispe nakaznica. Zato pa me je on že pet dni vzdrljeval.

Peterheim je blaga duša, take nima svet. Skušal me je potolažiti.

»Seveda je pošta na Danskem nemogoča,« je rekel. »Ampak če se nisi bil v Italiji, ne govori o pošti. Ljubi bog v nebesih! Italijanska pošta ima samo — samo analfabe v službi. Analfabe iščejo, o tem so vedno oglašili v vseh časnikih; ker pa analfabeti ne prebirajo časnikov, se nikakor ne nabere zadosti analfabetov. Kako da jih imajo kljub temu dovolj, tega nihče ne ve, ampak najdejo jih, o tem govore dejstva. Letošnjo zimo...«

Peterheimu sem prestrigel besedo. Pogled na uro mi je povedal, da je četrta popoldne. Ob šestih zapro pošto in najin poslednji up bo splaval po vodi. Oprostil sem se Peterheimu in planil v poštni urad v ulici Vester-Vold, da sam povprašam, ali je nakaznica morda tu in je niso poslali v hotel. Ko sem se čez pol ure vrnil, je izraz na mojem obrazu povedal dovolj, kako sem uspel. Peterheim je takoj spet povzel, da bi me potolažil:

»Letošnjo zimo sem bival v Taormini na Siciliji. Prelepa priroda, čudoviti ljudje, nobenih muzejev, nobenih Madon. Vino sijajno, tisto z Etrne kakor tudi marsala. Vse odlično, ko le pošte ne bi bilo!

Ko sem bil teden dni v Taormini, sem se čudil, ker že ves čas nisem prejel niti pisane vrstice. Dan na dan sem nato spraševal, če ni prispelo kakšno pismo zame. Niente — nič. Pa vendar mora biti kakšno pismo. Niente — ga ni! Po štirinajstih dneh sem vprašal: Ali

— Videl boš, to bo nadvse zanimiva borba!

tu sploh imate kakšno pošto? — Ma chel! Seveda jo imamo. — Prav, Ko pride pismonoša, ga pošljete k meni. Rad bi ga spoznal, rad bi ga pozdravil, rad bi ga otipal, da se prepričam, ali je res na svetu.

Naslednji dan je prišel v mojo sobo postaren možiček. Rekel sem mu: »Slišite, zdaj sem že dva tedna tu. Še nobenega pisma nisem prejel, prepričan sem, da vsi drugi ljudje dobivajo pisma. To ni po pravici. Zahtevam, da dobim pisma takisto kakor vsi drugi. Saj me razumete. Poskrbeti morate, da bom dobival pisma. Tule — kozarec marsale, na zdravje! — Se enega, na zdravje! — In še enega — na zdravje! Ampak zdaj hočem imeti pisma! Poštni sel je odhlačil po stopnicah in jecljaje objubil, da bom odbival pisma.«

Spet sem segel Peterheimu v besedo. Pogled na uro mi je povedal, da bo zdajle pet. Ob šestih bodo pošto zaprli in najin poslednji up bo splaval po vodi. Oprostil sem se Peterheimu in planil v glavni poštni urad v Köbmagerjevi ulici, da bi poizvedel, ali je morda tam poštna nakaznica, če je niso poslali na poštni urad v Vester-Vold. Ko sem se drugič vrnil, je izraz na mojem obrazu dovolj razločno povedal, kaj in kako je bilo. Srčno dobri Peterheim je začel brž spet pripovedovati, da bi me potolažil:

»Naslednji dan sem prejel pisma; ne samo eno, marveč dve; tretji dan sem dobil štiri; četrti dan šest, po enem tednu ga ni bilo v Taormini, ki bi prejel toliko pošte kakor jaz. Pisma sem dobival iz Norveške, Švedske, Danske, iz Rusije, Francije, Nizozemske, Španije, Portugalske in iz

drugih držav. Pa ne le pisem, tudi časnike in poštne zavojce sem prejemal. Pismonoša je dobival vsakokrat...«

Zgrabil sem Peterheim za rame in ga gnal s seboj. Tale misel me je preblisnila: še en poštni urad, poštni urad na ulici Tiedgen. Res da ni bilo upati, da bi bilo moje brzojavno nakazilo tam, to je bilo izključeno, ampak v moji prsih se je dramila rahla slutnja. Bilo je domala že šest in sva morala teči, če sva hotela še o pravem času prispeti

ERNST HEYDA:

Nevarna pustolovščina

»Prekletost, je zagodrnjal mož, se naglo umaknil in hitro zaprl vrata, ki so bila že napol odprta. Na stopnišču se je bila namreč prižgala luč in nekdo je prihajal počasi, s težkimi koraki po stopnicah navzgor. Mož je prežal za vrati, dokler ni na stopnišču ugasil luč, potem je smuknil skozi vrata, jih za sabo zaklenil in se potihoma splazil po stopnicah proti izhodu iz hiše.

Na cesti je nekaj trenutkov postal in prisluškoval, toda v hiši se ni nič zganilo. Samo skozi priprte poloknice pritličnega stanovanja je bilo slišati tiho glasbo. Verjetno je igral radio.

Rahlo je deževalo, a izza vogala je potegnil hladni veter. Mož je zavihnil ovrtnik plašča in odšel naglo po cesti. Na koncu vrste izloženih oken velike prodajalne je zavil v stransko ulico in se ustavil med vrati razsvetljene restavracije.

...br večer,« ga je pozdravil nekdo za hrbtom.

Mož se je hitro ozrl, zažmrkal v temo, a ko je prepoznal tistega za sabo, ga je namesto pozdrava odgovoril: »A ti si, Villi!«

»Torej ti je uspelo?« je vprašal Villi.

»Kakor vidiš,« mu je odgovoril Karel. »Ampak zdaj moram takoj nekaj spiti!« Počakal je še, da je Villi zaprl dežnik, nato sta jo skupaj mahnila k točilni mizi.

»Dvakrat žganje!« je naročil Karel natakarju, »in škato cigaret.« Obrnil se je k Villiju in po obrazu se mu je razlezel neopredeljiv nasmešek. »Veš, kaj takega nisem še nikoli naredil. Ni tako preprosto, razumeš! Prekletost, res, ni preprosto! Pa še dosti ni manjkalo, da bi se mi vse ponesrečilo. Ravno sem že hotel stopiti skozi vrata, ko se je na stopnišču prižgala luč in je začel nekdo kolovratiti po stopnicah navzgor. No ja, zdaj je mimo! Na zdravje!«

Villi je prikimal: »Ja, ja. To ni malenkost, zares!« je dejal in postavil prazen kozarec na točilno mizo.

»Res ni bilo enostavno!« je ponovil Karel. »Kakor sem že rekel, to sem storil prvič. Nenehno se je premetavala po postelji. No, potem se mi je nenadoma zazdelo, da jo je zmanjkalo. In to prav takrat,

ko sem že mislil, da mi ne bo uspelo. Počakal sem še nekaj minut, a ni se več zganila...«

»Važno je, da ti je uspelo!« se je nasmehnil Villi in tolažilno potrepjal Karla po ramenu.

»Ze, ze...« je zamrmral Karel in porinil pred natakarja prazna kozarca. »Toda, rečem ti, to stane živcev! Na ta račun se ga bom no-coj naluckal, to mi lahko verjameš, Villi. Nocoj plačam jaz! Zdajle jih bova spila nekaj še tule ob točilni mizi, potem pa greva v posebno sobo.«

Villi in Karel sta na dušek spraznila kozarca.

»Kakor sem rekel, to stane živcev,« je ponovil Karel. »Tega vendar ne morem storiti vsak večer, kajne?«

Villi je žalostno prikimal. »Poznam to reč! Toda, kako bi bilo sicer mogoče? Nekaj pa vendarle moramo imeti od življenja!«

»In pomisli,« je zdaj dejal s težavo med smehom Karel, »kaj se bo zgodilo, če se moja žena iznenada vbeudi in opazi, da sem se kljub vsemu vrnil v gostilno!«

JAROSLAV HAŠEK:

Pravno sposobna oseba

Na svetu je vrsta ustanov, o katerih bi lahko z mirno vestjo rekli: Bolje, da bi jih ne bilo.

In kar nemogoče si je misliti, da bi na primer dve ustanovi imeli enak pravilnik. Zatorej so pravilniki vseh sort: politični, disciplinski, družbeni, sodniški in tako dalje. Nekateri so celo škodljivi, kot...

Ampak v primeru, ki ga bomo obravnavali, gre za progres, torej progresivni pravilnik, in bilo bi smešno, če bi trdili, da je to kak politični pravilnik.

Ne! Gre kratko in malo za — špediterski pravilnik. Sam ljubi bog ve, koliko pravilnikov bo še izdanih, prav za potrebe družbe. Preštudirani in izdelani bodo tako natanko, da bodo ljubo človeštvo čimbolj osrečilo, mu dajali občutek varnosti. No, naš pravilnik je torej tudi tak, mislim ta špediterski.

Gospod Raudnic, doma nekje na deželi, je pri kamnoseški firmi v Pragi naročil nagrobnik za rajnega očeta. Firma naj bi nagrobnik poslala na deželo, prav na božjo njivo, kjer je bil rajnik pokopan. Bil je iz enega samega kosa, namreč nagrobnik, in težak svojih 420 kilogramov.

Lepega dne je gospod Raudnic dobil pisanje, da je nagrobnik narejen. Brž se je odpeljal v Prago in v neki špediterski firmi uredil vse formalnosti, potrebne, da se nagrobnik odpremi in dostavi na pokopališče. Špediterskim uslužbencem je dal natančna navodila o kraju in celo o parceli, na kateri njegov rajni oče počiva.

Minilo je nekaj dni. In takole ob dveh, ko se je gospod Raudnic vrnil iz službe domov, je zagledal pred hišo, v kateri je dostojanstveno stanoval v tretjem nadstropju, gručo ljudi. Vsi so bili nekaj vznemirjeni in so živahno o nečem razpravljali. Stopil je bliže in videl, da hoče osem krepkih možakov odnesti nagrobnik v hišo.

Trd od presenečenja je vprašal, kaj se dogaja. Povedali so mu, da je to nagrobnik za gospoda Raudnica, ampak sam hudič ga veči, kako bi to reč spravili v tretje nadstropje. Vodja teh simpatičnih možakov je prav vljudno povedal, da ima njihova špediterska firma nov pravilnik. Po tem pravilniku pa smejo izročati naročene stvari samo pravno določenim osebam. No, ker je oče gospoda Raudnica mrtev, ni torej več pravno sposobna in določena oseba, zato pripada nagrobnik samo živemu, pravno sposobnemu gospodu Raudnicu kot najbližjemu sorodniku rajnika.

Gospod Raudnic ni mogel odvrniti katastrofe ne zlepa ne zgrda.

»Samo vi kot pravno sposobna oseba imate pravico do nagrobnika,« mu je vljudno, vendar odločno dejal zastopnik špediterske firme, se obrnil proti svojim možakarjem in zavpil:

»Hooruk!«

Sestnajst rok je zgrabil nagrobnik in ga odneslo po stopnicah. Gospod Raudnic je jokal od jeze, hišnica prosila in rotila, hišnik klel, da se je kar kadilo. Ampak vse skupaj ni pomagalo, nagrobnik se je pomikal višje in višje. V tretjem nadstropju so ga možaki postavili na tla in čakali, da pride za njimi gospod Raudnic in odklene stanovanje. Tedaj pa se je zgodilo nekaj, česar ni nihče pričakoval: na vsem lepem je nagrobnik zgrmel po stopnicah v pretličje, podrl nekaj ograj in spotoma stlačil tudi gospoda Raudnica kot zrelo hruško.

Ker je v tem trenutku gospod Raudnic nehal živeti in torej ni bil več pravno sposobna oseba, so po sklepu špediterske firme poslali nagrobnik njegovemu najbližjemu, živčnemu in torej pravno sposobnemu sorodniku.

»DOLENJKA«, trgovsko podjetje na debelo in drobno, Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto

KOMISIONARJA

Pogoji: kvalificiran delavec trgovske stroke z odsluženim vojaškim rokom.

Nastop službe takoj. Interesenti naj pošljejo ponudbe v 8 dneh po dnevu objave.

Razpisna komisija za delovno mesto direktorja pri projektivnem biroju

REGION V BREŽICAH

ponovno razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da je diplomirani inženir arhitekture ali diplomirani inženir gradbeništva z najmanj 2 leti prakse
- da je inženir gradbene stroke z najmanj 5 leti prakse
- da je gradbeni tehnik z najmanj 10 leti prakse.

Kandidati morajo predložiti dokazila o šolski izobrazbi s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj.

Razpis bo zaključen 30 dni po objavi.

Komisija za sprejem in razporejanje delavcev pri

Veletrgovini »MERCATOR«, Ljubljana
— PE »STANDARD«, Novo mesto

objavlja izpraznjeno delovno mesto

KOMISIONARJA (prodajalca) v EN GROS skladišču

Pogoj: kvalificiran delavec trgovske stroke (moški). Nastop službe: takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe pošljite splošni službi PE »STANDARD«, Novo mesto, Glavni trg 3, do vključno 8. junija 1968.

Komisija za delovna razmerja

SGP »ZASAVJE« – TRBOVLJE

razglasa
prosto delovno mesto

GRADBENEGA DELOVODJE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še sledeče pogoje:

- da ima dovršeno delovodsko šolo in 2 – 3 leta prakse,
- da ima potrdilo o nekaznovanosti in da ni v kazenskem postopku.

Interesenti naj pošljejo primerne ponudbe do 10. junija 1968 na naslov: SGP »Zasavje«, Trbovlje, komisija za delovna razmerja.

DIJAŠKI DOM MAJDE ŠILC ŠMIHEL pri NOVEM MESTU

bo sprejemal za šolsko leto 1968-69

kandidate in kandidatke, vpisane kot redne dijake oz. dijakinje na:

ekonomski, medicinski ali kmetijski srednji šoli, gimnaziji ali pedagoški gimnaziji, gostinski ali poklicni kovinarski in avtomehanski šoli v Novem mestu.

Mesečna oskrbnina bo 250 Ndin.

Število prostih mest je omejeno. Prošnje za sprejem je treba predložiti do 23. junija 1968.

Vpisovanje in sklepanje pogodb bo v pisarni doma od 24. do 30. junija 1968 oziroma iste dni kot vpisovanje na ustreznih šolah.

Med opravljanjem sprejemnega izpita na katerikoli srednji šoli kandidati in kandidatke lahko dobijo hrano in prenočišče v dijaškem domu.

GOSTINSKA ŠOLA NOVO MESTO

ki posluje kot srednja poklicna šola v okviru Solskega centra za gostinstvo, Novo mesto, Društveni trg 1,

razpisuje za šolsko leto 1968-69 sprejem večjega števila učencev za poklica

kuhar in natakar

Solanje traja tri šolska leta in obsega: pouk družbeno-jezikovnih predmetov, praktični pouk in strokovno prakso.

Pogoji za vpis v prvi razred gostinske šole so:

- dovršenih 8 razredov osnovne šole,
- starost do 18 let,
- telesna in duševna sposobnost za poklic kuharja oziroma natakarja.

Za vpis naj se kandidati prijavijo pisмено najkasneje do 25. 6. 1968. Prijavo za sprejem je treba kolkovati v znesku 0,50 din.

Prijavi za sprejem naj kandidati priložijo:

- spričevalo o dokončanem 8. razredu osnovne šole,
- zdravniško spričevalo,
- po možnosti izpis iz rojstne matične knjige,
- osnovna šola pa naj pošlje mnenje glede poklicne usmeritve kandidata.

V zvezi z izdajo zdravniškega spričevala je potrebno, da zdravstveni organi izvršijo pregled, ki ustreza zahtevam gostinske panoge.

Če bo število prijavljenih kandidatov večje od predvidenega števila, bodo kandidati opravili preizkusno znanja iz slovenskega jezika in računstva v okviru snovi iz osnovne šole.

Kandidati se morajo javiti v Solskem centru za gostinstvo, Novo mesto, Društveni trg 1, dne 25. junija 1968 ob 8. uri.

Pouk za šolsko leto 1968-69 se prične v začetku septembra t. l.

Vsi učenci prejemaajo v času praktičnega pouka in strokovne prakse nagrade v skladu z načeli nagrajevanja učencev gostinske stroke na našem področju.

Učenci, ki so doma zunaj Novega mesta in želijo stanovati v internatu, naj se obrnejo s prošnjo na dijaški dom »Majde Šilc«, Šmihel pri Novem mestu. Podrobnejše informacije daje Solski center za gostinstvo, Novo mesto, Društveni trg 1, telefon 21-527.

Kadrovska komisija

GRADBENEGA PODJETJA

OBNOVA – Ljubljana

TITOVA 39

razglasa
naslednja prosta delovna mesta za:

1. **statika**
z najmanj 5-letno prakso, za delo v razvojnem oddelku;
2. **gradbenega dipl. inženirja**
s pooblastilom za odgovornega vodjo pri izvajanju gradbenih del v gradbeni operativi;
3. **gradbenega tehnika**
z 10-letno prakso, za delo v pripravi dela;
4. **tri gradbene delovodje**
z najmanj 5-letno prakso, za dela v gradbeni operativi na območju Ljubljane in izven nje;
5. **več VK in KV zidarjev ter VK in KV tesarjev**
za dela po deloviščih gradbene operative v Ljubljani in izven nje;
6. **KV varilca**
za elektro (navpično) varjenje na sektorju montažne gradnje;
7. **KV strojnega ključavničarja**
za obratovanje in vzdrževanje strojev v »Betornarni montažnih elementov«;
8. **VK oz. KV strojnika**
za delo z bagrom v sklopu centralnih obratov podjetja;
9. **dva strojnika**
za vodenje GD dvigal v gradbeni operativi v Ljubljani;
10. **skladiščnika**
za vodenje skladišča strojno inventarnega parka na centralnih obratih podjetja.

Za vsa navedena mesta je pogoj določena strokovnost oz. kvalifikacija ter dvomesečni poizkusni rok. Kandidati z odsluženim vojaškim rokom imajo prednost.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Samska stanovanja in prehrana so zagotovljeni. Razglas velja do zasedbe navedenih prostih delovnih mest. Pismene ponudbe interesentov sprejema kadrovska služba podjetja, Titova 39, I. nadstropje, soba 12.

Ekonomska srednja šola Novo mesto

razpisuje za šolsko leto 1968-69

VPIS V I. RAZRED

Sprejeti bodo 90 učencev in učenk.

Prošnje bomo sprejemali do 22. junija 1968. Prošnje morajo biti kolkovane z 0,50 Ndin, priložiti je treba zadnje šolsko spričevalo, izpisek iz rojstne matične knjige in dopisnico.

Pogoj za sprejem je uspešno opravljen 8. razred osnovne šole. Prosilci ne smejo biti stari več kot 18 let.

Preizkusi znanja iz slovenskega jezika in matematike bodo 25. junija 1968 ob 8. uri, iz tujega jezika pa 26. junija 1968 ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO

Gimnazija v Novem mestu

razpisuje sprejem dijakov v I. razred za šolsko leto 1968/69.

Sprejetih bo 120 dijakov, in sicer:

60 dijakov za pedagoško smer 60 dijakov za splošno smer

Prijave za vpis bo sprejemalo ravnateljstvo šole do 20. junija 1968.

Prijavi je potrebno priložiti:

1. spričevalo o uspešno opravljeni osnovni šoli (original),
2. izpisek iz rojstne matične knjige.

Kandidati za obe smeri bodo opravljali sprejemne izpite iz slovenskega jezika, matematike in tujega jezika, ped. smer pa tudi iz glasbe.

Vsi dijaki bodo preizkušeni tudi s testi za merjenje umskih sposobnosti.

Izpiti bodo 25. in 26. junija 1968 ob 8. uri zjutraj.

Razpisna komisija gimnazije v Novem mestu

Poklicna kovinarska in avtomehaniška šola Novo mesto

objavlja razpis

za vpis v I. razred za šolsko leto 1968-69. Sprejetih bo 100 učencev, in sicer:

50 UČENCEV ZA POKLICE KOVINARSKE SMERI in 50 UČENCEV ZA POKLIC AVTOMEHANIKA

Pogoji za sprejem so:

- uspešno končana osemletka,
- uspešno opravljen preizkusni test iz matematike in slovenskega jezika,
- ustrezno zdravstveno stanje,
- starost do 18 let.

Prijave (obr. 1,50), kolkovane z 0,50 Ndin, bomo sprejemali do 24. junija 1968. Prijavi je treba priložiti še spričevalo o uspešno opravljeni osnovni šoli, izpisek iz rojstne matične knjige in zdravniško potrdilo, da je učenec sposoben za ukovinarskega oz. avtomehaniškega poklica.

Preizkus znanja iz slovenskega jezika in matematike bo 25. junija 1968 ob 8. uri na Poklicni kovinarski in avtomehaniški šoli v Novem mestu.

RAVNATELJSTVO

Kmetijska srednja šola Grm NOVO MESTO

razpisuje za šolsko leto 1968-69

VPIS 40 UČENCEV

v prvi letnik srednje šole živinorejsko-poljedelske smeri

Pogoj za vpis je končana osemletka.

Prijave, kolkovane z 0,50 din, pošljite na upravo šole do 25. junija. Prijavi priložite spričevalo o končani osemletki, rojstni list in zdravniško spričevalo.

Prijavljeni kandidati bodo opravljali preizkus znanja iz slovenščine, matematike in tujega jezika 25. in 26. junija ob 8. uri v šoli na Grmu.

OBRITNO MONTAŽNO PODJETJE

»INŠTALATER« NOVO MESTO

razpisuje

LICITACIJO za prodajo

različnega orodja in osnovnih sredstev (strojev)

Licitacija bo 6. 6. 1968 za pravne osebe od 10. do 12. ure, za zasebnike pa od 12. do 14. ure.

Vsa pojasnila v zvezi z licitacijo dobite na Prešernovem trgu 16, telefon 21-276.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 2. VI.

9.10 Kmetijska oddaja v Madžarsčini (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
9.25 Poročila (Ljubljana)
9.30 Dobro nedeljo voščimo z ansamblom bratov Avsenik — II. del (Ljubljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)
10.45 Popotovanje Jamesa Coocka — serijski film (Ljubljana)
11.35 CIRKUS — angleški film (Ljubljana)
12.00 Nedeljska TV konferenca (Zagreb)
Nedeljsko popoldne
18.55 TV kašipot (Ljubljana)
19.15 Hegala — poljski serijski film (Ljubljana)

19.45 Filmska burleska (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.45 Cirkak (Ljubljana)
20.50 TV magazin — zabavno glasbena oddaja (Zagreb)
21.50 Reportaža o nagrajenih oddajah festivala JRT (Ljubljana)
22.05 Športni pregled (JRT)
22.35 Zadnja poročila (Ljubljana)

PONEDELJEK, 3. VI.

9.40 TV v šoli (Zagreb)
10.35 Ruščina (Zagreb)
15.45 Ruščina (Zagreb)
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.00 Poročila (Zagreb)
17.05 Mali svet — oddaja za otroke (do 17.30) (Zagreb)
18.25 O tehničnem jeziku — oddaja iz cikla Slovenščina (Ljubljana)
18.50 Iz matičnih listov neke šole — kultur. reportaža (Ljubljana)
19.20 Turistična oddaja (Ljubljana)
19.45 Dione Warwick — oddaja vokalno instrumentalni solisti (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Cirkak (Ljubljana)
20.35 Dr. Bratko Kreft: Krajski komedijanti (Ljubljana)
23.25 Zadnja poročila (Ljubljana)

TOREK, 4. VI.

9.40 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Angleščina (Zagreb)
14.50 TV v šoli — ponovitev (Zagreb)
15.40 Angleščina (Zagreb)
18.00 Obrežje — oddaja za italijansko narodnostno skupino (Ljubljana)
18.20 Risanke (Ljubljana)
18.45 Torkov večer: Lepe melodije z zabavnim orkestrom vzhodno-nemškega radia (Ljubljana)
19.10 Svet na zastonu — mali (Ljubljana)
19.50 Vijavaja (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik — s posebnim dodatkom (Ljubljana)
20.40 Cirkak (Ljubljana)
20.50 Zabavljad — angleški celovečerni film (Ljubljana)
22.20 Zadnja poročila (Ljubljana)

SREDA, 5. VI.

16.15 Poročila (Beograd)
16.20 Moj veter — lutkovna serija — Sarajevo (Beograd)
16.40 Kje je, kaj je (Beograd)
16.55 Neapeli: Nogometni polfinale za pokal narodov — prenos do 18.45 (19.30) (EVR)
17.45 Cirkak (Ljubljana)
18.00 II. polčas nogometnega polfinala iz Neaplja (EVR)
18.45 TV prospekt (Zagreb)
19.00 Od baleta do veselja in nazaj — baletna lepljenka (Ljubljana)
19.35 TV dnevnik (Ljubljana)
20.05 Propagandna oddaja (Ljubljana)
20.15 Firenze: Nogometni polfinale za pokal narodov — prenos (EVR)
21.00 Cirkak (Ljubljana)
21.15 II. POLČAS NOGOMETNEGA POLFINALA IZ FIRENCO (EVR)
22.00 Parry Mason — serijski film (Ljubljana)
22.50 Zadnja poročila (Ljubljana)

ČETREK, 6. VI.

9.40 TV v šoli (Zagreb)
10.35 Nemščina (Zagreb)
17.10 Poročila (Ljubljana)
17.15 Ringaraja: Pavel Golja (Ljubljana)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.15 Propagandna medijra (Ljubljana)
18.20 V narodnem ritmu (Beograd)
18.45 Po sledih napredka (Ljubljana)
19.05 Zabavno glasbena oddaja (Beograd)
19.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Cirkak (Ljubljana)
20.35 TV pred širijo — kulturne diagnoze (Ljubljana)
21.35 Tuj glasbeni program (Ljubljana)
22.05 Zadnja poročila (Ljubljana)

PETEK, 7. VI.

9.40 TV v šoli (Zagreb)
17.50 Deček iz džungle — serijski film (Ljubljana)
18.20 Razgovori o glasbi (Beograd)
19.05 Na sedmi strani — športna oddaja (Ljubljana)
19.55 Vijavaja (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Cirkak (Ljubljana)
20.35 Krvna vaza — sovjetski celovečerni film (Ljubljana)
22.05 Zabavno glasbena oddaja — Sarajevo (Zagreb)
22.20 Zadnja poročila (Ljubljana)
22.50 Simfonični koncert: F. Händl: Concerto grosso, J. Matičič: Klavirski koncert (Ljubljana)

SOBOTA, 8. VI.

9.40 TV v šoli (Zagreb)
16.50 Popotovanje Jamesa Coocka — serijski film (Ljubljana)
17.40 Rim: Nogometni finale za 3. in 4. mesto (EVR)
19.30 TV dnevnik (Ljubljana)
20.10 Rim: nogometni finale za pokal narodov — prenos (EVR)
21.00 Vijavaja (Ljubljana)
21.15 II. Polčas nogometnega finala iz Rima (EVR)
22.00 A. S. Puskas: Stotnikova hči — nadaljevanje (Ljubljana)
23.10 TV kašipot (Ljubljana)

Za učinkovito uničevanje mrčesa

SEZNAM DOBITKOV

za nagradno žrebanje

Prešernove družbe,

ki bo 17. junija 1968

PREŠERNOVA DRUŽBA

- 1 pralni stroj Castor 509 — Cosmos Ljubljana
- 1 pralni stroj »Gorenja« — Velenje
- 2 mopeda Colibri — TOMOS, Koper
- 2 televizijska sprejemnika »Cajevca« — Iskra
- 1 televizijski aparat EI N18 — Jugotehnika
- 1 glasbena skrinja »Copicabanas« — Iskra
- 2 glasbeni skrinji »Evropae« — Iskra
- 1 kinoprojektor, tip KA-12 — Iskra
- 1 šivalni stroj — Tovarna šivalnih strojev, Mirna
- 1 kinoprojektor 3 tip KA-12 S — Iskra
- 1 radijski sprejemnik »Ambasadora« — Iskra
- 2 peči na olje — Cosmos, Ljubljana
- 1 ločilnik GK-5 — Iskra
- 1 garnitura električnega ročnega orodja kombi EVS-Og/II — Iskra
- 1 radijski sprejemnik »Portorož« — Iskra
- 2 stereo gramofona GK-32 »Gallus« — Iskra
- 2 stilni omariči — Združena lesna industrija, Trzin
- 2 radijska sprejemnika »Manuelas« — Iskra
- 2 sesalniki za prah SP-5 — Iskra
- 2 avtomobilska sprejemnika Autovox, komplet — Cosmos, Ljubljana
- 1 harmonika Melodija Mengeš — Jugotehnika
- 1 radioparat Iskra — Jugotehnika
- 1 lesenec s 5 lučmi — UKO Kropa
- 1 kristalna vaza — Steklarna B. Kidrič, Rog. Slatina
- 1 sesalnik za prah Sloboda, Cačak — Jugotehnika
- 2 transistorska sprejemnika »Bled de Luxe« — Iskra
- 2 ločilnika GP-6 — Iskra
- 1 10-dnevni penzion — zdravilišče Radenska Slatina
- 1 10-dnevni penzion — Dom na Jezerkem
- 5 brivnikov Braun Iskra Sixtant — Iskra
- 2 električna gospodinjstva mešalnika MI-5 — Iskra
- 1 električni ročni vrtilni stroj EVS-66/II — Iskra
- 2 gramofona GK — Iskra
- 2 gramofona GK-39 — Iskra
- 5 brivnikov Braun Iskra Special — Iskra
- 1 mehanska ura »Biro« T-3 — Iskra
- 4 kartoni vina — Slovenija vno, Ljubljana
- 1 kolekcija vina — Dalmacija vno, Split, poslov. Ljubljana
- 1 50 kg Mixala — Zlatorog, Maribor
- 2 električna gospodinjstva noža — Iskra
- 6 električnih gospodinjstev ročnih mešalnikov MI-6 — Iskra
- 1 kalorifer — Tovarna Saturnus, Ljubljana
- 4 ventilatorji VE-8 — Iskra
- 1 kovček — trgovsko podjetje Chemo, Ljubljana
- 2 kolekciji kozmetičnih preparatov — Lek, Ljubljana
- 3 oblačila — Oblačila IDEAL, Nova Gorica
- 1 električni likalnik EILMA, Ljubljana — Jugotehnika
- 3 pare čevljev — Tovarna obutve, Maribor
- 1 električni mlinček Kontakt Zagreb — Jugotehnika
- 4 kolekcije gramofonskih plošč — Jugotehnika
- 4 stroji za mletje mesa — Titan, Kamnik
- 10 kopalnih oblačil — Pletenina, Ljubljana
- 3 kuhalniki — tovarna Saturnus, Ljubljana
- 50 manjših dobitkov, ki so jih prispevali naslednji kolektiv: Zelezarna Jesenice, Chemo-Ljubljana, Kollinska tovarna-Ljubljana, »Saturnus«-Ljubljana, Titan, Kamnik, »Volenkas«-Ljubljana, Sport Oprema-Senvid, Matija Rešek, izdelovalec pohištvenega okovja, Kamna gorica.

PREŠERNOVA DRUŽBA PA BO RAZDELILA Z ŽREBOM 10000 knjig
Nobelovega nagradjenca Miguela Asturiasa: »VIHARNI VETER« 5 naročnin na revijo Obzoriki 1969
5 naročnin na zbirko šepnih romanov Ljudska knjiga 1969
10 bonov v vrednosti po 100 Ndin za nabavo poljubnih knjig Prešernove družbe.
Člane in naročnike vpisujejo poverjeniki, večje eksponature CZP Dela, knjigarne in uprava Prešernove družbe.
Prešernova družba
Ljubljana, Pražakova ul. 1
p. p. 41/1

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 31. MAJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Prvi nastop moškega zbora s Polzele. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Dušan Modic: Rdečenje plodov v nasadih. 12.40 Iz kraja v kraj. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 17.15 Koncert po željah poslušalcev. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Ladom Leskvarjem. 20.00 Glasbeni cocktail. 20.30 Slovenska zemlja in pesmi in besedi. 21.15 Oddaja o morju in pomorstvikih.

SOBOTA, 1. JUNIJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kruger: Vrt v juniju. 12.40 Popevke iz studia. 14.30 Priporočajo vam... 14.05 Od melodije do melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — H. Bili: Iz irskega dnevnika — II. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Igramo beat! 18.15 Pravkar prispelo. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.30 Zabavna radijska igra — Marjan Marinc: »Skalp stojičega volca«. 21.30 Iz fonoteke radia Koper. 22.10 Oddaja za naše izselence.

NEDELJA, 2. JUNIJA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Miroslav Košuta: »Prepovedana pravljica o princeski.«

9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovariši... Karel Taufer-Sar. II: Iz obrambe v napad. 11.00-11.20 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.10 Na današnji dan. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.40 Nedeljska reportaža. 14.00 Pojo znameniti operni pevci. 14.30 Humoreska tega tedna — Laszlo Tabi: Dialogi. 15.40 Čez hrib in dol. 16.00 Radijska igra — F. M. Dostojevski: »Tvoja žena«. 16.46 Glasbeni intermezzo. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.15 Sovernadni večer.

PONEDELJEK, 3. JUNIJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Zabavni ansambli in vokalni solisti radia Zagreb. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Igor Kralj: Hibridne sorte spodrivajo čistolinjske. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Poje zbor Glasbene matinee iz Ljubljane. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja: Interna 469. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Jojico Svete. 20.00 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije. 22.10 Radi ste jih poslušali!

TOREK, 4. JUNIJA: 8.08 Opera na matineja. 9.25 Tri skladbe Davorina Kenka za moški zbor. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jo-

že Colnarič: Program pospeševalne službe v vinogradništvu. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 V torek na svideenje! 18.45 Družba in čas — prof. dr. Peter Kober: Človekove pravice v novem kazenskem postopku. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj. 20.00 Radijska igra — Vladimir Majakovski: »Stenice«. 21.15 Deset pevcev SREDA, 5. JUNIJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Slovenski ansambli zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Franc Šivic: Obveščevalna služba o godnem mnenju. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Naš podlistek — A. Roa Bastos: Vrnitev — I. 16.00 Vsak dan za vas: 17.05 Mladina sebi in vam. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Mahko noč, otroci! 20.00 Vrhovi operne poustvarjalnosti. 22.10 Za ljubitelje jazz.

ČETREK, 6. JUNIJA: 8.08 Opera na matineja. 9.25 »Pjesme dobre volje«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Miljeva Kač: Opis novih herbicidov: patoran, tenoran in casoron. 12.40 Pihalni orkester milice iz Ljubljane. 13.00 Priporočajo vam... 14.05 Izbrali smo vam. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s Eldo Viler. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer.

16.15 Poročila (Beograd)
16.20 Moj veter — lutkovna serija — Sarajevo (Beograd)
16.40 Kje je, kaj je (Beograd)
16.55 Neapeli: Nogometni polfinale za pokal narodov — prenos do 18.45 (19.30) (EVR)
17.45 Cirkak (Ljubljana)
18.00 II. polčas nogometnega polfinala iz Neaplja (EVR)
18.45 TV prospekt (Zagreb)
19.00 Od baleta do veselja in nazaj — baletna lepljenka (Ljubljana)
19.35 TV dnevnik (Ljubljana)
20.05 Propagandna oddaja (Ljubljana)
20.15 Firenze: Nogometni polfinale za pokal narodov — prenos (EVR)
21.00 Cirkak (Ljubljana)
21.15 II. POLČAS NOGOMETNEGA POLFINALA IZ FIRENCO (EVR)
22.00 Parry Mason — serijski film (Ljubljana)
22.50 Zadnja poročila (Ljubljana)

Vsi za enega — eden za vse

je geslo sto- in stotisočev zavarovancev, ki so zaupali

ZAVAROVALNICI SAVA

PREKO 900.000 ZAVAROVANJ

to je več kot 80 odst. vseh zavarovanj v SR Sloveniji

PREKO 55 MILIJARD ND

znaša vrednost zavarovanega premoženja

PREKO 500 MILIJONOV ND

znaša zavarovani kapital življenjskih zavarovanj z matematično rezervno

PREKO 100 MILIJONOV ND

Razširjenost zavarovanja postaja merilo kulturne stopnje posameznega naroda!

VABIMO TUDI VAS, DA SE PRIDRUŽITE NAŠI NAJŠTEVILNEJSI SKUPNOSTI ZAVAROVANCEV!

ZA VSE VRSTE ZAVAROVANJ SE VAM PRIPOROČA

ZAVAROVALNICA SAVA

Poslovna enota:

NOVO MESTO, GLAVNI TRG 25, tel.: 21-152, 21-154

Ostale poslovne enote:

Celje, Čakovec, Jesenice, Koper, Koprivnica, Kranj, Krško, Ljubljana, Maribor, Mengeš, Murska Sobota, Nova Gorica, Postojna, Trbovlje in poslovalnici: Zagreb in Rijeka.

Centrala: Ljubljana, Miklošičeva c. 19-I., tel. 311-822

Za vse informacije, strokovne nasvete in kvalitetne usluge vam je na voljo

preko 800 strokovnih delavcev in preko 1600 zavarovalnih zastopnikov in poverjenikov ZAVAROVALNICE SAVA!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 31. maja — Angela
Sobota, 1. junija — Radovan
Nedelja, 2. junija — Velimir
Ponedeljek, 3. junija — Miloš
Torek, 4. junija — Francišek
Sreda, 5. junija — Ferdinand
Četrtek, 6. junija — Zdenko

ČESTITKE

Našemu dobremu očetu JANEZU FABJANU iz Dol. Sušice 17 želimo ob njegovi 70-letnici še veliko zdravil in veselih let v krogu svojih domačih, mami pa lepe pozdrave: Ivan in Jože z ženama, hčerke Anica, Milka, Veri in Darinka z možmi. Čestitkam se pridružuje tudi vseh 15 vnukov.

REZKI in EGIDIJU PAVLIN iz KORNIA 130 želimo za 10. obletnico skupnega življenja še veliko sreče in zdravja: ata, mama, Joži, France, Dušana, Alenka in Franci.

PREKLICI

Podpisani Alojz Butara, Vinji vrh 41, sporočam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih delala na moj račun Sonja Kert, Vinji vrh 41. Alojz Butara, Vinji vrh 41, p. Bela cerkev.

Podpisani Rafael Hočevar, obžalujem, da sem žalil Marijo Gabriel v gostilni »Dura« na Rudniku v

Kočevo 18. maja 1968, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Rafael Hočevar, Kočevo, Rudnik 23.

Stane in Fani Zorman iz Lukovka 10 prepovedujeta Ivani Udovič pašo kokoši in hojo po vrtu (parcelsa 2703) v Lukovku. Če tega ne bo upoštevala, jo bomo sodno preganjali.

Franciška Blatnik, Pleš 3, Hinje, prepovedujem hojo in vožnjo po mojih njivah in sekanje v mojem gozdu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Slavko Novak, Ratež 3, Brusnice, prepovedujem pašo rac in gosti po mojih njivah. Posebno opozarjam Franca Turka in sosede. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Nežka Klemenič, Mestne njive 1, Novo mesto, prepovedujem vsako vožnjo, hojo in pašo kokoši po mojem travniku v Zlebeh — poleg Pionirja. Prav tako prepovedujem hojo in igranje otrok po mojih njivah in travnikih nad bližnji na Mestnih njivah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Anton in Vera Teslen iz Gotne vasi 30 pri Novem mestu prepovedujeta pašo kokoši na parcelah Razsule, pri Stezi in pod kozolcem. Se posebno velja ta prepoved družini Škedelj, po domače Hraštar. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo preganjala.

Opozorjam, da bom od kupcev, ki bi kupovali mojo lastnino od Leona Strinarja, kupnino sodno izterjala. Mimi Bole, Loka 26, Čr. nomelj.

Preklicna izjava
Jože Brule iz Hrusic pri Novem mestu preklicujem vse, kar sem govoril škodljivo in neresnično, ga o Anici Boltes iz Gabrja št. 74. — Jože Brule, Hrusic.

KINIO

KINO BREZICE:
31. 5. in 1. 6. angl. barv. film NA SVIDENJE, BABY, 2. in 3. 6. amer. barv. film BITKA V ARDENIH, 4. in 5. 6. ital-franc. film GOPE IN GOSPODE.
KINO CRNOMELJ:
31. 5. do 2. 6. amer. barv. film VOLKOVI TEKSASA.

KINO KOČEVJE — JADRAN:
31. 5. do 2. 6. amer. barv. film PUSTOLOVEC, 3. in 4. 6. amer. film TAJNI AGENT FLINT, 5. in 6. 6. franc. barv. film LJUBEZEN MOJA, 6. 6. špan. film POLNOČNI ZVONOVI, 6. in 7. 6. franc. barv. film FANTOMAS PROTI SCOTLAND YARDU.
KINO KOSTANJEVICA:
2. 6. franc. film VITEZ PARAD. JAN. 5. 6. jug. film POT OKOLI SVETA.

KINO METLIKA:
31. 5. do 2. 6. amer. film TARZAN IN NJEGOVA ŽENA, 1. in 2. 6. amer.-angl. barv. film VELIKASTRNI NORCI V LETEČIH STROJH, 5. in 6. 6. ruski film NAVKRIZNI MOCI.
KINO MOKRONOG:
1. in 2. 6. amer. barv. film TOLPA ANGELOV.

KINO RIBNICA:
1. in 2. 6. nem. film VELIKA KAČA.
KINO SEVNICA:
1. in 2. 6. amer. film FATA MORGANA.

KINO SODRAZIČA:
1. in 2. 6. amer. barv. film KLIC TROBENTE.
KINO SENTERNEJ:
1. in 2. 6. franc. film ZANDAR IZ SAINT TROPEZA.
KINO TREBNJE:
1. in 2. 6. angl. barv. pust. film VLOMILEC.

OBVESTILA

ZA MALA POPRAVILA vseh vrst harmonik (uglasitev, popravila mehov, in drugo) se priporočam! Milan Mihelič, Stara cerkev 11 pri Kočevju.

Izdelujem stroje za cementno, zidno in strešno opeko. Stroj za zidno je z vibratorjem — cena 1900,00 Ndin z motorjem. Prav tako izdelujem vrtno in balkonske ograje poceni in solidno. Niko Gartner, Rateže 31, p. Škofja Loka.

KOVACIČ, mlinar, Novo mesto, obveša vse dobavitelje žita, da bo mlin 31. maja 1968 prenehal obratovati.

OBLAČLA OCISTI TAKOJ! Pralnica in kemična čistilnica v Novem mestu, Germova 5.

ŠCETKE ZA LOSCILCE in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armič, Ljubljana, Tršaška 52.

Turk hudo poškodovan

Jože Turk iz Kočevja, pravak Jugoslavije v podvodnem ribolovu, se je, kot smo izvedeli iz ne povsem popolnih virov, hudo poškodoval v nedeljo, nekaj po 12. uri. Prepeljali so v ga v ljubljansko bolnišnico.

Z nadvoza se je prevrnil

27. maja zvečer se je peljal Srbohran Kaludžerović iz Bosanske Dubice z osebnim avtom s Otočca v Smarješke Toplice. Ker je v Kronovem prehito zapeljal na nadvoz, ga je zaneslo, da se je dvakrat prevrnil. Škode je bilo za 3000 dinarjev.

Ranjena mopedistka

26. maja popoldne sta se na nepreglednem ovinku med Hrusic in Sentoštom zaleta mopedista Anton Brule iz Gabrja in Vide Kastelec iz Praproče. Pri padcu sta se teže ranila, poškodovala pa se je tudi Kastelečeva sopotnica. Brule se je izogibal kamnu, zato je pripeljal Kastelec naproti po levi strani. Škode je bilo za 600 dinarjev.

Z motorjem je padel

25. maja zvečer je v Purči padel z motorjem Ivan Jakobčič iz Črnomlja. Motorist je zapeljal na izbočno cesto, kjer ga je zaneslo. Ranil si je glavo, roke in noge, zdravniško pomoč pa so mu dali v novomeški bolnišnici.

Mercedes v opel-rekord

25. maja popoldne se je Novomeščanka Milka Hrovat peljala z opel-rekordom z Otočca v Kronovo. Naproti se je po levi strani ceste z Mercedesom pripeljal Herget Müller iz Nemčije. Vožnji sta trčeli. Škode so ocenili na 3000 dinarjev.

Kolesar na pločniku in trčenje

Rudolf Milarič se je 25. maja popoldne peljal z osebnim avtomobilom z Glavne trga v Novem mestu v Kandijo za kolesarjem Vinkom Isteničem. Istenič je pri Društvenem trgu zavil na desno, vendar je na mokri cesti padel, kolo pa je odletelo na sredino ceste. Milarič je zavril, tedaj pa je vanj trčil z osebnim avtom Janez Kržan iz Straže, ker se je peljal v prekratki varnostni razdalji. Škode je bilo za 700 dinarjev.

Motorist po levi

V Gorenji vasi pri Smarjetu sta se 25. maja zaleta motorist Albin Dragan iz Novega mesta in avtomobilist Mirko Vene iz Martinje vasi. Motorist in sopotnica sta se pri nesreči poškodovala, gmotno škodo pa so ocenili na 2000 dinarjev. Motorist je pred srečanjem vozil po levi strani ceste.

Avtomobilist zaspal za krmilom

25. maja se je peljal ljubljanski Rado Grilcarev z osebnim avtomobilom iz Zagreba. Pri Kronovem je med vožnjo zaspal, zapeljal na levo stran ceste in trčel v tovornjak, ki je prišel naproti. Grilcarev in njegov sopotnik Janez Vizjak sta bila ranjena in so ju odpeljali v novomeško bolnišnico. Tovornjak je zanesel na travnik, kjer se je tovor razsul (gradbeni les). Škode so ocenili na 11.000 dinarjev.

Razdalja je bila prekratka

25. maja sjutraj se je po Milavčevi ulici v Brežicah pripeljal z

osebni avtomobilom Nikolas Katsbassi iz Nemčije. Ko je ustavil, da bi vprašal za pot, je za njim privozil z osebnim avtomobilom Branko Bogović iz Loča in se vanj zaletel. Na avtomobilih je za okrog 500 din škode.

Zemlja se je utrgala pod tovornjakom

Jože Dular iz Vavte vasi, voznik pri avto prevozniku Stanetu Hribarju v Vel. Gabru, je 24. maja sjutraj vozil tovornjak iz Sevnice na Trško goro. Na klanecu se je pod kolesi utrgala zemlja, zato se je vozilo prevrnilo. Škode je bilo za 2500 dinarjev.

Brez dovoljenja vozil avtomobil

Novomeščan Branko Pir je 21. maja vozil osebni avtomobil, čeprav nima vozniškega dovoljenja. Zaradi neprimerne hitrosti, nezkušenosti in mokre ceste ga je med Novim mestom in Težki vodo zaneslo, da se je prevrnil in se poškodoval. Škode je bilo za 2500 dinarjev.

Prekucijaj po pobočju

20. maja ponoči se je pripetila prometna nesreča pri sevniškem gradu. Proti Sevnici se je peljal z neregistriranim avtomobilom opel rekord Milan Kresc iz Sevnice. Zaradi neprimerne hitrosti je v ovinku zapeljal s ceste in se valil po pobočju kakih 30 m. V avtomobilu so se peljali še Drago Rokvič, Marjan Balog in Anton Omahne. Pri nesreči so dobili le praske in niso iskali zdravniške pomoči. Na avtomobilu je za okrog 3.000 din škode.

Tovornjak se je prevrnil

23. maja je iz Krškega proti Sevnici vozil tovornjak, naložen s strojarskimi stroji. Ferenc Kočiš iz Bečaja, V. Sp. Pijavskem je pripeljal naproti skoraj po sredini ceste neznan tovornjak. Kočiš se mu je umaknil na skrajni desni rob ceste, ki se je pod težo udri, da se je tovornjak prevrnil. Škode znaša okrog 45.000 din.

Umaknil se je preveč na desno

22. maja popoldne se je z Bizeljskega proti Brežicam peljal z osebnim avtomobilom Jože Šišak iz Brežic. V Zakotu je na mostu čez potok srečal osebni avtomobil, katerega je vozil Gabriel Werner iz Nemčije. Pri srečavanju je zapeljal preveč na desno, zadel betonso ograjo mostiča in tam obstal. Na avtomobilu je za okrog 2.000 din škode.

Za srečanje ni bilo prostora

22. maja popoldne sta se v Dovenskem pri Senovem na očki cesti srečala mopedist Franc Brili in Dobrove pri Senovem s sopotnikom Antonom Vovčkom iz Dobrove in tovorni avtomobil, ki ga je vozil Pavel Krošelj iz Zolca. Ko je voznik tovornjaka opazil, da vozi naproti mopedistu, je takoj ustavil. Mopedist pa je vozil mimo tovornjaka, čeprav ni imel prostora za srečavanje, in zdrnil pod cesto v potok. Pri padcu se je sopotnik mopedista teže poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Na vozilih ni škode.

Našli ukradeno žago

25. maja so končno miličniki odkrili, kdo je vlomil 24. aprila letos v podjetje LIK Kočevje in odnesel veržno motorno žago vredno 3000 dinarjev. Storilec je bil delavec LIK Franc Marčič iz Mahkovičnika, žago pa je skrival pri Karlu Kotarju iz Kočevja, Kolodvorska 10. Nameravala sta jo prodati za 2000 din in si denar razdeliti.

maliglas

SLUŽBO DOBI

ZA POMOC v gospodinjstvu sprejemam pošteno delce na hrano in stanovanje. Naslov v upravlji lista (926-68).

NA STANOVANJE in hrano sprejemam fanta, ki bi želel v svojem prostem času pomagati pri kmetih delih. Po možnosti mu priskrbim tudi službo. Franc Hiebl, Sneberje 65, Ljubljana-Polje.

ISCEN gospodinske pomočnice k enemu otroku. Stanovanje in hrano priskrbim. Frano Podboj, Ljubljana, Na jami 11.

GOSPODINSKO pomočnico sprejemam takoj. Pismene ponudbe na naslov: Kolšek, stolpč 1, Krško.

ZA 8-URNO VARSTVO dveh dečlic na domu sprejemam zdravo in zanesljivo žensko. Jakopin, M. Silc 4, Novo mesto.

PEČARJA za polaganje plošč sprejme Ivan Žagar, Ljubljana, Vodmatska 2-II.

STANOVANJA

PRODAM stanovanjsko hišo z vrtom v vasi Vrbovec pri Dobruču. Cena je ugodna. Ogled: 30. maja ob 14. uri.

ZAMENJAM dvosobno komfortno stanovanje z odlično (75 m²) v centru Zenice blizu železniške postaje za enako ali manjše v Novem mestu z okolico ali Krškem z okolico. Šifra: »Jesent«. Vse podrobnejše informacije o ponudniku dobite pisмено all ustno ob srečah od 17. do 19. ure pri Janesu Kramarju, Kandijca 13, Novo mesto.

V GOTNI VASI št. 1 prodam v nedeljo, 2. junija 1968 dopoldne, dvosobno stanovanje, kmečki mlin — kompletno, gospodarsko poslopje, primerno za obrt, gradbeno parcelo s lopo, 3 m² suhih smrekovih desk (2,5 cm), malo rabljene hrastove stene in košnjo.

V CENTRU NOVEGA MESTA prodam pol hiše z dvosobnim komfortnim stanovanjem. Kletni prostori primerni za obrt ali skladišča. Vseljivo po dogovoru. Naslov v upravlji lista (907/68).

PRODAM HIŠO do prve plošče v Novem mestu. Janez Zakrajšek, Smiheljska 34, Novo mesto.

MOTORNA VOZILA

PRODAM zelo dobro ohranjen opel rekord 1700, letnik 1964-65, in 4 zrnake gumze. Naslov: Gaspari, Ljubljana Einsplirjeva 5-V, tel. 313-569.

UGODNO prodam osebni avto DKW 1000 S — generalno popraviljen, z novimi gumami, sneženkami in še razne nove rezervne dele in nove električni spajkalo — pistolo. Naslov v upravlji lista.

DOBRO OHРАНJENO NSU PRIMO poceni prodam. Silvester Mihelič, Črnomelj.

PRODAM registriran moped. Martin Cesar, Vel. Bučna vas 18, Novo mesto.

PRODAM MOPED T 13, 5500 km, za 1.700 Ndin. Smihel 70, Novo mesto.

PRODAM avtomobilsko prikolico LKV, nosilnost 11 ton, z električnim krmiljen, v voznem sta-

PRODAM

KONJA, kravo, staro sedem let, in voz zapravljivek prodam. Lesjak, Ragovska 5, Novo mesto.

PRODAM stroj za izdelavo betonskih zidakov 20 cm krat 20 cm krat 400 cm, dobro izpolnjen — na vibrator. Naslov v upravlji lista (931-68).

PRODAMO srednje veliko kmečko posestvo na Gorenjskem, Ogled 2. in 9. junija 1968 ob 8. ure dalje v Podbrezju 95, p. Duplje.

PRODAM nov šivalni stroj »Mirnas« in pralni stroj »Himosa«. Dilančeva 13, Novo mesto.

PRODAM parcelo v gradbenem okolišču Krško (Polšca) v izmeri 10.32 a. Truda Kavčič, Krško, Cesta 4, julija 46.

PRODAM pomivalno miso brez od. toka, kuhalnik na tri plošče in radioaparat. Falkner, Jerebova 6.

PRODAM fotografski aparat »Zeiss« — Ikon — Tessar 1:2,8 f = 8 cm, z mehkom, z vgrajenim svetlomernom, format 4,5 X 6, in v usnjeni torbici. Naslov v upravlji Dol. lista (881-68).

UGODNO PRODAM dve gozdni parceli v okolici Novega mesta. Informacije: gostilna Drnin, Gotna vas.

UGODNO PRODAM več A2 čebe-ljih panjev v dobrem stanju in dva velika panja za vrezje matic (pršiški) na 10 celic po 3 sate še nerabljene. Franc Senica, Trebnje 28.

KOŠNJO na Trdinovi cesti prodam. Naslov v upravlji lista (909/68).

ZARADI BOLEZNI prodam košnjo oz. zemljo košenico na Gorjancih — na Skrljah. Golobič, Maline št. 2, Semič.

PRODAM električni varilni aparat, brizgalno za hrošče in cirkular »Velas«. Rudi Zupan, Mirna peč 52.

PRODAM športni vozček. Klemenčič, Detelova 4, Novo mesto.

NOVEJŠO SPALNICO ugodno prodam. Jože Može, Ljubljanska 20, Novo mesto.

POCENI PRODAM vprežno kosilnico, dobro ohranjeno. Julijana Zabkar, Mali Koren, Raka.

PRODAM snopozvalko, kultivator na konjsko vprego in prebiralec krompirja. Peter Novak, Jama 32, Kranj.

PRODAM traktorsko kosilnico znamke »Stokemšmita«. Naslov v upravlji lista (896/68).

RAZNO

25-LETEN slovenski fant, ki živi na Švedskem, želi spoznati Slovenko staro do 24 let — nekakšno. Zivljenjski s sliko na naslov: Henrik Pečovnik, Kyrkogatam 1 A, 382 00 Nybro, Švedska.

ZA LEPA IN MODERNA poročna prstana se vam splača pot v Ljubljano k zlatarju v Gospodski 5 (poleg univerze).

ZAPRTJE JE ZELO zopna nadloga, ki vam povzroča bolečine, hkrati pa tudi celo vrsto nevarnih bolezni. Najučinkovitejše prirodno sredstvo zoper to je voda DONAT vreča. Zahtevajte jo v svoji trgovini, te pa jo dobe v Novem mestu pri HMELJNIKU — tel. 21-129 in STANDARDU (MERCATORJU) — tel. 21-158.

Še danes in jutri!

MLADI VARČEVALCI oglasite se danes ali jutri pri blagajnah Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu, Krškem, Metliki ali v Trebnjem — v vašem hranilniku imate prav gotovo precej denarja, med katerimi pa je treba tistega iz aluminija zamenjati oz. oddati, ker bo s 1. junijem letos umaknjen iz prometa!

Čim pogosteje boste praznili hranilnik in povečevali svojo vlogo na hranilni knjižici pri DBH, toliko več obresti boste dobili za svoj denar!

Starši!

Prosimo tudi vas: opozorite svoje otroke, naj danes ali jutri na blagajnah DOLENJSKE BANKE in HRANILNICE izpraznijo svoje hranilnike, ker bo stari aluminijasti drobci veljali kot plačilno sredstvo samo še do 31. maja 1968.

Hranilnik spodbuja vašega otroka k varčevanju. Pomagajte mu, da bo mimogrede in kot v igri sam spoznal modrost starega izreka: ZRNO DO ZRNA POGAČA, KAMEN DO KAMNA PALACA!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Princ, Jožica Teppey in Ivan Zoran, Tehnični urednik: Marjan Moškoni.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 N dinarjev (3200 S din), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5.000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustreznega druga valuta v vrednosti 4 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-9-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon (068)-21-227 — Nena-ročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: ČP »Delo« v Ljubljani